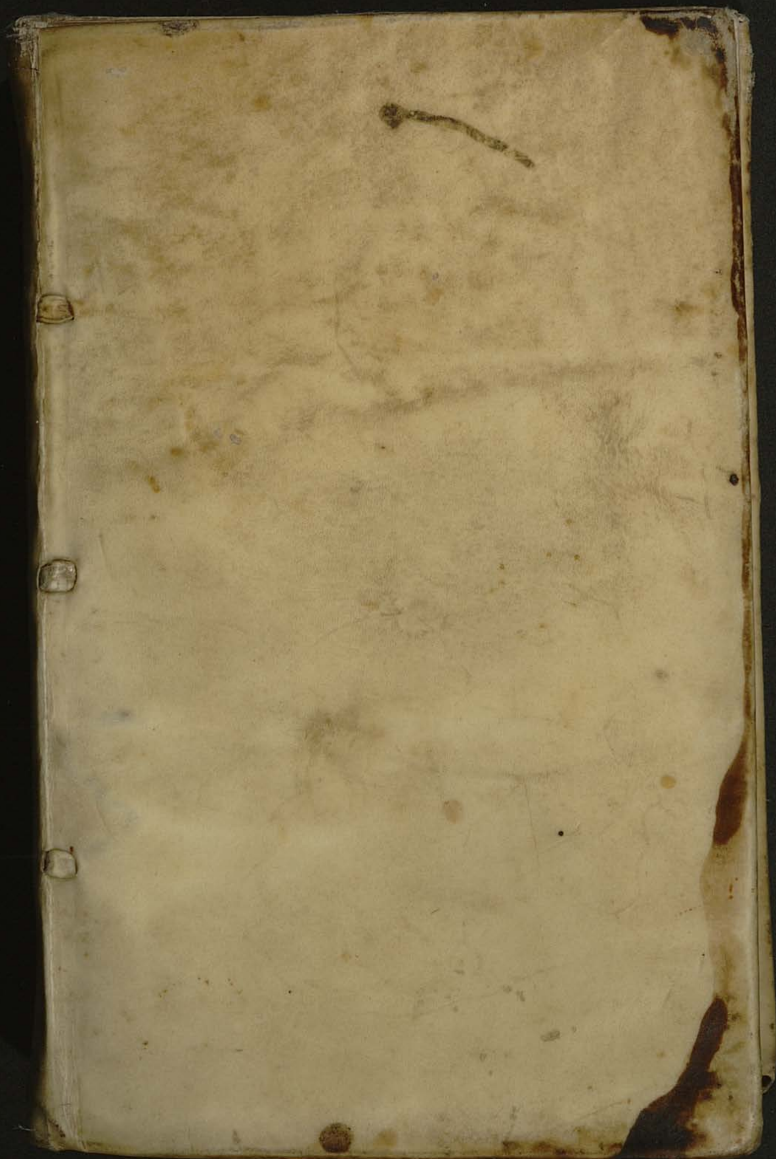

2 flor.

NEGOTIATIO
SPIRITVALIS
Per varias
INDVSTRIAS
ÆTERNIS INTENTA LVCRIS
Conſcripta

PER

P. GASPAREM DRVZBICKI
SOCIETATIS IESV,
Ac poſt Obitum illius, in Lucem Vſumque communem data.

Anno, per Divino-Humanum Contractum, Lucrati Orbem DEI,
1674.

CRACOVIÆ,
In Officina SCHEDELIANA
S. R. M. Typogr:

Fæcũdæ CERERIS DOMVS hæc, viduata Maniplũ
Inq; vicem Segetis, pervia TECTA Polo.
Sic Tua, Te Pietas quoties vacuabit ACERVE
Intra Te, medius semper Olympus erit?

ILLV-

ILLVSTRISSIMO ac MAGNIFICO

DOMINO,

D. STANISLAO SKARSZEWSKI.

Caſtellano Woynicenſi, Gubernationis Cracouien: Supremo Adminiſtratori, Samborienſi, Drohobicenſi, &c

CAPITANEO,

FELICITATEM.

*F*Verit hactenus Gentilitius ACERVVS TVVS, *ijs quos dira Corporum Fames, ac melioris Fortunæ ſitis vrget, num*

quam exhauſtâ Beneficentiâ Tuâ, *manu-duce acceſſu facilis ſemper ac undiq; pervius, nemoq; inde vacuo voto receſſerit, En iam & Animis quoq; ad Patentem hanc apud* Te DOMVM PANIS, *par deinceps concurſus erit, piaq; contentio; poſtquam ad hanc, in* Domo Tua CERERIS DOMVM, *Sacras haſce quas manibus tractas, à Nobili, & Orbe Polono Sanctitatis radijs Illuſtri* Negotiatore *comportatas ſegetes, & adeundo Cælo ac Aeternitati parem alimoniã, quin & illius parãdæ Artes ac* INDVSTRIAS, *inde peti derivariq; poſſe viderint. Non habebit neceſſe, fame quondam ac ſpicarum deſiderio, à Patrijs Penatibus exul Moabitis,*

(*Mundo Paternisq; Focis, intra Religiosa Deserta extorres, meliorisq; frugis, ac Cælestis lucri avidas Animas loquor*) *tamquam post terga metentium, sparsos per tot Voluminum arva sanctioris segetis culmos, tædioso hinc inde labore colligere, postquam Diues hic Noster Booz, in* Illustri Domus Tuæ AREA *quiescens, felici eam plenoq; compendio exsatiabit. Patere rediuiuas hasce, religiosas quondam illius Curas, Magno Tuo Nomine insigniri; atq; ex illo, magnū etiam Operi ac Materiæ Incrementum accedere; cum nempe, inter eas quas* AETERNIS INTENTAS LVCRIS *proponit* INDVSTRIAS, *Prima Princepsq;, in Te Tuoq; Nomine,*

obvia lecturis occurret. Vt-ut enim eas Auctor suus, ad Religiosæ ferè Solitudinis Vmbras addixerit adstrinxeritq́;, vbi tamen sub Hospitale hoc, GENTILE TVVM TECTVM admissæ fuerint, ex vmbris, in luce se nova, ac Senatoria Prætexta mirabuntur; & antequam sub prælo sudarent, in Tuis Moribus vsibusq́;, á laudatissima Tua, ac in Cælo conquirendo, Religiosis conatibus æmula Pietate, omni prælo meliùs impressas expressasq́;, gaudebunt. Gaudebit vero & illarum Auctor, è Cælo ad Te Hospes, eius se DOMICILIO receptum, vbi, quæ ille calamo exaggerat studia, non minus in Tuis resplendeāt Moribus ac Exemplis. posseq́; tamtùm la-

borantium pro Cælo Operas exaggerari, à Magnis Tuis pro Cælo Meritis studijsq́;, fidem faciet. Atq́; ita, insignem Negotiator *hic noster, Mercibus suis, quas in Gentili hoc* Domûs Tuæ AVGVSTALI *vult esse expositas, Auctionem pretiumq́;, inter pretiosas hasce Animi Tui Opes repositus, faciet.* Tu *cū illum apud* Te *Hospitem admittes, ad reliqua* Illustrissimæ *Domus* Tuæ *Decora, id adijcies, vt apud* Te, *Cælum ipsum, quod sub* AVGVSTO TVO TECTO *prostare vult, omnibus illius percupidis, Artibus pretioq́; quod copiosissimè suppeditat, licitari liceat. Quod ipsum, in Virtutum præmiū* Tibi *olim decretum, postquam il-*

lius

lius, inter tot à Meritis vades, securus es, Tui desiderio, serum Tibi vovent, qui illud apud Te, ex voto reclinant, & offerunt, Ex Domo Probationis Societatis Iesv.

Cracoviæ, ad S. Stephani.

APPRO-

APPROBATIO.

NEGOTIATIO SPIRITUALIS unicuique Fidelium omninò necessaria est, & à Supremo Negotiatore Orbis, Domino & Salvatore nostro, præcepta, illis apud Lucam. *Negotiamini, dum venio.* Eâque de Causa Regnum Cœlorum, *Homini Negotiatori, quærenti bonas Margaritas*, assimilatum. Ad hanc NEGOTIATIONEM manu ducit, Pius & Dòctus iste Liber, variosque modos, Pretiosas Margaritas conquirendi, & Divinæ Gratiæ cumulandæ, ostendit; Proinde dignum censeo, ut ad Instructionem Fidelium, in Via Salutis proficere, & Thesaurum indeficientem, in Cœlis lucrari cupientium, publici Iuris fiat, & Imprimatur. Anno Domini 1673. Die 28. Maji.

HYACINTHUS LIBERIUS
S. Th. Doct.
Præpositus SS. CORPORIS *Christi*,
Librorum in Diœc. Crac.
CENSOR.

FACVL-

FACVLTAS
R. P. PROVINCIALIS
POLONIÆ.

C*Vm Opus, quod inscribitur*, NEGOTIATIO SPIRITUALIS, per varias INDUSTRIAS Æternis intẽta Lucris, cõscripta per P. GASPAREM DRUZBICKI, *SOCIETATIS JESV, aliquot, ejusdem SOCIETATIS Theologi recognoverint, & in Lucem edi posse, probaverint, (Potestate mihi factâ ab Adm. R. P. Nostro, JOANNE PAVLO OLIVA, Præposito Generali) Facultatem concedo, ut Typis mandetur, si iis, ad quos pertinet, ita videbitur. Cujus rei Gratiâ, has Literas, manu meâ firmatas, Sigilloq; munitas dedi. Cracoviæ, 10. Octobr. Anno D. 1673.*

HYACINTHUS KOCZOWSKI.

TRACTA-

TRACTATVS DE Negotiationis Spiritualis INDVSTRIIS.

PRÆFATIO

In adinuentionibus tuis exercebar.
Psal. 76 13.

Voniam Tractatum præsentem, hominibus spirituali vitæ deditis, Negotiationique sacræ, & ad animarum lucra pertinenti consecratis scribimus, eiusque Negotiationis, fructuosè, & cum domi-

nico lucro peragendæ, Industrias tradimus: ideo supponimus eos, qui hæc lecturi sunt, atque in suum usum traducturi, decursâ jam primâ spiritualis vitæ viâ, ac veluti ætate (quam Purgativam ac Incipientium, Magistri vocaverunt) in secunda, quæ Proficientium est, & Illuminativa dici solet, occupari. In quâ vitâ posteriore, ne diu tempus & frustra terant, hasce illis Industrias tamquam subsidia, atque compendia submittimus: ut iis servatis, non tamtùm securè, non tamtùm citò, sed etiam feraciter, atque opulenter, abundanterque stadium virtutum decurrere, copiam meritorum parare, perfectionem sibi propositam, suoq; instituto convenientem, assequi & hæreditar. valeant. Cognovimus namque experientiâ, plerosque candidatos ac studiosos perfectionis, etsi plurimos annos, in studio isto posuerint, etsi diligenter quamtum in ipsis erat, tum libros spirituales, tum Magistros animarũ consuluerint, etsi nihil horum, quod legerant, didicerantq; omittere laboraverint, nequaquam tamen ad optatæ perfectionis possessionem, ad virtutum soliditatem, atque virtuo-

virtuosè agendi facilitatem, quam ſperaverant, perveniſſe; nullâ quidem aliâ de causâ, quàm defectu methodi ac rationis, aut potiùs defectu, & ignoratione Induſtriarum practicarum, quibus unumquodque documentum Perfectionis ex Magiſtris hauſtum, in uſum ſuum, & praxim deducere, ac illud ſibi facile, familiare, innatumque reddere potuiſſent. Quâ ignoratione, ſi non laboraſſent, audeo affirmare, quod illi minore multò conatu, & tempore, ad optatos virtutum amplexus fructuſque ſine dubio perveniſſent. Vt enim in omnibus artibus, atque ſcientiis, præcipuè practicis & activis obſervant earum periti, non tamtùm præceptorum cognitionem, atquè etiam exercitationem, ſed præterea eſſe quaſdam, unicuiq; arti Induſtrias ſuas, & exercendorum præceptorum, conficiendorumque operum compendioſas praxes, quarum ignoratione unus artifex, eſto præceptorum gnarus, & diu in exercitatione verſatus, opera artis ſuæ (quæ in practicis ſunt Opus, & Finis atque Perfectio) magnâ cum difficultate, magno ſumptu, magno labore, magnis ſæpe cum

erroribus, atque periculis vix efficit : alius verò è contra Industriarum gnarus, eadem præcepta, & eiusdem artis opera, mirâ facilitate, dexteritate, compendio, celeritate, perfectione exequitur : ita etiam in scientia spirituali, (quam practicam esse magna ex parte saltem, satis constat) usu venire nullum dubium est. Sunt in ea opera quæ facere oportet, sunt præcepta & documenta, iuxta quæ operum executio facienda est, sed insuper sunt praxes atque industriæ, quarum ignoratio & neglectus, difficilem, laboriosam, longam, inefficacem reddit tum pręceptorum observationem, tum operum effectionem : è contra earum cognitio, atque observatio, facilem, compendiosam, delectabilem, & efficacem reddit omnē spiritualem pręceptionem, omnem operationē, omnem perfectionem. Quamvis autem hæc, præcipuè Illuminativæ viæ sectatoribus scribamus, & proponamus, non solis tamen hæc servitura dicimus, quin imò in decursu etiā ea afferemus, quæ tam Purgativæ, quā Vnitivæ viæ assedis multùm profutura, minimè dubitamus. Atq; jam hisce Industriis tradendis in præsenti manum admovemus.

IN-

INDVSTRIA I.

Vivendum ſemper ordinatè, tàm quoad tempora, quàm quoad opera.

EST igitur Prima Induſtria Vitæ ac Negotiationis ſpiritualis, Vita ordinata, ſeu Vivere Ordinatè. Nihil hic ago, de Ordinis commendatione, ex libris hæc peti aliis poteſt, mihi aliud propoſitum eſt; ſatis eſt, quòd Ordo ſit anima rerum. Quamtùm corpora ſine animabus, tamtùm res & actiones, ſine ordine, pretii habent, & utilitatis. Prudentiæ non poſtremus labor eſt, Ordinem curare, inſtituere, ſervare. Compendium quoquè maximum in rebus eſt obſervatio Ordinis: neq; ſolùm compendium, ſed etiam decorum & ornatus, ab ordine rebus advenit: tolle ordinem in membris humanis, monſtrum eſt, tolle ordinem, in ædificiorum ſaxis,

acervus est; sic de aliis. Præcipuè tamen ordo invenit sibi locum atque domicilium in cœtibus, ac domibus, ac personis Religiosis, adeò ut etiam Ordines vocentur Religiosorum Cœtus, non aliâ de causâ, quàm quia in Religionibus, præcipua cura est Ordinis, quæ si non sit, Religiosi cœtus Religiosorum nomen non mereantur; Vt proinde, amor, cura, observatioque ordinis, Religiosis tàm cœtibus, quàm personis commendatissima esse debeat, ac inter alias observantias hæc maximè observanda.

Ordo in Religionibus (cum enim hæc præcipuè Religiosis scribantur, de his etiam tota Tractatione istâ præcipuè agendum erit, exemplaque & documenta, Religiosis apta afferenda) multiplex est. Nam est Ordo totius instituti Religiosi, quo ordinatum atque præscriptum est cuiquè Religioni, quid sit eius Instituti, quid non? quibus eam distineri laboribus, & occupationibus, sit eius proprium, quibus verò alienum? quibus principale, & substantiale, quibus accessorium & ex supererogatione, quid sit in Religione finis, quod mediũ ad finem.

Est

Est etiam Ordo Personarum, quem Distinctionem possumus vocare; ita, alii sunt Novitii, alii Vota, professi; & horum, alii Iuniores, alii Veterani, horum rursus alii ad opera domestica, alii ad spiritualia; alii solenniter, alii simplicia professi; alii Superiores, alii Subditi, &c.

Est etiam Ordo Actionum. Vt primò Probatio fiat, eaque prima, tum secunda, post probationem, alia succedant ministeria, ut studere, docere, tum circa officia Religionis occupari

Est etiam Ordo Temporũ, & Locorum, & Operum; sed his omissis, & tamquàm notis relictis, ea, quæ sunt nostri propositi, de hoc Ordine explicemus.

Dicimus ergo Religioso, maximam curam esse habendam Ordinis, si vult proficere in virtutum studio, & alia commoda consequi, damnaque non perpeti, evenientia his, qui Ordinis aut non studiosi, aut incurii sunt. Est autem Ordo à Religioso observandus duplex. Alius Religionis, Alius Religiosi ipsius. Religionis Ordinem illum voco, quem Religio præscribit, vel omnibus, vel penè omnibus. Talis

Ordo est, certâ horâ surgere, post surrectionem tamtùm temporis immediati præparandæ orationi seu meditationi impendere, per horam meditari, tum sacro interesse, deinde studiis operam dare. Religiosi Ordinem voco illum, quem sibi ipse Religiosus, pro suo usu, & libitu à se ipso servandum præscribere debet, ita tamen ut non prætereat Ordinem illum Religionis, sed eo supposito, atque salvo, suum ei adjungat. Cuius ratio hæc est: quia enim Religio non potest, neque etiam debet, unicuiq; personæ suæ, præscribere ordinem minutum & particularem, omnium agendorum à personâ; id enim nullâ ratione commodâ fieri potest à Religione, aut à Prælatis Religionis, potest autem à Religioso ipso; ideò Religiosus ipse, debet sibi hunc ordinem præscribere particularem. Exemplo fiet res clarior. Religio præscribit personæ, ut Concionatorem agat, huic illa dat suum illum Ordinem prædictum communem omnibus, surgendi, meditationem parandi, eamdem faciendi, sacri dicendi, examinandi conscientiam, &c. Sed tempus & ordinem studendi, Patres legendi,

di, concionem parandi, ſcripturam, ipſiuſ-vé Interpretes legendi, Horas Canonicas dicendi, extra ordinem, orationi mentali, aut vocali vacandi, librum ſpiritualem pro ſua ædificatione lectitandi , à laboribus conquieſcendi, templi viſitandi, &c. Religio non præſcribit, neque poteſt , neque tenetur, relinquit hoc Concionatori, ſeu Perſonæ, ut ipſa ſibi, hunc ordinem actionum, & temporum actionibus deputandorum præſcribat. Similiter Religio jubet aliquem ſtudiis vacare, huic illa dat Ordinem ſuum, illum communem ſurgendi, orandi, ſacrum audiendi, ad ſcholam eundi, ab ea diſcedēdi, vacādi, privatim domi ſtudendi: cœterùm eadem Religio, non præſcribit tali Religioſo, quos authores, quando leget, quando, quas lectiones repetet, quando diſputationi vel oppugnationi ſe-ſe præparabit, quid privato ſtudio, & quibus horis diſcet, &c. Relinquit hunc Ordinem ipſi perſonæ ſibimet præſcribendum, atque ſervandum. Par ſit de illis, qui à Religione Superiores, Profeſſores, Magiſtri Confeſſarii, temporalium officiorum curatores conſtituuntur , omnibus enim

hæc Induſtria, per ſe ipſos conficienda, à Religione relinquitur. Quam Induſtriam, *Ordinem Temporum & Actionum* poſſumus appellare, in quo cupio & ſuadeo, ut Religioſus ſui profectûs amans, ita tempus arbitrio ſuo à Religione relictum ordinet, ut cuique tempori aſſignet actionem certam, illo tempore peragendam, & nullatenus differendam, niſi neceſſitas, obedientia, charitas, exigat oppoſitum. Sub hoc porro temporum, & actionum, privato & perſonali Ordine, comprehendi cupio à Religioſo, atque ordinari, non ſolùm tempora notabilis quantitatis, aut actiones longioris durationis, ſed etiam minuta tempora, & opera, quæ micæ & fragmenta temporum dici poſſunt, de quorum obſervatione alius dicendi locus erit exactior, nunc ſufficiat id Religioſo commemoraſſe, ut meminerit haſce micas temporum notare, & cuilibet earum, actiunculam aliquam ſeriam, (cuperem autem piam, & ad Deum directè ducentem, aut mentem recolligentem, ſibique reddentem) juxta tempus illud peragendam aſſignare, citra tamen notationem aliorum, citra fatigatio-

gationem virium, citrà occupationum publicè incumbentium detrimentum ac impedimentum, sed suauiter & modò soli Deo noto, ab aliis autem vix notando, v. g. Illud tempus quod insumis per curritorium à tuo cubiculo ad alium quempiam locum, quo aut vagè circumspiceres, aut otiosa cogitares, impende brevi tuimet recollectioni, impende intentionis renovationi, impende actuum vel charitatis in Deum, vel humilitatis tui, vel resignationis repetitioni, impende alicujùs rei postulationi, impende virtutis menstruæ actui, impende propositi in oratione facti innovationi, impende practicæ operis præmeditationi, quod acturus vadis. Cuicumque ex his exercitiis piis, fragmentum illud temporis impendes, absque fructu tuo non impendes. Atque si id cuilibet tuo per curritorium transitui condimentum addideris, tu ipse judica quot, & quantis, & quoties in unam diem, mensem, annum, meritis, profectibusque animam tuam locupletabis, quotvè actibus, Virtutis Habitum in te radicabis & firmabis!

Explicatus hactenus Ordo temporum, & actio-

actionum si à Religioso, eâ, quâ par est diligentiâ servetur semper, inter alias plurimas commoditates quas parturiet, afferet etiam hanc, quia semper constabit Religioso, ratio vitæ suæ, semper habebit animam, in manibus suis, ad otiosa nunquam vacabit, non dico opera, sed etiam verba & cogitata, nulla illi erit in suæ conscientiæ discussione difficultas, denique semper spiritu mentis suæ innovabitur: quæ an ita sint; experientiæ remitto, quanta verò sint? à spiritualibus Viris librisque discendum, non à me hîc explicandum puto.

INDVSTRIA II.

Modus & Regulæ unicuique operi assignandæ, atquè in ejus executione servandæ.

INduſtriâ priore Ordinem temporum & actionum suasimus observandum, hac Industrâ modum in actionibus servandum docemus, quæ res latissimè quidem patet, non tamen à nobis ita tractabitur in præsenti, sed tan-

tantùm hoc trademus, quod ad fructuosè, fœcundè, facilè proficiendum in virtutibus, per actionum nostrarum usitatarum transactionem servire potest.

Modi ergo nomine intelligimus, Observationes, & veluti Regulas, cuilibet operi competentes, quarum diligenti observatione, fiant opera non tamtum bona, sed etiam perfecta, etiam ornata; etiam meritis fœcunda, & animam ditantia, consequenterque Dei gustui, atque placito valdè grata. Hæ observationes, sive regulæ triplicis generis esse possunt. Quædam præscriptæ à Religione, aut ab aliqua simili authoritate, cui sit obediendum. Quædam à natura rei profluentes. Quædam sponte à nobis ex devotione nostra desumptæ, & nobis in tali, vel tali opere ad observandum injunctæ. Atquè hæ triplicis generis observationes, aliquando aliquæ tamtū ex eis, v.g. Actio comedendi habet à Religione præscriptam observationem, ut præmittatur ei benedictio, & sequatur eam gratiarum actio, item ut dum corpus edendo reficitur, sua etiàm animæ refectio tribuatur. Eadem actio habet à natura sua,

præ-

præſcriptam regulam temperantiæ, ut in cibo, non gulæ, non voluptati, ſed neceſſitati ac ſufficientiæ ſerviatur Eadem inſuper actio habere poteſt obſervationes eas, quas quiſque ex ſua devotione, & pietate ſibi præſcribit. Quomodo ſancta Gertrudis, ex Chriſti conſilio, omnem bolum ſumendum, in Chriſti ſanguine intingebat, Beatus noſter Aloyſius, ad prandium recolebat fel, & acetum Chriſti, eoq; condiebat cibos ſuos, ad cænam Chriſtum cænantem cum ſuis diſcipulis, habebat propoſitum. Hæ ultimi generis obſervationes bifariam dividi poſſunt. Aliæ namque ſunt veluti ſubſtantiales operi bono, & meritorio, quatenus tale eſt, ita ut niſi illæ adſint, opus parùm valoris ſit habiturum, cujuſmodi ſunt, ut opus ſit vel ex natura ſua bonum, ſivè honeſtum, vel ſaltem non malum, ſed indifferens & capax honeſti finis. Item ut ſit rectâ intentione factum, & eâ quidem ſupernaturali. Item ut ſit ab homine in gratia poſito, &c. Quas obſervationes quàm ſit neceſſe adhiberi, ad operũ executionem, vix attinet dicere, cum res ipſa loquatur, ita ſiquidem ſe habent,

bent, ut ad medium illud genus ex tribus revocari meritò possint. Aliæ porrò sunt non jam substantiales, & necessariæ, sed veluti exornativæ; quæ suppositâ bonitate & supernaturalitate operis, illud insuper ornant variis virtutum actibus, variis piis affectibus, quos suggerit pia & devota placendique Deo cupida voluntas. In quibus ipsis adhuc sunt gradus, & celsitudines, sublimitatesque defœcatæ, in spirituali vita non incognitæ, quæ operibus nostris adjunctæ non possunt non magnum illis pretium & pondus, & meritum afferre, consequenterque eximiè animam ditare, & ditatam Deo insuper gratam, ac gratiosam repræsentare. Namq; cui dubium esse potest, plus Deo placere, defœcatumq;, magis esse opus profectum ex charitate Dei, quàm ex servili timore, aut ex prœmii æterni cupiditate?

Præsens igitur Industria hoc præcipuè vult, ut amator profectûs sui spiritualis, in singulis actibus suis ordinariis atque notabilioribus, habeat certas praxes, & observationes, quas in eis observet, ex quibus actiones illas, modo quodam superg-

eroga-

erogatorio exornet, gratioresque Deo, & sibi fructuosiores faciat. Industriæ istius exempla, vix ullo in Sancto desunt. Ita Sanctus Xaverius noster, dũ Horas Canonicas recitaret, unicuique Horæ, Hymnum (*Veni sancte Spiritus, & emitte cœlitus &c.*) magno cum pietatis gustu præmittebat. Beatus Borgia, quoties â somno surgebat, statim in genua provolutus & Sanctissimam Trinitatem adorabat, & Incarnationis Dominicæ mysterium venerabatur, & suam vilitatem infra omnia abjiciebat. Petrus Faber, in hoc genere Industriæ, maximè excelluisse videtur, quippè & quocunque se verteret, quidquid ageret, ubi ubi locorum esset, certas observationes suas, pietatis eximiæ plenas habebat. Sancta Gertrudis, ut in Divinæ pietatis Insinuationibus, refertur, nihil quoque umquàm videtur egisse, absque hujusmodi Industriis; Inter has fuit illa una, ut quoties esset alicui locutura, linguam suam in Christi sanguine intingeret, ut sic lingua purificatior, & sermo efficacior esset. Talia verò plurima in dicto Insinuationum libro reperiet, qui volet, atque ad eorum normam pro suo spirituali gustu, multa sibimet in suis actioni-
bus

nibus obſervanda deliget. Pater Iacobus Alvarez Vitæ ſpiritualis Magiſter, inter primos clarus, in hoc genere Induſtriæ explicando, benè magnum volumen inſumpſit, omnia quæ à noſtræ Societatis hominibus, diebus, hebdomadis, menſibus, ſemeſtribus, annis ſingulis, obiri ſolent opera, recenſet, & qua unumquodque perfectione obiri poſſit, ſatìs exactè docet, ita ut qui ejus præcepta obſervet, nihil magnoperè in ſuis operibus deſideraturus ſit, quod ad Perfectionem deſit. Quamquam & ille his, quæ dicto volumine docuit, nemini interclusit facultatem, alia & alia excogitandi, quæ pro ſuâ pietate, in ſuis operibus, & actionibus obſervet, quin potiùs etiám modum ad talia invenienda aperuit, dum modo ſit, qui hâc Induſtriâ uti non gravetur. Atque ut hac de re preſſius quid dicamus,

Amator ſui profectûs, habebit certas obſervationes, quas obſervet dum è lecto conſurget, dum ſe veſtibus induet, dum orationi initium dabit, dum orabit, dum ab oratione recedet, habebit certam rationem Miſſæ audiendæ, examinis faciendi,

coronam Beatæ Virginis recitandi, cibum capiendi, foras, vel è cubiculo, vel domo prodeundi. Habebit certas observationes, in confessione suorum peccatorum, in recitatione officii divini, in præparatione sui ad Missam, in confessionibus aliorum audiendis, in adeundis proximis, & alloquendis, in concionibus parandis. & dicendis, in lectionibus parandis, & habendis. Habebit certam rationem collectionis hebdomadariæ, & menstruæ, ac semestris, & annuæ faciendæ. Habebit certam rationem certas Festivitates Ecclesiæ celebrandi: Vt sunt: Tempus Adventûs, Quadragesimæ, Rogationum, Quatuor Temporum, Festa quoqué Natalis Christi, Circumcisionis, Resurrectionis, Pentecostes, Corporis Christi, nec non Festa Beatæ Virginis, Festa Patronorum. &c. Has istorum & similium operum obeundorum rationes, unusquisque vel excogitabit ipse, vel ex Patribus Spiritualibus discet; nam hic illas poni à me, & longum esset nimis, ac præter hujus Tractationis propositum, ac præterea frustra hic labor assumeretur, quia non omnia omni-

bus

bus sapiunt, & præstat in hoc genere, permittere, ut quisque in suo sensu abundet, suoque palato serviat.

Quærat aliquis, quænam potissimùm censeam in operibus nostris prædictis observanda; & ad quæ in hisce observationibus respiciendum sit? Respondeo imprimis: Non probare me, ut multæ observationes fiant: hæc enim res est onerosa & fatigat; fastidium deinde parit, contemptum tamdem, ac deniq; neglectum. Paucæ igitur atquè selectæ designentur, quæ commodè fieri possint, suo tempore, neq; opus sit festinanter, ac tumultuosè fieri. Addo deinde; in actionibus primum locum deberi observationibus, quæ sunt vel ex natura rei, vel ex præscripto Religionis, obedientiæq; alicui actioni annexæ, de quibus suprà dixi hîc initio Industriæ II. quibus ubi fuerit satisfactum, & alias insuper addere placuerit, tum id fiat. Ac præcipuus primusque locus sit intentioni bonæ, quæ quò erit prior, tantò melior. Intentioni succedat, prævisio occasionum, tam peccandi, quàm merendi, in opere faciendo. Quod si hæc prævisio non est necessa-

ria, eò quod jā hæ occaſiones ailàs ſint notæ, ſuccedat propoſitū, de eis vitādis, quæ ſunt ad malū, arripiendis quæ ad bonum. Atque hîc potiſſimum cuperem haberi rationem, vel ejus vitii, cùm quo examine particulari, menſtruove exercitio pugnatur; vel ejus virtutis, quæ ſimiliter per ſingulos menſis dies, ad exercendū aſſumpta eſt. His ſi placebit addere, exercitationem fervoris, ac intentionis, ſeu applicationis, ac diligentiæ in agendo, Exemplum quoque ſeu imitationem Chriſti, aut Beatæ Virginis, aut certi Sancti, honorem quoque Sancti cujuſpiam, oblationem ſui, impetrationem aliquarum rerum, ſibi aut aliis ſatisfactionem pro ſe, pro aliis, vivis, mortuis. Hæc omnia utiliter fient, modò ne longo tempore, cum fatigatione, feſtinatione, ſed ſeriò, breviter, devotè fiant; præſtat alioquin pauca benè & ſtrenuè facere, quàm multa tumultuariè & faſtidiosè, quia actus unus intenſus pro mille remiſſis facit. Forſitan alicui non diſplicebit, quod addam ex Andrea Capella pio Scriptore, qui in quodam ſuo opuſculo, collegit plurimas actiones humanas, & eaſdem

dem piè peragendi modum singulatim præscripsit. Sunt autem sex, quæ ad quamlibet actionem adscripsit. 1. Præmittit Sententias sacræ Scripturæ, actioni accommodatas. 2. Subjungit Considerationem aliquam, etiam actioni congruam. 3. Gratiarum actionem. 4. Confusionem. 5 Petitionem. 6. Oblationem. Non pigebit autem exemplum unum, ex eodem Authore hic inferre. Est igitur ejus Exercitium secundum ordine, dum in vestiendis nobis manè occupamur.

SENTENTIÆ SCRIPTURÆ.

Induimini Dominum nostrum IESUM Christum. Rom. 13 14. Abjiciamus opera tenebrarum, & induamur arma lucis. ibidem 12. Induit me Dominus vestimento salutis, & indumento justitiæ circumdedit me. Isaiæ 61. 10. Qui vicerit, induetur vestimentis albis. Apocal. 3. 5.

CONSIDERATIO. Consideremus quòd per peccatum simus subjecti frigori, aliis injuriis corporis, unde egemus vestimentis: sed & Christus, ut peccata nostra expiaret, nudus in cruce mortuus est.

GRATIARUM ACTIO. Agamus gratias Deo, qui providit nobis, unde ve-

stiamur, & frigora depellamus. *Item*, Quia nuditatem animarum nostrarum, gratiæ suæ veste vestivit.

CONFUSIO. Erubescamus nuditatem animæ nostræ, qui primam Innocentiæ vestem, in Baptismo sumptam laceravimus, imò eamdem toties, licet á DEO variè instauratam discerpsimus.

PETITIO. Petamus à Deo, ut dignetur hanc iterum vestem reparare, & vestitu virtutum nuditatem nostram contegere; ut amoveatur confusio nostra, & anima congruè vestita, possit se dignè conspectui divino sistere.

OBLATIO. Offeramus nos Domino, ad perferendam ejus amore Pauperiem, Nuditatem, & denique ipsam crucis mortem. Hucusque Exercitium prædicti Authoris. in quo ut apparet facilè, permultum est pietatis, neque difficile erit amatori profectûs sui, talia sibimet apparare pro actionibus suis: aut certè ex eodem Authore mutuari.

Finem huic Industriæ imponam, si priùs rogavero Perfectionis amatorem, ut hujus Industriæ usu quàm optimè affectus esse

esse curet, neque nimiam sibi Perfectionem præscribi, aut gravem sibi laborem suaderi putet. Sit certus, non facturum se in hac re tamtùm, quamtùm multi Servi Dei factitàrunt, & faciunt. In Vitis Patrum legimus, quemdam ex eis loquentem cum aliis fratribus, centum & tres orationes complevisse. *Libro 5. libello 12. numer. 5.*

Pater Iacobus Aluarez refert de quodã Patre Societatis, quòd in dies singulos centum Dei nomina considerare, sub iisq; Sanctissimæ Trinitati honorem habere solitus fuerit, idque exercitium per multos annos continuaverit.

Pater Iosephus Anchieta, numquàm à continuâ Dei præsentia cessavit, & omnium, quæ agebat, rationes ex Deo desumere solitus fuit. Sanctus Augustinus de se ipso refert *Epist. 151.* Se, antequàm obdormiret in lectulo, cubantem, de Beata Vita cogitare solitum, deinde orare, ac tamdem dormire. Sanctus quoque Ambrosius, suam in simili consuetudinem, dum nobis commendat, refert *libr. 3. de Virgin.* In ipso cubili volve Psalmos, cũ oratione Domi-

 nica

mica frequenti, contexas voce, vel cum e-vigilaveris, vel antequàm corpus sopor irriget.] Mitto alios. Nusquám hæc in libris, & vitis Sanctorum non invenies; multa possum⁹, modò posse velimus. faciet dies leviora omnia, faciet faciliora, faciet usitata, ac ferè connaturalia. Docilem namque Deus providit nobis naturam, & quæ insuescere facilè possit, immò & velit, modò nos naturam regere velimus, ut quæ est perindè ad mala, atque ad bona per se indifferens, eam nos ad bona convertamus. Quis credat in dicendo Sacro, tòt posse devotiones (ut vocant) observari, quòt si in unum congregentur, possent Sacrum ipsum quod dicitur, mole suâ exæquare? observari autem ita, ut nulla sit temporis prolongatio, nullum per hoc præjudicium, reverentiæ attentionique ad ea, quæ in Sacro dicuntur aguntur vé, fiat, quin potius ut per hoc, & augeatur devotio, & excitetur reverentia, & attentio innovetur, & fructus ingens animæ proveniat. Hoc, inquam, vix credibile videtur, & vix posse, cum iis, quæ in Missa dicuntur, aguntur que consistere. præcipuè, nihil
ad

ad mediam horam Sacro præscriptam temporis addendo, & tamen id fieri posse ac solere ab ijs scio, qui facere solent, neque operæ pretium mentiendi habent. Quod ergo fit, ab aliquibus, cur non ab omnibus perfectionis&negotiationis spiritualis amatoribus? & quod fieri potest in hac una satis per se difficili, & totum sibi hominem vendicante actione, cur non possit fieri in aliis, vel similibus, vel minùs etiam hominem totum desiderantibus? Potest ablq; dubio, modò non desit conatus, Industria, prudentia, perseverantia: quæ si adfuerint, non patietur se desiderari avida talium laborum Divina Gratia.

Ex his, quæ hactenus dicta sunt, faclle concludi potest, quanta sit & utilitas & necessitas hujus Industriæ iis, qui Perfectionem amant; hæc enim est una ex præcipuis rationibus proficiendi in Spiritu, virtutes exercendi, merita conquirendi, interiùs operandi, assiduè cum Deo agendi, & versandi, otiosos & inutiles actus devitandi, perfectos autem & sublimes multiplicandi; Hæc etiam ratio est una, animam propriam semper in manibus suis te-

nendi, ejusque profectus, & defectus, quasi in numerato habendi. Dum enim cuique actioni peragendæ, certos homo habet modos, ut primum in modum oculos mentis conjecerit, & actionem ad eum comparârit, illicò perfectionem actionis, statimque profectum suum, & vigilantiam cognitam, & perspectam habebit, unde perpetuus ei erit stimulus, aut ad perseverandum, si proficere se advertit, aut ad acriùs vigilandum, si deficere aut negligere aliqua recognoscet. Quod totum maximi est in Vita Spirituali momenti.

INDUSTRIA III.

Per partes assuescendum observationibus in actionibus, ut vitetur fatigatio & actuatio.

PRæmissa proximè Industria, hanc objicere solet, eâ uti cupientibus, difficultatem, quam etiam ibidem perstrinxi, quòd videatur laboriosa, & multiplicatæ reflexionis, itaque obnoxia fatigationi capitis

virium-

viriumq; ac instrumentorum per quæ anima nostra operatur. Huic difficultati nec non aliis similibus, quæ sese etiam in aliis Industriis offerent, obviat & medetur præsens Industria.

Ne igitur hâc Observatione Observationum fatigemur atq; obruamur, hæ servandæ erunt veluti Regulæ, atque hic tenendus modus.

1. Vt multiplicentur Observationes dictæ in Operibus, nec multæ iis apponantur, sed tamtùm tot, quot faciendis sufficere possumus, immò etiã non tot, sed pauciores, præstat namque paucas, diu, vel perpetuò facere, quàm multas aliquamdiu tamtùm, posteaque deficere, & nec illas, nec ullas posse exercere. Qualem etiàm Regulam dant Magistri Spirituales, in mortificationibus externis, quas tales esse oportet, ut diu adhiberi possint, hoc est, præstat eas breves esse, & frequentes, quàm longas & graves, esse raras: graves enim semel vel iterùm adhibitæ frangere sic vires possunt, ut posteà vel numquam, vel diu fieri non possint, immo nec aliæ leves sustineri; breves autem & moderatæ,
etsi

etsi frequentes, numquám ita vires atterent, quin repeti valeant. Itaque graves illæ, vires corporis frangent, rebellionem autem sensûs & passionum non edomabunt. *Sanctus Bernardus*] Imò dum fracto corpori indulgendi necessitatem inducent, & sensui, & passioni robur dabunt. Breves autem ac modestæ sensum, & passionē sensim compescent, vires non frangent, sicq; & hostem expellent, & civem servabunt. *Gregorius*] Consimilis etiam est regula, in Observationibus asservanda.

II. Vt observationes dictæ, quoad fieri potest ejusdem generis, seu speciei, vel omnibus, vel pluribus Actionibus accommodentur. Sic enim fiet, ut Observationum istarum usus in una actione, evadat facilior in altera actione, atque ita uno eodemque labore, assuefiat animus, iisdem Observationibus servandis, in ordine ad plures actiones, v. g. Intentionis Renovatio assignetur observanda, in matutina surrectione, in oratione, tum Sacri auditione, in studiorum initio, &c. Inde fiet, ut in decursu harum actionum usus renovandæ Intentionis, quando surgitur è lecto, valeat

ad duo

ad duo minimùm. 1. Valebit ad hoc, ut etiam crastinâ die, dum surgetur, Intentio renovetur, & sic deinceps. Aliquot enim diebus vel hebdomadibus Intentio renovata inter surgendum, sic insuefaciet mentem, & memoriam hominis, ut deinceps, quotiescumq; surget, semper etiã cogitatio renovandæ Intentionis in mentem, labore nullo, sed quasi naturaliter veniat. 2. Valebit ad hoc, ut etiam in sequenti opere, v. g. in meditatione, innovet intentionem, facilè, minusq; in ea laboret, & sic deinceps,

III. Vt Observationes dictas, non laboremus in omnibus simul actionibus (diurnis etiam) usurpare, sed sensim id & per partes faciamus. Assumantur initio actiones duæ, vel tres diurnæ: iis Observationes modo jam dicto assignentur. Assignatæ aliquamto tempore, hoc est, per unam alteram hebdomadam, aut mensem usurpentur: ita ut usurpatio illa, sine labore fiat, ut ad eam sponte se mens excitet, ipsaque sponte suâ menti occurrat semper, quoties aliqua ex illis Actionibus duabus vel tribus agenda erit: ubi jam ad tres Actiones sic assueverimus dictis Observationi-

tionibus, aſſumamus rurſùs alias tres, & priores non intermittendo, his etiam novis, eodem modo, per aliquot hebdomadas inſueſcamus; & poſteaquàm his quoq; inſueverimus, iterúm alias aſſumamus, & Obſervationes in eis uſurpare, itidem eâ ratione condiſcamus, donec omnibus Actionibus, quibus volumus, aſſueſcamus. Talis modus ſervatus nullam fatigationem infert viribus: numquàm enim labor aſſumetur major, quàm fuit initio ad tres primas Actiones aſſumptus, cùm enim ab aſſuetis non fiat paſſio, & quibus inſuevimus nō fatigemur, (quod præcipuè in mentalibus actibus verum eſt) hinc fit ut initio tamtùm circá tres Actiones laboremus, quo labore in aſſvetudinem, & facilitatem verſo, dùm circà alias tres novas Actiones laboramus, tamtùm circà has tres laborem habemus, circà priores verò nihil fatigamur, quia jam ex hab itu & facilitate operamur. Et ſic deinceps diſcurrendum eſt. Atq; hæc Regula ſervata, omnem indiſcretioni, atq; actuationi aditum præcludit, habet autem locum etiam in aliqua aliâ Induſtria, quam ſuo loco ſubjungam.

IV. Vt Actiones, in quibus, Obſervationibus noſtris uti volumus, non ſint minutæ, ſic enim fatigatio non evitaretur, & vis fieret capiti, exhaurirentur ſpiritus animales & vitales, nimiâ & nimis frequenti continuaque actuatione Quod periculum in vita, & beati Aloyſii, & Ioannis Berchmanni noſtrorum, obſervatum à Patribus Spiritualibus legimus, ſed non perindè ab illis Beatis animabus declinatum. Sint ergo Actiones Obſervationibus noſtris exornandæ, graviores & notabiliores, non nimis multæ, non nimis breves, ſic namque fiet, ut vitetur multitudo, continuatio, actuatio, fatigatio: fiet verò, ut Actiones obeantur prudenter & perfectè, Obſervationes verò uſurpentur ſuaviter & diſcretè

V. Vt harum Obſervationum noſtrarum non ſimus ſervi & mancipia, neque avari & ſcrupuloſi earum à nobis exactores. neque ſi eas, vel aliquas earum omitti aliquando contingat, ob id nimiùm ſimus anxii, Agamus talia in Spiritu Libertatis, & ejuſdem ingenuitatis, quod ſi ſubnaſcentem in nobis moroſam ſolicitudinem adver-

adverterimus, ejus remedium ſit, omiſſio talium Obſervationum, ſaltem ex parte, & aliquarum; earum præſertim, quarum omiſſio nos pungere videtur, aut ſi omiſſio cui dura videtur, non omittat, ſed permutet aliam, in aliam, aut certè differat, aut tranſponat, ut ita ſuum jus in his retineat, & ſub devotionum ſuarum non redigatur poteſtatem. Anxietatis enim illius, ſi à rationis & prudentiæ moderatione, remedium eſſe non poteſt, præſentiſſimum remedium eſt illa omiſſio vel commutatio: quorum utrumque eſt etiam aliquando remedium opportunum vanæ gloriæ ſubnaſcenti ex Obſervationibus (vel aliundè) iſtiuſmodi reprimendæ. Si quis enim ſibi complacet ex eo quòd conſuetudines ſuas (loquor de ſpontaneis, non autem de præceptis, ab obedientia, & natura rei ipſius) diu, & exactè ſervet: is prudenter faciet, ſi eas vel omittet, vel immutabit, vel tranſponet. Quòdſi damnum metuit meriti, tùm vel aliter ſupplebit, vel ipſâ omiſſione (ob dictam cauſam) ſe hoc ipſum meritum locaturum ſciat, neque hoc eſt diabolo
cedere,

cedere, ſed potiùs diabolo & vanæ gloriæ reſiſtere, occaſionemq; intumeſcendi conſcientiæ auferre; quia enim ex continuitate Obſervationis efferebatur, eadem ſi ſe aliquando omiſiſſe recordabitur, elationis occaſionem non habebit, quod eſt, non tamtùm diabolo reſiſtere, ſed etiam periculi impoſterum creandi, illi materiam ſubduxiſſe.

VI. Immò verò, expedit hoc etiam in dictis Obſervationibus ſervare, vt non ſemper ſerventur, ſed aliquandò immutẽtur, ut faſtidium vitetur, ut mutatione, mens, & fervor renovetur, ut perfectioribus exercitiis (quod notandum) locus detur; neque enim ſemper omnia nobis occurrent: immò Dei mos eſt, ut ab imperfectioribꝰ ducat ad perfectiora, immò adhuc experientia conſtat; unã eamdemq; veritatẽ, quæ ſat clarè videbatur eſſe penetrata, poſtmodum aucta deſuper à Patre luminũ luce, longè ſubliimiùs penetrari, & ex ejꝰ penetratione practicas concluſiones atq; obſervationes. deduci, & actionibus apponi poſſe. Quare hîc etiam habet locum illud; ut non ſimus ſervi noſtrarum devotio-

 num,

num, observationum, & consuetudinum: id enim fieret magno animæ damno, & magno (ut ita dicam) gratiarum divinarum in nobis, vel impedimento, vel contemptu, semperque hærendum esset in incipientium statu, aut cum eo ad altiorem viam pergendum, quod necessarium non est. immo frequenter absurdum. Itaque si ad perfectiora nos Deus vocet exercitia, non vereamur relinquere imperfectiora. Cùm essem ut parvulus, sapiebam ut parvulus, cùm autem factus sum vir, evacuavi ea quæ erant parvuli, *ait Apostolus*, quidni & nos ejus exemplo faciamus.

VII. In Observationũ istarũ (Idẽ in quotidiano omnium nostrarum privatarum devotionum, & exercitationum usu locum habet) usurpatione, vitandum est, ne propter nostras spontaneas, & voluntarias observationes, negligamus, ab obedientia vel à natura rei præscriptas, sive observationes, sive actiones: id enim esset non proficere, sed deficere, id esset propriæ voluntatis mancipium fieri, & observationibus suis servire. Illa Christi Regula servanda est, *Hæc oportet facere, & illa non omittere.*

omittere, alioqui objicietur nobis meritò quod Pharisæis. *Quare vos propter Traditiones vestras transgredimini Mandatum DEI* ? in hoc peccant illi, qui v g. propterea ut officium de Conceptione recitent, tempus spirituali libro, meditationis præparationi, Examini Conscientiæ deputatum, suffurantur. Similiter & illi, qui devotionibus ad mensam attendunt, lectioni autem mensæ, aures non dant, neque ex ea fructum capiunt. Item illi, qui in externis occupationibus peragendis, ad suas internas devotiones absorbentur, & exteriùs imprudenter contra iudicium, cum damno, cum aliorum molestia operantur. Horum mores probare non possum, neque sectandos cuiquam svadeo, quippe hi mores, & disciplinæ, & Ordini, & obedientiæ adversantur, scandalis, schismatis, sermonibus ocasionem dant, & ipsis eorum authoribus, ad nihil, nisi fortè ad superbiam, illusionem, & ruinam prosunt.

Quæ in hac Industria explicanda tradidimus, ad eum præcipuè fructum nobis pariendum conducent, ut in exercitiis no-

ſtris ſpiritualibus ſecurè diſcreteque progrediamur, tum ut cum facilitate, immo & cum celeritate in eis proficiamus, Etſi enim videtur hic eſſe modus lentior, & per modicos quæſtus opes ſpirituales corradere, eſt tamen velocior oppoſitio agendi modo. Celeriùs is certè currit, qui lentò quidem, at æquali, & continuato ad finem uſque viæ curſu currit, quàm is, qui initiò quidem feſtinavit, ſed ipsâ feſtinatione fatigatus, de curſu deſiſtere, ob virium defectum, ad peragendum coactus eſt. Ille enim tamdem ad finem viæ perveniet, iſte autem finem itineris numquam attinget;

Sat citò qui ſat benè. neq; ſat citò qui numquam.

INDV-

INDUSTRIA IV.

Actiones nostræ, variorum finium compatibiliū, Intentione fœcundandæ & non unus ex eis fructus, (ut vulgò fieri à bonis etiam solet) decerpendus.

EA est Divinæ mentis liberalitas, tum actionum nostrarum (ut ita dicam) tractabilitas, ut unam actionem nostram) dummodo non malam ex se) ad multos Fines applicare possimus. consequenterque multos effectus, & fructus unius operis consequi; Deo, non tamtùm manum suam non arctante, sed etiam liberalitate sua Divinà planè dilatante. Non comprehendam hâc Industria totum, quidquid eâ includi posset, aliis id Industriis servabo explicandum. Hîc tamtùm exponam, quos ad fines, & ex quibus rationibus, una eademq; actio, applicari, non absque utilitate, & profectu animæ possit. possumus ergò actione nostrâ qualibet. 1. DEUM laudare, atque exaltare. 2. Possumus imitari Eumdem. 3. Possu-

mus gratias agere Eidem. 4. Immolare nos & dedicare, ſeu offerre ac donare Eidem. 5. Mereri bona tum ſpiritualia, tum temporalia 6. Impetrare nobis ſeu aliis. 7. Satisfacere pro nobis, & aliis. 8. Satispati pro nobis & aliis, pro futuræ, vel præſentis vitæ pœnis. Rurſum, poſſumus ſimiliter, quâlibet actione noſtrâ, nihil præjudicando proximè poſitis, laudare, honorare, Chriſtum, Beatam Virginem, Sanctos omnes, & certos: imitari eoſdem, agere iiſdem gratias, ornare & adjuvare actiones noſtras meritis, gratiis, precibus illorum; eaſque efficaciores reddere ad impetrandum, ad ſatisfaciendum, ad ſatispatiendum. Poſſumus reddere gratiores guſtui divino, per eadem merita, & gratias, atque preces Chriſti, Dei Matris, & Sanctorum. Mitto alia interim, aliis Induſtriis, ut prædixi, explicanda, hæc quæ attuli oſtendere poſſunt, quantas utilitates: ex qualibet noſtra actione percipere poſſimus, ſi actionibus noſtris uti ſciremus: quantis è contra commodis privamur, dum actionibus noſtris, non ita prout poſſumus, utimur: quantis item in tenebris verſan-

versentur illi, qui nimis multùm se facere, nimis diligentes esse negotiatiores spirituales putant, si actiones suas bonas, bonavé Intentione actuali, vel virtuali facere laborent. Etsi enim hi malè non faciunt, neq; in eo quod faciunt reprehendēdi sunt, non tamen ideò quia hoc faciunt, jam diligentes planè omni ex parte censendi sunt. Curandū potiùs ut aperire oculos velint, & ad thesauros, quos in suis actionibus latentes habent, quosque sibi sine fructu perire sinunt, & quos exiguo labore eruere, atq; suos pro omni æternitate reddere possent, aliquando aduertere, & veternum excutere, & ignorantiam ab animo abstergere. Quotus enim quisque est, qui cum aliquid facit, non est bene contentus, opus suum ad Dei laudem dirigere, vel illud pro suis peccatis offerre, vel per illud aliquid à Deo impetrare, ita quidem, ut de eodem opere ad alios usus dirigendo nihil cogitet? Atqui certū est, posse unum opus bonum, ad multos fines dirigi, & fines illos, per illud obtineri, sine impedimento mutuo illorum finium: v. g. Potest uno jejunio & Deus laudari, & Christus imitatione expri-

mi, & beata Virgo honorari, & Sanctus ille, vel ille coli, & obediri præcepto Ecclesiæ, & satisfieri pro animabus in purgatorio, & obtineri Indulgentia, & impetrari aliquid Ecclesiæ, nobis, aliis, & meritum gratiæ haberi, & sobrietatis virtus augeri, & caro mortificari, atque spiritui subdi, & expiari pœna peccatis debita, & impetrari aliquid temporale, si Deo ita videatur. Hæc omnia, unico actu jejunandi possunt obtineri, Neque unus finis alterum impediet, immo etiam adjuvabit. Hic jam judicandum relinquo, si quis jejunium suum offerat ad solam Dei gloriam, vel ad solam satisfactionem, pro peccato, & de aliis finibus nihil cogitet, sitne ille reliquis istis spiritualibus commodis privatus, nec ne? Negari non potest privatum esse; quoniam supponimus, intenta ab illo in opere jejunii non fuisse: quod autem quis non intendit, seu non vult, id promereri non potest, in præsenti præcipuè materiâ. Si ergò privatus est illis commodis, quæ habere solâ Intentione voluntatis, seu actûs applicatione potuisset, numquid hoc parvam jacturam homo Spiritualis, & diligens Negotiator

gotiator

gotiator reputabit? minimè verò. Quid igitur faciendum? hoc quod jam ex dictis facilè colligi poteſt. Vt opera noſtra omnia & ſingula, majoris præſertim momenti, illâ finium jam explicatorum varietate imbuantur à nobis, ſitq́; id quotidianum, ac ſi fieri poteſt, ſæpius in die frequentatũ exercitium, iſtiuſmodi finium applicationem, ad opera noſtra omnia & ſingula facere, & quaſi extenſionem quamdam operibus, cujus ſunt capacia, facere, extenſionem inquam in valore, non in duratione, aut in aliqua alia ratione. Quod autem dixi faciendum operibus ſeu actionibus, hoc ipſum faciendum cenſeo Paſſionibus, ſeu moleſtiis, (animi vel corporis) quæ ſe nobis numquam non ingerunt, etiam non advertentibus: & has enim eodem modo condire ſupradictis finibus poſſumus. Simulque ad lucra animabus noſtris parienda fœcundiores facere. Operæ pretium puto fore, paradigma & praxim hujus Induſtriæ, ob oculos hoc loco ponere, iis qui eam Induſtriam ſervare, & ad praxis hujus formam, ſuas ſibi conficere volent. Eſt igitur praxis ac Paradigma, hujuſmodi.

Valoris Actionum & Paßionum nostrarum Extensio sive Applicatio.

Per omnes & singulas Actiones, ac Pasſiones totius vitæ meæ, quas omnes nunc voluntariè accepto de manu Dei,

1. *Volo Laudare* { *Sanctißimam Trinitatem, Deum Patrem, Filium, & Spiritum Sanctum, IESVM Christum Deum Dominum ac Redemptorem meum, Pretiosißimam Dei Parentem Virginem MARIAM, Sanctos omnes, Angelos & homines, & nominatim. N. N.*

2. *Volo Imitari.* { *Sanctißimam Trinitatem, IESVM Christum, præcipuè pro me Passum, contemptum, stultum, Pretiosißimam Parentem, Sanctos omnes.*

3. Volo Gratias agere. — Sanctissimæ Trinitati, ex cujus Gratia; IESV Christo, ex cujus merito; Sanctissimæ Virgini, Sanctisque omnibus, ex quorum precibus illa facio vel patior.

4. Volo Mihi mereri. — Gratiam sanctificantem, gloriam & vitam æternam, remissionem peccatorum, quæ nunc retracto, & pœnarum quas merui. Tum id quod Divina voluntas vult. Augmentum Charitatis, & virtutum omnium. Benedictionem in officiis, & necessitatibus meis.

5. Volo Impetrare mihi & amicis. — Gratias actuales frequentes, efficaces, finales, Gratias sanctificantes, Gratias gratis datas, Gratias proficiendi heroicè, in omni sanctitate statui propria, Auxilia in consiliis, necessitatibus, officiis. Temporalium sufficientiam, præservationem à malis animæ & corporis. Perseverantiam in bono finalem.

6. Volo impetrare mihi & Ecclesiæ, & N. { Conservationem & pacem, Propagationem & incrementũ, vigilantiam Pastorum. Copiam Apostolicorum Virorum. Exterminium scandalorum, & scandalisantium, ac hostium.

7. Volo Satisfacere, & satispati. { Pro peccatis meis & pœnis eorum, quæ nunc retracto, Pro pœnis peccatorum alienorum, amicorum carne, & spiritu, Superiorum, & subditorum, inimicorum; pro pœnis animarum in purgatorio.

8. *Volo* { Omnes & singulos, & me per omnes ac per singulos, sacrificium Deo & holocaustum facere, vid. infrà Industriâ 19. Omnia mea ex voluntate deliberata, omnia pro hoc, & pro omni reliquo vitæ meæ, mortisque momento, omnia ad gustum & gloriam Voluntatis Dei, æternæ meæ svavissimæ ac semper adorandæ Sponsæ.

In

In unione Sanctissimæ IESV Christi, in mundo conversationis, & Pretiosissimæ Parentis,
In unione meritorum, & orationum IESV Christi, Pretiosissimæ Parentis, & Sanctorum omnium.

Hactenus præmissum Paradigma, cui addere, aut detrahere poterit, qui volet, quidquid volet. At erit forsan non nemo, qui dicet: Videri sibi, justorum opera, ac afflictiones, etiamsi non ita expressim ac minutim Deo offerantur, neq; istæ omnes rationes, in iis reperibiles, possibiles, specificè recenseantur, posse tamen aliquid eorum finium consequi, utilitatemque animæ, sine hac cura tam exacta proferre; ac proinde curam hanc, Industriamq;, minùs necessariam esse Sic sentienti, ut contradicere nolim, ut etiam aliquid permittere possim, omnia tamen non possum. Cum profectò certum sit, ad pleraque dictorum, opera, passionesque nostras, sive justorum, extẽdi naturâ suâ, sine voluntaria expressa, vel implicita (quæ tamen in explicita, vel expressa

expreſſa actualique fundetur,) Intentione, atque applicatione , ut proindè dici non poſſit, hanc curam non inutilem, & hujus Induſtriæ uſum neceſſarium eſſe. Cuilibet (ut aliàs dixi) in ſuo ſenſu abundare per me licet, hæc non ſcribuntur, non proponuntur nolentibus, non eſt etiam abbreviata manus Domini, ut non poſſit alios aliis Induſtriis , longè quàm hæ ſunt à nobis propoſitæ aut proponendæ melioribus, ad metam perfectionis deducere. Nam ſi de uno ſcriptum eſt Iuſto. *Iuſtum deduxit Dominus per vias* , quantò id verius, eſt de Iuſtorũ multitudine, ex quibus, audeo dicere, nemo eſt , qui eâdem cum altero ducatur viâ ad perfectionem. Cùm tanta ſit varietas Iuſtorum in ſpiritu, quanta eſt varietas hominum in vultu. Pertinet enim hoc ad divitias Bonitatis, ad theſauros Sapientiæ Perfectioniſque Divinæ, ut ſicut ſtella à ſtella differt in claritate, ita & perfectio alia atque alia ſit omnium & ſingulorum, impleaturque illud Pſalmi de Eccleſia DEI. *Aſtitit Regina à dextris tuis. circumdata varietatibus.* Quocirca utendi, & non utendi Induſtriis iſtis, penes unumquemque jus

eſto,

esto, si alicubi à vero & recto aberro, corrigat me, si autem aliquid de bonis Domini mei verum rectumque svadeo, Dominum audiat & sequatur, non me. Atque quod hujus præsentis Industriæ occasione nunc dixi, id ratione omnium aliarum dictum esse cupio.

INDVSTRIA V.

Actiones nostræ, Intentione plurium particularium Virtutum Affectibus & Actibus earum, in ratione meriti fœcundandæ.

NOn hæc sola, quam modò exposui, Ratio est, Actiones nostras, ad varios fines extendendi, atque Applicationem fœcundandi : sunt aliæ præterea : è quibus hic unam afferimus. Est autem hæc. Vt unicuique Actioni nostræ, plurium diversarum virtutum motiva apponantur. Vt ex iis Actionem illam exerceamus, &, quod idem est, unam

actio-

actionem, plurium Virtutum actionem esse faciamus. Et hoc etiam in nostris Actionibus boni est, ut una, possit plurium Virtutum bonitatē in se complecti, dummodò ad eas Virtutes, Intentione operantis referantur. Substantia igitur Industriæ præsentis, in eo est: Cum aliquod opus facimus (internum, aut externum) faciamus illud ex motivo, & intentione plurium, immò quamtùm fieri commodè potest, plurimarum Virtutum, dummodò supernaturaliū, quales in hominibus justis habitualiter esse, certum est. Sed habitus illos oportet in actum educi, ut non solùm faciant nos simpliciter posse per modum potentiæ, sed etiam facilitatem nobis conferant operandi, ex actuum frequentatione paratam. Pro cujus intellectione breviter observandum est.

1. Naturales Virtutes & fines etsi honestos, nihil ad meritū, gratiā, gloriamq; conferre homini. Vndè actus naturales naturalium Virtutum, peccata quidem dici non possunt; inter merita tamen computari nō possunt, quia ad finem supernaturalem proportionata non sunt; cum media fini o-

porteat proportionari, ac ejuſdem ordinis eſſe.

Obſervandum 2. Habitus Virtutum in nobis duplices eſſe poſſe, Naturales, ac Supernaturales, ſeu quod idem eſt, Acquiſitos per actuum frequentationem, & Infuſos cum gratia prima Sanctificante.

Obſervandum 3. Habitus Naturales à Supernaturalibus, in hoc inter alia differre; quod Naturales adveniant Potentiæ per actus, & acquirantur per actus frequentatos: unde potentiam complent, ac perficiunt, in eo, ut quod ſine Habitibus ſimpliciter tamtùm potuit, cum Habitibus facilè poſſit operari. Supernaturales verò non tam potentiæ adveniant, eamque compleant, quàm potiùs potentiam ſuppleant, ejuſque vicem occupent, unde non dant facilitatem operandi, ſed tamtùm poſſibilitatem, ſeu potentiam; neque ex actibus generantur, ſed actus præcedunt, ante quos infunduntur. Vnde fit, ut poſſit in homine eſſe Habitus alicujus Virtutis Supernaturalis, valde magnus & intenſus, & tamen eſſe difficultas in homine eodem, ad exercendos actus illius virtutis, quod vi-

dere est in recenter conversis per pœnitentiam, qui etsi in gratia sint, etsi omnium Virtutum habeant infusos cum gratia Habitus, tamen habent difficultatem, in exercendis actibus virtutum, facilitatem verò & propensionem ad actus vitiorum. Ex quo consurgit illud etiam discrimen aliud, inter Naturales & Supernaturales Habitus, quod cum Habitibus Naturalibus Virtutum per actus acquisitarum, non possint stare simul Habitus oppositorũ vitiorũ, cũ Habitibus verò Supernaturalib⁹ virtutum, possint stare Habitus vitiorum, virtutibus illis oppositorum: unde accidit illud, quod modò dixi, ut recenter conversi, v. g. ebriosi, etsi habeant in se Habitum Temperantiæ ac Sobrietatis, tamen post conversionem recentem, sentiunt difficultatem in abstinendo ab ebrietate, facilitatem verò & pronitatem ad inebriandum, hoc enim non accidit aliunde, nisi quia habitus illi simul stant, Sobrietas & Ebrietas, stant, autem quia ille est tamtùm per modum simplicis potentiæ ad Sobrietatem iste autem per modum facilitãtis potentiam ad Ebrietatẽ. Eapropter qui habet

bitus

Habitus Supernaturales, eſto plurimos, eſto in gradibus intenſis, iſte non hoc ipſo habet facilitatem operandi, ſeu exercendi actus illorum Habituum, quin potiùs frequenter habet, difficultatem magnam in eis exercendis; oportet igitur, ut iſtos ſuos Habitus Supetnaturales ac Infuſos, in ſe quodammodo compleat ac perficiat, actuum competentium exercitio, quo fiat, ut jam illis Habitibus Supernaturalibus adveniat facilitatio quædã, ut per eos non ſolùm poſſit operari, ut ante, ſed etiam facilè poſſit actus exercere atque etiam cum voluptate, lætitia, & quaſi connaturaliter. Ad quem ſtatum, quando à nobis in nobis deducuntur Habitus Supernaturales, tum efficiuntur perfecti, & nos etiam faciunt perfectos.

Ex quo colligere eſt 1. Quàm ſit neceſſaria Virtutum Infuſarum exercitatio actualis, ſine qua virtutum Habitus ſunt in nobis propè ac ſi non eſſent. 2. Multos in nobis quandoque eſſe Habitus, & quidem Intenſos, quos tamen ita habemus, ac ſi non haberemus, eorum actus numquam exercemus, numquam autem exer-

cendo, steriles ac otiosos, & magnâ sui parte imperfectos in nobis relinquimus.
3. Quàm sit laboriosum à nobis, in nobis, particularium Virtutum, per actus unicuique virtuti proprios, exercitium. Quod cum sit valde necessarium, ac propemodum immensum, inde efficitur, ut unum ex his faciat homo Virtutum & Perfectionis studiosus, vel ut singularum Virtutum actus frequenter eliciat, sicque facilitatem ac perfectionem earum acquirat, & hoc dixi laboriosum esse; vel ut singulas Virtutes hominis (etiam scripto) collectas, eas certas in classes, seu partes dividat, & unicuique classi, tempus quo exerceat illas virtutes, in seseque, nunc has nunc illas perficiat, vel ut plures virtutes simul ac distinctè, in uno eodemque actu exerceat, quod potest duobus modis fieri, vel sola Intentione Volũtatis & Directione Actûs in Finem, & motivum plurium virtutum distinctarum, nullos intereà exercendo proprios illarum Virtutum Actus: ut v.g. quando dico; *Volo orare ex Spe in Deum, ex Charitate, ex Obedientia, Patientia, Humilitate, Religione, Timore Dei, &c.* non elicien-

eliciendo interim Actum Explicitũ Charitatis, neque affectum, aut actum Obedientiæ, neque Humiliationis mei, &c. sed tamtùm solam Orandi Actionẽ, ad omnes illas virtutes dirigendo. Atque hic modus est bonus, de eoque præsens Industria procedit. Vel certè, non solâ Intentione Virtutum plurium expressarum, sed etiam præterea cum quodam Exercitio Explicito, affectuum & actuum, illis singulis virtutibus propriorum, ut si v. g. Volo Orare ex Spe in Deum, à quo omnia spero; ex Charitate, quà diligo nunc Deum supra omnia; ex Obedientia, quam præsto Deo & Superioribus omnibus propter Deum; ex Patientia, quâ grato animo accipio, adversa omnia, quæ Deo placuerit, & placet me perpeti; ex Humilitate, quâ ita vilis, & mihi ad nihil sufficiens sum, ut Dei gratiâ egeam in omnibus. &c. Atque hic modus est etiam bonus, & priore perfectior, licèt fortè laboriosior, quamquam in exercitatis hic labor vix ullus est, & potest brevissimâ affectûs, cuilibet virtuti proprii, elicitione perfici; & deinde, si semel in die, expressim fiat ad unam actionem, vel ad

omnes in genere & communi, poteſt breviſſimâ ratihabitione, ſæpius in diem repeti ſine labore, ad ſingulas quasq; graviores actiones, ſervatis præſertim his, quæ Induſtriâ Tertiâ ſupra notavimus.

Itaq; ex tribus prædictis modis, actus Particularium Virtutum exercendi, Primus, ut dixi, eſt laborioſus. Secundus ſatis commodus eſt, deq; illo alibi dicetur. Tertius, qui bifariam diviſus eſt, etiã cõmodus, & hac Induſtriâ præcipuè commendatur.

Colligi autem ex prædictis 4. poteſt. Hâc unius actûs ad Intentionem plurium ſimul particularium Virtutum applicatione, duo commoda homini advenire ſpirituali. 1. Amplificationem meritorum, per unum quemlibet ſic exercitum, ſeu ſic pluribus virtutibus imbutum, & exornatum actum: tot enim ſunt merita, quot virtutes intentæ. 2. Exercitationem actuum, & per actus Habituum Infuſorum, quâ exercitatione fiet, ut non magno, imò compendioſo labore, ſingulæ particulares Virtutes proprijs actibus exerceantur, & facilitate illa, quâ alioqui ex ſe carent, &

est Habitibus omnino necessaria, imbuantur: sicque homo perfectè virtutes possideat, & perfectus ipse sit: qui est scopus totius laboris spiritualis, immò totius Evangelii & Scripturæ. Nihil enim nobis præscribitur aliud, nisi, *Estote Perfecti. Esto Perfectus.* Perfectus autem ille est, qui omnes virtutes habet, non in Habitu Infuso tamtùm, quia sic haberi omnes virtutes, ab imperfectissimis justis possunt, sed in Habitu exercito actibus & completo, ita ut per eos homo, benè & studiosè non possit tamtùm operari, sed etiam facilè possit, delectabiliterq; possit, cōnaturaliter quasi possit, immò moraliter quasi non possit in eo statu virtutis non esse. Hoc demum est, eas perfectè habere, & consequenter, hoc demum est Perfectum esse.

Dixerit aliquis, apud Magistros Perfectionis, Quatuor genera Intentionum assignari. 1. Est. Quando aliquo opere intendimus, executionem mandati Divini seu mandatorum. 2. Cùm aliquo opere intendimus virtutem aliquam exercere, non præceptum, suppositâ tamen obedientiâ mandatorum (hæc enim includi debet

ubique) 3. Cùm aliquo opere, intendimus plures Virtutes in ſpecie exercere. 4. Cùm purum, ſolum, nudum, Divinæ Bonitatis beneplacitum in actione intuemur, & aliud nihil quærimus. Ex qua doctrina apparet, documentum hac Induſtriâ traditum, pertinere ad Tertium harum Intentionum genus, conſequenter eſſe imperfectius quarto genere, proinde minùs fœcundum, & meritorium. Ad quod reſpondeo in hac Induſtria, & in dictis de illa: Mihi propoſitum non fuiſſe, aſſignare, aut perfectiſſimum Intentionum genus, aut modum operandi maximè meritorium, & ad animam ditandam fœcundiſſimum; itaque nihil hâc objectione derogari his, quæ dicta ſunt à nobis. Quia tamen id hoc loco diſputandum ſe obtulit, quod alioqui alibi etiam diſputari debuiſſet, pauca de hac re addo.

Ex quatuor Intentionum Generibus. I. Eſſe omninò neceſſarium, ſed imperfectiſſimum. II. Perfectius eſt priore, ſupponere tamen Primum. III. Perfectius utroq; , ſed item ſupponere primum. IV. Perfectius omnibus, & in ſe continere

non

non tamtùm Primum, ſed & alia duo. Conformitas enim cum Dei voluntate in omnibus, eſt omnis Virtus, eſt omnis Perfectio, eſt omnis Charitas, eſt omnis cum Deo Amicitia, Eſt, (abſit verbo error) propemodum ipſa Sanctiſicans Gratia, quod eo ſenſu loquor, quo Theologi non poſtremæ notæ, Charitatem à Gratia non diſcernunt, vel vix diſcernunt. Itaq; ejus Intentio eſt, omnium Virtutum Intentio, ejus Poſſeſſio, omnium eſt poſſeſſio, ejus Perfectio, eſt omnium perfectio. In tamtùm enim, quælibet virtus eſt virtus, & in tamtũ cujuſlibet virtutis actus, eſt virutis actus, imo in tamtũ eſt licitus actus, in quãtùm eſt Dei voluntati cõformis. Tolle conformitatẽ actûs virtutis, non eſt virtutis actus, ſed vitii, nec virt⁹ eſt virtus, ſed vitiũ. Hanc igitur intendere & tenere in actionibus noſtris, eſt omnium Virtutum Perfectionem intendere, & tenere.

Sed hîc advertenda duo. 1. Conformi tatẽ cum Voluntate Dei aliam eſſe Inchoatam, aliam Perfectam. (Perfectam autem voco pro gradu & ſtatu hujus vitæ; nam alioqui conformitas perfecta ſimpliciter, non eſt

Viæ,neque obtineri poteſt, ſed tamdem in Patria obtinetur) Imperfecta & Inchoata Conformitas, habet aliquod diſcrimen ſuum, ab aliis Virtutibus, & iis indiget, & illius Intentio, cum aliarum Intentione ſtare poteſt. Perfecta Conformitas, qualis eſſe poteſt hujus vitæ, etiam ſuo modo taliter ſe habet cum aliis virtutibus, ut Inchoata, non plùs tamen vel minùs pro ſui majori, aut minori Perfectione. Alioqui illa, naturâ ſuâ eſt quaſi omnis virtus, atq; omnium virtutum vicem ſupplet, & earum fructus, nucleus: & earum perfectionem, ab aliis labore longo quæſitam, illa ut ſuam habet, ſuam facit; virtutes verò, illi ut famulæ obſequentiſſimæ Dominatrici, Heræ, obſequuntur. Quo ſi Epicurus reſpicere potuiſſet, qui Virtutes, voluptatis ancillas, & ejus Throno aſſiſtentes dixit, nihil extra propoſitum dixiſſet, nihil extra veritatem. In veritate namque. Conformitas & unio cum Dei voluntate, voluptas eſt, & pax, & fruitio Summi Boni ſecura, & pro ſtatu hujus alteriuſve vitæ imperturbata, cui virtutes omnes, & omnis ſingularum perfectio militat, ex earumque

perfe-

perfectione illa resultat, ut verissimè justissimeque supra dixerim, quòd hanc conformitatem in actionibus intendere ac tenere, sit omnium virtutum (non tamtùm virtutes ipsas qualescumque) intendere ac tenere perfectionem. Quia tamen hæc conformitas, quamtumlibet perfecta sit, tamen in hac vita, imperfectionem habet semper, ideò etiam semper exercitio aliarum virtutum opus nos habemus; tum ut virtutes ipsas perficiamus, tum ut conformitati illi cum Voluntate Divina, nos idoneos magis, ac magìs reddamus. Ex hoc autem consurgit 2. quod observandum esse dicebam. Nempè, suppositâ hâc perfectâ imperfectione, vel imperfectâ perfectione cõformitatis cũ Divina voluntate in nobis, pro hoc vitæ statu dari posse.

5. Genus Intentionum (quod si non coincidit cum Quarto, perfectius erit illo) in eo situm, ut complectatur omnia quatuor supradicta, addatque illis hanc complexionem, & quamdam subordinationem, & trium primorum generum ad quartum, & quarti ad se ipsum. Ita ut fiat aliquod opus, tum ex motivo implen-

particu-

di imperii præceptique Divini, tum ex particularium aliquarum virtutum non unius tamtùm, ſed etiam plurium intuitu, qui uterque intuitus, tam implendi præcepti, Imperiique Divini, quam exercendi alias virtutes, ſubordinetur conformitati noſtræ voluntatis cum Divina: & fiant illi intuitus propterea, quia id Deo placet, Deuſque vult. Et rurſus, iſta ipſa ſubordinatio ad Dei voluntatem, fiat propter eamdem ipſam Dei voluntatem: ut ſic faciamus Dei voluntatem, ad Dei voluntatē, prout alicubi loquitur S. Bernardus, atque adeò ſecundum Deum vivere, ſervire, & placere valeam⁹, prout alicubi orat Eccleſia. Ex quo ſequitur, Nihil omnino defuturum iſti Intentioni Quinti generis, ad plenam, quæ in hac vita cogitari, & actionibus noſtris à nobis attribui poteſt, Perfectionem ac Sublimitatem.

Volueram hujus Induſtriæ explicationem paucioribus, quàm priores proſequi, ſed præter ſpē lōgiùs proceſſit Oratio: puto tamē nihil prēter propoſitū, & nihil abſque utilitate dictū eſſe hactenus. Supereſt ut Induſtriæ hujus Paradigma aliquod praximque proponamus.

Digniſ-

DIgnissime DEVS, volo ab hoc tempore deinceps omnia facere eo motivo, eoque modo, quo Tu vis, & quia Tu vis illa fieri, à Te, à me, propter omnium mandatorum, consiliorumque, & beneplacitorum tuorum impletionem, propter Virtutum omnium Theologicarum ac moralium, supernaturalium, donorumque, & fructuum Spiritûs Sancti, in omni congruo mihi gradu assecutionem, exercitationem, incrementum, propter gratiæ gloriæque Tuæ in me confirmationem. Propter Instituti mei perfectam impletionem, propter totius mundi auxilium, propter omnium Sanctorum, omnium Angelorum, Pretiosissimæ Parentis IESV Christi, Tuum verò Sanctissima Trinitas DEVS, imprimis, honorem, & imitationem, super omnia verò, propter omnimodam Tui gustûs recreationem, Adorandæ Voluntatis executionem, Summæ Bonitatis dilectionem, Eminentissimæ Dignitatis exaltationem, mei denique universalem annihilationem, quia hæc est voluntas Dignitatis TVÆ, & Dignitas Voluntatis TVÆ. AMEN.

In hoc Paradigmate observa 1. Illud omni actioni, etiam totius vitæ accommodatum esse, posse tamen facilè actioni particulari accommodari, factum verò id ideo,

ideo, ut unum omnibus ſervire poſſit, & laborare neceſſe non ſit, in novis excogitandis. Præterea ut ſi ſemel, vel iterum, tertiové in diem fiat, aliis vicibus non ſit eam praxim opus repetere, ad opera ſingula, ſed tamtùm ad hæc ſemel iterumvé recitata, mens ſe poſſit revocare, & ea etiam in præſenti rata habere. Quomodo à Patre noſtro Iacobo Lainez legimus, ſolitam fuiſſe quotidiè Renovationem votorum, in Sanctiſſimo Sacrificio, tribus verbis perfici. *Placet quod promiſi.* Sic enim & nos dicere per reſpectum ad Paradigma poſitum poſſumus. *Placet quod intendi.* Vel *Quæ intendi rata habeo.*

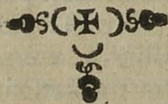
Obſerva 2. Omnes hoc Paradigmate me complecti virtutes, ſed genericè tamtùm, & non in ſpecie, ne longum eſſet. Facilè erit cuivis earum naturæ inſerere, quarum præcipuè motiva & actus cupiet exercitos: ſicut etiam facilè erit, eoſdem actus & affectus exercere ſaltem mente.

Obſerva 3. In hoc Paradigmate perſtringi omne genus Voluntatis Divinæ, & præcipientis, & ſuadentis, & ſimpliciter arbitrariè volentis, hoc eſt voluntatis Signi, & Beneplaciti.

Obſer-

Obſerva 4. Inſeri etiam huic Paradigmati, quædam eorum, quæ Induſtriâ præcedenti ſunt commendata, ut advertas utramque hanc Induſtriam, immo & plures alias, conjungi poſſe, ad unam actionem perficiendam: dummodo longitudo, faſtidium, fatigatio vitetur, quod Prudentiæ & diſcretionis erit, quam ſemper præ oculis haberi cupio, ab his, qui hæc ſervare volent. Sicut etiam obedientiam, conſilium Patrum Ducumque Spiritualium ſuorum, charitatem, neceſſitatem. Hæc enim oportet & incumbit ſervare, ac facere, illa autem, ſi poterunt non omitti, non omittere.

Fructus hujus Induſtriæ, quis ſit futurus utenti, jam ſatis ex dictis patuit, morari me, & repetere nihil opus eſt.

INDV-

INDVSTRIA VI.

Vsus Potentiarum, tam Animæ quam Corporis, quibus plurimis uti solemus in aliqua una Actione, vel Occupatione, Deo explicitè offerendus.

NOn absque profundo Providentiæ suæ consilio Deus nos homines condidit ex Anima & Corpore: iterumq; Animas nostras, multis potentiis, corpora multis partibus & membris, animæque ad operandum multiplicibus instrumentis, non absque provida mentis suæ ratione, constare voluit. Fecit hoc inter alias causas etiam ob istam, ut ex hac multitudine partium, organorum, Potentiarum, actuū, cōsurgeret in nobis multiplex etiā & mirabilis laudū Divinarū Harmonia, multiplex simplicissimæ illius, ac æternæ ejus naturæ potētiæq; operatricis, ac Primæ Causæ, nec non aliarum Perfectionum ejus repræsentatio, multiplex merendi ratio, multiplex Virtu-

Virtutum exercitatio. Cui enim dubium, quin hæc omnia prædicta, ex hac multiplicatione Potentiarum, atque conſequenter Actuum conſurgant? Et quamvis hoc apud multos ſit, extra Conſiderationem, & Advertentiam, quamvis apud plures etiam ſit, extra uſum debitum & honeſtum, non ideo tamen evacuari poteſt, aut par eſt, Providentiæ Conſilium: quinimmo, ſi quis hactenus id, aut non advertit, aut neglexit in ſe ipſo, inque ſuis quotidianis Actibus, recta ratio dictat, multoq; magis Negotiationis Spiritualis vigilantia exigit, ut hæc bona Domini, quæ quotidie tam multipliciter uſurpamus, ſive otioſè, ſive tamtùm naturali impetu ac inſtinctu, ſive etiam honeſtate, uſurpemus ex recta ratione, & devota mentis intentione, & Supernaturalis Finis applicatione, & adjunctione, ſicque ex Domini bonis & talentis, eſto nobis minutis, ingentes uſuras tamen & fructus Domino colligamus, & tempore rationis reddendæ, eidem repræſentemus, cum ejus inſigni voluptate, cùm noſtra verò benefica illâ cōmendatione. *Eugè Serve bone & fidelis, qui ſu-*

Per pauca fuisti fidelis, super multa te constituam: intra in gaudiũ Domini tui. Libet rem hanc exẽplis declarare, forsitã enim illustrior erit ad cognoscẽdũ, & efficacior ad persuadẽdũ.

Solvit aliquis Pensum Horarum Canonicarum Deo, is, non dubito, ante illud opus, offert illud Divinæ Majestati, sive intentione communi Ecclesiæ, sive etiam particulari quâpiam suâ, & quidem rectè satis; si tamen aliud ampliùs facit nihil, non possum aliud dicere, quàm quòd multis se privet commodis lucrisque Spiritualibus, quod ex eo patebit.

Oratio illa, est unica Actio Orandi in se, quam, ut dixi, offert Deo, qui facit illam, huic tamen Actioni, annexæ sunt, vel possunt esse plures Actiones plurium Potentiarum, tam Corporis, quàm Animæ, quæ ad Orationem illam (ut sic loquamur) partim cooperantur, partim concomitantur; Sit illa ex libro legenda, sit inambulando, vel sedendo, vel stando, vel flectendo, sit etiam audiendo, sit ex memoria. Tenetur liber manu, versantur chartæ digitis, leguntur oculis sententiæ, verba, literæ, aspiratur & respiratur inter dicendum, auri-

bus

bus excipitur, tam propria quàm aliena Recitatio, & Pronuntiatio. Intellectus sensum eorum, quæ dicit, percipit, manuum, brachiorum, pedum, genuum, aliarumq; partiũ Corporis usus intervenit: varietas situum corporis admiscetur, pectus signatur, tunditur, elevatur, inclinatur caput, oculi etiam piè sublevantur, vel dejiciuntur, affectus voluntatis, vel ex mysterio, de quo preces sunt, vel ex sensu verborum sententiarumque, quæ recitantur, in DEUM, Christum, Sanctos, in vitia, errores, malitias, infinitâ varietate Intensiores, malitias, & Attentionis, Devotionis, & Fervoris sese intermiscent. Imaginativi etiam, æstimativique plurimi actus, interseruntur, lingua & omnia loquendi organa, in tam multiplici usu & motu sunt, fauces, labia, dentes, gutturis & arteriæ meatus, vox ipsa sonans, oratio in silentio, deniq; totius Corporis & Animæ Actio adest, per omnes sui potentias & partes, Habitus quoque plurimi Interni & Externi, Naturales & Supernaturales, in Actu & Opere sunt, adveniunt insuper multi multarũ potentiarũ act⁹ occasionaliter intercidentes, & qui

prævideri non possunt particulatim, tamē tùm in genere. Hæc tanta varietas, ac multitudo actionum, à tot potentiis, tot modis proficiscentium, non est oratio, est tamen, orationis actioni, adnexa ordinariè. Quæro, quotus quisque Sacerdotum, ad eam, dum orat, advertit? Quæro, quotus quisque Sacerdotum, eam DEO unà, cum sua oratione consecrat? Quæro, quid obstet, quò minùs consecret? Quæro, si non consecret, nullone, an verò ingenti cum damno Animæ, meritorumque detrimento facturus sit? Quæro deniqúe, an pio & diligenti Negotiatori conveniat, tantam segetem bonorum non neglgiere, tātam meritorum sementem, quotidie demetere, ex tot Actionibus, ex Potentiarum suarum, atque adeò sui totius usu tanto, in uno opere, quod alioquin semper facit & facturus est, sine ullo fructu suo, nullo autem additamento laboris novi, præterquam brevissimæ Intentionis, seu Applicationis ad Finem Supernaturalem, ad eum v. g. ipsum ad quem applicavit, totam orationem.

Ex hoc Fundamento, nonnulli pii Viri, Horas

Horas Canonicas, etsi memoriter (immo & alias orationes) recitare possint, tamen legunt, ut hac ratione plurium Potentiarum & sensuum usu, DEUM laudent, & tamen memoriæ sit usus atque locus suus in illa ipsa Oratione.

Hæc quæ in uno Orationis Canonicæ, à Sacerdotibus fieri quotidie, benè longo tempore solito opere, ostendi, ostendere possum in omnibus aliis Actionibus nostris, v. g. in Sacro, Concione, in docendo, in discendo, in confitentibus operam dando, in triclinio ad mensam cibum sumendo, vel cibum sumentibus ministrando, legendo, in omni alia quacumque actione, & occupatione peragenda, mentem & corpus distinendo: in omnibus enim, totus homo ferè semper aliquid agit, vel hac, vel illâ potentiâ, atq; sui parte. Et ut nihil aliquâ sui parte agat aliud, nisi quod præsens est, etiam per illam partem, Actioni, quâ DEUM laudat, idipsum laudabile est, &, si Deo offeratur, eidem acceptabile, hominique non inutile. Quantis ergo cumulis meritorum ditior homo quotidie fieret, si talium observator esse

vellet. Neque hæc observatio laboriosa esse potest diligentibus ac prudentibus, nam v. g. quantus labor est, ut lector ad mensam offerat omnes actiones aliarum Potentiarum, quæcumque aliquem sui usum inter legendum homini præstabunt, offerat etiam omnium verborum & literarum pronuntiationem, offerat omnem oculorum motum, omnem aspirationem, omnem cessationem, &c &c. Quod totum offerendi munus, potest vel uno verbo perfici, quin vix etiam verbo opus, solus mentis in hanc oblationem conjectus, seu voluntatis consensus sufficit.

Non est opus, quod in hac re morer, concludo appositione Paradigmatis, sive Praxeos, in eodem, quod superiùs tractavi Recitationis Divini Officii Exemplo, quod quivis poterit ad usum placitumque suum accommodare fusiùs, breviùs, expressius.

Praxis offerendi Recitationem Horarum Canonicarum.

DEUS *cujus immensam Majestatem adorat omnis Ecclesia Sanctorum. Offero Tibi has*

Eccle-

Ecclesiæ Tuæ Sanctæ preces, à me indigno die hodiernâ recitandas. Offero imprimis omnes à Matutino usque ad Completorium Horas, offero omnes earum affectus & sensus, à Spiritu Sancto, & ab Ecclesia Sponsa Tua, intentos, atq; hîc depositos, offero omnia earum Puncta, Commata, Sententias, Verba, Literas, offero omnes Motus Linguæ meæ, & Manuum mearum, omnes Ictus Oculorum, omnes Respirationes, omnes Cogitationes, & Affectiones Animæ meæ, omnes mei totius Commotiones, in hac præsenti Oratione intercursuras. Accepta igitur hoc tributum servitutis meæ. Tu, Qui es Dominus meus, Rex meus, DEUS meus, Solus, Unus, Naturalis, meque mancipium Tuum Naturale, & Voluntarium, Spiritu Tuo Sancto & Gratiâ efficaci, atq; abundanti purifica, confirma, sanctifica, ut Tibi Servitium meum in Sanctitate & Iustitiâ & Perseverantiâ, semper exhibere valeam, qui in Trinitate perfecta vivis & regnas unus DEUS in sæcula Benedictus, Amen.

Domine DEUS *offero Tibi totaliter hanc omnem (actionem meam) cum omnibus aliis, quas, hujus occasione, per quamcumq; Corporis, & animæ potentiam exercebo, quia hæc est voluntas Tua, & Dignitas voluntatis tuæ. &c.*

Extat hujus Industriæ Praxis, & Exemplum in Davide, Psal. 103. Vbi in hunc modum DEUM laudat. *Beuedic anima mea Domino, & omnia quæ intra me sunt, Nomini Sancto Ejus. Benedic anima mea Domino, & noli oblivisci omnes retributiones ejus.* Et alibi idem sic ait: *Omnia ossa mea dicent. Domine quis similis Tibi?*

INDVSTRIA VII.

Actiones nostræ, etiam aliorum Actionibus, in Deum, per nos relatis, sunt fœcundandæ, & ex omnibus Creaturis, Dei laus desumenda.

PRæcedenti Industriæ Vicina est ea, quæ insequitur, ideoq; etiam illi subjungitur. Non tamtum enim ille Vsus variarum Potentiarum nostrarum, intercurrens in alicujus occupationis nostræ à nobis executione, offerri potest DEO, meritorumque cumulus parari nobis per hanc

Oblatio-

Oblationem, ſed etiam eâdem ipsâ Oblatione, poſſunt offerri Deo, in laudem, & in noſtrum meritum, aliorum Actiones omnes, quibus illi nobis ad noſtram actionum executionem cooperantur, quocumque modo. Idque fieri poteſt, non ideò tamtum, quia illæ actiones, cum ſint proximorum noſtrorum, poſſunt à nobis per Charitatem Supernaturalem noſtræ fieri, ut vulgò docetur à Spiritualibus Magiſtris (Bernardo, Plato, Aluarez) ſed etiam peculiariter, ideò, quia tales actiones, quæ nobis in noſtris auxilio ſunt aliquo, fiunt quodammodo noſtræ, & nobis inſerviunt, atque inſervient, à Divina Voluntate proviſæ, atque ordinatæ ſunt; ut proinde, meritò illas, tamquam noſtras Deo offerre, & pro eis Dei Providentiæ gratias agere, Deumque in eis, ac pro eis laudare debeamus. Sic factitatum legimus, à Patre noſtro Fabro, qui ſi quando ingrediebatur Templum aliquod auguſtius, & apparatu Eccleſiaſtico inſtructum, illico ſibi eam materiam laudum Divinarum aſſumebat, laudabat Deum pro iis, qui templum exſtruxiſſent ſumptibus, qui manu, qui ar-

te, qui illud etiam num curarent, qui ornaſſent, & ornarent, qui inſtruxiſſent apparatibus, ac theſauris ſive auri, ſive argenti, ſive ſerici, vel quovis alio modo, qui cantores providiſſent, qui canerent, ut cantu alios ad Dei laudem provocarent, qui templum ornaſſent, & veſtiiſſent parietes, ſive ſumptu, ſive juſſu, ſive manu, qui apparatum ſacrum laboraſſent &c. Ex quo apparet quàm uberem Vir Sanctus, quàmque facilem & obviam Deum laudandi ubiq; animamque ſuam ſtudiis pietatis ſignandi materiam haberet, depromendo illam ex alienis operibus, & actionibus. Quod factitari poteſt, non ſolum in hominum, verùm etiam & beſtiarum, & inſenſibiliũ rerum actionibus, aut potiùs deſervitionibus. Sic David cælorum motum, dierum ac noctium viciſſitudinem, mirabilia opera Dei in aquis & mari, & in omnibus abyſſis, materiam laudum Divinarum ſibi aſſumebat; Sic tres illi pueri in fornace Babylonica fecêre, in omnibus creaturis. Sic Beatus noſter Borgia obedientiam canum, & avium venaticarum, faciebat Dei laudandi materiam, ſic nos quotidie poſſu-

mus

mus (immo perpetuò) tali Industriâ uti, modò ne pigrescamus. Cur non possumus vel audientes in schola lectionem, vel Concionem in templo, laudare Deum pro his, à quibus docemur, offerre illorum actiones omnes, laboresque omnium potentiarum ipsorum, quibus laborant in nobis docendis, in parandis lectionibus, Concionibusque, in dicendis, in tradendis? Cur non possumus laudare Deum pro Authoribus, Scriptoribus, Impressoribus, Emptoribus, Compactoribus, Custodibus Librorum, è quibus illi sumunt, & paratiores ad nos docendos accedunt? Cur non possunt Subditi pro omnibus Superiorum suorum curis, laboribus, molestiis, quas in gubernatione devorant, Deum laudare, eorumque propter se molestias & actiones omnes circa se Deo offerre, proque iis gratias agere? Cur itinerantes non possumus agere gratias Deo, pro tot illis operibus & laboribus equorum, rotarum, lignorum, ferramentorum, curruum, aurigarum, sociorum, fabrorum? Cur non possumus omnia objecta, quæ se itinerantibus in oculos, in aures, in alios sensus

ſenſus ingerunt, materiam Dei laudum facere. Petrus Faber jam allatus, inter alias itinerandi induſtrias pietatis pleniſſimas, hanc etiam habuit, ut, ubicumque iter faceret, ibi Deum laudaret, illic Angelos, & Sanctos Locorum, Regionum, Vrbium, Templorum, Altarium, hominum Cuſtodes & Patronos veneraretur, invocaret, oraret pro cura circa incolas, gratias ageret, ſe item protegi peteret, &c, Hæ ſunt Sanctorum Induſtriæ, hæ Praxes, quibus inſcitiam noſtram erudiri, ignaviam confundi, & excitari par eſſet. Nec plura hac de re addo. Illud tamtùm repeto, hâc Induſtriâ, tres à me Res atque Praxes commendari unâ operâ. 1. Eſt. Vt, alienas Actiones, etiam à quibus per eas juvamur, in aliquo noſtro opere, Deo tamquam noſtras offeramus. 2. Vt, etiam ex omnis Creaturæ actione, & ex omni Creatura, quæ ſeſe ingerit noſtris Senſibus Actionibuſque, Deum laudandi materiam ſumamus. 3. Vt in Actionibus noſtris, ſive Paſſionibus, condiſcamus, conſueſcamuſq; multiplicare Circumſtantias, (vel, quod idem eſt, reflectere nos, animumque adver-
tere,

tere, ad Actionum & Objectorum, circa quæ operamur Circumstantias) sive Actionum, sive Objectorum nostrorum, vel in genere & confusè, ac simultaneè omnes acceptando & offerendo, dum non adsunt, ultro advocando & augendo, materiamque, ut dixi, Divinæ Laudis, Virtutum, ac meritorum faciendo. Nulli enim dubium est, quod plurimæ nos Creaturæ, & Creaturarum conditiones circumstantiæque, circumstant semper, dum aliquid agimus patimurque, (semper autem aliquid agimus aut patimur,) quarum præsentiam, nos, ut dixi, possumus augere, si volumus, quarum præsentiam, nos materiam Virtutis, Meriti, Laudisque Divinæ, nullo sumptu, ac labore nostro, præter modicum advertentiæ intuitum, voluntatisq; intentũ facere possumus. Quod genus exercitii, incredibilis Pietatis est plenissimum, sed requirit animum ordinatum in se, & Passionibus suis. Qua de re supra, Industriâ prima satìs præscripta sunt. Requirit etiam animum ubique Deo assuetum, vel certè Deum quærere, & invenire condocefactum, quo in genere, homines nostræ Societa-

cietatis excellere Sanctus Pater IGNATIUS desiderabat, immo & in quadam Regula id præscripsit omnibus, ut in omnibus quærant Deum; Quod est aliud nihil, quàm ex omnibus rebus Dei laudandi, amandi, prædicandi, æstimandi, materiam sumere, & animum cælestibus meditationibus tamquam alimentis ubiq;, & in omni occasione saginare. Et reverà id Naturæ Rationali, debet esse perquàm convenientissimum, omnes namque res ita sunt comparatæ, ut unaquæq; juxta supremum Naturæ suæ gradum operari perpetuò appetat, omnemque occasionem ejusmodi ordinationis avidissimè rapiat Videmus arbores & frutices, ubi ubi sunt vegetari cupere, crescere, assurgere, virere, folia, flores, fructus, mittere: humorem & succum trahere, quodsi alicubi sunt, ubi talia operari nequeant, arescere, putrescere, perire. Videmus bestias quadrupedes, volatiles, aquaticas, reptiles, omnes universim id ubique agere, id ubiq; indagare, ut alantur, ut saginentur, ut pascantur, ut delectentur, id ubique bestia agit, sined electu, respectu, pudore, vere cundia,

cundia, cessatione; nimirum hoc est ejus opus præcipuum, ad hoc agendum, ad sic operandum sensualis facta est, hoc si operatur, beata est, si operari non potest, elanguescit & interit. Quid ergo tamdem quòd homo rationalis Natura, non ubiq; rationalia quærit, agit, meditatur, contemplatur? totus est in Sensibus, ac Sensibilibus, ad Rationalia, ac honesta, ad sublimata à Sensibus eleuare sese non potest, nec sinit? quid inquam est hoc? monstrum id sanè necesse est, aut interitui vicinum, si non interitùs ipse? Nam sicut arbor si in humido loco virorem & succum non trahit, aruisse, & inanimata dicitur, securique tamtùm idonea & igni; sicut jumentum, si pascua habens, & pabula nolit sumere, nolit satiari, nolit saginari, interiturum dicitur. Cur Homo Rationalis cum Rationale nihil meditetur, nihil concipiat, nihil sectetur, inter tot licet Rationis, Veritatis, Honestatis objecta positus, cur inquam non dicatur interiturus, aut potiùs interiisse, & in bestiam degenerasse? Et quid hîc dicam de Natura (ut sic loquar) Supernaturali, de Viro inquam

inquàm Religioſo, de Viro Spirituali, ſi is nihil ſublime, nihil ſupernaturale, nihil defœcatum à Senſu & à Natura ſapiat, nihil quærat, nihil cogitet, nihil loquatur, ſed tamtùm Naturalibus regatur, nitaturque principiis, tamtùm ſenſualia, Naturalia commoda attendat, politicis tamtùm Rationibus, & honeſtatibus nitatur, nihil Chriſtianum, nihil ex Chriſti Schola, nihil ex Crucifixi, pauperis, contempti, ſtulti, dolentis, & abjecti Chriſti, doctrina, in ſuis moribus, conſiliis, operibus, intentionibus præferat, in ſuisq; actionib⁹ & occupationibus præfigat, Spiritualemne hunc ac Religioſum, & Supernaturalem dicem⁹? an verò potiùs à Supernaturali in Naturalem, à Spirituali in Carnalem, à Religioſo in Sæcularem, à Hierarchico ad Politicum ſtatum, & gradum degeneraſſe. Ex quo diſcurſu, non admodum quidem ſublimi, & arguto, illud tamen evincitur, Religioſum, Spiritualem, & Perfectionis Profeſſorem hominem, debere eſſe ſublimem, in Studiis ſuis, debere cogitationes fovere ſublimes, debere non degenerare ab excelſis cogitationibus Filiorum Dei,

debere

debere quæ ſurſum ſunt quærere & ſapere, debere Deum in omnibus quærere, in omnibus Deum invenire, agnoſcere, adorare, laudare, amare, alioqui non ille Homo Spiritualis, ſed aut Politicus, aut Ethnicus, aut beſtia, & jumentum, equus & mulus ſit futurus. Nam niſi talis erit, qualem debere eſſe dixi, quid habebit ſuper equum & mulum, ſuper Ethnicum; nonne & Ethnici hoc faciunt, quod ille facit? juxta Chriſti Argumentationem, in ſimili fermè materia.

Hæc dixi eâ occaſione, quòd Amator Perfectionis, omnē debeat Creaturam, facere ſibi Dei laudandi materiam, & nullā, ſive ſuam, ſive alienam Actionem, non in Dei Laudem, ſuumque meritum convertere.

INDUSTRIA VIII.

Actiones nostræ fœcundandæ per Augmentum Intensionis, & FerVoris Rationalis, idquè Proportione Aritmethica.

VIx est ulla res, quæ Valorem Operum nostrorum, impetrandi Efficaciam, satisfaciendi Virtutem, ita enervat, quomodo Tepiditas, & Socordia Actionum, sive Operum. Quamtumcumque enim Opus sit, ex Natura & Objecto, seu Specie suâ nobile & eximium, quamtumcumque defœcatum & sublime, nisi sit Fervore incensum, sit verò Tepiditate infectum, nequaquàm Beneplacito Divino ad mentem complacere potest. Et Causa in promptu est; quia cùm Deus sit Actus purus, ejusmodi etiam Actiones Creaturarum suarum (præsertim eas, quæ sunt ad suum Obsequium directæ) desiderat, ut sint quàm simillimæ Puro Actui. Actûs verò Puri proprium est, carere, non solum

solùm omni admistione extranei, non solùm defectuositate Potentiæ, sed etiam remissione Languoris, seu Activitatis, quidquid enim horum admistum sit Actui, Purus esse & dici non potest. Nam si Purus esset, totum quod habere potest, aut posset, ac deberet, re ipsâ haberet. Remissus autem actus, hoc ipso quòd remissus sit, non habet id, quod debet, & quod potest. Quare, Remissus actus, ab Actu puro, & consequenter à Deo longè est, ideoque Deo displicet, ac Valoris parùm, efficaciæ non multum, dignitatis & fructûs, vix aliquid obtinet. Eam ob rem, diligenti Negotiatori, id inter alia vel maximè curandum incumbit, ut Actus suos remissos, Deo non exhibeat, potiùs autem quàm ferventissimos, atque intensissimos facere, in Conspectu Dei laboret, non tamtùm ut Deo placeat (quod solum, omnium instar est) sed etiam ut actibus operibusque suis, quàm maximum Valorem, Pretium, Efficaciam, Dignitatē conciliet. Hoc igitur agit præsens Industria, suadet Homini Negotiatori, ut in operibus suis (quæ sunt Negotiationes ejus) curet Fervorem & Intensi-

tensionem non deesse. Quanti hoc sit momenti, quamtùm hoc curari conveniat, à Negotiatore avaro Spirituali; si supradicta non sufficienter evincunt, vel illud evincat communissimũ dictum: *Vnus Actus Intensus, pro mille remißis facit*: Quis nollet ita operari, ut unico labore, mille labores expleat & adæquet? quis nollet tales nummos quærere & lucrari, quorum unus æquivalet pro aliis mille? quis nollet tali labore occupari & opere exerceri, quo uno mille labores exolvat, mille opera expediat, mille laborum lucra obtineat? Omnes vellemus dubio procul. Atque ecce in propatulo est modus, pro mille laboribus laborandi; Vnicum laborem faciamus, subeamus unum Intensum & ferventem laborem, & ille pro mille remissis laboribus apud Deum reputabitur. Idque maximè nobis, ex hoc capite faciendũ est; quia Remissi Actus, non rarò, quinimmo frequenter, ac ferè ordinariè, majore molestiâ, labore, nauseâ, fatigationeque tam Animi, quàm Corporis, jacturâque Temporis etiam, à nobis fieri debent, quàm Intensi. Et Causa est in promptu, Quia Actus Re-

missi ordinariè ideò remissi sunt, quia fiunt ex tepida, & per acediam gravata, consequenterque repugnante voluntate: quæ autem repugnante voluntate fiunt, ea & remissè, & cum molestia tædioque fiunt.

Atque ita omnia habent incommoda Remissi & segnes labores, quæ habent intensi ac ferventes: & insuper hoc molestiæ habent, quod Conscientiam pigritiæ consciam arguunt, cùm intereà eamdem Intensi, ex cogitatione & testimonio ferventis operationis exhilarent, & spe recreent, laboris molestias minùs sentire faciāt, quinimmò alacriorem ad ulteriores atque etiā majores labores perferendos, reddant; ita, ut sibi Operarii non laborare, sed recreari, respirare non fatigari videantur. Perindè ut Mercatores, magnis lucris partis, accendi solent, ad conquisitionem majorum lucrorum. Quæ res in Vita Spirituali majoris est momenti, quàm ut vulgò in Plebe Spiritualium Hominum frequenter deprehendi solet. Verior deniqùe est, quàm ut de ea addubitari fas ullo modo sit. Quæ quidē nos, si veri Negotiatores Thesaurorum Spiritualium sumus, maximoperè nos

ad ferventer & intensè operandum animare, atque excitare debent. Cæterum in ea re dubium illud esse potest, quid sit hæc Intensio operandi atq; laborandi? quam ita commendamus, & in Sanctis Patribus, Sacrisque Literis commendari non ignoramus. Pro qua re sciendum; Nomine Intensionis, intelligi, Alacritatem, & Vigilantiam, Accurationemque & Applicationem Mentis in Operando. Quæ si est in Operatione, dicitur Fervor, si verò nõ tamtũ est, sed etiam crescit & augetur, Mentis conatu semetipsum urgente & stimulante, dicitur Intensio, seu Intensus Fervor. Atque ita, quando operamur aliquid applicatè, seriò, alacriter, diligenter, instanter, dicimur tunc Operari fervẽter. Quando verò operamur ita aliquid, ut Applicatio & Alacritas, & Diligentia operandi, inter operandum in nobis crescat, dicimur Operari intensè, & Fervor operationis dicitur Intendi. Quamquàm hæc, frequentissimè apud nos, in sermone confunduntur, ita ut pro eodem sit, Ferventer & Intensè operari: licet revera, Fervor sit calor quidã Mentis, atque æstuatio, Intensio verò, sit

Fervo-

Fervoris, seu Caloris, atque æstuationis illius mentalis incrementum & progressus, ad eum planè modum, quomodò igneus calor, cùm est in justa aliqua quantitate, dicitur Fervor Caloris, seu fervens Calor, ratione cujus dicitur aqua Fervere, dum eo calet, hujus verò quantitatis augmentum, dicitur Intensio Caloris. Sunt autem circa hæc advertenda aliqua, ut melius vis & scopus hujus Industriæ intelligatur, meliusque etiam & alacriùs in Praxim postmodum deducantur. Horum Primum est. Intensionem ac Fervorem Spiritualem in Operando, vel potiùs in Homine Operante, duplicem esse posse. Vna est Intensio Sensibilis. Alia Rationalis. Sensibilis Intensio illa dicitur, quando Homo inter operandum sentit Sensu corporeo sensibili, æstum quemdam in se, in suo Corde, Pectore, Capite, &c. sentit inquam sensibiliter, ex eoque Sensu incalescit Cor, intenditur Pectus, & ejus venæ, atque ossa, capacitasque intumescit ac distenditur, ideoque sentimus etiam in Capite, in Temporibus, in Faucibus, in Vertice. Qualis Sensus si excrescat, & nō cohibeatur, potest & solet

in incautis valetudinem lædere, venam Pectoris rumpere, Ossium compaginem labefactare, Caput fatigare, atque officere organis. Ob quam causam hæc Intensio corporalis, sicut dum est moderata, admitti potest, cum sponte advenit, vel etiam excitari potest, cùm ejus occasio est, (advenit autem, vel ejus occasio est, ut plurimum Intensio & Fervor Rationalis, de quo mox dicetur, licèt eũ aliquando etiã præcedat, aliquãdo simul sit, aliquando sequatur, aliquãdo post illũ remaneat, nõnũquã etiã, imò non rarò, præcipuè in eis, qui potẽtes Affectus habent, sine illo veniat & sit, habetq; annexas dulcedines sensibiles, suaves lachrymas per ora & genas, vel per fauces, calida etiam & impetuosa suspiria ac longa, membrorũ etiam quemdam suavẽ languorem atque dejectionem, Sensuum suspensionem externorum, &c.) Moderanda tamen est, nec ei habenæ laxandæ; ne, prout dixi, valetudini noceat. Deindè non est illi insistendum, nec in eo ambitiosè conquiescendum; quia non in eo præstantia est laborum operumque meritoriorum. Et potest talis sensibilis Intensio (quæ etiam

etiam vulgò Devotio ac Dulcedo Sensibilis dicitur) reperiri etiam in peccatoribus, in infidelibus, in semisobriis, &c. proindè non hanc isto loco sensibilem Intensionem in nostris operibus, neque hunc Fervorem commendamus. Alia est Intensio Rationalis, quam superiùs descripsi, quæ est in parte non sensibili, sed Rationali, scilicet in Animo, in intellectu, ac Voluntate, ut est Alacritas, Vivacitas, Vigilantia, diligens applicataque Cura Animi ad operandum aliquid cum augmento ejus, in eodem Animo. Quod augmentũ, sicut & tota Alacritas, & est in Intellectu atque Voluntate, & provenit ab appretiatione æstimationeq; Operis, Operationis, Finis, propter quem fit Operatio v. g. DEI, Christi, Virtutis, Animæ, Beatitudinis, &c. quæ Appretiatio atque Iudicatio Rationalis quamtò est major, quamtò ex majore lumine Spiritûs, ex convictione Intellectûs, ex affectu Voluntatis, convictionem Intellectûs sequente, tamtò etiam operatio est diligentior, ferventior, applicatior, magis indefessa, magis succrescens, & vires sumens, tamquam ignis, qui ex se ipso vires sibi

sibi suppeditat, tamtò majores, quamtò ipse major est. Hæc Intensio habet secum Attentionem, hæc intensio est omnium Virtutum vita, operum nostrorum omniũ pretium, meritorum seges, gratiæ illicium, & invitatio, Cibus Dei, quo libenter vescitur, pinguedo medullarum Animæ, irritatio avaritiæ & gulositatis Spiritualis, dilatatio Animæ, fænus & lucrum Negotiationis Dominicæ. Hæc Intensio est omni Spirituali Viro unicè noscenda, amanda, procuranda. Hâc Intensione Spiritualis Vir opera sua condire, impinguare, impræ-gnare debet. Hæc Intẽsio differt ab Intensione qualitatum Physicarũ, quod illæ limitatæ sint, & ultrà 8. Gradũ ex Philosophorũ placito ascendere non possunt. Ista autẽ limitem habet, præter eum, quem gratia & Hominis Conatus posuerit, nullum. Hæc Intensio in hoc differt ab illa Sensibili, quod illa etiam sit limitata, immò debeat limitari à discretione ne officiat valetudini, ista verò non eget limite ullo, nec frangit vires corporis, quia non per corpus fit, seu per animum, & potest fieri absque ulla Violentia nervorum vel Virium, absque

ulla

ulla Organorũ fatigatione, ſolo duntaxat Rationalis Voluntatis imperio, ampliùs & ampliùs ſeſe ad appretiandum, & ex appretiatione ad operandum perurgentis ſuaviter, lentè quoad Senſibiles motus, efficaciter tamen & cum ſuccreſcentia quoad Voluntatis conatum. Hæc Intenſio ſi accedat operationi noſtræ, mirum eſt quamtum pretii ac valoris afferat eidem, mirum quamtùm ad generandos in nobis Habitus Virtutum, quamtùm ad facilitatem operandi, benè, virtuosè, heroiceque in Animo noſtro conferat; quapropter ab amatoribus Profectûs ſui Spiritualis, hoc Intenſionis genus, & cognoſcendum & æſtimandum & uſurpandum eſſet. Expedit declarare id, tum Exemplis, tum ſimul Regulis in hoc ſervandis. Si quis ergo faciat Actum Charitatis Divinæ, & eum velit Intenſione condire, cum Charitas conſiſtat in Æſtimatione Dei, atque Prælatione ſuper omnia: Is eliciet hanc Æſtimationem atque Prælationem Dei ſuper omnia creata, elicitam continuabit aliquamdiu. (prout ipſi placuerit) continuando autem illam Appretiationẽ, Æſtimationem, Prælatio-

lationem, majore ac majore quodam Mentis, seu Rationalis Portionis Conamine, sive semper continuè toto illo tempore, quo durat Actus, sive interpolatis & discretis vicibus eliciat, ita ut si v. g. Actus ille Charitatis duret per viginti passus hominis, aut viginti instantia discreta temporis, aut per unum quadrantem horæ; Actus sit quidem Charitatis, quoad substantiam & Entitatem suam, initio v. g. in primo passu, sed in secundo sit Intensior, in tertio intensior, & sic deinceps usque ad vigesimum passum vel instans quadrantis-vé finem, & pars actûs illius elicita in secundo passu, aut instanti viginti veluti gradibus superet, primi instantis Actum; hoc verò totum potest fieri absque Intensione Sensibili & partium corporis, sed solo Voluntatis Rationalis Imperio, Conatu, Intentione, adeò ut sufficiat si Voluntas, sic ipsa sibi imperet. Volo viginti passus facere ex Charitate Dei, & ad singulos passus elicere Charitatis Actum, (vel per omnes passus dum ii durant vult continuare Actum Charitatis, ita ut singulis passibus, major Charitatis Actûs portio, & Intensio

tensio respondeat) alium atque alium, alio ferventiorem & intensiorem, atque omninò talem, ut quolibet actu, cuivis passui respondente magis appretiem & superexaltem Deum. Tum, si ita re ipsâ Voluntas vel homo faciat, solâ Mente, vel etiam voce mentalem Actum exprimendo. Dico quod Actus ille Charitatis in ultimo passu erit major apud se vigesies, & apud DEUM meriti majoris, & in mente nostra erit æstimatio Dei major in vigesima particula, quàm fuerit in prima. Et manifesta est Ratio, quia totum hoc pendet, á nostræ Voluntatis Intentione, seu determinatione. Sicut ergo, quando Voluntas in prima parte, passu, instanti, intendit DEUM amare, illum amat, & quando illum intendit tamtùm amare, tamtùm illum amat, sic etiam quando in secunda parte, intendit illum plus amare, quàm amavit in prima, plus amat re ipsâ, & quando plus intendit amare in tertia, quàm in secunda (& etiam primâ) tum reverà plus amat, & sic deinceps, quando intendit illum plus amare in vigesima pàrte, atque passu, quam amavit in decimanona, vel in omnibus præteritis,

tis, de facto & re ipsâ amat plus. Quod luculentiùs apparet in Actu opposito Odii Divini, nam si quis intendat DEUM blasphemare vel contemnere per viginti passus aut instantia, & ita intendit, ut in quovis passu, & instanti velit intendatque, majorem Dei contemptum in se esse, & à se elici; nonne is per viginti illos passus eliciendo Actus contemptûs Divini (vel certè actus plures) magis censebitur etiam, apud suam Conscientiam, contempsisse DEUM in secundo, quàm in primo, in tertio quàm in secundo, magis in vigesimo, quàm in decimonono? Quod igitur hic sine controversia cognoscimus fieri posse, in actu Charitatis, & Divinæ Æstimationis, necesse est, ut fateamur. Ex quo etiam apparet, quàm id facile fieri possit, & absq; ulla fatigatione Virium Animi, & Corporis, cum enim id pendeat ex solius Voluntatis Intentione, intendentis tamtúm & proponentis hunc Actum sic facere, tantam ejus partem sic in DEUM tendere, tantam plus, tantam plus, hâc parte tamtum sui in DEUM Affectûs appretiativi exprimi, hâc verò amplius, quàm priore illâ, rursus

ſtis amplius quam præcedenti, &c. Intentio autem Voluntatem non fatigat, quippè quæ ſit, & eſſe poſſit inſtantanea. Sequitur etiam, Intenſionem non fatigare Animum, nec Intenſione exhauriri vires, ſed ſi quando exhauriũtur, id provenire, vel ab inſcitia modi Intenſionem hanc peragendi, vel certè ab ipſius Actûs in Entitate ſua productione, à potentiis Animæ atq; Corporis. Quinimò poteſt Actus v. g. Charitatis, in ſua Entitate eſſe, per omnes viginti paſſus, æqualis & Intenſionis & Proportionis, & tamtùm per Intenſionem Voluntatis, moraliter diſcerni in partes viginti, & cuique parti aſſignari major Intenſio, per hoc ſolùm, quod Voluntas unaquâque parte velit, & intendat DEUM ampliùs & ampliùs æſtimare, cum ſit digniſſimus majori & majori ſemper æſtimatione, quod ſi fiat, actus ille non plus fatigabit elicientem, cum hac Intenſione, quàm fatigaſſet abſque illa. Ex Dictis

Colligi poteſt, quod, ſi quis flectat per horam, in Oratione, poſſit in hora illa aſſignare quadraginta v. g. inſtantia ſeu partes, conſequenter quadraginta etiam partes

tes

tes in ſua flexione, ſeu in ſua moleſtia, quam habet in flectendo, & unamquamq; partem moleſtiæ offerre DEO in Teſtimonium Charitatis, perpetique illam ex Charitate Dei, & quidem ita, ut quælibet pars ſuccedens ex majori Charitate in DEUM profecta, & majoris Charitatis in DEUM Affectus, ſi ita fiat ab aliquo, quadrageſima pars moleſtię illi⁹, erit ex majori, & imperabitur à majori Charitate, à majori inquam quadragies, quàm imperata fuit prima pars. Et numquid ſine ingenti meritorum incremento? ſimiliter facere poſſunt ii, qui deambulatum Animi causâ prodeunt, & paſſus ſuos vel ex Charitatis vel ex Obedientiæ majore & majore Affectu ſingillatim offerre, tum quotus numero ultimus erit paſſus ſic oblatus, tanto numero & gradu Intenſionis Obedientiæ actûs & affectûs (vel Charitatis) ſuperabit ſuos actus præcedentes. Id ipſum facere poſſumus cum ſingulis Salutationibus Angelicis in Corona vel Roſario, cum ſingulis Pſalmi verſiculis, verbis, literis, in Horis Canonicis, cum ſingulis item actibus animæ & corporis, verbiſque ac literis in Miſ-
ſæ Sa-

ſæ Sacrificio. Cum ſingulis literis & vocculis, in lineis quas ſcribimus in lectione, vel dictamus in lectione, vel legimus in lectione, vel proferimus in exhortatione, vel Concione. Id ipſum fieri poteſt, cum ſingulis ictibus diſciplinæ, vel cum ſingulis aculeis cilicii, ſive catenæ. Denique id ipſum facere poſſumus, cum omnibus motibus noſtris, ab hoc vitæ noſtræ præſenti inſtanti, uſque ad finem vitæ; motibus inquam noſtris, ſive animi, ſive corporis: itemque paſſionibus. Totum enim hoc pendet, ab arbitrio, deſignatione, Intentioneque & reſpectu voluntatis noſtræ, quæ in hoc genere, pleniſſimo jure eſt Domina ſui, & quātò eſt in hoc oculatior, tamtò etiam ditior. Ex quo patet, quanti ſint meritorum theſauri inter manus noſtras, quos quotidie infinities amittimus, & quanti theſauri lateant, in intentione voluntatis noſtræ, cujus tamen cura eſt nobis prope poſtrema. Patet, quanta ſint lucra Intenſionis iſtius, de qua loquimur hac Induſtriâ. Patet quanta ſit noſtra in Negotiatione Spirituali vel inſcitia, vel ignavia, qui tantam farraginē meſſemque

vel ignoramus, atque non advertimus, vel advertentes negligimus, ac dissimulamus, & præ pigritia tantillum conatum adhibere nolumus, ut tanta animæ lucra conquiramus, tantoque, singulis non dico diebus, sed momentis vitæ nostræ intervallo, gratiores Deo efficiamur, & Deum vicissim nobis Gratiorem, Digniorem, Pretiosiorem efficiamus.

Quare, Consilium meum esset 1. Vt quisque Negotiator Spiritualis, aliquo tempore in diem, vel saltem hebdomadam, instituat Intentionem voluntatis suæ, quâ Deo offerat omnia Instantia vitæ suæ, omnesq; Actus à se quocunque modo perficiendos in vita sua, & quocumque modo suos; Offerat autem ita, ut protestetur, se Actus omnes illos, intendere facere majori & majori Fervore, Intensioneque Charitatis, Æstimationis, Humiliationis, Obedientiæ, & cujusq; tamdem ipsi placuerit, Virtutis Affectu. 2. Vt singulorum dierum actiones aliquas suas, eodem modo Divinæ Majestati offerat. Deligat autem actiones ejusmodi, quæ non planè minutulæ sint, sed quæ sint ex genere, a nobis

supra

supra positarum. 3. Si quis Consuetudinem habeat, singulos in menses, aliqua in Virtute sese exercere, is poterit singulis quoque diebus aliquas certas, certo tempore Actiones suas, eodem modo Deo offerre, ex motivo illius Virtutis, ita, ut quævis portio, Actionum illarum, sit perfecta, ex majore & perfectiore Gradu, Affectu, Motivoque Virtutis illius v. g. Charitatis, Resignationis, Liberalitatis, Gratitudinis, Affectûs in Christum, in Beatam Virginem, in Sanctum aliquem, &c. 4. Hujusmodi Actus, nec minutos, nec multos esse suaserim, ut minutiis & multitudine se ipsam mens non impediat, fatigando se ipsam, properando, vix quidquàm boni faciendo benè, ut assolet evenire incautis, in omni Exercitio Spirituali; Non est ergò festinatè agendum, sed cum moderatione, donec assuetudine res hæc complanetur, Animusque labori huic assuefiat per partes, modo aliàs explicato. 5. Si quis velit hac Industria uti, habeat formulam aliquam istius Oblationis brevem, compendiosam, & tamen multa, latitudine suâ complectentem. v. g.

DOmine DEUS, offero Tibi hanc Actionem, & omnes ejus partes (tot & tot) intendendo facere majori & majori Intensione Amoris tui, Obedientiæ, Humilitatis, Contemptus mei, &c

6. Si quis voluerit Intensionē Rationalē adjuvare etiam Intensione Sensibili, poterit, sed discretionem servet, nec valetudini vim faciat, alioqui præstat Sensibilem omittere. 7. Potest etiam hæc Industria magis practicari hoc modo. Assume tibi Actum aliquem pium v. g. hunc *Deus meus amo Te super omnia*, eum Actum (vel mente vel etiam voce) in singulis Rosarii globulis vel etiam absque iis, pro libitu repete, ita ut unumquemq; Actum majori intendas conatu dicere, seu ex majori Charitate proficisci. Hac ratione, Actus repetiti per singulos, majoris erunt Charitatis, immo major erunt Charitas singuli, consequenterque Deo gratiores, & Animæ utiliores.

Quæ de hac Industria allata sunt, ad ejus credo commendationem, & cognoscendam Praxim sufficient: servient etiam Industriæ sequenti, quæ ejusdem fermè erit rationis cum hac, ac tamtùm in uno puncto forsitan variabit

INDU-

INDVSTRIA IX.

Actiones nostræ fœcundandæ sunt, Intensione per Proportionem Geometricam.

INdustria præcedens dabit lucem præsenti, ab illa enim nihil hæc differt, præterquam in Variatione Progressionis in augmento meritorum atque Valoris Operum nostrorum. In præcedente siquidem Industria expositum est, quomodo Actibus nostris Intensio adjungi posset, & ea quidem per partes, seu gradus æquales, Æqualitate, seu Proportione Arithmetica. In hac verò docetur Actibus nostris addi posse intensionē atq; Valorem per Partes seu Gradus Inæquales, hoc est, majores & majores, in Proportione Geometrica, & in Progressione tanta, quanta Operanti placuerit, aut venire in mentem poterit. Exemplis rem præstat illustrare Practicis, quia sic meliùs intelligetur præsens Observatio, quibus tamen

Exemplis ipsis intelligendis, præmittendæ est, nota apud Arithmethicos, & Geometras Ratio hujus Progressionis, seu Proportionis, quam hic suadere Viris Spiritualibus, profectumque & lucrum copiosum, in sua Spirituali Negotiatione amantibus, desideramus.

Sciendum igitur, duplicem esse Progressum, & Proportionem, in rebus: Vna est, quando sese res plures aliquæ excedunt, in Partibus & Gradibus æqualibus uni certæ Parti, ut videre est in numeris. v. g. 1. 2. 3. 4. 5. 6. In his enim, Secundus Primum superat parte unâ, tantâ, quæ sit æqualis priori toti, Tertius Secundum superat, tantâ parte, quantâ secundus primum superavit, Quartus Tertium, tanta superat parte, quantâ idem tertius superavit secundum, & Quintus tantâ parte superat quartum, quanta idem quartus superavit tertium, idemque numerus Quintus superat primam Vnitatem, quatuor partibus, siquidem & habet Vnitatem, & præterea quatuor unitates alias, idemque est dicendum de reliquis numeris majoribus, & hæc

hæc vocatur Æqualitas Proportioque A-
rithmetica, quæ solet attendi in operibus
humanis, per Iustitiam Commutativam.
Et secundum hanc Proportionem proce-
dit doctrina tradita, in præcedente Indu-
stria. Iam alia est Proportio in rebus,
quando res plures excedunt se, non in æ-
qualibus partibus uni alicui, (prout in
priore fuit) sed in partibus inæqualibus,
proportionem tamen aliquam inter se ha-
bentibus, qualis excessus est in numeris his.
v.g. 2. 4. 8. 16. 32. 64. 128. 256. In
his enim numeris, secundus primum supe-
rat parte æquali priori ipsi numero, tertius
secundum superat eodem modo, quartus
tertium eodem modo similiter, & sic dein-
ceps: cum in Proportione illa Arithmetica
non sic fuerit, tamtùm enim sequens præ-
cedentem superavit, una media parte nu-
meri præcedentis: nam tria supra duo,
tamtùm unitatem addit, quatuor etiam,
tamtùm unitatem supra tria, quinarius su-
pra quaternarium, tamtùm unitatem. At
verò hîc, quatuor supra duo, addit alia duo,
octo supra quatuor, addit alia quatuor, se-
decim supra octo, addit alia octo, &c.

Atque inde consurgit inter hos numeros dupla Proportio, vocatur autem hæc Proportio Geometrica, quæ attenditur in Iustitia Distributa, reddente, pluribus v. g. Personis, non æqualia præmia omnibus, sed æqualia singulis, omnibus autem inæqualia. Et hæc Proportio potest variari atque augeri plus, quàm imaginatio hominis capere potest, non solùm enim dupla, sed & tripla, & decupla, & centupla, & millenaria, & millionaria &c. potest fieri; Quæ etsi in nostris humanis cogitativis Potentiis confusionem pariat, si distinctè quis eam instituere, & in longum multiplicare velit, tamen in Divino Intellectu nihil tale parit, & nostræ voluntati, atque desiderio nihil potest esse impervium, dummodo libertate sua uti, prout potest, velit, & conatu mediocri, atque per prudentiam temperato, sese in his proportionalibus exercere, & Fervorem Actionum suarum intendere, atq; augere non pigritetur.

Iam igitur ad Exempla veniamus, siquis Coronam dicat B. Virginis, constantem sexaginta tribus Salutationibus Angelicis, is potest unamquamque Salutationem

nem ita recitare, ut quælibet Salutatio sequens, præcedentem superet in dupla proportione Charitatis in Beatam Virginem, propter Charitatem DEI. Ita ut prima Salutatio sit ex Charitate ut Vnum, secunda ut Duo, tertia ut Quatuor, quarta ut Octo, quinta ut Sedecim, sexta ut Triginta duo, &c. Et potest etiam recitari ita, ut quælibet Salutatio sequens, præcedentem superet, in tripla proportione, vel in decupla, vel centupla, vel in millies millies majori proportione Charitatis in DEI Matrē, propter DEUM. In quo quantus sit accessus futurus, tum Charitatis in Virginem & DEUM, tum meriti, gratiæ & gloriæ, tum Habitûs; vel ex hoc colligi potest, quod ad id cogitandum, cogitatio humana sufficere nō potest ferè, certè enim trigesimo Gradu duplæ Proportionis excrescet numerus quingentorum triginta sex millionum, octingentorum septuaginta millium nongintorum duodecim (536870912.) Iam quamtùm excrescet in decupla vel centupla, vel millies millies majori Proportione, in voluntate intenta & determinata: cogitet, & computet qui potest. Ego

hoc loco illud solùm repeto, quod etiam præcedente Industria observavi, vel ex his patere posse, quantos thesauros meritorum habeant Christiani, Religiosi, Spirituales Viri in manibus, qui tamen illis elabuntur quotidie per tot annos, perque tot annorum Actiones, per tot momenta temporum ac vitæ quotidianæ. Sed ad Exempla redeo. Si Sacerdos Horas Canonicas recitet, potest omnes suæ Orationis Literas intendere & velle proferre, cum majori & majori Fervore, milliesque millies cum majori Proportione Fervoris, Charitatis, vel alterius Virtutis, à Charitate imperatæ, non solùm conjunctæ, usq; ad ultimam voculam seu literulam: & literis, potest syllabas, voces, commata, sententias, totumque precum pensum addere, eademq; Intensionis Intentione Rationali informare ac augere, potest insuper omnes Motus Actusque Potentiarum Animæ & Corporis intermistos Orationi, simili modo formatos auctosque adjungere. Quanto id cum meriti cumulo? computet qui vult aut potest. Idipsum potest facere Sacerdos, dum Sacrũ facturus, aut facit. Idipsũ Con-
cionator

cionator potest facere, Verba facturus. Confessarius cum Pœnitentibus acturus. Is qui studet, vel docet, Libros lecturus, vel scripturus. Is qui iter agit, vel alias occupationes obit, eas peracturus. Ianitor v. g. gressus suos circa portã, Emptor circa emptionem, Cocus circa opera culinæ, &c. Neque ea res habet multum laboris, si modò adsit modica Diligentia & Industria, immò audeo dicere, plerosque nostrûm, in nostris Actionibus habere Observationes privatas, pias quidem illas & sanctas, magis tamen laboriosas, & minùs simul fœcundas, quàm ista est, de qua loquor, & quam commendo.

Hàc ipsâ Industriâ potest quis prudens Negotiator etiam aliorum Actiones, aliorum, inquam, non tamtùm Angelorum & Hominum, sed omniũ omninò creatorum Entium, Actus præteritos, præsentes, futuros, possibilesque DEO offerre & oblatos animare & dignificare, sibique immensè meritorios facere. Si nimirum eos suos (sicut reverà sui sunt, saltem per hoc quod sunt vel Proximi, vel alicujus Creaturæ, cum quarum qualibet est illi communio,

& con-

& connexio aliqua) faciat, & factos Deo, cum & pro Creatura offerat, gratuletur, Charitate in millies millies majori Proportione ferventi. Hac ipsâ Industriâ, potest quis omnia Entia creata, omnium Creatorum tàm Substantias, & Entitates, quàm Potentias & Facultates, quàm Motus, Mutationes & Actus, in atomos & momenta partiri cogitatione, & quemlibet atomum Entitatis & Actionis creatæ, cupere, optare, offerre, gaudere, gratulari Deo, cum millies millies majori Proportione Charitatis in Deum, &c. Et hoc potest facere Spiritualis Vir, & in Possibilibus Creaturis, etiam in ipso Nihilo, in quod Creaturæ assiduò tendunt, vel resolvi, cum libuerit Deo, possunt: potest autem facere sine ulla Virium Animi & Corporis fatigatione, modicâ tamtum Industria adhibitâ, & Rationalis suæ Libertatis prudenti dispensatione. Quid enim fatigabit Sacerdotem, Horas Canonicas inchoaturum si dicat.

SAnctissima Trinitas Te laudo Affectu Tuo & Sanctissimæ IESV Christi Humanitatis, per Matutinum & Laudes, & per omnes Voluntatis

Actus,

Actus, Potentiarum Animæ & Corporis, in hac Oratione intercursuros, majori quàm umquam Fervore Spiritûs, milliesq́ millies majori Proportione Charitatis atomatim; idq́ ad purum gustum tuum, ad nullum Præmium meum, intelligendo per hoc (atomatim) omnes atomos & recitationis, & mei ipsius, & Actionum omnium inter recitandum intervenientium, ita ut quolibet instanti, indivisibili Momento, (quod totum nomine atomi intelligo) intendat Sacerdos Sanctissimam Trinitatem laudare, vel amare, vel adorare, millies millies majori Proportione Charitatis & quidem Affectu ipsius Sanctissimæ Trinitatis, & Christi Domini.

Hæc inquam paucula verba (sic semel percepta & intellecta prout explicui) quid fatigabunt Sacerdotem? Nihil sanè: & tamen nullus dubitat, quàm infinitum quemdam thesaurum Spiritualium opum illi sint comparatura. Par Iudicium fieri potest de aliis Actionibus humanis quotidianis, quas Deo sicut generatim totas, ita etiam in partes majores & minores & in ipsa indivisibilia distributas, offerri à nobis nemo prohibet Immo Deus libenter habet, ut homines Deo impensè dediti Divi-

Divinoque lumine collustrati atque igne succensi familiariter solent. Antequàm huic Industriæ Finem imponam, aliqua quæ tam ad eam elucidandam, quám ad alios usus Viro Spirituali servire poterunt, adnotabo.

Primum est. Sciat Vir Spiritualis, plures simul Industrias in unam aliquam Actionem concurrere posse, esseque hanc etiam compendiosam artem in Spirituali Negotiatione, quomodo in proxima dicta Horarum Canonicarum oblatione videre est. Illa enim formula, licet brevis videatur, continet aliquot Industrias, (& posset etiam plures continere, precibus recitandis idoneas.) v. g. 1. Quamlibet Horarum Canonicarum partem dicet in Honorem Sanctissimæ Trinitatis. Quamlibet partem dicet Affectu seu Devotione vel Sanctissimæ Trinitatis, quâ illa fertur in seipsam, vel Humanitatis Christi in eamdem Trinitatem, vel Beatæ VIRGINIS, vel omnium Beatorum Spirituum Ordinum, vel Sanctorum Sanctarumque omnium. 3. Non solùm totas preces, ut preces sunt, sed omnia Commata, Sententias, Literas offert

offert Sanctissimæ Trinitatis Laudi. 4. Neq; solùm preces ipsas precumvé partes, sed omnes motus Animæ & Corporis immistos precibus, & elicitos occasione precum, 5. Omnes elicit ex Charitate, immò Fervore Charitatis majori quàm ante, 5 Imo non tamtùm Actus, sed etiam atomos Actuum, & totius laboris, atque etiam Subjecti Orantis. 7. Quibus singulis laudat Sanctissimam Trinitatem majori Fervore. 8 Et insuper millies millies majori Proportione intenso Fervore Charitatis. 9 Et quidem ita, ut quilibet atomus ferveat super alium, in millies millies majori Proportione. 10. Denique ita ut per hoc totum, nullum prœmium desideretur aliud, quàm pura gloria ejus. Tantus Industriarum cumulus in tot verbis latet, si quis ea Intellectu suo proferat. Plures Horarum Canonicarum Industrias, tum supra Industriâ sextâ, tum in alio speciali scripto vide. Hîc eas repetere, instituta Tractatio non permittit, in qua tamtùm Industriæ explicantur, non autem ad longum ipsæmet occasiones Industriarum pertractantur.

Aliud est. Hanc Proportionem seu propor-

portionalem Intensionem, seu potiùs Proportionalis Intensionis Voluntatem & determinationem, posse haberi in omni Actu, qualicumque, (modò non sit Naturâ sua malus) & in omni Virtute, ex qua Actus potest elici, vel imperari. Illud tamen sciendum in hoc, quod, si ista Intensionis Intentio, applicetur alicui alteri virtuti, distinctæ à Charitate Dei, utilissimum sit & Virtutem illam, (unam vel plures) & Intensionem eius in Actione, informare nihilominùs Actu Charitatis Divinæ expresso vel implicito ac virtuali. Etsi enim Actio illa, ex alia virtute, sit facta à Subiecto in Gratia & Charitate Habituali posito, erit multũ meritoria, longè tamẽ ampliùs merebitur & Gratiæ & Gloriæ & augmenti in Habitu suo, si fuerit actuali Charitate Dei ornata, & formata, & longè adhuc ampliùs, si ipse Actus Charitatis Dominicæ, fuerit in magna elicitus Intensionis Proportione, quam ob causam, supra dixi hàc ipsâ industriâ; Oblationem Horarum Canonicarum à Sacerdote fieri posse ex alia Virtute etiam à Charitate distincta, à Charitate, imperata, & non solùm conjuncta,

junctâ, cum Charitate, etsi enim Actus Virtutis elicitus ab Homine, in Charitate Dei posito (quod est Actum illum Charitati conjungi in præsenti) meritorius esse possit, longè tamen plus poterit mereri, quando fiet ex Charitate, in Charitate, & cum Charitate, seu, informat⁹ & animatus & penetratus, atque fermentatus à Charitate, quomodò lac vel pomum Puero placet ex colore, sed multò ampliùs ex Dulcedine Colori adjuncta, & albedinem illam lactis, vel colorem pomi, penetrante & fermentante atque condiente Et ratio hujus rei, ex Theologorum Placito peti potest. Theologi enim, etsi doceant, omnem Virtutis Actum Supernaturalem elicitum, ab Homine in Gratia seu Charitate posito, esse meritorium apud DEUM, esse tamen discrimen inter Virtutem Charitatis & alias Virtutes, tale; quòd scilicet aliarum Virtutum Actibus meritum à Deo non detur par ipsis Actibus, seu non æquale in Actuum Gradibus, seu minùs, (& loquor de merito Gratiæ & Gloriæ) ita, ut si Actus Virtutis sit ut sex fervens, non rependatur illi promeriti Gradûs Gratiæ vel

Gloriæ sex, sed tertiâ parte minùs, nempè duo. Si Actus sit Graduum duodecim, Gratiæ & Gloriæ meritum erit Graduum quatuor. Si Actus sit Graduum viginti quatuor, meritum erit Graduum octo, & sic deinceps. Dixi, me loqui de merito Gratiæ & Gloriæ, per aliarum Virtutum Gradus parando, nam de merito augmenti Habitûs illius Virtutis, cuius, dicitur Actus, sentiendum est sic: Quod latitudini Actûs eliciti, respondeat latitudo augmenti Habitûs illius Virtutis, cujus est Actus. At verò Actibus Charitatis Divinæ, quibus DEus super omnia diligitur, respondet meritum Gratiæ & Gloriæ par & æquale Actui ipsi, consequenterque & meritum Habitûs Charitatis; Quamvis de augmento meritové Habitûs Charitatis, si ab Actu adæquetur Habitus, (ajunt Theologi) quod Habitus accrescat in dupla Proportione, ut, si v. g. Actionis Fervor sit decem Graduum Habitûs, ex quo Habitu si rursum eliciatur Actus illi par in Gradu, Habitus intendetur ad quadraginta, & si id rursus fiat, rursum Habitus excrescet ad octoginta, & sic deinceps. *Vide Ioann. Crombecium lib. 5. num. 51.*

Nec immeritò id tribuitur Charitati, quia enim Charitas est, & Amor Dei, quo Deus, & diligitur ab homine, & vicissim diligitur à Deo. Vnde & Amicitia seu Amor mutuus dicitur, ideo maximè proportionatur Gratiæ simulque Gloriæ, adeò ut aliquibus Theologis videatur non differre, à Gratia ipsa, sicut & Gratia à Gloria non differt, quòd fit, ut pro sui latitudine, mereatur ac recipiat latitudinem etiam Gratiæ atque Gloriæ. Quare sequitur, nullum esse fœcundius Negotiationis genus cum Deo, quàm per mercimonium Charitatis, expedit ergo nihil agere sine Charitate, expedit inquam, omnem Actum cujuscumque Virtutis, simul fieri Actum Charitatis, fiet autem, si imperetur à Charitate, si eliciatur propter Charitatem, & denique si eliciatur cum Charitate, non solùm concomitante, & simul existente Habitualiter in Subjecto, sed etiā cū Charitate cooperante, immò operante Actum illum alterius Virtutis, atque condiente & fermentante: quomodò cum Amicus Amico, vel Sponsa Sponso, servile licet obsequium præstat, faciat illud cum Charitate Amici,

cum Charitate Sponsæ, hoc est, facit ita, ut Actum illum obsequii animet Spirituali suo Amore. Sic ergò assero, expedire Actus aliarum Virtutum omnium diversarum à Charitate, conjungi & informari Actu Charitatis: Actu dico, non Habitu solo, & Actu per illam Proportionem jam explicatam Intenso, Intensione Rationali. Hoc enim & dignificabit Actus aliarum Virtutum; nam eos ad Dignitatem Actuũ Charitatis evehet. Omnis enim Act⁹, illius Habitûs esse censetur, à quo imperatur, & in cujus Finem dirigitur eliciturq́; ; & efficitur meritorius longè ampliùs Gratiæ & Gloriæ, quàm fuisset, si in Charitate quidem, non ex Charitate tamen fuisset elicitus.

Tertium est. Tam hanc modo explicatam conjunctionem Actuum Charitatis cum Actibus aliarum Virtutum, quàm superiùs paulò commendatum, plurium Industriarum varii generis concursum atque nexum, quàm quarumlibet aliarum Precum, Consuetudinum, quàm denique omnium quarumlibet Actionum, exercitationem, posse summa cum utilitate informari

mari hujus Industriæ præsentis, per hanc Intensionem Proportionis Geometricæ, adjunctione: dummodò hac in re, nec piger sit quis, ut non utatur, nec imprudens, ut indiscretè, atque multa cum Actuatione utatur, de qua re jam aliàs monui, nunc immorari nihil attinet, in hoc puncto, cum sit jam ex antedictis satis notum.

Quartum est. Vt nemo miretur quod dicam, in explicata jam Intensione, mirè augeri pretium & valorem actuum nostrorum, sicuti & illâ priore, quam proximà Industriâ explicui; etsi enim in aliis Actibus, quos Voluntas à suis diversos per alias Potentias elici jubet, non valeret hoc quod hîc assero, & tamquàm certum suppono, tamen in Actibus Voluntatis hoc maximè valet. Etsi enim non per hoc ipsum quis velocissimè currit, quia vult velocissimè currere, neque per hoc perspicacissimè novit difficultatem, quia vult nosse difficultatem perspicacissimè, tamen in Voluntatis propriis Actibus ita est; Per hoc enim quòd aliquid amat, & consequēter per hoc quod aliquid (puta DEUM) tamtoperè amat, quòd DEUM tot Gradibus

Amoris vult ſtringere, tot Gradibus ſtringit, Voluntas enim ſtringendi, eſt Strictio, Voluntas gaudendi de DEI Bonis, eſt Gaudium de DEI Bonis. Et cauſa manifeſta eſt, quia hic idem eſt Actus Elicitus, qui & Imperatus, aut ſi aliquando alius alium imperat, eadem tamen Voluntas eſt, quæ imperat, & cui imperat; Vnde quamtùm ſibi imperat, tamtùm in ſe facit, immò ipſo imperio facit, & ipſum imperium, eſt Actus imperatus. Voluntas enim eſt ſola talis potentia, ut ipſa ſola ſibi imperare poſſit; ſicut ergò ipſa ſibi imperare poteſt, ita etiam ſola ipſa Imperium ſuum adæquare poteſt, immo ſola ipſa imperio ſuo hoc facit, quod ſibi imperat, & ipſum imperium, facit ſimul etiam imperatum, nec opus eſt Actu ad Actum, ſed Actu quo imperat, poteſt facere quod imperat, quia non aliud quam Actum ſuum ſibimet imperat, neque enim imperat aliter quàm volendo: nec aliud imperat quàm velle, ſeu ut velit. Si igitur aliquid ſe velle vult, vult igitur ſe velle, & conſequenter id facit, quod ſe facere velle vult, quia efficere illius, eſt, velle efficere. Quod in nulla alia eſt Potentia,

præter-

præterquam in una ſola Voluntate libera. Quodſi quando Voluntas videtur procedere ad Actus impoſſibiles, & eoſdem ſibi imperare, tunc ſciendum eſt, quòd talia imperia, vel ſunt intelligenda per impoſſibile, vel conditionatè, ſi eſſet poſſibile; vel quod Actus Voluntatis ſit poſſibilis, quia de facto fit, & habetur à Voluntate, vult enim impoſſibilem Actum, licèt alius Actus, qui eſt objectum illius, ſit impoſſibilis. Quando cum dicimus Deo, *Domine cupio Te amare, quantùm Tu Te amas*, talem Actum à Voluntate haberi, eſt poſſibile, quia habetur de facto, & verbis exprimitur, licet Actum, qui hoc Actu deſideratur, habere ſit impoſſibile.

Hæc de præſenti Induſtria dixiſſe ſufficiat, in qua plures alias ſimul expoſitas eſſe prudens Lector advertet, immo verò & ex eis alias etiam plures ipſe per ſeſe colliget. Inter quas illam etiam, quod Prudentiæ Spiritualis non poſtrema portio ſit, ſcire atque curare, facere Actus fœcundos & prægnantes, variis modis atque rationibus, augentibus & multiplicantibus meritum Gratiæ & Gloriæ apud Deum. Quæ

ipſa in Prudentia, ille laudatiſſimus gradus eſt, cum quis ſcit hanc fœcundationem a-ctionibus ſuis addere, per rationes quaſdã atque Veritates, formalitatesque ſolidas, ſublimes, generales, latas, & tranſcendentes, ſummè defœcatas & purificatas, purificantesq; ac multiplicantes valdè, & quidem paucorum verborum, compendioſo ambitu. Cujus rei Exemplum eſt, hæc Induſtria præſens: ad cujus normam non erit difficile, alias conformare, & excogitare, aut etiam in Sanctorũ Exemplis invenire. Non eſt enim novũ Davidi, omnia oſſa ſua, omniaque interiora ſua ad benedicendum DEUM excitare, omnia item Creaturarum genera ad Dei laudes evocare, pro iisque DEUM exaltare. Non eſt novum tribus Pueris, & cum eis Eccleſiæ, DEUM benedicere, omnibus, & pro omnibus Creaturis ſpecificè enumeratis. Non eſt etiam novum Sanctæ Gertrudi Virgini, DEUM, per omnia oſſa ſua, quę numerat ducenta viginti quinq; venerari. Eccleſiæ non eſt novum, pro numero annorum, vel Chriſti Domini, vel Beatæ Virginis, eumdem Chriſtum, eamdemque Virginem honorare. Itaq; nihil atti-

attinet in hoc ampliùs explanando immorari, sed tamtummodò attinet, nos in eo genere Industriæ usurpando, quàm diutissimè & frequentissimè occupari.

INDVSTRIA X.

Actiones nostræ, ad Excellentiam Heroicam deducendæ, præstatq; potiùs tales paucas, quàm multas remissas fieri.

DVæ præcedentes Industriæ, ejus (meo judicio) sunt Fœcunditatis, atque Latitudinis, ut eæ sufficiant pænè solæ ad Fœcundationem Actionum nostrarum, & ad complectendas alias Industrias, quæ forsan in hoc genere esse possunt à nobis, & denique ad aperiendam Viam atque Normam aliarum Industriarum, à quolibet pro suo Spirituali gustu, excogitandarum atque adhibendarum. Quia tamen hunc Industriarum laborem idcirco mihi præcipuè assumpsi, ut Spiritualium mercium divitiarumque avidis,

earum Venas aperirem, & in eis marte suo excogitandis vel laborem minuerem, vel saltem in labore, præeundo, viam complanarem, ideò ad præcedentes duas, satìs generales, afferam in sequentibus aliquas particulares magis Industrias, *juxta quas*, veri Negotiatores, possunt Operibus suis magnam Sublimitatem Spiritûs, magnumque ad merendum pondus, Actionibus suis attribuere. Est igitur Industria singularis crescendi in meritis, aliosque thesauros comparandi, Paucas aliquas Actiones elicere, sed eximiè & heroicè, & in Gradu excellenti, Intenso, defœcato à propriis Commodis, & laudibus. Præstat enim pauca facere potiùs, at ingenti Conatu & Fervore Charitatis & Æstimationis Dei, quàm multa tumultuariè, indeliberatè, festinè, præcipitanter, hoc solùm, ut expediatur attendendo & curando. Quo sensu præstat unam Orationem Dominicam recitare, devotè, attentè, intensè, ardenterque, quàm totum decurrere Rosarium, cursim, festinatè, linguâ mentem præcurrente, &c. Vide infra Industriâ 27. Hoc etiam Sensu (licèt in alia materia) præstat alicu-
jus

jus Veritatis & assertionis rationem solidam certis & indubitatis nixam principiis, afferre atque confirmare, quàm conglobare multas, nullam verò solidam. Hoc sensu dicitur vulgò, quod Vnus Actus intensus, faciat pro mille Tepidis. Facit reverà, nam & plùs meretur, plùs imperat, plùs satisfacit, plùs Habitûs producit, plùs diaboli, Sensualitatis, Voluntatis propriæ, propriæ Repugnantiæ, conatûs infringit, plùs tentationes omnes prosternit, plùs diabolo de victoria ex homine consequenda desperationis injicit, plùs virium, plùs facilitatis, plùs animi & resolutionis, & præparationis in futurum Homini parturit, Vnus Actus strenuus & Heroicus, quàm mille Remissi & frigidi. Semel Sanctus Franciscus leprosum pauperem abhorrens, sese ad ejus osculum & complexũ demisit Heroico Conatu, & imposterùm sibi similem nauseam abstersit. Semel Catharina Senensis, semel Franciscus Xaverius, purulentum ulcus, saniemque ejus corruptam triumphante ore, ac linguâ, suxit, & ab omni se imposterùm nauseante molestia liberavit; quod non fecisset mille

Remiss-

Remissis circa hoc actiunculis. Semel Thomas Aquinas lupam à se strenuo conatu & ausu abegit, & deinceps eam pacem à luxuria consecutus est ministerio Angelico, quam plerique plurimorum annorum, laboribus sudoribusq; non assequuntur. Nimirũ verũ est; quod Vnus Act⁹ Intensus, pro mille Remissis faciat. Essent huj⁹ rei rationes de longè petendæ, sed hîc talium locus non est. Satis sit experientiâ tam istâ Sanctorum adductâ jam, quàm quotidianâ eorum, qui, id experiuntur semper, sive in tentationibus à carne, sive in conculcando proprio Honore, sive in condonandis injuriis, sive in similibus occasionibus, in quibus una strenua Victoria sui, æternam quandoque Pacem adfert Victori, maximè verò id, quod asseritur hîc, probabit Experientia cujusque, si volet eam cognoscere Et quis nolit, unius momenti labore, mercari æternam Victoriam, perpetuamque ab hoste Pacem, cum aliis recensitis commodis? Sed quæret aliquis ex me rationem strenuorum istorum, & Heroicorum Actuum exercendorum. Ad quod quàm brevissimè licebit, respondebo. He-

roici Actus, atque strenui possunt esse aliquando ex solo conatu, aliquando ex solo Objecto, aliquando ex solo Subjecto, aliquando ex his omnibus, aut etiam pluribus causis, si sit aliquod Objectum arduum, difficile, rarum, & quod vulgò asseritur apud omnes, non esse cujusvis mentis & animi & laboris præstare, quale fuit v. g. trium militum Davidis petentium aquam ex Cisterna Bethleem, per medium castrorum hostilium, arduus sanè Actus fuit ex Objecto, & Objecti circumstantiis, & ideò fuit Heroicus Amor ille in Regem. Si, sit quidem Objectum non adeò sublime, & excelsum, sed Subjecti abhorrentia gravis ab Objecto, qualis fuit in Xaverio ab Elephantiaci hominis sanie, eam abhorrentiam superare, Heroicum fuit. Si neque Objectum sit arduum, neque abhorrentia Animi gravis, sed tamen in Animo ipso, & Actu ejus, sit Conatus, sit Ardor, sit Diligentia & Cura singularis, potest & tunc Actus esse Heroicus, quamtumlibèt ille oculis Hominum videatur esse ordinarius, & communis. Sic aliquando silere ea quæ in mentem veniunt, acutè, lepidè, &c. Sic

aliquan-

aliquando exiguum aliquem defectum, vel irrationalem suam cogitationem, quæ etiam non voluntariè obrepsit, publicè coram fratribus fateri. Sic aliquādo flosculum non decerpere, & naribus non admovere; sic aliquando cupitum gulæ bolum, vel poculum negare, immo tantùm, dum æstuat ejus desiderio, differre; Sic locum aliquem scopis verrere exactè, aut lances triclinii eluere, magno cum Conatu Devotionis, seu quod idem est Charitatis, Obedientiæ, Studii, Fraternæ Charitatis: Poterit esse in hisce omnibus & similibus, Actus Heroicus, immo & in ipsis Actibus purè Internis, & in nullum Actum Externum prodeuntibus. Si verò prædicta omnia ad Actum, quomodò ad Obedientiam Abrahæ concurrerunt universa: Nam & Objectum eximium, & Animi lucta ingens, & Conatus Devotionis, & omnes aliæ Circumstantiæ exageratæ ad facinus illud Patriarchale accesserunt, ideò Heroicum fuit, & tanti à Deo, quanti notum est, æstimatum.

Praxis Industriæ Præsentis poterit esse pro varietate occasionum & Animorum,

varias

varia: ac inter alias hæc. v. g. Assumat Homo Spiritualis Actionem suam aliquam v. g. Orationem horariam, Sacrum, Horas Canonicas, laborem culinæ, laborandi, docendi in Schola, vel discendi, &c. & eam Actionem, circumspiciat undique, ita, ut perspectos habeat defectus, qui ibi intervenire illi solent, perfectiones quas ibi adhibere posset, (omittere autem forsan solet) quâ Intentionis puritate, quâ sui Humiliatione, quâ effusione sui totius in DEUM, in Proximique Charitatem, propter DEUM, quâ Constantiâ Animi, qua Dei præsentis Reverentia, quibus affectibꝰ Cordis, &c. effecturus sit Orationem illã horariam, vel aliud quodvis opus, & hæc omnia actu ingenti, resoluto, parato etiam ad graviora & grandiora adhibenda, vel superanda, affectu facere primum proponat, deindè re ipsâ facere aggrediatur, pergat, & ad finem peragat, ubi peregerit totum totaliter Deo subdat, & solùm sibi Faciei confusionem reservet. Sic, qui oraverit per horam, docuerit, vel studuerit, vel quidvis aliud egerit, omnibus licet commune, dico Orationem, Doctrinam, Studium,

dium, omnem ejus. Actum illum, sic factum, Heroicum fore. Vtinam sic vel unam in die Actionem agamus, (agere sanè omne opus deberemus) & per singulas Actiones, agere sensim consuescamus, sanè longè plures in Religiosis domibus, in Cœtibus Perfectionem Profitentium, re ipsâ perfecti essemus. Ex hoc fonte profluxit illud documentum, quod plùs habet in recessu, quàm in exteriore Sensu præferre videtur. Ordinaria facienda sunt non ordinariè, quod Gravissimus nostræ Societatis Pater Hieronymus Natalis solitus erat ex omnibus, præcipuè commendare. *Vide Histor. Societ.*

Consimili ratione Vir Studiosus Profectûs sui, eligat aliquam Virtutem, ejusq; formalem Actum, ex Electione, deliberatè, advertenter eliciat, & eliciat in eo Gradu, qui est in illius Virtutis Specie, vel ex Animi dispositione difficilis, & ob Habitum & Vsum, attamen sublimis & perfectus: & eliciat sive tamtùm interni Animi singulari Conatu, sive insuper externo etiã aliquo qui sit imperatus ab illo Interiore, eliciat inquam illum, esto circa Objectum

non

non arduum, eſto abſque repugnantia, immo cum Delectatione Animi, eliciat tamtùm ex propoſito deliberatè , ex pura placendi Deo Intentione , eliciat perfectè & defœcatè, ſine Intuitu ſui ipſius ullo, etiam hic Actus erit Heroicus, erit ſtrenuus , & pro mille Remiſſis (certè pro multis) faciet. Quodſi etiam ad Actum acceſſerit Objecti aliqua raritas, & cum raritate difficultas, & averſio inferioris Hominis , & ſolitudo Cordis , & nuditas Spei concupiſcentis, gratuita ſola Charitas Dei, ingens accedit cumulus tum Perfectionis , tum Dignitatis Valoriſque Actui. Eſtque hæc ſingularis ratio proficiendi in Virtutum Soliditate & Perfectione , ſi præſertim tales Actus, fiant frequentiùs in diem, ejuſdē Virtutis : Si per aliquod longiuſculum tempus exercitatio duret , puta unius , vel alterius Menſis ; denique ſi accedat occaſionum , vel Sponte ſe offerentium Commoditas , vel ſi ſe Sponte non offerant, quæſitio , aut ſaltem certè imaginaria & conditionata. Vt, ſi quis ſibi imaginetur gravem aliquam (Reſpectu ſui) occaſio-

nem & materiam contemptûs, & eam sibi veluti præsentem, in Circumstantiis aggravantibus proponat, loci, temporis, Personarum, modi, &c. & ad illum contemptum sese Odio sui & Studio confundendi sese, ex debito sibi cognito contemptûs, & æstimatione Dei, ob quem contemni, exaltari est, non contemni; adeò, ut hoc omnem Hominis indignissimi Statum superet, ex Christi Domini quàm proximâ Imitatione, &c. sese resolvat puro Dei Gloriæ ardentissimoque Intuitu, erit Actus iste Heroicus. Atque hujusmodi Actus si fuerit aliquoties in diem per unum mensem, ingenerabit in Hominis Animo contemnendi sui, seu humiliandi Habitum excellentem, magnamq; ad contemptus devorandos inducet promptitudinem, adeo, ut etiam plus postmodùm periculi sit futurum, ex ambitiosâ cupiditate contemptuum, quàm ex fuga illorum. Et quod in una hac Virtute dixi, idem potest fieri in omni alia, militantibus quoque aliis præteritis Industriis.

Alias hujus Industriæ Praxes Prudentia, Experientia, & imprimis Unctio Spiritus

tûs Sancti docebit, hasce duas vel tres attulisse suffecerit. Sub finem monuerim ad rectum ejus Industriæ usum conferre plurimum. 1. Si quis omnium, aut saltem potissimarum Virtutum Naturas, Species, Gradus, Occasiones, Actusque formales cognoscat. Sic enim facilius ex earum indole ac ingenio, Actus elicere poterit, magno cum lucro, parvo cum labore. 2. Proderit etiam si quis sciat perspectasque habeat rationes Virtutum & Actionum, communes omnibus, ac ideò etiam serverituras omnibus, per quas Actiones tam Virtutum, quàm aliarum Occupationum, fiant puræ & Deo gratæ atque gustabiles, modo non plebeio, nec ordinario; quas rationes superiùs quidem perstrinximus in Explicatione Industriæ, sed ex proposito erunt alicubi forsan explicandæ. Nunc eas attingo pauculis. Ac *Primum* suppono. Hominem debere esse in Gratia Dei, & Amicum, hoc enim nisi fiat, frustra omnia sunt. *Deinde* Oportet esse Actum Humanum, hoc est. liberum, deliberatum, voluntarium, ex electione, tam Actûs, quàm Circumstantiarum ejus. Post

hæc oportet esse Actum Supernaturalem, ex Motivo, Fine, atq; quoad fieri potest, Mediis Supernaturalibus, ex fide notis atque revelatis, profectum, & exercitum. Insuper, oportet Actum esse Supernaturalẽ, ut dixi, & quidẽ ex motivo Sublimi. Sublime motivũ vocatur illud, quod abstrahit valdè à Creaturis omnibus, quod abstrahit valdè, ab omni Creaturarum Amore, Gustu, Spe, quod abstrahit ab ipsius Operantis commodo, non tamtùm Sensibili, sed etiã Rationali, etiam Supernaturali, nisi propter ipsum Deum sit illud ipsum commodum, quod abstrahit ab omni omnis Creaturæ etiam Sanctæ Gustu, præterquam propter DEUM, quod abstrahit ab omni Libertate propria, & delectu proprio, & sese in solius Dei nutum, & si quod minutius signum Divini Placiti potest esse, ipso nutu, deponit, resignat, sepelit, demergit; quod abstrahit ab omni cura, & inquietudine, &c. Hoc solemus vocare motivum sublime, defœcatum, purum, nudum, solitarium, gratuitum, quod est solius Charitatis & Resignationis puræ in DEUM, quæ in merito, neque meritum quærit, nec volendo mereri,

mereri, vult mereri, & meriti quæsitione Gustum Dei implere, &c. 3. Proderit nosse, quod non ex difficultate operandi, vel facilitate, atque svavitate pendeat ratio Excellentiæ Heroicæ in Actibus: Nam si sit difficultas, ex imbecillitate Virtutis in Animo, atque ex parvitate conatûs ad eliciendum Actum, ex tepore Charitatis in DEUM, propter quem fiat Actus, &c. difficultas non tamtùm non facit ut sit, sed potiùs facit ut plurimum, ne sit Actus Heroicus. At verò si sit difficultas, ex parte quidem Sensibili, aut inferiori Hominis, prõptitudo autem ex parte voluntatis superioris Rationalis, cum aliis supra exquisitis, tum difficultas hæc facit, ut sit Actus Heroicus. Cæterum in Perfectis Viris, & Virtutes possidentibus in Gradibus eximiis, Actus Heroici esse possunt, etsi cum summa Facilitate, Svavitate, & Hilaritate eliciãtur; Facilitas quippè illa Fructus est Victoriarum præteritarum, & Triumphus de adversario Homine in sese victo, qui proindè promovet & facit Excellentiam Heroicam in Actibus; cum hoc ipsum sit Heroicum, magnos magnarum Virtutum

Actus facere, non tamtùm libenter, non tamtùm faciliter, sed etiam delectabiliter, atque connaturaliter: Alioqui si hoc non esset, tunc non essent Actus Virtutum exercendi, neque per eos essent parandi Habitus Intensi Virtutum, siquidem Habitibus ex Facilitate impediretur Excellentia Heroica, aut certè in Actibus Heroica Sublimitas, nihil laudabile contineret, quod tamen contra omnem rationem esse constat. Denique sequeretur in Christo Domino nullam fuisse Heroicam Virtutem, quia in eo nulla fuit difficultas, summa verò Facilitas exercendi Actus Virtutum; atque constat, in eo plus quàm Heroicas fuisse Virtutes omnes, Facilitas ergo stat cum Excellentia Heroica, atque illam adjuvat, ac proinde ad eam conandum est in eo exercitio Virtutum assiduo, ita, ut ex Facilitate, Heroica Sublimitas, ex Heroica Sublimitate, Facilitas exercendi, nascatur.

INDUSTRIA XI.

Actiones nostræ, sic à nobis sunt exercendæ, ut sint Superiores Habitibus suis.

HVmanæ Actiones fiunt vel sine Habitu, vel ex & cum Habitu, vel secundum Habitum, vel supra Habitum, vel infra Habitum. Sine Habitu facimus Actiones, quando aliquas aggredimur primò facere. Ex Habitu facimus, quando jam per Actuum repetitionem consuetudine agendi contracta, ex illa & cum illa consvetudine (quæ Habitus est) facimus. Infra Habitum facimus, quando facimus aliquid ex illa quidem, & cum illius consvetudinis auxilio, non tamen cum ea latitudine, atque conatu, cum quanto possemus, ex vi illius consvetudinis atque facilitatis, sive Habitûs, sed cum minori. Secundum Habitum facimus, quando, Actione ipsâ, vires & latitudinem illius consuetudinis æquamus. Supra Ha-

bitum facimus, quando agendi conatu, Facilitatem Habitumque excedimus, ita, ut Actio plus habeat in se Latitudinis atque Graduum, quàm habuit Habitus; quod absurdum non est, tum quia Actio potest sine Habitu esse, tum quia non solus Habitus est principium Actionis, atque conatus in Actione, sed Libertas Animi Gratiâ Divinâ adjuti, quo fit, ut, postquam Animus suo conatu agendi adæquaverit sui Habitûs Vires & Gradum, possit adhuc ulterius pergere libertatis suæ conatu, & Gratiæ fervore stimulante, simul atque adjuvante. Hęc quintuplex Ratio agendi. 1. Habet Difficultatem magnam & gravem. 2. Minorem. Habitus enim cum facilitas sit, inde fit, ut agere ex Habitu, & infra Habitum, immo adæquatè Habitui, minorem pariat difficultatem, immo verò inde fit, ut pro mensura Habitûs, sit etiam mensura facilitatis, ita, ut si magnus sit Habitus, magna sit facilitas, parva difficultas in agendo. Adæquatè tamen Habitui agere, difficultas esse solet & potest, quia non semper Homo, Animi conatum ad agendum adhibet, parem Habitui suo, quo fit, ut Habitua-

bitua-

bitualem sui Præparationem non adæquans Potentiæ conatu, Actu etiam non adæquet, quod maximè fit in Supernaturalibus Actionibus atque Habitibus, qui non dant Facile Posse, sed tamtùm Simpliciter Posse; Longè verò maxima difficultas est, supra Habitum operari, & conatu Habitum excedere; hoc enim facere, nihil aliud est, quàm facilitatem agendi superare, superare autem illam non est facile, ut patet ex terminis. Si enim esset facilè superare facilitatem, hoc ipso non superaretur facilitas, sed tamtùm æquaretur ad summum, vel certè infra illam ageretur, contra Suppositionem. Supra Habitum ergò agere non est facile, quia est quasi ultra vires, saltem facilitatis, Habitu agere: Vnde sequitur, singularem esse difficultatem agere supra Habitum, consequenterque raræ & insignis admodùm Virtutis, ferventisque Charitatis ita operari, ut, tandem consequens est, magni esse pretii, atque meriti apud DEUM, ita propter DEUM operari. Atq; hoc est, quod præsens Industria commendat ferventibus ac diligentibus Operariis, Negotiatoribusque suadet, videlicet, ut non

ut non ſint contenti operationes ſuas exercere ex Habitu, vel cum Habitu, vel infra Vires Habitûs, ſed, ut conētur ſemper, aut adæquare Habitum, aut certè etiam ſuperare, id enim cùm eſt per ſe magnificum, tum Deo ſummè gratum, tum ad Fervorem in nobis conſervandum augendumq́, mirè proficuum.

Quid verò ſit operari ſupra Habitum, & Facilitatem, quam habet quis ex uſu contractam, ſuperare; ingenuè fateor, me id explicare aliter, quàm jam explicui, non poſſe. Nam & difficile eſt hoc, explicare aliter, & apud Scriptores talium, me legere nihil memini, de hac materia, niſi id, quod jam dixi; quippè omnes hoc non tam explicant, quàm deducunt, & veluti rem novam adduxiſſe præcepiſſeque vel conſuluiſſe contenti ſunt. Accedit verò quod ſit facile cognoſcere, quanti ſint in nobis uniuſcujuſque Qualitatis, præſertim Spiritualis Habitûs, quo ignorato neceſſe eſt etiam ignorari, quomodo ſint ſuperandi Habitus Actionibus. Itaque hoc univerſim tradiderim. 1. Vt unusquisque dum operatur, conetur cum eo, cum quo videtur

tur sibi posse, operari conatu, Discretione tamen salvâ, ne fortè, dum Habitum superare volumus, superemus etiam Potentiam & Naturam. 2. Vt quis sciat quantos habeat Habitus alicujus Virtutis in se, attendat primum quàm ferventes, & quàm longo tempore elicuerit Actus alicujus Virtutis, ex his enim facile teste Conscientiâ, colligere poterit de Excellentia Habitûs illius Virtutis in se. Præterea attendat in præsenti, quàm libenter, quàmque facile, & expeditè operetur alicujus Virtutis Actus, nam si ægrè, raro, repugnanter, cum imperfectionibus operatur Actus, palam est, infirmum esse Habitum; sin verò crebrò, facilè, avidè, cum nulla, aut cum modica, aut cum strenuè vinci solita difficultate operatur, dubium non est, Habitum Virtutis esse insignem, & validum, quem adæquare operando, ferventis, superare, valde ferventis & validè conantis est. Quid autem sit hoc, jam dixi me nescire. Illud repeto, jam alias dictum, quam frequentissimè saluâ discretione operari, id fore, vel æquare, vel superare Habitum Actione. Certitudinem in his & evidentiam numquam

quam fore nobis in hac vita, Deo id soli notum, nobis satagendum est, ut per bona Opera certam Vocationem nostram faciamus: Et quidquid præstat manus nostra, id instanter operemur, neque operemur ad mensuram, & ad solum debitum, sed ad supererogationem, tali enim Domino laboramus, qui nobis, etiã si quid supererogaverimus, soluturum se promisit, & soluturum quidem mensuram bonam, confertam, & coagitatam, & supereffluentem. Cùm igitur talem habeamus Solutorem laborum nostrorum, quid mirum, si ille vult nos etiam esse tales laboratores qui faciamus Opera plena, Opera perfecta, confirmata, cum usura & fœnore, ad Mensam data atque recepta & Domino tradita, afferentia Fructum trigesimum, sexagesimum, centesimum. Hoc igitur agamus, Vires nostras metiamur & intelligamus, quas, ex Dei Gratia nobis communicata, ex quotidiano labore acquisivimus, atque ex earum mensura laborare operarique satagamus. Cœterùm uberiorem magisque practicam hujus Industriæ explicationem à me nemo expectet, Exemplis enim & Praxi-

Praxibus hæc res non poteſt declarari ſcriptis, ſed factis. Faciamus itaque Actus ſtrenuos, heroicos, Viribus noſtris quàm maximè proportionatos. & tunc ſine Magiſterio cognoſcemus clariſſimè hoc, quod hic doceri à nobis non poſſe, libenter, quia verè confitemur.

INDVSTRIA XII.

Actiones noſtræ ſublimandæ in meritis IESV Chriſti, & Pretioſiſſimæ Parentis MARIÆ.

Onſtat ſatis inter Fideles nihil Eccleſiam habere dignius, & pretioſius, quo vel placere, vel demereri, vel placare poſſit faciliùs DEUM ſuum, quàm IESUM Chriſtum, Matremque ejus digniſſimam. Non eſt opus, hoc libro à me recenſeri quantos in Chriſto theſauros habemus, quantam Fiduciæ cauſam in Chriſti Matre; Hæc tractare non eſt inſtituti præſentis, ſupponimus

nimus, hæc, aut nota aliàs Lectori harum Industriarum, aut certè aliunde horum notitiam petendam. Hîc tamtùm dicimus docemusque, singularem, commendatissimam, & usurpandam esse à Spiritualibus Mercatoribus hanc Industriam, ut quidquid tamdem agant, quocumquè modo, & quavis potentiâ suâ, id totum IESU Christi Humanitatis Concursationi, Actionibus, Meritis, Gratiæ uniant, unitumque Deo offerant, vel certè manibus IESU Christi Humanitatisque benedictum, Sanguine respersum, meritis unitum, Gratiâ illustratum, Actionibus Theandricis sigillatum, per easdem illas Christi manus conspectui Sanctissimæ Trinitatis præsentari petant; huc facit illud, aliquibus & commendatum & usitatum Spiritualibus Hominibus, Actiones nempè suas, immo & potentias, & denique totos se cum Corpore & Anima, IESU Christi Vulneribus, nunc Pedum, nunc Manuum, nunc Cordis, seu Lateris immittere ac immergere, inibi se purificare tamquam immundissimos, calefacere tamquam frigidissimos, confortare tamquam debilissimos, dignificare tamquam

vilissimos;

vilissimos, se inquam & sua omnia, tam dicta, quàm facta, quàm cogitata, quàm potentias, istorum omnium causas. Ita Sanctum Franciscum legimus sibi solitum factitare balneum, ex Christi Domini Vulneribus, & in eo quotidie, teste Sancto Bonaventura, animam suam lavare. In quo Sanctum Virum imitari, nescio quid nos prohibeat? cùm Christus sit melior Iordanis, nos verò magis leprosi, quàm Nàaman; cùm Christus sit Petra foraminata, in qua nos simplices columbas ab unguibus infernalis Herodii abscondi saluberrimum est. Huic etiam vicina est illa Consuetudo Sanctæ Virginis Gertrudis superiùs à me recensita, linguam suam locuturam, immergere solitæ in Christi sanguine, quod ne à nobis per omnia opera, perque omnes potentias & particulas nostras fiat, sanè nihil prohibet, modo ne negligentia & dilatio prohibeat. Huc quoque faceret, si quis id sibi familiare faceret, Opera omnia sua facta, vel facienda Cordi Christi Iesu (vel alicui Vulneri) immittere, ac in eo velut in Alchimistico instrumento detinere, atque sublimari cupere; sicque

ſicque ſublimata, & Theandrica quodammodo effecta, per manus Chriſti, Sanctiſſimæ Trinitati offerre. Non poterunt non reddi Opera noſtra per illas Manus fœcundiſſima, quia illæ ſunt Manus, inter quas pauci piſciculi, & quinque panes, in quinque millia Homines multiplicati ſunt; illæ ſunt Manus, quæ cùm aperiuntur, implent omne animal benedictione, &c Sic ſe & ſuas potentias, ſuasque Actiones Chriſto unire, hoc eſt, illud, quod Salvator deſiderat, hoc inquam eſt, in Chriſto manere, Chriſti Palmitem eſſe, Chriſti Membrum eſſe, de Chriſto Vitam, Robur, & Spiritum haurire. Hujus Induſtriæ numquam non poteſt (dicere debueram, non debet) uſus eſſe inter Spirituales Viros, ac inter cætera tempora ſvaderem, ut conceſſuri cubitum lavaremus Animas noſtras, ab omni inquinamento delicti, in Sanguinis & Vulnerum Chriſti Balneo, ſvaderem ut omnia, quæ de manu Dei accepimus, Opera, Potentias. Subſtantiam totam noſtram, ſeu nos ipſos reſtituamus Deo ſemper, & in Vulneribus Chriſti IESU aſſervandos deponamus. Svaderem, ut omnia

Opera

Opera agenda vel etiam acta Christi Sanguine Meritisque respergeremus & ornaremus ,& cum talibus tamtùm Divino in Conspectu versari, eidemque morientes listi laboraremus. Hoc enim puto esse lavisse Stolam suam in Sanguine Agni.

Plura de hac Operum nostrorum cum Christo communione,deque modis, & sublimitatibus, subtilitatibusq; eam faciendi,non affero , nec enim desunt alii, qui hæc tractarunt. Ex his,quisque alias formabit ad suum gustum praxes. Hæc quæ de Christo attuli, dicta volo,& de Pretiosissima Parente MARIA, per cujus etiam merita, ornari nostra Opera, non absq; ingenti fœcunditate possunt , immò debent per ejus manus offerri Divinæ Majestati omnia. Majestas quippè illa,gaudet, totum à nobis haberi per MARIAM , quæ etiam nihil nos habere voluit , nisi per MARIAM. Quidquid ergo offerre param⁹ , MARIÆ commēdem⁹,ne fortè patiamur repulsam. Et aliàs quidem semper omnes,quoad fieri potest, Actiones,Sanctissimæ Trinitati per manus MARIÆ offerendæ sunt , tum verò (veserim id faciendum statim ac sur-

gimus, & cùm proximè dormituri sumus: Hoc, vel simili modo.

PRetiosissima Parens mea MARIA, *Tibi ego omnes Actiones meas, totius diei* (vespere dic) *noctis, mensis, anni, vitæ meæ præsentis, præteritæ, & futuræ commendo, easq; tuis Sanctissimis manibus & meritis, & gratiis & donis exornandas, atq; Sanctissimæ Trinitatis Conspectui, pro me offerendas committo, quatenus enim à me sunt, indignissima ejus conspectu sunt, &c.*

Qui Actus ipse, unà cum unione Operum nostrorum cum meritis Christi, depositioneque eorum, in manus tam Christi, quàm Pretiosissimæ Parentis, repeti & conjungi potest sæpius in die, pro libitu; hâc vel simili formula.

IN manus tuas Domine IESV, & in tuas Pretiosissima Parens, commendo omnia Opera mea: hoc præsens opus meum, illudq; utriusq; Vestrûm meritis, & toti in mundo conversationi unio, ornandumq; & Sanctissimæ Trinitati offerendum trado.

Vel hâc aliâ.

OMnes Actus meos, mi IESV, in Vita, Vulneribus, & Corde tuo depono, ut in eo decenti, sublimentur, & sic dignè Sanctissimæ Trinitati,

nitati, tuis & Pretiosissimæ Parentis manibus offerantur.

INDUSTRIA XIII.

Actiones nostræ possunt locupletari per Appropriationem Bonorum alienorum; præcipuè Christi, Beatæ Virginis, & Sanctorum.

Ita Res sunt conditæ à Deo omnium Authore, ut inter eas sit Connexio quædam, atque Communicatio, quin & Indigentia sui mutua, adeò ut Bonum unius, sit Bonum omnium, & Bonum omnium, sit Bonum unius; Sicut vice versa, Malum unius, malum omnium est, Malum omnium, Malum est unius, ut ex hoc discant homines, nullam Rem, nullam Personam odisse; discant nullius Malis insultare, nullius Bonis invidere, non solis sibi nocere atq; perire, sed perire omnibus, & omnium damno. Item, ut discant homines non solos se curare, sed

omnes & sic pro uno, ac pro omnibus, proq; omnium bono solicitos esse, sicque pro omnibus, proque omnium bono angi, ac pro suo proprio. Item, ut discant homines, ex alienis bonis, eumdem Profectum capere, quem ex suis propriis: immo aliena bona non reputare aliena, sed propria sua, eaque tamquam propria amare, appetere, promovere, tueri, augere, iis confidere, & per ea Deo sese commendare. Quod quidem præ aliis hæc Industria commendamus, Docemus nempè atque svademus Spiritualibus Negotiatoribus, hanc quoq; usurpandam, ad Profectum in Spiritu, & meritis, & Charitate, rationem esse, quæ fiat per Approbationem omnium bonorum alienorum, eorumque tamquam suorum proprioprum sibi vendicationem, & tamquam suorum Deo oblationem, ut enim jam dixi initio, res ita sunt connexæ omnes inter se, ut sint vinculo quodam naturalis Charitatis colligatæ, atque ita, omnes sunt mutuo atque vicissim, suæ & alienæ.

Accedit quod Deus peculiari ratione omnia hominibus in ministerium & Subje-

ctio-

ctionem dedit. *Omnia enim* (ait Pſalmiſta) *ſubjeciſti ſub pedibus ejus; oves & boves, adeò ut etiam ipſi Angeli miſſi ſint in miniſterium Hominum.* Præterea, ratione Chriſti Domini, qui cùm ſit Dominus omnium & ſimul Caput Hominum, donatus etiam à Deo hominibus, teſte Paulo, inde ſequitur, ut qui nobis donavit Chriſtũ, dõnaverit etiam nobis omnia bona cum illo. Igitur cùm ita ſint omnia noſtra, & nos omnium, ſequitur, quod poſſimus nos, nobis appropriare aliena bona, tamquam noſtra, & aliis noſtra donare, tamquàm eorum, abſq; ullo detrimento partium. Ergo Negotiator Spiritualis familiare ſibi faciet hoc exercitium appropriandi ſibi omnes Creaturarum notitias, proprietates bonitateſque, perfectiones, & operationes, tam Naturales, quàm Morales, bonas in Entitate. Item Exercitium appropriandi, omnes omnium Creaturarum juſtarum atq; Sanctarum, actiones, tam viventium, quàm etiam jam mortuorum, atque etiam jam cum Deo regnantium hominum, Angelorumque ipſorum. Item Exercitium appropriandi ſibi merita & dona omnia, A-

ctionesque & Virtutes Pretiosissimæ Parentis MARIÆ. Denique Exercitium appropriandi sibi Christum Dominum, cum omnibus opulentiis ejus, vix enim ulla res, est æque nostra, ac Christus Dominus, nostra inquam & nobis donata, impensa, appropriata; Quod probare hujus loci non est, etsi res suavissimę meditationis materiam contineat, maximè, si quis contempletur Mysterium Sacrificii, Sacramenti, & Passionis thesaurorumq; Christi. Proindè, vix ullam rem justiùs, confidentiùs, utiliùs, honorificatiùs potest homo sibi appropriare, per eamque ditescere, atque per hanc Christi Domini, Meritorum, Thesaurorum, Gratiarum, Virtutum, Actionum, Passionum, Substantiarum, Appropriationē, Vsurpationē, & Possessionem; ut hoc exercitium jure optimo debeat esse Amatoribus lucri Spiritualis commendatissimum, mirumque sit valde, quod non sit usurpatissimum, cùm præsertim hoc unum maximè Christus ipse desideret, nullaque ex re majorem vel ipse capiat voluptatem, vel nos velit percipere utilitatem, & nullâ nos ratione melius ac di-
gnius

gniùs fructum ex ſe capere poſſe, ac debere, exiſtimet, quàm per hanc, de qua loquor, ſui à nobis appropriationem, & cum eo ſic à nobis appropriato, omnium noſtrarum Actionum, atque Paſſionum, in Divinum conſpectum productionem, earumque guſtui Divino oblationem. Cui namque dubium? Deo, qui nihil odit eorum quæ fecit (ut ait Scriptura) Actiones noſtras, longè gratioſiores reddi, conſortio Actionum Chriſti ac Meritorum & Gratiarum: itemq; conſortio meritorum Beatæ Virginis, Angelorum, Sanctorum omnium. Item conſortio Actionum, & bonorum Operum creaturarũ, quàm ſunt vel eſſent ipſæ per ſe, cum ſola Habituali Unione cum Chriſto capite. Multò namque efficacius eſt illud conſortium Actuale, quàm Habituale, ac proindè ex eo, Dignitatis, atque Efficaciæ & Valoris in Opera profluit amplius. Quod cùm ita ſit, conſultum exiſtimo Viro cuilibet Spirituali, uti hâc Appropriatione bonorũ omnium, quæcumque in cæteris rebus reperiuntur, eorumque cum ſuis conjunctione, & ſuorum per illa in Dei Conſpectu

Dignificatione, Exornatione & Locupletatione. Quæ quidem variè fieri in praxi potest. Nam, vel possumus hanc appropriationem facere in Genere, & confusè, omnium scilicet bonorum in Creaturis existentium quocumque modo; Vel possumus facere in Specie, bonorum scilicet omnium moralium, vel possumus certarum tãtummodò rerũ, v. g. tamtùm certorum Sanctorum Hominum, seu omniũ; tamtùm Beatorum Spirituum Ordinum, & Angelorum; tamtùm Pretiosissimæ Parentis MARIÆ; tamtùm IESU Christi; vel possumus facere appropriationem omniũ istorum simul. &c. Et quidem aliquando omnium simul, aliquando aliquorum, aliquando horum, aliquando illorum, prout Devotio vel occasio poscet, ac animus volet. Appono hujus rei Paradigma aliquod, cujus ad instar, additis vel demptis aliquibus, poterit quisque simile pro semetipso conficere.

Praxis

Praxis appropriandi ſibi omnia bona creata, Deoq́ue illa ad guſtum offerendi.

DEVS, Cui ſoli humana Corda loquuntur, & qui ſolus gratis ſalvare nos vis, petes, ſoles, debes. Ego N. paupercula Creatura tua, omnium tuarum quarumcumq;, imprimis autem Rationalium Creaturarum usq; ad Angelos, usq; ad Pretioſiſſimam Parentē Virginem MARIAM, usq; ad Sacroſanctam IESU Humanitatem procedendo, omnes, in genere, ſpecie, numero, Tibi quomodocumq; placitas, aut in omnem Æternitatem placituras Actiones, Paſſiones, Potentias, Entitates, Perfectiones, mihi nunc ex Dono Gratiæ tuæ & Beneplacito Voluntatis tuæ, voluntariè & deliberatè, aſſumo, approprio, atq; ad purum & nudum guſtum Diviniſſimæ Svavitatis & ſvaviſſimæ Dignitatis tuæ offero, illisq; meas pauperculas Actiones, Paſſiones, & Entitates omnes conjungo, & tàm pro hoc præſenti momento, quàm pro tota vita mea reliqua, quàm pro mortis articulo, quàm deniq; pro toto Æternitatis decurſu, illas omnes cū hoc appropriationis actu habere intendo, tuæq; Summæ Majeſtati, quamtùm digna eſt, ſubſterno, ſubſternereq; in æternum & ultrà

ultrà volo. Tibi Deo meo sit honor ab omni & pro omni Creatura, Creaturaq́, atomo, in sæcula sæculorum, Amen.

Vsus istius Appropriationis esse varius potest apud Virum Spiritualem. Nam sive voluerit se ipsum ditare; sive Actiones suas Passionesque digniores apud DEUM facere; sive Charitatis Actum in DEUM, vel in Proximum, vel in omnem Creaturam elicere; sive negligentias, imperfectiones defectusque suos volet supplere; sive paupertatem suam agnoscere atque confiteri; sive in Christi & Sanctorum meritis spem collocare, sive aliquem Sanctorum speciali cultu colere, ad id omne, & ad alia plura similia, hoc Appropriationis Exercitium, plurimum pôtest Spiritualem Hominem adjuvare, ejusq́; conatus apud DEUM gratiores facere. Insuper & illud observandum est, hanc Appropriationem Creaturarum omnium ad sese, ab homine Spirituali utilius fieri posse, atq́; sanctius, si omnes Creaturas, omniaque bona illarum, Naturalia, Supernaturalia, ornet, imbuatq́; meritis IESU Christi, eaque sic ornata & veluti ditata, dignificata, atque in

fontibus

fontibus Salvatoris intincta, sibi appropriata, Sanctissimæ Trinitati, secum, & pro se offerat.

INDUSTRIA XIV.

Possumus spiritualiter ditari ex Actionibus & Passionibus, alioqui inutilibus futuris; tàm ex nostris quàm ex alienis.

SEquens Industria vicina est præcedenti, & quodammodo particula illius. Est autem in hoc posita, ut Spiritualis Homo crescat in Spiritu & meritis, & in Gratia apud DEUM, per illa, quæ sunt nobis & aliis, alioqui inutilia. Cujusmodi sunt v. g. Actus Beatorum præteriti, præsentes, futuri; item omnes Actus boni ex se, & per accidens mali; item Actus boni eorum, qui sunt in statu peccati, Actus quoque Naturales, indifferentes, otiosi, & in finem bonum Supernaturalem non directi. Cujusmodi Actiones atque Passiones plurimæ sunt,

non tamtùm in omnibus Creaturis, sed etiam in unaquaque Creatura individua, & in unoquoque nostrûm. Ex quibus omnibus Vir Spiritualis & bonus Negotiator, si sapit, fructum capere potest, appropriando eos sibi, & in Finem Supernaturalem Charitatis, Dignificationis & gustûs Dei illos sublimando, atque dirigendo, & unà cum suis, pro se, vel pro aliis, Divinæ Majestati offerendo, consecrando, suos defectos supplendo, Charitatem, Liberalitatem in DEUM, per hunc modum contestando, nihil à Dei Laude Beneplacitoque vacuum esse pro sua parte sinendo, & curando aliarum Creaturarum (sicut & proprios) defectus & negligentias, inadvertentias, omissiones supplere. Quod fieri poterit hâc, vel simili Praxi.

D*Omine* DEUS *meus, qui, omnia opera nostra operaris in nobis, operaris autem propter Gloriam tuam, & propter bonum nostrum, neq; quidquam, in nobis, à nobis otiosum esse vis; omnes Actiones Passionesq; meas, Angelorum, Beatorum, & omnium Entium creatorum, quocumq; modo,* TE DEO *nostro dignas, ipsis autem Creaturis*

turis cætero qui vel neglectas, vel inutiles, vel non necessarias; ego videns & agnoscens paupertatem meam, & simul nusquam exulare cupiens Gloriam tuam utilitatemq́; nostram, has omnes tam meas, quàm omnium Creaturarum Actiones atq́; Passiones, etiam atomicè computatas, Tibi DEO *meo præsento, Honori Gloriæq́; tuæ consecro, pro meo (& pro omnium Creaturarum capacium) bono temporali, & Spirituali hujus & alterius vitæ, offero, iisq́; omnes defectuositates meas (& earum) qualescumq́; suppleri cupio & intendo. In Vnione Meritorum IESV Christi atq́; Pretiosissimæ Parentis, & Sanctorum omniũ, idq́; facio semel pro semper, & pro omni æternitate ad purum gustum Tuum, O Sanctissima Trinitas,* DEUS *meus. Amen.*

Vsus Industriæ istius, quos in Fines adhiberi à nobis possit, jam ex dictis patet, ad quorum normam facilè erit & Fines & Fructus plures cuilibet assignare. Vnum tamen in præsenti monuerim, bonũ fore, si statis in diem vel hebdomadam vicibus, istiusmodi alienorum sive propriorum (alias inutilium ad merendum futurorum) Actuum, Passionumque Oblationem faciat, quisquis per hanc Industriam crescere desiderabit. INDV-

INDVSTRIA XV.

Poßumus nos communicare cum Creaturis, & transformare in eas, ac pro iis DEVM collaudare.

VTilis eſt & illa ad Pietatem promovendam, ad Liberalitatem in DEUM exercendam, ad DEUM in Creaturis, & pro creaturis laudandum, ad dilatandum propriam in DEUM & creaturas Dilectionem, & ad alios inſuper pios Fines conſequendos, Induſtria Communicationis. Quâ ſcilicèt homo communicat cum omni creatura, & ſe quaſi in illam transformat, omnemque creaturæ Subſtantiam, Potentiam, Capacitatem, ſuam quodammmodò facit, & ſupponit, & ita in omnes transformatus, omnisque effectus, omnium vice, cum omnibus, & pro omnibus, omnes in ſe, & per ſe, & viciſſim ſe in omnibus ac per omnes, ſummo Sanctiſſimæ Trinitatis Amori, Honori,

cultui,

Cultui, Æstimationi, Resignationi, Fruitioni, consecrat, donat, dedicat, sacrificat, holocaustificat, ut hâc ratione Homo quod in se est, faciat Deo, ex omnib⁹ creatis Entibus, Potentiis, Actionibus, Passionibus, Circumstantiis, Capacitatibus, Atomis, Laudem omnem debitam ipsi, dignam ipso, creaturæ possibilem. Cujus Industriæ hæc esse Praxis poterit, vel similis.

MI DEUS, *volo omnem Creaturam esse, omnem cujusvis Creaturæ notitiam, Potentiam, Actum, Passionem, Affectum, Circumstantiam, Capacitatem, Atomum, meam esse, & re ipsâ quoad possum plenâ voluntate, meam, & me illam, & illam vicissim me facio: Omnesq; illas in unum me complector, & sic me in omnibus, omnes in me, pro me, pro omnibus, in tuum summè plenum, plenè summum omnimodè Tibi debitum, creaturæq; possibilem Amorem, Cultum, Dignificationem, voluntatis tuæ omnem gustum, atq; expletionem, per omnes atomos atq; momenta, & per omnes Naturæ Gratiæq; Ordines & Gradus exercere expendo, exhaurio, do, dono, dedico, offero, sacrifico, holocaustifico, annihilo, semel pro semper, & pro omni æternitate, in Unione*

Meri-

Meritorum IESV Christi, & Beatissimæ ejus Parentis Sanctorumq; omnium. Amen.

Vim, Fructum, Vsum Industriæ hujus commendare, intelligentibus DEI sensum, nihil attinet. Vnctio enim Dei, sola omnium Persvasionum & Persvasorum loco est, & talium Sensus non ex Persvasibilibus, ac doctis humanæ Sapientiæ verbis discitur, sed ex Gratia Spiritûs Sancti, & ex diligenti nostra cooperatione cognoscitur. Iuxta illud Christi Domini Ioann. 7. *Si quis voluerit Voluntatem ejus facere, cognoscat de Doctrina mea, utrum ex DEO sit?* Quæ verba in omnibus, tam præmissis, quàm secuturis Industriis, immò in omni Vita Spirituali locum habent.

INDVSTRIA XVI.

Possumus in Meritis crescere, defectus Divinæ Laudis, in, & pro omnibus Creaturis supplendo.

NEmo dubitat à Creaturis omnibus quantumlibet in Dei Gloriã conditæ sint, immò quamtumlibet

libet etiam in Dei Laudem sponte sua pleræque earũ conversæ sint, plurima tamen omitti ac negligi, ac imperfectiùs committi, quàm dignum sit illa Dei Laudabilitate, quæ Deo inest, & quàm exigat illud debitum, quod omni Creaturæ ad DEUM exaltandum incumbit. Atque hæc in Deo laudando imperfectio ac defectuositas, non tamtùm provenit ex immensitate Laudabilitatis Dei, nec tamtùm ex limitatione Substantiæ ac Facultatis cujusvis creatæ, sed etiam ex incapacitate, vel Naturæ, ut in irrationalibus, vel statûs, ut in damnatis, & insuper etiam ex ignorantia, fragilitate, inadvertentia, ut in Hominibus adhuc in hac vitâ degentibus. Ex quo sequitur, nulli quoque dubium esse debere, quin DEUS quotidiè innumera patiatur detrimenta Laudis suæ, ex quibus, Corda amantium DEUM, non possunt non cruciari. Et quia Homo ita conditus est, ut pro omnibus irrationalibus creaturis, obsequium & subjectionem servilem & jumentalem debeat, rursumque, ita omnis Homo conditus est, ut omni cum creatura, ac præcipuè cum ra-

rionali, fit quadam Charitate & Communione conjunctus, ita, ut bona omnium Creaturarum, sint bona unius, & damna omnium, sint damna uniuscujuslibet, & debita omnium, sint debita uniuscujuscumque, & negligentiæ atque culpæ, & ab officio defectiones omnium, sint uniuscujuscũq; particularis, perindè ac in corpore humano videmus accidere: Inde efficitur; Vnumquemq; hominem debere sollicitum esse, perinde pro omnibus Creaturis, atque pro se ipso uno, ne desint officio suo, in Deo laudando; quod si desint ob aliquam prædictarum causarum, tum consequens est, incumbere homini cuilibet particulari ex Charitate omni, & ex prædictis rationibus atque obligationibus, officium & conatum supplendi, omnes omnium creaturarum, in Deo amando, laudando, colendo, adorando, timendo, appetendo, appretiando, imitando, gratiarum actionibus recolendo, negligentias ex quacumque causa provenientes. Idque tum ut DEUS saltem in aliqua creaturarum, habeat, quoad fieri potest, plenam Laudem suam, tum ut omnis creaturarum

populus

Populus, in multis à debito laudandi Deum deficiens, saltem in quapiam sui parte, in aliquo inquam (vel aliquibus) suo individuo, impendat Deo Laudem quam debet, eâ plenitudine & integritate, quâ debet, juxta fragilis Creaturæ possibilitatem. In quo genere quia primas ducit, & duxit Sanctissima Christi Humanitas, postea Pretiosissima Parens MARIA, tum Beati in Cœlo jam regnantes, ducunt ex parte quoque justi in hac vita degentes, potissimùm excellentes Sancti, etiam hoc ipso officio funguntur, ideò illis Creaturæ omnes plurimùm debent; Sicut è contra, Damnati, Dœmones, atque homines & in peccatis hærentes, plurimum malitiosi in omnem creaturam sunt, ideoque & exosi omnibus creaturis meritò sunt. Iusti igitur Viri, non tantùm possunt, sed etiam debent, (juxta jam dicta) hâc Industria uti, ut DEUM omnium Dominum, & Summum summè Bonum, laudent pro omni reliqua creatura, utque defectus omnium aliarum creaturarum, quos committunt in Dei Laude, committunt, inquam, sive perpetratione Actuum Deo placitorum, sive bono-

rum Actuum multiplici imperfectione, ipsi suis Actibus & conatibus, & Perfectioninibus actualibus, tum totius vitæ suæ reliquæ, tum præcipuè ex proposito ad hunc supplendi Finem actis, Deoque pro creatura omni oblatis supplere, atque omnes valles adimplere. Atque ex hoc fonte Sancti Viri, (ut Exempla tam Sacrarum Scripturarum, quàm alia satis docent) DEUM, non tamtùm pro se privatim, sed pro omni omninò, & cum omni omninò creatura, laudare, benedicere, magnificare, timere, adorare, & quovis alio Venerationis officio prosequi sunt soliti, ut videre est in tot Psalmis, Canticis, Orationibusque Sanctorum Virorum. Quare quisquis veritatis hujus jam expositæ, vim cognoscit, & huic obligationi studiosè ac piè satisfacere volet, hâc Industria utatur. 1. Vt se Creaturam, & omnibus aliis creaturis Communione connexam agnoscat. 2. Vt agnoscat se in Dei Laudem plenam, cum omnibus creaturis conditum. 3. Vt agnoscat, à se & ab aliis plurima negligi in Dei Laude. (Si v. g. adverterit, ad damnatos, ad gẽtiles, ad hæreticos, ad peccatores,

tores, ad rudes, ad infantes, ad tot negligentes & tepidos, ad tot etiam Sanctissimos quandoque deficientes, otiantes, distractos, dormientes, &c. 4 Vt agnoscat, se obligari quodammodo ad harum Dei Laudum defectus supplendos. 5. Vt eos defectus suppleat re ipsâ, raptus Charitate Dei, & Charitate Creaturarum omnium, ita Deo obligatarum, & non satisfacientium. Suppleat verò Actionibus & Passionibus, quibus maximè & commodissimè poterit, extendendo eas ad omnes creaturas, & earum obligationes, extendendo ad Intensiones Heroicas, & tales quæ omnium creaturarum conatum & debitum adæquent, ornando eas & imbuendo Humiliatione sui, meritis IESU Christi, Gratiis Pretiosissimæ Parentis, & Sanctorum, omnibus miserationibus Divinis. Hâc vel simili Praxi.

AGnosco DEUS *meus, infinitè plurima, in Laude tua, Tibi à me & ab omnibus Creaturis debita, deperire, malitiâ, ignorantiâ, fragilitate, imprudentiâ, defectuositate nostrâ. Cupio mi* DEUS *supplere, & re ipsâ quoad possum, suppleo defectus istos omnes nostros, Amore tui, Æstima-*

tione & Dignificatione præsenti actuali, quâ Te DEUM *nostrum, omne Bonum nostrum, amo & superamo, Dignifico, adoro & superadoro, cupio & supercupio, laudo & superlaudo, secundùm totam Laudativitatem nostram, secundùm totam Amabilitatem tuam & Adorativitatem nostram, secundùm totam Concupiscibilitatem tuam, & Concupiscitivitatem nostram, secundùm omne, quod debetur, & quod debemus tibi, possibileque est nobis, & tu dignus es. Vt ita tibi* DEO *meo & nostro, sit Laus plena, sit Gloria perfecta, sit Exaltatio pro nostro posse, adæquata ex nunc in æternum, semel pro semper, majori quàm unquam Fervore, atomicè, in Vnione Sanguinis, Meritorum, Conversationis* IESU *Christi, Pretiosissimæ Parentis, Beatorumque omnium. Amen.*

Hujus Praxis aliquas Voces, inferiores Industriæ explicabunt, nunc tamtùm addo, utilem esse hanc explicatam Industriã & in Praxi, saltem quolibet vesperi usurpandam. Aptissimum etiam esse, Sanctissimum Missæ Sacrificium, ad hunc supplendi usum, nemo dubitare debet. Svaderem etiam Spiritualibus Viris, ut familiare sibi hoc DEUM laudandi, amandi, adoran-

dorandi, timendi, &c tam pro se, quàm pro omnibus creaturis, etiam individuis facerent, itemque tam suos, quàm earum defectus quoscumq; Actibus suis supplendi (in qua re, nulla fatigatione opus est) aut etiam Passionibus quarumcumq; Potentiarum Animi & Corporis, Rationalis & Superioris Voluntatis, eas Actibus Iesu Christi meritisque imbuendo & dignificando, atque intendendo. Hujus jam explicatæ Industriæ, inter alios, hic & Fructus & Finis erit, quod hac suppletione, seu hujus suppletionis conatu, Homo Spiritualis, tot meritis ditabit Animam suam apud Deum, totque gradibus augebit Charitatem suam, quot creaturarum defectus ac omissiones supplebit, quod quidem nemo est, qui non videat, esse longè maximum atque copiosissimum.

Hæc Industria duplici à nobis Spiritu & Officio exerceri potest. Aliquando enim possumus supplere pro omnibus creaturis tamquam ex debito pro eis, & per respectum communitatis, quam cum eis habemus; aliquando verò non per respectum debiti earum, sed tamtummodò pro eis in

earum persona, earum affectu, cum earum comitatu, nihil attendendo ad hoc quid illæ debeant, quid negligant.

Similiter hæc Industria potest variè fieri, pro varietate specificorum debitorum, in creaturis existentium, multa enim debita cùm sint in creaturis erga DEUM, in multis etiam possunt deficere, & in multis pro eis potest suppleri. Debent creaturæ v.g. Amorem, Laudem, Adorationem, Gratitudinem, Sacrificium, Desiderium, Satisfactionem, Admirationem, &c. Omnia ista debita Spiritualis Vir, pro creaturis potest, debetque supplere, nunc simul omnia, nunc distinctè singula, nunc hæc, nunc illa. Potest autem hæc Suppletio fieri, non tamtùm operibus ex proposito, ad hanc Suppletionem intentis, sed etiam quotidianis ac solitis duntaxat in hunc finem supplendi directis & donatis, quod ideò notavi, ne quis gravius id esse putet, quàm reverá est. Oratione quotidianâ, Sacro, Horis Canonicis, Mortificatione Corporis consvetâ, potest hoc Supplementum fieri. Quo enim quis Actu quasi per se DEUM amat, laudat, adorat,

quo

quo Actu pro suis propriis gratiis gratias agit DEO, eodem Actu, eàdem Passione, potest facere satis, agere gratias, adorare DEUM, & pro omnibus creaturis, id debentibus, negligentibus præstare DEO, dummodo extensio fiat per actum voluntatis, quo nihil faciliùs absolvi potest.

INDVSTRIA XVII.

Possumus Operum nostrorum Valorem per vota, iis præmissa augmentare.

Psalmum dicam Nomini tuo, ut reddam Vota mea de die in diem. Psal. 60. 9.

Nter alias rationes, quibus Opera nostra effici solent apud DEUM majoris atque fœcundioris tum meriti, tum ad impetrandum, & satisfaciendum ponderis, est, si fiat aliquod opus ex Voto, & obligatione Voti, (quo locò etiam adjungo Iuramentum, licèt Votum præstet Iuramento, teste D. Thomâ *Quæst. 22.*) constat enim hâc obligatione mirificè O-

cè Opera nostra Divinæ Majestati commendari, atque quod consequens est, efficaciæ majoris apud DEUM reddi solere. Hæc igitur Industria præsens docet hoc, ut ad majus meritum, ad magis DEO placita reddenda Opera nostra, addamus eis Sanctitatem Votorum, ita, ut ea ex Voto faciamus, hoc est de eis faciendis priùs concipiamus Votum, eoque concepto, illa tum faciamus; sive sint Naturalia, sive Supernaturalia, sive sint spontanea, sive obligatoria, & aliunde imperata, sive alias facienda, sive non facienda, nisi ex Inductione Voti facti. Quia verò ex hac Votorum præmissione & usurpatione, possent aliquibus ignaris, ac incautis, loco profectûs, & lucri Spiritualis, potiùs impedimenta, damna, Scrupuli, & Scopuli Conscientiæ nasci, nollem autem in ullo meo scripto, cuiquam laqueum injici, ideò cautela quædam est adhibenda, in hujus Industriæ usu, & quidem hæc potissima; Ut hæc Vota non sese extendant, neque fiant in Ordine ad Opera non posita in nostra Potestate; neque ad Opera diu & crebrò à nobis factitanda; neque ad Opera tardè

post

post futura à nobis ; neque ad Opera, in quibus potest subesse periculum alicui, Votum irritandi, sed ad opera obvia, quotidiana, & nullius Irritationis Voti periculo exposita. Ita, v. g. si dicturus sum Orationem Dominicam, Horas Canonicas, Sacrum Missæ Officium, Coronam ; Si sumpturus Eucharistiam, si facturus mortificationem Corporis, Actum aliquem Virtutis, facturus autem sim ita, ut sim accinctus jam ad faciendum, possum talibus præmittere Votum, & statuere, atque facere illa ex Voto. Ex Voto inquam tali, quod se extendat tamtùm ad præsentem Actum, non ultra : Et quod in tamtùm me obliget ad faciendum, in quamtũ est in mea potestate facere. Quodsi adveniat aliunde impedimentum factionis, hoc ipso cesset Votum. Atque hac ratione Votum si usurpetur in nostris Operibus, nihil periculi afferet, plurimum lucri, & Pietatis augebit Animabus. Quod enim periculum sit Animæ, si jam ad Sacrum procedens dicendum, concipio Votum faciendi illud, vel faciendi in hunc illumvé finem Gloriæ Dei, &c. Item si dicturus

rus Ave MARIA, voveam me dicturum illud; vel dicturum in Honorem Virginis MARIÆ. Quod si ita quidpiam inopinatè interveniat, ut interpellet me, in ejus recitatione, hoc ipso ex Intentione mea voti reus non sum. &c. Igitur si quis attendat ad hoc quod dictum est, in hac Industria, tam multum potest esse utilitatis, quam nihil omnino periculi. Addo hoc loco; Votum præmitti posse, non tamtùm Actionibus, sed etiam Intentionibus Actionum. Vt si facturus sim Sacrum pro defuncto aliquo, possum præmittere Votum, non tamtùm de faciendo Sacro, sed etiam de faciendo pro defuncto; Item, si velim subire afflictionem aliquam ad gustum Dei voluntatis, ad me in conspectu Dei vilificanduum, Deum verò exaltandum, ad hoc vel illud impetrandum, ad, pro hoc, vel illo, satisfaciendum, omnia ista, Voti obligatione exornare possum absque ullo periculo, magno verò lucro.

Addo præterea aliud; Vota, modo jam explicato, fieri à nobis posse, non tamtùm de Operibus faciendis, sed etiam de non faciendis, maximè sensualibus & commoditati-

ditativis, aut certè quibuscumque non obligatoriis hîc & nunc, sed tali, vel tali conditione. Sic, v. g. si quis stimuletur ad dicenda aliqua alicui, ad videnda, vel audienda nova, curiosa, ad utendum hâc vel illâ commoditate; potest commodissimè & utilissimè interdicere sibi illis, dicendis, videndis, audiendis, utendis, ad aliquamtulum tempus, unius v. g. Ave Maria, &c. idque ex Voto, seu per Votum.

Deniq; addo: Per hæc Vota, non solùm immediatè Deum honorari posse, sed etiã Sanctos ejus, ut sic, v g voveamus id, vel id facere, in Honorem Sancti vel Sanctorum.

INDV-

INDVSTRIA XVIII.

Ratio crescendi in Bonis Spiritualibus per Dilatationẽ Extensionẽq; desideriorum, sive alterius generis Actuum, ad plures & plures Actus, vel ad plura & plura Objecta, aliter aliterq; multiplicata

SApientissimæ Dei Bonitatis erga hominũ (electorũ suorũ præsertim) cõmodũ effusa nimis Propẽsio, satis gnara; Quàm angusta sit virium humanarũ efficacia, hoc illis veluti quoddam compendium, (si modò in bonum uti velint) providit, ut Volitiones, Desideria, cæterosque Voluntatis suæ Actus, extendere in immensam quamdam Latitudinem, Altitudinem, Longitudinem, Profunditatem, Multiplicitatem, seu innumerabilem numerum possint. Quâ Extensione habeant, non tamtùm meritorum & donorum Dei sibi accumulandorum facultatem, verùm etiam in hac ipsa accu-

mulandi

mulandi facultate, gaudeant subtractam sibi laboris difficultatem. Etenim tam facilem hominibus indidit hæc desideria sua dilatandi potestatem, quantam & ipsa simpliciter desideria sua eliciendi, facultatem. Eapropter, Desiderii humani, seu potiùs Voluntatis humanæ, in volendo, seu desiderando ea est felicitas, ut & possit in immensum extendi, & extensionis ejus conatus, quantumlibet versetur circa objecta viribus captuque hominis superiora ac majora, possit nihilominùs esse DEO gratus, & homini magnoperè meritorius. Atque inde consurgit præsentis Industriæ doctrina, sive ratio crescendi in meritis & in Gratia, cæterisque bonis apud DEUM, per Dilatationem, extensionemque Desideriorũ, ad plures & plures Actus, ad plura quoque & plura objecta, ac ea rursùs aliter & aliter in infinitum immensumq; multiplicata, nec non per omnia momenta, per omnesque Æternitates distenta & repetita.

Explicari hæc Indnstria, præsertim in Ordine ad Vsum & Praxim bifariã potest.

Primò quidem ita, ut discamus, hanc Extensio-

tensionem Dilatationemque Actuum Voluntatis, v. g. Desiderii, sive Amoris, fieri posse à nobis, partim ex parte Actuum ipsorum, puta Desideriorum, aut Amorum; partim ex parte Objectorum, seu rerum desideratarum, ac amatarum, adjungendo eis omnes circumstantias, quarum potest esse aliqua cum objectis connexio, ut, v. g. Loci, Temporis, Numeri, Gradus, denique possibilitatis ipsius. Et hoc quidem utrumque ita, ut Actus isti, scilicet Desiderii, aut Amoris, aut cujuscumque alterius speciei, sint vel Absoluti, aut certè Conditionati, vel Optativi.

Secundò. Potest hujus Industriæ usus & Praxis exponi hoc modo; Vt omnia omninò capita, ad quæ Dilatatio Extensioque Actuum, v. g. Desideriorum, Amorum, aliorumque in specie, fieri potest, habeamus cognita, & veluti numeratè comprehensa, ad quæ, extensionem hanc, dilatationemq; faciendo respiciamus, eamq; amplificemus. Et quidem ita, ut quandoq; omnia respiciamus, quandoq; non omnia, sed aliqua ex iis, pro arbitrio & commodo facientis. Possunt capita isthæc esse.

1. Actus v.g. deſideriorũ iiq́; , duo proprii; aut tres alieni, quatuor genere, quinq; ſpecie, ſex numero diſtincti, ſeptẽ intenſi per gradus plures, & plures, quorum Intenſio capax ſit, octo extenſi per Subjecta novem, & tempora decem, & æternitatem, repetiti autem & replicati Intentione voluntatis. Vndecim per Subjecta, & duodecim per loca ſeu ſpatia tredecim, & per tempora quatuordecim, & per objecta quindecim & per ſubjectorum, locorum, temporum, objectorum omnium atomos, inſtantia, momenta, indiviſibilia, Sexdecim abſolutè, Septemdecim conditionatè, ac optativè, Octodecim in majori & majori proportione extenſionis, novemdecim Fervorisque. Viginti deniq́ue omnimodè & omni poſſibilitate, dummodò dignè Deo.

Vterque hic explicandi modus, idem omninò dicit & docet, ſed aliter; meâ tamen ſententiâ poſterior facilior eſt, ob quod etiam, Exemplum in eo præſentis Induſtriæ propono. Tendat igitur Deſiderii Actus Supernaturalis in Sanctiſſimam Trinitatem, unum & verum Deum, hâc,

vel simili ratione, omnia viginti Capita complectente.

O Sanctissima Trinitas, Desidero Te DEUM, & Summum, & Omne, & Solum Bonum meum, Desideriis omnibus meis, quæcumq; ego juxta omne Placitum meum elicere, totâ Substantiæ meæ totalis & partialis capacitate possum, tàm in genere, quàm in specie, quàm in numero Desideriorum, neq; solùm te his Desideriis meis desidero. Sed etiam omnium omninò singularumq; creaturarum, etiam possibilium, omnibus in genere, specie, numero, possibilitate, distinctis desideriis, præcipuè verò omnium Sanctorum, tum Hominum, tum Angelorum, tum Pretiosissimæ Parentis, tum Sanctissimæ IESV Christi Humanitatis, omnibus absolutim, ergà Te Sanctissimam Trinitatem Desideriis, præsentibus, præteritis, futuris, idq; in omni istorum omnium desideriorum Intensione, in omnibus Intensionis gradibus, ab omni & singula Creatura, etiam atomicè sumpta, & etiam ab ipsa Pretiosissima Parente, IESVq; Christi Humanitate elici possibilibus, tamquam Actu de facto præsenti, nunc pro omni temporis momento, semel pro semper, elicitis, in millies millies infinities majori possibili omnimodâ Proportione. Neq; solùm in Inten-

ſione, ſed etiam Extenſione Deſideriorum omniū & ſingulorum, Extenſione, inquam. per omnia & ſingula SubjectaDeſideriorum iſtorum, perq; atomos, & indiviſibilia Spiritualia & Corporalia, tum verò Extenſione ad omnia loca & ſpatia, etiam imaginaria, ad Circumſtantias & atomos ſpatiorum, locorum, temporum, reliquarumque Circumſtantiarum Deo poſſibilium. Extenſione quoq; ad omnia tempora, & ad omnium temporum inſtantia, ad omnia quoq; momenta Æternitatis tam ante, quàm poſt. Præterea Intentione, & Motivo, & Objecto & Ratione Deſiderationis, omni quidem poſſibili Tibi, Deo meo, atq; complacitâ, ſed nominatim illâ, propter quam Tu, O Sanctiſſima Trinitas, es deſiderabilis & deſideranda in Te, & per quam nos ſumus, aut eſſe quovis recto modo poſſumus deſiderativi tui, & deſiderantes te, ſive illa ratio, ac Intentionis motio ſit quidpiam ad intra in te, & ipſe Tu, ſive ſit, aut eſſe poſſit, aliquid ad extra, diverſum à Te, ſed tamen perfectum in Te, & propter Te, & cupio hunc Actum à me, & ab omni eo, quodcumq; Tu non es, mihi voluntate Charitatis meæ inſubſtantiato, in omni atomo ſui, & in omni Circumſtantia ſpectato, replicari & repeti, imò quantùm in me, replico, repeto, & repeti

gaudeo, mihiq; ex hoc propter te complaceo, omni poßibilitate, in singula, per omnem Æternitatem momenta, tamtùm, quamtùm Tu, O Trinitas Deus, & nos omnes Creaturæ tuæ, desiderare volumus, debemus, poßumus, quia tu dignus es, & quia nos debemus, & quia nos, adjuvante nos, immò dante & faciente te nobis: Cùm & per nos poßumus, communicando hunc Actum imprimis IESV Christi Domini ac Redemptoris nostri omnibus meritis & gratiis, unaq; Pretiosissimæ Parentis, ac Sanctorum omnium, ad Christum IESVM, Incarnatam & Increatam Sapientiam, VERBVM, Filium Dei, tamquàm ad caput pertinentium, interceßionib⁹, deindè universæ Divinitatis tuæ Bonitati, & Bonitatis Divinitati, atq; Dignißimæ & Substantialißimæ Dignitati, ad Gloriam omnimodam & omnipoßibilem, & omniparem Patris Æterni; Ingeniti VERBI, Filii Increati, Incarnati, & Vnigeniti; Spiritûs Sancti, ex Patre, Filioq; Procedentis, ab omni Æternitate, & in omnem Æternitatem, & ultra.

Hæc Praxis poteſt pro arbitrio contrahi, nimirùm non omnia viginti Capita, ſed aliqua eorum, plura vel pauciora complectendo. Hoc vel ſimili modo.

Sanctiſ-

SAnctißima Trinitas, DEUS meus, cupio Te amari, & amatum fuisse, ac fore, per omnia omnium Temporum Æternitatumq; instantia, à me, & ab omni Creatura, creaturæq; Portione, & atomo & momento.

VEllem, Domine DEUS meus, in Te, toties, per omnia singulaq; momẽta, & indivisibilia mea, Amore digno te, debitoq́; tibi à me succendi, quoties ab intrinseco qualibet mobilia Corporalia, & Spiritualia mota sunt, moventur, movebunturq́; per omnem Durationem, perq; omnia instantia Durationis eorum, quoties Domine moventur folia & rami in arboribus, herbæ & gramina in campis, segetes in agris, animalia in terris, aëre, & aquis, vitalia in animalibus, guttæ aquarum in fluviis, lacubus, fontibus, & mari, & nubibus, meteora qualibet in aëre, sensationes in cognoscentibus, intellectiones & volitiones in Angelis & Hominibus, toties ego te Domine pro me, & pro omnibus Creaturis amo, & superamo, superq́; amare volo, propono in æternum.

QVidquid Domine inerat, inest, inerit, inesse poßibile fuit, ac erit, unquam Intensionis ac Ferveris, in omnibus Qualitatibus Actibusq́; Creaturarum omnium, Naturalibus juxta & Supernaturalibus, totum hoc Intensionis istius con-

globamentum, cupio & quamtùm possum, ac Tu donas, facio, inesse omni Actui vitæ meæ, nominatim verò, huic præsenti meo Actui, quo Te, O Trinitas Deus, O Incarnatum pro me VERBVM, credo, spero, amo, adoro, veneror, timeo, desidero, laudo, magnifico, gratias ago, summè Summum Bonum meum appeto, de omnibus bonis tuis tibi gaudeo, gratulor, complaceo.

DOmine, pro omnibus & singulis gratiis & atomis terræ, aquæ, àëris, ignis, luminis, Cœli, reliquarumq; creaturarum, in his contentarum, te, dignifico, te laudo, te timeo, te spero, te adoro, te amo, toties replicando Actuali Voluntate meâ, hos omnes & similes Affectus atq; Actus in te, quot sunt & esse possunt prædicta grana, prædictiq; atomi

SAnctissima Trinitas, istis omnibus Actibus, Affectibusq; quos hoc die aut horâ, hocq; in loco, tempore, occasione, vel quâvis aliâ præteritâ, præsenti, ac futurâ in te, eliciunt & elicient, sub quacumq; pia motione, adinventione, Industria, formalitate, circumstantia, omnes Creaturæ tuæ, omnes pii & boni Servi tui, omnes prædestinati, omnis triumphans & militans Ecclesia, afficior ego quoq; pauperculus vermis in Te, gratulando illos Tibi, offerendo, infinities volendo, & repetitos

sitos perfectiores, ac plures esse cupiendo, de illis, & per illos Tibi congaudendo, propterq; illos, omnes Authores illorum amando, honorando, & appretiando.

QUidquid est Domine, aut fuit, aut erit, aut possibile est umquàm & usqiam, vilitatum & Humiliationum Naturalium, & voluntariarum, Supernaturaliumq;, iis omnibus ego, Mi Deus, coram Te, & Tibi humilio, & vilifico me, meamq; totaliter Substantiam, ita, ut atomus in me non sit ullus, non sit motus Animi mei ullus, qui non sit coram te, propter te, & tibi, omnipossibiliter humiliatus & vilificatus. Humilio me Domine, Humilitate IESU Christi, DEI mei, humilio me Humilitate Pretiosissimæ Parentis, Angelorum, Sanctorumq; omnium, Humilitate totius Ecclesiæ, Humilitate omnium hominum, omnium creaturarum reprobarum, & damnatarum, Humilitate omnium rerum in cœlo, & sub cœlo, in terra, & intra terram existentium: Humilitate vilitatum, sordium, fœcium, sentinarum, putredinum, corruptionum, purgamentorum, excretionum omnium. Humilitate deniq; omnis, & totius Nihili, ita, ut his omnibus Humilitatibus, ac Vilitatibus, instar spongiæ penetrer undiq;, instar piscis innatem in eis

totus, instar avis, volitem aëre circumdatus, ut deniq; totus per omnia in Corpore & Anima, omniq; Substantia, Capacitate, Motu, Atomo, instanti horum omnium, non solùm humilis, aut vilis, sed ipsissima Humilitas, Vilitas, abjectio, contemptus, & contemptibilitas, confusio, & odiositas efficiar. Tibi Deo meo ad gustum, mihi autem, ad debitum omnimodè explendum & exæquandum, ut quantùm Tu dignus es, tantùm ego vilis sim in æternum, exclusâ solâ, in tuam, Domine, Bonitatem, & Voluntatem, & Dignitatem, peccati malignitate & indignitate.

Sufficient hæc Exempla, ad instar quorum erit facilè unicuique Amatori talium, efformare alia innumera. Nullus enim est pænè hominis Motus, aut Actus Sensuum Internorum, Externorumq;, Potentiarumque Rationalium, ex quorum objectis, & aliis circumstantiis non possit Negotiator Spiritualis, Actus suos fœcundare, & merita sibi cumulare.

Conjecisti fortè oculos in agros, prata, hortos, arbores viridantes, omnem illum virorem, subjectaque ejus, & atomos, motusque Subjectorum, tuum fac, proque eo DEUM ama, lauda, nosce, time, gusta, ei te sub-

te subjice, redde, pro omnibus, debitum gratiarum, & laudum solve; & unus oculorum jactus, ingentem tibi meriti messem suppeditabit.

Cogitas omnium Fidelium pios in DEUM motus, Religiosorum preces, cantus, pia exercitia, mortificationes, Ecclesiæ Orationes, Sacrificia, Vota, Labores, omnia fac tua, offer omnia DEO, offer te in omnibus, & per omnia, & pro omnibus DEO, gratulare, gaude, velis, complace DEO.

Audis sonos, strepitus, voces, quarumvis rerum, omnibus his DEum lauda, si cantent volucres, si coaxent ranæ, si pippiant pulli, si baulent culices, aut muscæ, aut bruchi, si balent oves, si latrent canes, si grunniant porci, si mugiant boves, si loquantur homines, si nimbi, grandines, tonitrua, tempestates insonent, si voces Instrumentorum Musicorum, vel aliorum Artificum personent, his omnibus, ô homo, DEUM nosce, ama, canta, spera, lauda, time.

Vides densissimas pluvias, grandines, nives, & ingentes arenæ cumulos, pro o-

mnibus guttis, & granis DEUM ama, in DEUM exæstua, Timore ejus concutere.

Audis tot millia hominum martyrio olim, vel bello, vel fame, vel aliter extincta, omnium morte, cupias laudatũ esse Deum, cupias te toties mori Dei causà. Vides ingentia volumina, instructas libris Bibliothecas, lauda, adora, DEUM, ama, time, æstima, omnibus ingeniis, omnibus libris, foliis, lineis, verbis, syllabis, literis, quæ inibi, & quot continentur.

Vides Civitates, Populos, Regna, & Exercitus, res omnis generis, Naturâ, Arte ad usum, splendorem, delicias hominum factas? pro omnibus, cum omnibus, omnibus DEO Amorem, Laudem, Honorem, Spem, Timorem, Gratias exhibe, DEUM exorna. &c.

Denique, ut finem faciam, juxta hanc Industriam, magis in Dei Laudes efferri, plura coacervare, in dies, & horas, & momenta potes merita, quàm complecti animo possis. Ita nimirùm capacem nobis providit bonorum meritorumque cælestium DEUS Naturam, ut, modò velit, ca-

pacior

pacior esse possit semetipsâ, tamtummodò capiat, quamtùm, quod capiat, capere ipsa non valeat.

INDVSTRIA XIX.

In Operibus nostris nosmetipsos Sacrificare debemus Deo.

AD augendum Valorem Operum nostrorum, valet etiam plurimùm Sacrificatio nostri, in Operibus nostris , vel Operum ipsorum nostrorum Deo in Sacrificium Oblatio. Est enim hoc certum inter Spirituales Magistros , & etiam in Sacris Literis expressum habemus, quod Servi Dei, sint quodãmodo Spirituales , & Mystici Sacerdotes, qui Operibus suis bonis ac sanctis, juges Hostias Deo offerunt , tot victimas ejus Honori immolantes, quot bona opera perpetrant, quot dura & aspera pro eius Amore tolerant. Sic enim 1. *Petri* 2. 5. monentur omnes Fideles , ut sciant se esse , & re ipsâ atque executione sint , Sacerdo-

tium

tium Sanctum, offerre Spirituales Hostias acceptabiles Deo, per IESUM Christum. Docetque adeò D. Thomas alicubi, ipsum Sanctissimum Missæ Sacrificium (*Secundâ secundæ Quæst 85. Art. 3.*) alioqui Natura sua Deo gratissimum, quatenùs tamen à nobis offertur, nisi ita offeratur, ut & nos simul in eo internâ immolatione immolemur, gratum Deo non futurum, quamtò id magìs de aliis operibus credendum erit, quæ nisi ex interiori nostra Devotione gratiam habuerint, alio nullo ex capite eam habitura sunt. Debemus ergo id curare, ut, si Opera nostra multùm apud DEUM valere volumus, sic ea facere laboremus, ut in eis nos ipsos Deo in Sacrificium immolemus. Sed hîc quæritur, quid sit tamdem, & quomodò perfici possit hæc Oblatio, atque adeò Sacrificatio nostri in Operibus? Qua de re nihil breviùs, nihil veriùs dicere possum, quàm hoc. Id Negotium, solius Amoris, sive Charitatis esse: ipsa est enim, quæ nos Sacerdotes, quæ Altaria, quæ Hostias, quæ Immolationem ipsam, & immolari facit. Ipsa est enim, quæ & DEUM dignificat super o-

mnia,

omnia, & nos annihilat propter DEum, & coram Deo, & in Deo, perdendo nos, & mori quodammodò morte Spirituali, nobis scilicet ipsis, & Amori nostro proprio, faciendo. (quæ duo ad rationem Sacrificii requiruntur, ut nempè res aliqua creata perdatur, in Honorem Dei, tamquam Supremi Principis.) Charitas ergo nos sacrificat, Charitas immolat, sed Charitas illa, quæ, hoc est re, quod præstat nomine, Charitas perfecta, Charitas, quâ nemo sibi vivit, sed vivit Deo. Cùm igitur quæritur, quid sit in Operibus nostris Sacrificium fieri? Respondeo, Opera ex Amore, cum Amore, propter Amorem Dei Solius & Vnius, sine ullo Amore, nostri, sine ullo commodo nostro, quatenùs nostrum est; hac enim ratione operandi, fit, ut Anima, vel potiùs totus Homo perdat se, moriaturq; sibi, & moriatur in Honorem, & Cultum, Exaltationemq; DEI.

Hoc igitur suadeo Viris Spiritualibus omnibus, ut in omni Opere suo, Amorem, immo Puritatem Amoris sectentur, Deoque sese Charitate immolent, & quidquid tamdem, sive agunt, sive patiuntur, id totum

tum faciant, ut illi quidem annihilentur, Deus verò glorificetur: illi pereant, Deus sit: sibi pereant, Deo sint, & existant, & vivant. Itaque hoc speciatim advertant in sua Charitate, ut sit Sacrificativa, requiri nempè, ut sit ab omni humano, (quà humanum est) commodo Spirituali, ac temporali defœcata, ac depurata, & quàm longissimè semota, unique soli placere Deo cupiat, in Opere, idque quàm maximè, idque quia Deus dignus est, & debentur ei omnia, & ipsi placet super omnia, & homini debetur nihil aliud, præter solum nihil. *Vide supra Industr. 4.*

Hæc nostri ipsorum Sacrificatio, in omnibus (quod dictum est) Operibus nostris curanda est, at præcipuè locum habere debet in Sanctissimo Missæ sacrificio, ut dum Sanctissimam illam Hostiam Æterno Patri, Deo Vivo, & Vero immolamus, nos etiam ipsos tum Holocaustum faciente, illi Divinæ Hostiæ adjungamus, & nostram per illam sanctificemus, & dignificemus. Debet enim habere locum hæc nostri Immolatio, in Oratione ad DEUM, in Operibus zeli Animarum, & denique

ni que in omni Opere Spirituali, in quo periculum possit subesse homini, ne seipsum quærat, sibique complaceat, & Vanitati gloriæ humanæ, seu creaturæ titilletur, & coram se ipso pretiosior appareat, sibique ipsi aliquid esse videatur, cùm nihil sit.

Huic Sacrificandi nos per Opera nostra Exercitio, maximum Pondus, atque Pretium addit, Sanguis, Merita, Gratia IESU Christi, per hunc enim Mediatorem, atq; Summum Sacerdotem, Spirituales nostræ Hostiæ efficiuntur Deo acceptabiles, juxta Verba Sancti Petri, superiùs citata. Quare ad Valorem omnem Operum nostrorum, etsi satis sit, ea uniri Christo Domino per hoc, quod nos, qui ea operamur, simus in Gratia Habituali, tamen longè plùs Efficaciæ habet, si etiam particulatim, & in Specie, & ipso, ut sic dicam, Actuali Exercitio, uniãtur meritis nostris. De qua Unione jam supra sæpiùs actum est.

Hoc totum Negotium eleganter & solidè, uti solet, comprehendit Thomas de Kempis, quodam in lòco sic scribens. Lib. 3: cap. 37. de Imitat. Christi. *Fili, quomodo poteris esse meus, & ego tuus, nisi fueris ab*

omni

omni propria voluntate intus & foris spoliatus? Quamtò celeriùs hoc agis, tamtò meliùs habebis, quamtò pleniùs & sinceriùs, tamtò mihi plùs placebis, & ampliùs lucraberis. Quidam se resignant, sed cum aliqua Exceptione, non enim plenè DEO confidunt, ideo sibi providere satagunt. Quidam etiam primò totum offerunt, sed posteà tentatione pulsati, ad propria redeunt, ideo minimè in Virtute proficiunt. Hi ad veram puri Cordis Libertatem, & jucundæ Familiaritatis meæ gratiam non pertingent, nisi integrâ resignatione, & quotidianâ sui Immolatione priùs factâ, sine qua non stat, neq; stabit Unio fruitiva.

Præclarè idipsum Sacrificii Genus expressit Beatus Paulinus, Epist. 5. ad Severum Sulpitium, in hunc modum. *Quale te Sacrificium Deo exhibere video in templo tui Corporis, in Sacramento tui Cordis, in Immolatione tuæ Carnis, in Oblatione tuæ Animæ? immolas Taurum cum piâ Humilitate depositus, Cervicem altam percussisti Timore Divino, immolas Hædum, cùm omnia sinistræ partis Opera, Iustitiæ sectator interficis, Ovem jugulas, cùm diligens Operarius, studiosusq; Meditator Legis Divinæ,*

Divinæ, & Voluntatis, (Ovis enim ruminat) inertiam vitæ, & ignaviam, quasi pecus molle prosternis, & à te, vitæ istius impedimenta, quasi vellera, tondenti utilia, onerosa gestanti, forcipe Verbi Cœlestis accidis.]

INDUSTRIA XX.

Possumus Actuum nostrorum meritum augere, Usu Mortificationis externæ in quovis Opere nostro.

FAcit etiam ad Valorem, & ad Efficaciam Operum nostrorum permultùm, Mortificatio, & quidem omnis, tam scilicet Interna, quàm Externa, tam partis Inferioris, quàm Superioris; præcipuè tamen hîc loquor de Mortificatione Externa, quam hæc Industria svadet, adjungendam esse, quoad fieri potest omnibus & singulis Operibus nostris, præsertim gravioribus. Etsi enim Homo Spiritualis, ita debet esse hostis Sensualitatis suæ, ut nullo momento ab ejus Mortificatio-

ficatione vacet, ſive ſubtrahendo delectabilia, & commoda, ſive ingerendo aſpera, & incommoda, tamen, cùm hoc multorum Natura ferre non poſſit, & magnâ in eo diſcretione opus eſt, ne, dum perſequimur hoſtem, interficiamus civem. Et in parvis iſtiuſmodi, Fervor eſt, ideò conſultum eſt, ut Spiritualis Profectûs Amator, medium aliquod certum, in ſui Mortificatione Exteriori, habeat. Atque ita curabit Vir Spiritualis in ſui Mortificatione excellere, non eo ſolùm fine, ut ſe affligat, & hoſtiliter tractet, tamquam perpetuum hoſtem ſuum, non ſolùm, ut pœnas à ſe ſumat peccatorum, & ulciſcatur in ſe offenſas Dei, non ſolùm, ut atterat vires Senſui, contra Spiritum, plùs quàm par eſt, potenti, & audenti; ſed etiam, ut Operibus ſuis addat plus Efficaciæ, ad merendã Gratiam & Gloriam, ad impetrationem ſibi & aliis multiplicium Donorum Dei, ad copioſiorem Satisfactionem pro pœnis, vel alicui viventi, mortuové debitis. Mirum enim eſt, quàm grata Deo, Animæ proficua, quàm Adverſario noſtro horribilia ſint Opera illa noſtra, quæ præter alias commen-
dationes

dationes, habent etiam commẽdantem, & confirmantem se mortificationem. Quæ fusiùs referre, non est hujus propositi. Vbi tamtùm Industrias scribimus practicas, Viro Spirituali exercendas. Idque hoc si placebit, ordine, ac modo.

Habeat Vir Spiritualis cognita; atque etiam in indiculum collecta omnia Opera sua quotidiana, vel etiam non quotidiana, duntaxat sibi usitata, & inter alias Observationes, seu Regulas Operum istorum exercendorum, (de qua re dixi supra in Industria 2.) habeat etiam unam hanc, ut sese, sive carnem suam, aliquo certo genere Mortificationis affligat, inter exercitium cujuslibet Operis, v. g. dum mane surgit, habeat in promptu & more Mortificationem carnis, quâ reliqui Actus Surrectionis matutinæ condiantur. Dum Meditationem peragit matutinam, non absit aliqua Mortificatio Externa. Dum ad Sacrum sese dicendum comparat, vel dum illud peragit, vel dum eo peracto gratias Deo persolvit, adjungatur reliquis Actibus, atq; consvetudinibus, Mortificatio dum sedet, dum legit, scribit, cibum sumit.

mit, dum recreationi horariæ intereſt, dum foras prodit, dum cubitum vadit, dum per Examen in Conſcientiam inquirit, dum ſe ſomno dat, vel jam dedit, omnia iſta habeant ſtatam aliquam Mortificationem, Et non dico, ut hæc Mortificatio ſit continua, ſed ut aliqua quidem habeant continuam comitem, aliqua verò non continuam, ſed tamtùm ex intervallo, vel præmiſſam, vel advenientem, atque vigilantiam Animæ excitantem, &c.

Quærat aliquis, quas, & quales, cuilibet Operi noſtro velim aut putem Mortificationes adjungi poſſe? Reſpondeo, id præſentis mei Inſtituti non eſſe, quantumcumque id aliquis deſiderare poſſit à me. Ingenioſa eſt Charitas, inventiva facilis excogitare, & modos, & inſtrumenta Afflictionis. Monuerim tamtùm, ut ſit diſcreta, & non notabilis, neque in oculos & admirationem hominum incurrere apta. Vt tales Mortificationes adhibeantur, quæ diu fieri, & in multos annos, ſalvâ valetudine, exerceri, protrahiq; poſſint.

Proderit etiam habere collectos, & in indiculum redactos, tum corporis Senſus,

tum

tũ eorum affli&tandorum, inOperibus his, aut illis, (certis tamen) modos, ita, ut nunc hæ, nunc illæ partes, nunc hi, nunc illi Sensus, nunc in hoc, nunc in illo opere, nunc in hoc, nunc in illo modo, affli&tentur. Quæ corporis membrorum, ac Sensuum mortificandorum distributio, poterit partim Operibus certis, Horarum, Dierum, Hebdomadarum, Mensium, (& svaserim, Hebdomadarum, vel Mensium esse,) alligari, atque assignari, in quibus exerceatur. Qua de re, alibi forsan tra&tandi locus erit, hîc enim ejus rei locus non est.

Advertendum etiam est, Mortificationem duplicem esse. Vno modo Positivè, dura & dolorifera, aut molestifera infligendo carni & sensui. Alio modo quasi Negativè, seu Privativè, mollia, delicatoria, oble&tantia, foventia, commodativa, subtrahendo carni & sensui. Atque hoc posterius fermè fusiùs exerceri potést, quàm illud prius. Vt si in cibo insulso salem non apponas, incondito condimentum nõ addas, in pruritu, te non frices, in frigore, te non calefacias, in sessione non fulcias,

in ſtando ſeſſionem, fulcrum non quæras. Non videas, non audias, non tangas, non decerpas, non odereris, non reſpondeas, non interroges, non dicas, tibi laudabilia, &c. non ſtes, cùm lubet carni ſtare, non decumbas, non dormias, non bibas, non conſideas, nō obambules, dum libent talia Senſui, & commodiora videntur, idque ad tempus aliquod, tamtùm ut reſiſtatur appetitui, & propenſioni Naturali ſenſualiq; aliquamtùm. Proindè expedit ad hujus Induſtriæ Praxim diſpicere benè mores ſuos, & fomenta ſenſûs, corporisque ſui, quibus in vita ordinaria uti aſſolet, licet ea non ſint apparentia, ſed communia omnibus, dummodo ad ſatisfaciendum ſenſui accommodata: his enim bene cognitis, non erit difficile vigilare, ad ea neganda, ſaltem interdum, in occaſionibus, & Operibus quotidianis, idque non ex toto, propter fragilitatem noſtram, ſed ſaltem ad aliquamtùm tempus, in Operis Exercitatione.

Pro fine hujus Induſtriæ appono hic illud quaſi ſive axioma, ſive Epiphonema. Sic vigilare debere, Virum Spiritualem,

ad affligendam carnem & ſenſum, ingerendo ei dura, ſubtrahendoque commoda, ſicut vigilat ipſamet Senſualitas noſtra, & ſenſualis portio ad captandas conſolationes, & commoditates, fugiendas verò, & ſubtrahendas à ſe, quaſlibet maximas afflictiones, & incommoditates ſuas. Quantùm verò vigilet, & excubet in omni occaſione ſenſus ad ea, quæ illius commoda ſunt, id non magiſterio alieno, ſed propriâ Experientiâ, atque reflexione cognoſcendum eſt. Satis ſit hoc, quod nunc dixi, expreſſum eſſe ab Apoſtolo, tum in illis verbis, *Caro concupiſcit adverſus Spiritum, & Spiritus adverſus carnem, hæc enim invicem ſibi adverſantur*: tum alibi, *Videte ne curam carnis perfeceritis in Deſideriis ejus.*

Denique minimæ iſtæ moleſtiolæ ſenſuales, non ſunt minimæ in merendo, non ſunt minimæ ad augendum Valorem Operum noſtrorum: Etſi enim *Spiritus vivificat, Caro autem non prodeſt quidquam, & corporalis Exercitatio ad modicum valet.* Si illa ſola, absq; Exercitatione internæ Pietatis ac Devotionis, quæ ad omnia valet, exerceatur; Tamen, ſi Pietatis & Devotionis

tionis Internæ Operibus adjungatur, maximum, & ornamentum, & momentum addit; ſicut enim aureum vas, per ſeſe quidem pretioſum eſt, & valoris, ponderisq́; magni, ſi tamen addas illi nitorem, lævorem, raſuram, aliasq́; extrinſecùs adjectas figuras, emblemata, &c. longè ſpecioſius & pretioſius evadit; Sic opera Pietatis, per ſe quidem magni momenti apud Deum ſunt, ſi tamen Exterioris Mortificationis diſcretâ raſurâ, politie, levitate, floſculis, picturisq́ue, ac figuris ornentur, longè plus ſpecioſa in oculis Dei evadunt.

Addam hoc, prædictis; Commodè mortificationem Externam poſſe exerceri, etiã in ipſius Cõmoditatis, aut Neceſſitatis impenſione, dummodo quis hac in re circumſpectus, & prudens eſſe norit. Ita enim Commoda iſta externa commodant (quod tum experientia docet, tum Gregorius Magnus, alicubi Exemplis fusè oſtendit) Senſui, ut, ſi in eis, communi uſu, homo diutius perſeveret, ſolatia illa vertantur ſenſui in moleſtias, & appetibilia tranſeant in faſtidioſa. Sic enim moleſtiâ ſtandi affecti, ſeſſionẽ vel ambulationẽ, levaminis loco, inchoa-

inchoam⁹, ambulatione fessi, sessionẽ quærimus, pruritu carnis, vel morsu aliquo excitati, fricationis remedium adhibemus, mox tamen ipsam fricationem molestam experimur, si longiùs adhibeamus. Sæpè ad quod aspectandum avidè accurrimus, mox, vel satietate aspectûs, vel vilitate objecti videndi, videre nauseamus. Hoc igitur dico, si talia observent Viri Spirituales, plurimas sui sensûs mortificandi, ubiq; invenirent, & occasiones, & rationes, atque adeò ipsasmet commoditates sensûs, facilè verterent in afflictiones, uti satis ex modò propositis Exemplis patet, ex quibus prudens, de aliis conjecturam facere potest.

INDVSTRIA XXI.

Poßumus multa merita comparare per Ratihabitionem Actionum, atq; Paßionum, Bonorumq; omnium, tam alienorum, quàm propriorum.

SÆpè Homines Spirituales etiam, contenti sunt, Opera aliqua fecisse, aut ali-

aliqua in Dei Laudem, Animæ suæ Vtilitatem peregisse, atque protulisse. Neq; amplius laborant ex iisdem, quamquam jam translatis, fructum colligere. Non credo, quod id faciant negligentiâ, quare præsens Industria svadet Spirituali Viro, ut non tamtùm laboret, multa bona opera facere, multave adversa perpeti, Dei gloriæ & Salutis suæ causâ, verùmetiam, ut Opera jam factâ, adversave jam tolerata, iterum & sæpiùs in fructum suum convertat, quod quidem præstare poterit variis modis. 1. Ratihabitione eorum, atque quâdam approbatione, & continuatione (non superbâ & vanâ complacentiâ, quæ hîc locum non habet) quæ jam in Dei Gloriam, vel toleratata, vel proposita sunt. 2. Non solùm, quæ jam in præterito sunt, sed etiã quæ in præsenti, quæque in futuro, per totam vitam reliquam, & momenta illius, atque atomos etiam, si ita placet. 3. Potest id præstari gratiarum actione Deo, pro eis. 4. Oblatione eorumdem Deo. 5. Potest id præstari, non tamtùm quoad Substantiam Actionum & Passionum, sed etiam, quoad omnes Circumstantias,

quoad

quoad totam Latitudinem, Intensionem, Gradum, Sensum, Bonum. 6. Potest id fieri, non tamtùm de Actionibus, & Passionibus propriis, sed etiam de alienis, imò de omnium creaturarum etiam insensibilium, & irrationalium, usque ad Christi Domini Actiones, atque Passiones, Resolutionesque. Ita, ut offeramus, gratias agamus, ratas habeamus omnes Actiones, passiones Christi, Beatæ Virginis, Angelorum, Sanctorum Hominum, Damnatorum, Animalium, Arborum, Fruticum, Herbarum, Lapidum, Arenarum, Guttarum, àëris particularum, Stellarum, Cœlorum, Atomorum, in omni, & cum omni Circumstantia, Latitudine, Bonitate earũ. 7. Potest id etiam fieri de iis omnibus Actionibus, atque Passionibus, quæ in Honorem Dei, & alias quomodolibet benè fiunt ab aliqua Creatura, Occasione nostri quomodocumque, sive, quia à nobis profecerunt, ad bonum, nostro Exemplo, Institutione, Oratione, Occasione, Dilectione, Scriptione, Laude. 8. Potest id fieri non tamtùm per eorum Actuum Ratihabitionem, qui sunt, vel fuerunt ex na-

turâ,

tura, Intentione operantium, Boni, & Deo placiti; ſed etiam, per eorum, qui fuerunt, aut ſunt merè Naturales, neque à nobis, aut ab aliis directi, in Finem Supernaturalem, item etiam per eorum, qui ſunt mali, & malefacti, benè tamen fieri poterant, & Bonitatem ſaltem Entitativam habent, & certè Bonitatem Moralem habere debuerant, quam etſi non habuerunt, nec habent, nec habebunt, tamen ex noſtra in DEUM Religione, & Devotione, optamus, ut habuiſſent, utque habeant, & à nobis, quamtum eſt ex nobis, hâc Ratihabitione, & in DEUM Directione, eam accipiant. Quo ſenſu etiam peccata impiorum, damnatorum, atque Dœmonum, ſub ratione Entitativæ Bonitatis, non autem Malitiæ, & Perverſitatis, poſſunt à nobis in noſtrum meritum, & in Dei Honorem converti, quamtum ex nobis eſt; poſſunt & noſtri Actus, alioqui minùs benè peracti, hâc Ratihabitione, & Oblatione, aliquatenùs, immò non parum rectificari, & ex inutilibus, aut etiam pœnalibus, reddi meritorii. Et hoc namque eſt, Diligentibus DEUM, omnia cooperari in bonum.

Si enim

Si enim possumus, ex Actibus malis, à nobis v. g. commissis, elicere fructum Pœnitentiæ, Doloris, Humiliationis, & si possumus dolere, quòd illos malos, & malè fecerimus, igitur etiam possumus optare, ut eos bonos, benèque fecissemus, igitur ultra possumus optare, & cupere, ut nunc boni sint, & in DEUM directi, igitur possumus, & dirigere eosdem, & ut sic directos ratos habere,

Hæc ars ratas habendi Actiones, Passionesque omnes nostras, juxta & alienas, proficua est, nec facilè Negotiatori Spiririrituali negligenda, quinimo frequenter exercenda, & quoad fieri poterit, exactiùs, minutiùsque exageranda, ut Actus Ratihabitionis, per multiplicata Objecta, quæ complectitur, etiam, quodammodo multiplicetur, quamtò enim multiplex magis erit, tamtò & magis utilis, ac meritorius. Nam sicut, si quis malos Actus suos, vel aliorum, in Dei contemptum factos, approbet omnes ac singulos, Intentione deliberatæ voluntatis, fieret omnium & singulorum reus, & censeretur per omnes damnabilis; cur non id fiat in opposita bonorum

rum Ratihabitione, cur non, inquam, per tot, & pro tot Actibus, mereatur gratiam apud DEUM, quot Actus Deo, & in Dei Gloriam factos voluit, ratumque habuit. Magna igitur est hic messis bonorum, & quidem sine magno labore comparanda.

Quodsi ista Ratihabitio Actuum, ita fiat à Viro Spirituali, ut cupiat omnes Actus (& id dico de Passionum omnium toleratione ab omni creatura) & singulos, factos majore, & majore millies proportione fervoris, Charitatisque in Deum, in Vnione Meritorum Christi Domini. Non dubito, quin hæc Praxis longè sit evasura fœcundior, & coram Dominicæ Majestatis oculis acceptior. Praxim hujus Industriæ brevissimam subjungo.

DEus, cujus Gloriæ, & servire debent, & serviunt omnia, omnes Actiones, Passionesq́, tam meas, quàm omnium reliquarum Creaturarum, quocumq, modo bonas, quocumq́, modo à me, & ab eis habitas, & etiam per omnem Æternitatem habendas, ratas habeo, atq́, eas Tibi, Deo Domino offero, iisq́, omnibus Te dignissimum, laudo, adoro, benedico, dignifico, & amo super omnia, item pro eis omnibus, Tibi tanquam earum

fonti

fonti, gratias ago, & eas Tibi restituo, & in Te refundo. Ratificans eas, & congaudens Tibi ex eis, in tota earum Entitate, Bonitate, Latitudine, Sensu, Circumstantiâ, & cupio omnes ac singulas elicitas fuisse, fore, esse, ex purissimo gustûs tui Tibi adæquati intuitu, millies, milliesq; majori proportione Fervoris, & Charitatis, ex tota Latitudine Capacitatis, omnis Creaturæ. In Vnione totius sanctissimæ IESU Christi, Beatæ Virginis, Sanctorumq; omnium tuorum Conversationis. Specialiter autem ratas habeo omnes meas, & aliorum meâ occasione habitas, exercitatasq; coram Te, & propter Te, Actiones, ac Passiones; magis verò ratas habeo, Sanctorum Hominum, & Angelorum, Pretiosissimæ Parentis MARIÆ, IESU Christi Domini Hominis, Capitis nostri; Cæterum super omnia, ratas habeo omnes, Actiones & Passiones tuas ipsius, O Domine Deus noster, sive ad Intra, sive ad Extra, in Te, intra Te, receptas. Ratas habeo omnes Communicationes Tuas, per quas Tu Tibi in Te, & per quas nobis Tu ex Te, communicas Perfectiones Tuas, & omnia, quæ Tu es, & quæ sumus nos, & per quas nos, ad Te refluimus, atq; recurrimus, tamquam ad fontem nostrum. Tibi ex omnibus, & in omnibus Deo nostro Gloria, Æstimatio, & Laus, per omnia momen-

momenta, per omnes atomos, per omnia instantiæ temporis, & æternitatis, usq; in æternum, & ultra fiat, fiat Amen.

Poterit idipsum brevi & simplici transigi, hâc Praxi.

R*Atas habeo omnes Actiones, & Paßiones meas, quocumq; modo habitas, & quocumq; modo bonas, ratas etiam habeo easdem omnium omninò creaturarum, incipiendo à Christo Domino, ad ultimum usq; atomum creatum, ratas habeo in specie etiam illas, quæ sunt occasione meâ, aliquo modo in Te Deum meum exercitæ. Et ratas habeo omnes, ac singulas, in omni earum Latitudine, Sensu, Circumstantiâ, in Unione meritorum* IESU *Christi, Pretiosißimæ Parentis, & Sanctorum, majori quàm unquam Fervore Spiritûs, milliesq; millies, proportione Fervoris, Dignificationis, Charitatis, quia hæc est Voluntas Tua, & Dignitas Voluntatis Tuæ, Sanctißima Trinitas, Deus meus. Amen.*

Valet etiam hæc Industria, tum ad alia commoda, tum, ut Homo particeps fiat actualiter, omnium omnino bonorum creatorum, utque DEUM in omnibus laudet, utque nihil vacuum Dei Laude esse, vel fuisse, vel fore sinat, in ulla creatura,

utque

utque ex omnibus fructum percipiat, non unum, nec semel, sed quotiescumque, & qualemcumque libuerit.

Potest etiam hæc Industria extendi ad rata habenda ipsa Bona Dei, quatenùs in Deo sunt, & quatenùs ex Deo ad nos fluunt jugiter, & quatenùs à creatura in DEUM refluunt, ut jam in Praxi priore visum est.

INDUSTRIA XXII.

Poßumus crescere in Merito, per Retractationem, malarum Actionum tam nostrarum, quàm alienarum.

QVod superiori Industriâ exposui de Ratihabitione Actionum, & Passionum bonarum, sive propriarum, sive alienarum, id ipsum in præsenti Industria svadeo faciendum, per Retractationem malarũ Actionum, Passionumq;, tam nostrarum, quàm alienarum. Intelligo autem Malitiam Moralem, pec-

caminoſam, & Deo diſplicentem, nosque diſplicere, & pœnas mereri facientem. Cujuſmodi malitiæ finis non eſt in Hominibus, tam vivis quàm mortuis, damnatis, itemque Dœmonibus, æterno ſupplicio addictis, Eam verò poteſt bonus Spiritualis Negotiator, in uſum ſuum, meritumq; apud DEUM convertere; retractando illam, cupiendo non fieri, non factam eſſe, dolendo quod fiat, facta, futuravè ſit, compatiendo iis, qui in ea ſunt, cupiendo liberari, ab ea, (etiam damnatos, ſi ita Deus vellet) omnes, ſtatim, in perpetuum, cupiendo impedire, & impediri eam malitiā à Deo. Talis quippe Retractatio, non poteſt non eſſe ſummi momenti, & meriti apud DEUM, quia vix poteſt procedere, non ab ingenti Charitate Dei, & Proximi, à Zelo Gloriæ, & Dignitatis Dei, ab Amore Iuſtitiæ, &c. Ex quibus Principiis mirè augetur hujus Retractationis Valor, ac Meritum, atque Dignitas apud Deum.

Quodſi Retractationi accedat etiam Satisfactio aliqua, vel Satiſpaſſio (ut in Sacrificiis Miſſæ, vel in Mortificationibus Externis, inque victoriis ſui, evenire ſolet)

oblata

oblata pro iisdem malitiis Deo, in quamdam delinitionem Divini Cordis, dolentis ex offensa tam multiplici, tam continua, tam obstinata, tam æterna; longè ampliùs etiam hæc Retractatio efficietur Deo gratior, & homini utilior, utilior verò non ad merendum tamtùm Gratiam, & Gloriam, sed etiam ad abstinendum à peccato, ad accēdendum zelum contra vitia inhibenda in se, & aliis, ad colendam Virtutem, suâ vel aliorum causâ. Praxis hujus Retractationis, hæc similisque esse poterit.

DEus dignißime, qui nos creaturas tuas in Gloriam tuam creasti, sed à nobis, infinitis modis, ac malitiis, quotidiè offenderis. Doleo, quamtùm poßum, pro omnibus, & singulis peccatis, atq; malitiis in Te, primùm quidem à me, deindè ab omni creatura commißis, atq; etiam committendis. Nolo mi Deus, nolo ullam malitiam à me, ab omniq; creatura alia commißam eße, ac fore, eam ex nunc retracto, detestor, & execror, quia Te, Deum dignißimum, agnosco, amo, æstimo. Nolo Te in æternum offendere. Nolo, Te offensum eße. Nolo, offendi Te, à præterita, præsenti, futura, vivâ, & damnata crea-

tura. O quis det, ut Te omnes laudent, & ut omnia mala ab eis commissa, & committenda, non sint commissa, non sint committenda, sed potiùs, ut omnia sint in Laudem tuam, quàm maximam conversa. Deus meus, vides Voluntatem meam, vides, quòd cupiam, ut nihil sit in Creaturis tuis, malum in oculis tuis. Cupio, & propono, quamtùm in me erit, impedire omnia mala & displicita Tibi. Offero Tibi totam vitam, Vitam IESU *Christi, Pretiosissimæ Parentis, Sanctorum omnium, & singulorum; offero eorum merita, offero totum me, cum omni capacitate mea, ad resarciendam, læsam malitiis meis, Bonitatem, Dignitatem Tuam; offero Tibi hoc* (in particulari) *Opus meum.*

Hujus Industriæ Vtilitas maxima esse potest, atque, ut dixi, Deo gratissima, piisque mentibus, quas zelus Domûs Divinæ tabescere facit, deberet esse commendata, hoc est enim, comedi zelo Dei hoc est, videre prævaricatores, & tabescere; hoc est, interficere in matutinis peccatores terræ. Hoc zelo certè arsit Christus, ab initio Conceptionis suæ ad mortem; hoc zelo ardent omnes Sancti in hac vita, qui ita aliena, ac sua propria peccata deflent, & im-

& impedire laborant. Hunc zelum quotidiè Christus exercet in Ecclesia, exercet quoque ipsa Ecclesia, dum quotidiè retractat, & excipit peccata Filiorum suorum. De hoc zelo intelligitur illud. *Peccata Populi comedetis.* Hanc Retractationem exercuit, septimo quoq; die Iob, pro Filiis suis offerens, ne fortè peccaverint Filii ejus, & Filiæ in DEUM. Hanc Retractationem Synagoga exercuit, offerendo Sacrificia pro peccatis Populi. Hunc zelum Christus, ut dixi, exercet assiduò, usq; ad Consummationẽ Sæculi, in Sacrificio Missæ, quod est Propitiatorium, Satisfactorium, &c. Cui ergò pio, dubium erit, hoc Exercitium esse Deo gratissimum?

Hæc Industria Retractativa, multifariam potest adhiberi & exerceri. 1. Potest fieri in Genere suorum, & alienorum malorum, juxta positam praxim. 2. Potest fieri in Particulari, retractando Specificè peccata, secundùm eorum Species. 3. Potest fieri in retractando peccata certorum Locorum, Regnorum, Statuum, Temporum, Personarum, Officiorum. 4. Potest fieri retractando peccatà, secundùm

dùm pœnas eorum, ut ſcilicet, peccata ea, quibus DEUS tales, vel tales pœnas infligit, retractemus, ut pro iis ſatisfaciamus. &c.

5. Poteſt fieri Retractatione peccatorum, ſecundùm Horas, Vices, Hebdomadas, Menſes, Annos, retractando ſcilicet, peccata hujus Diei, Menſis, à me, ab aliisque commiſſa, eaque ſupplendo, ratione ſuprà poſitâ, Induſtria 16. Vel alio meliore modo.

Hujus Induſtriæ Tempus eſſe poteſt omne, quo de propriis peccatis Examen, & Dolorem inſtituimus, Actumque Contritionis facimus, conjungendo ſtatim cum Retractatione Supplementum. Hâc, ſequenti, vel ſimili ratione, vel etiam præcedenti.

MI Deus, omnia peccata, malitias, imperfectionesq́ meas, (& omnium aliarum creaturarum, etiam damnatarum) à me, (& ab eis) hoc die, menſe, anno, &c.] in Te perpetratas, coràm Te retracto, & deteſtor, perpetratasq́ eſſe nolo, pro omnibus verò iis, hunc Actum, qui ſequitur, Amoris, (Æſtimationis, Adorationis, Humiliationis, Doloris, Mortificationis, abſtinentiæ) in Supplementum Tibi Digniſſimo Deo meo offero,

uniendo illum meritis mihi per gratiam tuam Appropriatis, IESU Christi, Pretiosissimæ Parentis, Sanctorumq; omnium. Amo Te super omnia, æstimo, adoro, dignifico, exalto, benedico toto me, totis Viribus, Actionibus, Passionibus meis, majori, quàm unquam Fervore Spiritûs, millies q; millies majori proportione illius, semel pro semper, Seraphicè, Marianè, Christiformiter, Atomicè, Sacrificativè.

INDVSTRIA XXIII.

Possumus unius voluntarii boni Actûs Exercitio, plurium vicem, quamtùm ad meritum & Valorem supplendo, in meritis crescere.

HÆc est Voluntatis nostræ, ac multò magis Gratiæ Divinæ Natura, ut quemcumque locum calcet pes ejus, ejus fiat, modò usus, tam Voluntatis, quàm Gratiæ, nobis sit, tam familiariter notus, & usurpatus, quàm commodè potest Naturâ suâ esse, si nobis nos deesse nolu-

nolumus. Inter alias ergò Voluntatis nostræ liberas divitias, divitesque libertates, est hæc una; quod unico Actu, ac Motu, sive Opere suo Extetno, aut Interno, Imperato, aut Elicito, possit plurimorum, ac audeo dicere , infinitorum, possibiliumque vicem supplere, ac meritum , Valorem, prœmiumque obtinere. Habemus ejus rei aliquod veluti simulachrum, immo Exemplum, in notis numericis, quas homines, Ad placitum inventas designarunt, ad tamtam, vel tamtam Summam, tamtumvé numerum significandum, v. g. statuerunt, ut C. significaret centum, D. quingenti, M. mille, hoc, quod fecit Placiti humani Libertas, in hisce, & similibus notis; potest eadem facere in Actibus, vel Passionibus suis Internis, Externisvé, ab Internis imperatis , potest inquam Voluntatis humanæ Libertas id facere, id sibi imperare, ut, si faciat unum talem Actum, aut talem, cum hac Intentione, atque Proposito, censeatur fecisse decem, 500. 1000. Actus, &c. Potest sibi imperare , ut libenter quidem hîc & nunc, si posset, faceret, si Locus, Occasio, Tempus, Circumstantiæ paterentur, mille,

mille millia talium Actuum & talium, in Dei Laudem; sed quia id prudenter nequit, substituit unum Actum Charitatis, Spei, Timoris, Zeli, Resignationis, quem cupit, vult, ac intendit, vicem illorum mille millium tenere, & supplere. Maximè, cùm, ut alias dixi, omne pondus Actionum nostrarum, quod eis ex parte advenit, à voluntatis Libertate, sive ab Intentione, & Deliberatione, Advertentiâ, Conatu, Designationeq; proveniat, ita, ut, quod hic Actus meus valeat tamtùm, alterius verò, vel alter meus amplius, tertius etiam amplius, id non sit aliundè ex parte nostra, quã à Voluntatis nostræ Intuitu, & Studio, & Arbitrio. Ex parte inquã nostra; nã ex parte Gratiæ Habitualis, ex parte Objecti, quid accedat, nunc non attendo. Quia verò ita Valor Actionũ, à Voluntate nostra, Valorẽ talẽ vel talẽ intẽdẽte, dependet, & promanat, manifestum est, licere nobis apponere Actionibus nostris, ex parte nostra valorem, quamtumcumq; volumus, ac, si apposuerimus parvum, parvus erit, si magnum, magnus erit, si majorem, major, si omnem, omnis. Neque est periculum, ut hâc ratione

tione, Christum ipsum, aut Beatam Virginem, aut Sanctos omnes, meritis adæquemus, vel superemus, & quidem, unicâ brevi Actione, per solam Voluntatis Intentionem, non, inquam, hoc periculum est, quia hæc Adæquatio, non ab hac sola Voluntatis nostræ Affectatione dependet, sed plura ad eam alia concurrere, esset necesse, quæ solam Voluntatem affectantem non sequuntur. Cæterum ad præsens Institutum, satis est, verum esse, quod dicimus, Voluntatem tamtùm mereri, quamtum vult, & tamtum pondus pro suis Actibus dare, quamtum vult dare, siquidem pondus illorum est, illud ipsum velle, ex quo fiunt, vel imperantur. Quodsi quis dicat, ex dictis sequi, quod si debeam Deo centũ Actus Charitatis, & velim unum Actum Charitatis facere, intendo, ut illo uno faciam centum, re tamen ipsâ non faciam, nisi unum, satisfaciam debito meo. Ad hoc facilis est responsio, ex jam dictis. Nam supponuntur, esse centum debiti, proindè uno non possunt expediri, quia non unus est debitus, sed centum. Deinde, si centum debeam, sed centum propter Cir-

cum-

cumſtantias expedire non poſſim, poſſum unum elicere pro centum, & unum ſubſtituere pro centum, modò ſit voluntas parata, præſtare nonaginta novem, ſi quando erit Commoditas. Addo, non eſſe dubium, quod, pro centum qualibuſcumque Actibus, poſſit unus Intenſus, & Heroicus æquivalere, ſicut pro centum ſolidis, valet unus aureus. Inſuper advertendum eſt, aliam eſſe Numeri rationem, & Valoris. Valor enim non ſequitur Numerum, ſed Conatum, hoc eſt, Voluntatis liberæ Intentum. Numerus autem ſequitur Repetitionem: quo fit, ut, ſi debeam centum Actus, poſſim uno Actu mereri, & unum Actum elicere, qui valeat tamtùm, quamtùm merear per centum, vel quamtùm valebunt centum, non tamen unus Actus erit pro centum, qui non eſt repetitus centies, quæ repetitio erat Debiti, & cadebat ſub Debitum: aliás, ſi repetitio non caderet, ſed valor unus poſſet tamtùm fieri, qui valeret tamtùm, quamtùm centum. Denique aliud eſt, loqui de Debitis, aut de Arbitrariis Voluntatis noſtræ Actionibus. In illis enim, non eſt Voluntas ſui juris, ſed

ejus,

ejus, cujus Debito obligata est, ejus ergo voluntati obsequi debet, non suæ ipsius; In his verò secùs se habet. Et tamen, etiam in Debitis Actibus, potest voluntas suâ libertate ita uti liberaliter, ut centum Actus debitos, faciat ita strenuè singulos, ut intendat singulis exæquare obligationem centum Actuum, & sic deinceps, in hoc enim voluntas suì juris est. Sic, si mihi imperetur, Corona Beatæ Virginis dicenda, sexaginta trium Salutationum Angelicarum, dicere debeo sexaginta tres, quamlibet earum tamen, potero, ita velle dicere, ut quælibet æquivaleat omnibus sexaginta tribus, quoad Valorem, & Meritum, & Venerationem Beatæ Virginis, non autem, quoad Numerum, & Repetitionem, in qua non Valor, sed Entitas Actûs attenditur, & nonnisi Repetitione Actûs, præstanda.

Ex his patet, quod initio dixi hujus Industriæ, voluntatis nostræ fœcunditas; patet, quantus cumulus meritorum in nostra voluntate situs sit, modò velimus; patet, quanta quotidie damna faciamus, per meram, vel ignorantiam, vel negli-

gentiam,

gentiam: nam aut nescimus, aut negligimus uti Voluntate, cujus Exercitium infinitæ fœcunditatis est, ut non immeritò jubeat Deus, se diligi ex tota Anima, Mente, Viribus, Fortitudine, Corde, quæ omnia nihil sonant aliud, præter Voluntatem liberam, & ejus Conatum, quem DEUS totum sibi, & suo Amori servire vult, ac impendi, quia si totus impendatur, infinitum quoddam impenditur.

Exercitium igitur hoc, atq; Industria, piis Negotiatoribus Spiritûs, debet esse valdè cōmendata; parvo enim compendio, maxima lucra Spiritualia facere possumus. Vnâ aspiratione, uno ictu oculi, unâ tunsione pectoris, unâ genuflexione, uno Actu Amoris Dei, Proximi, tamtùm mereri potes, pro quot Actibus illum voles valere, modo alia requisita, ad merendum, non desint.

Si vellet aliquis centum Actus Gratiarum Deo pro beneficiis præstare, non posset ob circumstantias prudenter, aut commodè, eliciat unum pro omnibus, valebit pro omnibus. Vellet aliquis toties DEUM Actu Amoris prosequi, quoties offensus ab il-

ab illo est vel offensus ab omnibus peccatoribus, ab origine mundi? non potest? eliciat unum Actum, vel alterum, quos intendat valere pro omnibus; valebit, quamtum ex voluntate est, pro omnibus. Vellet aliquis adorare Deum, cum omnibus, pro omnibus, affectu omnium Sanctorum in cœlo, & terra DEUM adorantiũ? unũ Actũ, Affectumque, cum hoc, & ex hoc proposito eliciat, quamtùm ad Voluntatem ejus, (etsi non quamtùm ad Actum Adorationis, & alias forsan circumstantias) valebit totum, quod intendet: Ex his, faciat prudens, conjecturam de reliquis.

Antequam huic Industriæ finem imponam, hoc addam, ut nemo miretur, me tamtùm de Voluntate nostra præsumere; Miretur potiùs se ipsum, quod insueverit tantam Voluntatis suæ fœcunditatẽ, tamtumque apud DEUM pretium, & pondus, vel ignorare, vel negligere. Verè enim mira res est, quod homines, etiam prudentes, doctique, ac de rerum Naturis optimè discurrentes, Naturam Voluntatis suæ adeò ignorent, adeoque negligant, ut nihil sit apud eos ignotius, nihil negligentius,

usu

uſu Voluntatis. Quæſo, qui hæc mirantur, reſpondeant. Si quis vellet eſſe ita malitioſus, ut apud Animum ſuum ſtatuat, decernat, juret, voveat, ſe quoties pedem, manum, oculum moverit, quoties reſpiraverit, &c. toties velle, & intendere, DEUM Actu odiſſe, & blaſphemare, immo quolibet tali Motu, & Actu, millies, millies, velle, & intendere Actus Odii Dei elicere, & dictos motus pedum, manuum, oculorum, reſpirationum, velle eſſe, & ſigna, & Actus Odii, & ſingulos eorum pro mille millibus Odiorum Actualium eſſe, ſi quis, inquam, tam perditus eſſet, & in hac perverſa voluntate perſiſteret, & ex hac voluntate dictos Actus pedum, oculorum, manuum, &c. faceret, quæſo, inquam, & quæro, motus illi manuum, pedum, oculorum, hujus hominis, ex intentione tali, ejus voluntatis eliciti, eſſentné mali, & malitiam Odii Divini haberentné? an non? quantam haberent? nonne tantam, quantam ille impius Voluntate intenderet? ita ſanè. Iam quæro? cur Voluntas Hominis iſtius, tam fœcunda ad peccandum, & Voluntas pii Hominis, cur non poteſt

teſt eſſe tam fœcunda etiam ad merendum, ſi adſint cætera requiſita. Conſimili ratione: Sit aliquis tam impius, qui uno Actu Odii hominis alicujus, velit, velle omnia mala, ea evenire ei, quæ Dœmon aliquis vult evenire mortalibus, vel quæ Dœmones volunt; eliciatque Actum illum Odii cum tali propoſito, & pondere voluntatis, Simplexné malitia illi Actui inerit, an inerit diabolica? ſive æquivalens diabolicæ? & quidem ideò, quia eliciens vult Actum illum æquivalere malitiis diabolicis. Si ita eſt, uti reverá eſt, & eſſe convincit liberæ voluntatis intentio, atque ponderatio, cur hoc miramur, aſſeri de bona voluntate, quod evidens videtur, ineſſe malæ voluntati, ab ipſamet voluntate?

Memini, me aliquoties jam uſum, hâc explicatione, & promitto uſurum me, cum locus, & materia poſcet, idque ideò quia contraria, juxta ſe poſita, meliùs dignoſcuntur, & quia, non dubito, omnibus notum eſſe, voluntatem noſtram Dei Gratiâ adjutam, non minùs capacem, & fœcundam eſſe ad bonum, quàm malitiâ impulſam proruere ad malum. Neque enim

Deus

Deus minoribus nos ad bonum instruxit præsidiis, quàm nos iisdem Donis Dei, uti possumus perversè, ad perniciem nostræ Salutis.

Cæterùm, haud desunt alia, quæ eamdem fœcunditatem nostræ Voluntatis ostendunt, nostrisque oculis ingerunt, si nos videre possemus, vel vellemus. Nam cui dubium est, unum Actum nostrum, si fiat ex spontanea electione, ac deliberatione Hominis, plus habere Valoris, & ponderis, quàm Actum, ejusdem licet Speciei, si is fiat casu, à non cogitante, à dormiente, á coacto, &c Vnde autem ille valoris Excessus? utique à Libertate Voluntatis, hic absente, ibi præsente, à qua fit, ut ille sit laude, vel pœnà dignus, hic merito. Item. Vnde est, quod vulgò asseritur, & sanè veraciter; Actus ex unius Virtutis Imperio factos, nobiliores esse, & plus meriti laudisq; habere, quàm factos ex alterius. Nonne ideò, quia unus est à nobiliori Virtute, alter ab ignobiliori. At quæso, quid est ista Virtutum nobilitas? Certè si ad Principia voluerimus pervenire, nusquam illam ponemus, nusquam deduce-

mus meliùs , quam à voluntatis nostræ præstantiore Exercitio , & puriore Libertatis impulsu, atque ponderatione. Nam, cur Charitas præfertur omnibus Virtutibus? non ab Objecto , quia & aliæ in idem tendunt; Fides, Spes, Timor, Religio; sed ab eo,quia Voluntas nostra,meliùs sese effundit in DEUM, & adglutinat Deo, Charitate, quàm aliis virtutibus ; Quomodo autem meliùs ? quia liberiùs, quia liberaliùs, quia defœcatiùs, quia amiciùs, & benevolentiùs , quia à suis commodis alieniùs, uno verbo, ideò, quia amat,ut amet, amat, quia illi Deus placet , & ut illi DEUS placeat , & ut placeat Deo , placeat verò, quia id placitum est Deo : hoc autem totum, quid est aliud ? nisi Voluntas, nisi Volitio , nisi Voluntatis Ponderatio , & Intentio ?

Voluntatis ergo Defœcatio, est Charitatis Commendatio. Item, Cur vitium vitio, peccatum peccato,est gravius ? nonne ex eo, quia est liberius ? unde, quando peccata excusamus, ignorantiam, & nolitionem præteximus , inadvertentiam obtendimus, indeliberationem , affectum

impo-

impotentem, præoccupationem, alienam ſvaſionem, coactionem adducimus, quod fruſtrà faceremus, niſi agnoſceremus pondus malitiæ, à voluntate noſtra, eſſe in peccatis. Vt ergò levia peccata faciamus, voluntatis noſtræ pondus illis detrahimus. In alia omnia, aliquando in Diabolum, aliquando in ipſum DEUM (ut Adam fecit) cauſam conjicimus. Similiter, cur Opera ex Voto facta pluris æſtimari à Deo aſſerimus, quàm eadem ſine Voto profecta? Nonne ideò, quia in Opere ex Voto facto, plùs voluntarii, hoc eſt, plus à Voluntate Libera, ponderis, ac meriti agnoſcimus? Hoc autem quomodo? Eo ſanè. Quia, voluntas Voto obſtricta, Libertatem ſuam liberè conſtrinxit, & quaſi immolavit. Nemo autem quidquam liberiùs facit, quã qui libere cogitur, ſeu, quàm qui ita liberè, libenterque facit, ut non facere nolit. Vtque velit non poſſe non facere, ſed coactus eſſe ad faciendum; hic enim non tamtùm facit, non tamtùm liberè facit, ſed etiam libertatem ſuam, in alterius gratiam, ex libera, ſervam facit, atque immolat, libertatem ſuam, & veluti annihilat, atque

prodigit. Vnde etiam pretiosum illud Opus reddit, quia totum pretii ejus fontem, in illud profundit, totam arborem, cum radice illius & fructu, simul offert.

Similiter, cur etiam opera parva, si citò, promptè, hilariter, diligenter, constanter, spontè fiant, gratiora sunt? quàm, si, esto aliquando majora fiant, tardè, invitè, coactè, ex Timore, ex Prœmio, ex Spe, ex Prece, inconstanter, perfunctoriè, oscitanter, tepidè, acediosè? Nullam causam afferemus bonam, nisi à voluntatis pondere petitam, quod ibi est, elucet, agit, placet: hic deest, retardat, impedit, displicet.

Maneat ergò voluntatis nostræ pretium & pondus, maneat illud verum esse. *Amor meus, Pondus meum, quocumq; feror, Amore feror, Pretium meum, Voluntas mea.* Maneat & illud consultè, & prudenter fieri, quando unum Actum, pondere Voluntatis Liberæ, piæ, devotè, ita imbuimus, & impinguamus, ut illè à nobis substitui possit, ac offerri Deo, pro multis æquivalenter, non solùm, quoad Valorem, & Meritum, sed etiam, quoad multitudinem, & numerum,

dum-

dummodò ille Debitus non sit, sed Arbi-
trarius, aut certè Debiti Explicatio excuse-
tur, per aliquod impedimentum, ita, ut Vo-
luntas non solùm per Intentionem, & In
tensionem; Sed etiam per Extensionem, u-
num Actum pro pluribus, brevem pro lon-
gis facere, atque supponere possit piè, meri-
toriè, cum Profectu.

Illud tamen addiderim, quod, si unus A-
ctus debitè substitutus, pro pluribus facit,
& apud Deum gratiosus est, longè sint fu-
turi gratiosiores, si tales plures fiant à no-
bis, qualium unus, possit esse pro multis.

Hæc, quæ diximus, in commendatio-
nem Voluntatis Liberæ, nihil præjudicare
Gratiæ Divinæ, sive Actuali, sive Habi-
tuali, nihil Christi meritis, nihil aliis ad
merendum requisitis, volumus. Magnum
est pondus Liberæ Volutatis. Magnum
Gratiæ, omnium requisitorum. Negotia-
tor Spiritualis nihil negliget, & ea quæ
nos benè svàdemus, re ipsâ me-
liùs faciet.

INDVSTRIA XXIV.

Poßumus creſcere in meritis patiendo aliquid Mali, faciendoq́ aliquid Boni ſemel pro ſemper.

St Mos inter Homines, ut, dum aliquid vel docent, vel explicant, vel petunt, vel promittunt, vel imperant, adjiciant, ſe id facere, docere, petere ſemel pro ſemper: Quo loquendi modo, cum alia intendunt, tum perſeverantiam ſuam in eo quod faciunt, dicunt, docent, rogant, imperant, monent. Ex quo intelligi datur, Voluntatem noſtram, hoc quoque habere in Natura ſua reconditum, quod poſſit unum aliquid, aliquando velle unico Actu, eoque brevi, & tamen, pro omni tempore ſervituro, quamtumcumque Entitas Actûs illius ceſſaverit pridem. Ita, ut Voluntas non ſolùm ad plura Actuum ſuorum Objecta, quod proxima Induſtriâ propoſitum eſt, ſed etiam ad plura

plura Actuum Tempora (quibus Actus il-
los exercere, aut pati debeat, vel possit)
possit se extendere. Ex quo fundamento,
illud Iuris pronunciatum, natum videtur;
Quod semel placuit, semper placere debet.
Per quod irrevocabilis constantia Volun-
tatis, declaratur. In hac Voluntatis no-
strae proprietate, fundatur haec praesens In-
dustria, quae svadet, ut Viri Spirituales, &
meritorum avari, quod semel faciunt, &
amant boni, sic faciant, & ament, ut pro
semper ament, & pro semper faciant; si-
cut & pro semper semel oderint malum.
Certè, est apud Theologos doctrina; quod
Intentio Habitualis sufficiat ad Bonitatem
Actionum Moralem, conciliandam, etsi
Actualis, aut Virtualis desit, modò Habi-
tualis illa, non sit aliquo Actu opposito
Explicito retractata. Igitur & praesens In-
dustria, rectè svadebit, si svadebit, ut quis,
quod facit boni, Semel faciat pro semper,
per hoc enim propositum, non tamtùm A-
ctum bonum in se eliciet, sed etiam Vo-
luntatem suam extendet, ad omne se-
quens tempus, ejusque momenta; & prae-
terea, hoc proposito ostendet, se jam pro

 omni

omni tempore ſequenti, id ipſum facere non tamtùm velle, ſed etiam Actu facere. Inſuper oſtendet hoc propoſito, ſe firmam & conſtantem Voluntatem habere, & habiturum eſſe omni reliquo tempore in bono: quod totum, neque absque merito Voluntatis, neque absque Dignificatione, ac Multiplicatione bonorum Operum, neque absque Obfirmatione Voluntatis in bono, eſſe coràm Deo poteſt, ac proinde, non absque ingenti commodo operantis, quod commodum, quotidie in omni Actu ſuo bono, poteſt Homo Spiritualis lucrari tribus verbulis, ſola cogitatione conceptis. *Semel pro ſemper.* Itaque, ſi quid agat boni, ſi quid perferat, ſi quid patiatur adverſi, ſi quem Actum eliciat Virtutis, profiteatur Deo, ſe ita hoc facere, aut pati nunc, ut paratus ſit, agere, patique ſemper, immo agere nunc, patique pro ſemper.

Poteſt ejus doctrinæ Valor confirmari, Veritasque illuſtrari ex eo, quod in Perfectione Chriſtiana, ſint quædam Virtutes, quas Habitualiter, ſemper opus eſt, in homine eſſe, etſi Actualiter non item. Habitualiter autem eſſe in adultis Virtutem aliquam

aliquam, eſt, meo judicio, non tamtùm habere ejus Habitum, infuſum in baptiſmo, vel in Sacramento aliquo, primam Gratiam Sanctificantem conferente; ſed etiam habere Habitum, poſt Actum vel Actus, relictum. Quos Actus, non eſt opus, continuari, aut repeti, & tamen opus eſt, Habitualiter durare, ſeu Habitus eorum eſſe. Quod, ſi rectè attendimus, eſt aliud nihil, quàm Actus illos, ſemel pro ſemper elicitos eſſe, ac exiſtere. Idque non eſt neceſſarium in omnibus Virtutibus, Virtutumque Actibus, quorum Habitus Infuſos habere poſſumus, poſſumus tamen Actus earum nunquam elicere, etiam per totam vitam, ſine Salutis damno, aut ſi aliquando elicuimus, non eſt neceſſe, nos in eis perſeverare, nec illos in nobis Habitualiter, ſi fieri poteſt, dummodo Actus eis contrarios non eliciamus: cujus contrarium eſt in aliquibus aliis Virtutibus, quarum Actus & elici à nobis aliquando debent, de Neceſſitate Salutis, (quando adulti ſumus) & in Elicitis ſemper manere debemus, non Actualiter, (quia id nequit fieri in hac Vita) ſed ſaltem Habitualiter, nunquam eos

retractando, numquam contrarios eis, aut impossibiles, eliciendo. v. g. Actus Fidei, Spei, Charitatis, ita à nobis debet elici aliquando, ut semel pro semper elicitus sit, nunquam enim talis Actus retractari, nunquam ejus Habitus amitti debet. Similiter recta Actualis Intentio, semper debet esse in nobis, & durare non Actu, (quia nobis hoc impossibile est in hac vita) sed Habitu, hoc est, debet semel pro semper elici, nunquam retractari, quæ Intentionis Duratio in Habitu, satis erit, ad Actus, ad illam spectantes afficiendos. Vel enim Intentio durat, vel non durat Habitu? si durat, operatur ergò, id est, afficit Actus subjectos, & in sua Latitudine comprehensos. Si non durat? est ergo retractata, (contra suppositionem) per Intentionem oppositam malam, & durat mala, extra bonam enim & malam, Habitualiter Intentionem, non videtur posse esse Homo. nisi dicamus, posse dari Indifferentes Actus Individuè, qui nec boni, nec mali; nec otiosi sint; Quod, an stare cum Veritate possit? viderint alii; hujus Loci non est disputare. Durat ergò Intentio

Habi-

Habitualiter, quodsi durat, debet Effectum facere, qui est, Actus sibi subordinatos afficere, & sua Bonitate fermentare. Ex quo sequitur; non improbabiliter doceri: Intentionem Habitualem sufficere ad Operum Bonitatem, de quo tamen ego non contendo interim, quinimmò libenter fateor, Virtualem atque Actualem Intentionem esse longè meliorem. Interim meo proposito sufficit docere, quod semel pro semper facere, aut proponere aliquid Boni, sit laudabile, possibile, necessarium, meritorium, insuperque compendiosum, & facile.

Hujus Industriæ Locus & Usus esse potest quidem, in omni bono Actu, præcipuè tamen potest esse in illis Actibus, qui sunt vel Saluti nostræ substantiales, vel Perfectioni nostræ necessarii omninò ex Vi Statûs, vel Heroici, & coram Deo Insignes, ut sunt, Charitas, Fides, Vota Religiosa, Intentio recta, Resignatio, Amor Inimicorum, Studium proficiendi, Condonatio injuriarum, Dolor pro peccatis. &c. Potest etiam hujus Industriæ Usus esse amplior, nempè in omnibus Actionibus

Passio-

Paſſionibusque bonis, poſſumus namque quamtumlibet uſitatiſſimas, atque imperatas, & omninò inevitabiles Actiones, ac Paſſiones, intendere, facere, ac pati, ad Gloriam, guſtumque v. g. Divinæ Majeſtatis, ac Voluntatis, ad Imitationem IESU Chriſti paſſi, ad Honorem hujus, vel illius Sancti, ad Impetrationem hujus, vel illius Doni, ad Expiationem pœnæ hujus, vel alterius Vitæ, pro hoc, vel illo peccato noſtro, aut alieno, Semel pro ſemper, niſi alia expreſſa, vel Intentio, vel Retractatio accedat.

Inſuper, ejuſdem Induſtriæ Vſus, poteſt eſſe talis, ut quis faciat ſemel pro Hora tota, pro die toto, pro menſe toto; Certè enim, qui mane ſurgens, omnia ſua dicta, facta, cogitata, totius ſequentis diei Honori Divino conſecrat, nemo reprehendit. At quod iſte facit tali conſecratione, ſat plerumque brevi, hoc nempè Actu Conſecrationis illius facta, cogitata, &c. quod aliud eſt nihil, quàm Conſecrationis unum Actum ſemel pro toto die facere, & extendere illum ad omnia, dicta, facta, cogitata, ſingilatim, novus & novus Actus Con-

ſecra-

ſecrationis ab eo eliceretur. Nulli ergo mirum videatur, ac inſolens, ſvaderi hoc à me, vel ab aliquo fieri, quod alioqui omnes vel faciunt, vel facere deberent, ſub alia forma confuſiore, ac implicita, fortaſsè etiam incognita, & Vi, Efficaciaque ejus ignorata.

INDVSTRIA XXV.

Poſsumus, & debemus creſcere in Merito, per Augmentum Voluntarii, Deliberationis, Electionis, Propoſiti, in noſtris Actionibus.

St indubitatum Dogma, Naturalique ratione notum, ibi eſſe plus Bonitatis aut Malitiæ Moralis, ubi eſt plus Voluntatis. Ibi autem plus cenſetur ineſſe Voluntatis, ſeu Voluntarii, ubi plus cenſetur ineſſe Advertentiæ, Deliberationis, Electionis, Propoſiti. Vnde, aliquis dicitur malitioſus, quia ſciẽs, & volens malefacit de Induſtria, ac Propo-

ſito, quales Scriptura vocat, Venundatos ut faciant malum in Conſpectu Domini, tales vocantur inexcuſabiles. &c E contra aliqui dicuntur boni & ſtudioſi, quia ſcienter, & prudenter, volenter, ex Animi Deſtinatione, Conſilio, Delectu, rectè operantur. Tales Scriptuta vocat, Pulchritudinis ſtudium habentes, Potentes Virtute, Prudentes Virgines, Servos Prudentes, & Fideles, Viros ſecundum Cor Dei. &c

Eſt igitur ſingularis, immò neceſſaria valdè Induſtria, facere (& pati) omnia bona in Vita, quam quis vivit, ex Induſtria, Electione, Propoſito, Intentione, Deſtinatione Animi, præviâ Conſideratione, atquè Præmeditatione Mediorum, Finis, Ordinis, eorum inter ſe, Executionis, Circumſtantiarum, Occaſionum; Sic enim agere. Primò, eſt Hominis Rationalis; deinde Prudentis, deinde eſt Chriſtiani, & Spiritualis, & ex Fide viventis, mortificatos habentis, vel habere curantis Affectus. Sic agere, eſt, in merito creſcere. Eſt meriti (quantum ex parte Hominis eſt) fundamentum omne ſupponere, & ſemen-
tem

tem facere; Vbi enim plus Voluntarii, & Deliberativi, ibi plus Boni, & Honesti, consequenter plus Meritorii esse debet: Augere ergo Voluntarium, Deliberatione, Voluntatis Imperatione, & Electione, Voluntatis Imperatione, & Affectione, atque Applicatione, est, sementem facere, & Messem augere. Sic agere, est, extra periculum mali Successûs esse, etsi enim forsan Successus non is erit Actionis, qui spectabatur, erit tamen Agenti bonus, quia Agentis prudens fuit modus. Eventus autem Actionum, & Consiliorum, non est sæpe in nostra Potestate, neque ex Eventu, de Consilio judicari potest, aut debet; cùm sępè optima Consilia malè, pessima optimè cedant. Sic agere, rarissimũ est, etiam inter Bonos & Iustos, etiam inter eos, qui videntur Prudentes. Sic agere, omninò est necessarium, & maturè discendum. Sic agere, qui scit, qui docetur, qui cupit doceri, Beatus est: Hoc est enim, esurire, & sitire Iustitiam, Prudentiam, Bonitatem, Scientiam, Sapientiam, & omnem Virtutem. Sic agere, neque ipsi Magistri Sanctitatis, atque Prudentiæ Spiritualis Professores, sciunt, certè non solent,

lent, & denique, quod pessimum est, non amant, utinam & in aliis non carpant. Sic agere, discet, curabit, assvescet, non erubescet, quisquis non dico Humanè Prudens, sed Christianè Sapiens, hoc est, Sanctus, Deiformis, Perfectus, Fidelis, Dei Servus, bonus Negotiator, & Athleta esse volet. Hoc autem assequetur, si assvescet agere omnia, ex Præmeditatione, ex Rationum in utramque partem Dispectione, & Ponderatione, ex Rationis Lumine, ex Mediorum Delectu, ex aliorum Consilio, ex prævia Oratione, ex Affectûs omnis in alteram partem inclinantis Denudatione, ex puro, in Solius Dei majorem Gloriam, Intuitu, ex Oblivione sui Solatii, Honoris, Commodi, Spei, ex Circumstantiarum Circũspectione & Resignatione in Deũ, ejusq; Voluntatem, perfectâ, ad omnemq; Eventum paratâ. Ex Lumine, & Ratione Fidei Supernaturalis, ex Rationibus sublimibus, heroicis, ex Consilio Dei, ex Constantia, & Efficacia, & Vigilantia, in Executione, & Mediorum Usu, & Affectu Voluntatis, prædictis omnibus, subsequente, & in eo, quod agitur, vel agendum est,

quale-

qualecumque illud sit, dummodo Deo placere constet, sibi complacente, & sese contentante.

Hanc rationem agendi, expressit David, cùm dixit. *Voluntariè sacrificabo Tibi.* Item. *Et ex Voluntate mea, confitebor ei.* Talem Christus, tum ipse servavit, tum nos docuit. Servasse, palam est. Vel ex illis verbis. *Quis ex vobis, arguet me de peccato?* Item ex illis. *Qui peccatum non fecit, nec inventus est dolus, in ore ejus.* Et certè alia ratio agendi, in eum cadere non potuit, in quo plenitudo Divinitatis corporaliter mansit, & omnes Sapientiæ, & Scientiæ Dei Thasauri fuerunt, & qui denique Sapientia æterna, summaque, ac prima, & omnis ratio fuit. Docuisse: Plenum est talibus Evangelium, ac præcipuè illa ostendunt, toties inculcata. *Attendite, Vigilate, Orate.* Item illa. *Estote Prudentes, sicut Serpentes, & simplices, sicut Columbæ.* Item illæ, de Servis prudentibus, ac fidelibus; de Virginibus prudentibus; de Homine ædificante Turrim; de Rege suscipiente bellum, de Ædificatione super firmam Petram, Parabolæ. Ad hanc etiam, hortatur Apostolus Paulus. *Rationabile*

(dicens) *sit Obsequium vestrum*. Denique, omnis Scriptura hoc docet, clamat, exigit.

Multa, hic locus exigeret dicenda, sed non est Instituti præsentis, & alibi de hoc actum aliquid, speciali Tractatu. Addo hîc tamtùm pauca. 1. Rectissimè facturum, si quis diebus singulis, aliquid temporis ponat in Consideratione practica, Agendorum, & Actorum. In quem usum S. P. IGNATIUS Horam Meditationis, Examen, quadruplici tempore repetendum, præscripsit, horum enim (meditandi, & examinandi) Exercitiorum, nullus alius finis est, ex Mente S. Patris, nisi, præcognitio Agendorum, & Dijudicatio Actorum; quomodo, qua Perfectione, Sanctitate, Profectu, &c. agenda sint illa, ista, hîc, & nunc, & quâ, acta? Magnus ergo, & accuratus esse deberet Usus, in Societate, & inter omnes Perfectionis Studiosos, Meditationis Reflexivæ, & Vitæ Reflexivæ, de qua re, tractavi alibi, & forsan hîc etiam aliàs tractabo. 2. Rectissimè faciet, qui Examen Conscientiæ facere consvescet, non jam supra Acta, sed, super Agenda à se.

Quod Genus Examinis, in Meditatione locum habere potest Sed ſvaſerim, alibi etiam ex Propoſito factitandum eſſe. 3. Rectiſſimè faciet, ſi quis ſingulis dieb⁹ unum Opus aliquod (aut etiam plura, ſucceſſu temporis, & praxi accedente) aſſumat, & de illo deliberet, juxta proximè dicta. An? quare? ubi? quomodo? quâ Perfectione? Sublimitate? quibus Occaſionibus mali, vitatis? quâ ſui Victoriâ? quo aliorum Fructu? quibus Occaſionibus bonorum, uſurpatis? in quem Finem? in cujus Sancti, in qua Virtute Imitationem? præſertim Christi, & Pretioſiſſimæ Parentis, hoc, vel illud ſit faciendum? Sic etiam, ſi quis aliquamdiu factitet, perveniet ad eam Prudentiam, Cautelam, Circumſpectionem, Integritatem in agendo, in omnibus. Vt defectus in eo ab aliis, vix ſit aliquando reperiendus. Alias Induſtrias, doceat Vnctio, doceat Conſideratio, doceat experientia. Hoc pro Concluſione repeto. 1. Neminem ſciturum ejus Induſtriæ Commoda, niſi, qui eam exercere, & moleſtiam, laboremque in ea, initio ſeſe offerentem, devorare, ſvaviter, prudenter, conſtanter,

studuerit. 2. Duos Scrupulos, hîc vitandos moneo, ex Defatigatione natam Desidiam, & Actuositatem, Scrupulositatemque nimiam 3. Ex Electione & Consilio, ex Intentione, & Voluntate deliberata Supernaturali, agere. Hoc omnino ad cooperandum Gratiæ, ad proficiendum in omni (ut breviter dicam) Perfectione, necessarium esse. 4. Sancti Patris, Regularum de Electione, usum, maximè huic Industriæ utilem fore, cujus etiam, illa agendi ratio, præ oculis habenda est, quæ in ejus Vita traditur. Omnia enim Negotia, Deo per Orationem sic commendabat, atque committebat, ac si ipse nihil, Deus omnia, solus acturus esset. Deinde verò, sic omnia providebat, & curabat Negotia Proposito oportuna, ac si solus ille omnia, Deus nihil esset acturus. Hæc Sapientia est, qui legit, intelligat, & exerceat.

Dabitur inferiùs Industria specialis, Examinis super Agenda à nobis. Ex qua, Spiritualis Negotiator, desumet Usum ejus, quam nunc tradidimus, Industriæ. Ut, enim agamus Deliberatè, ex Beneplacito, pleno Assensu, & Electione, necesse est,

Animum

Animum instrui Præcognitione, atq; Præmeditatione Agendorum, ad quod, nullum, post diurnam Gratiam, efficacius est Subsidium, Reflexione, & Examine prævio, cujus Praxim, & Modum, & Materiam, Seriemque, Industria infra ponenda, dabit.

INDVSTRIA XXVI.

Augere Merita poßumus per Irritationem, & Applicationem Sensuum, vel Imaginationis, vel Rationis, ad ardua objecta.

INter alias Rationes, quas ad Exaggeratione, Excellentiamq; Meriti, ac Valoris, in Operibus, Passionibusque Humanis, tam Homines, quàm etiam ipse Deus attendere assolet, est etiam Difficultas Objecti, & Operationis, sive Passionis; quamtò enim aliquid est difficilius actu, aut perpessu, tamtò præstantius censetur, si, vel fiat, vel toleretur. In talibus enim Actibus, & Passionibus, elucet

Firmitas, Constantiaque Voluntatis in bono, & Adhæsio ad DEUM, ejusq; Voluntatem. Legem, ac Placitum, quæ in facilioribus, non ita apparet. Apparet etiam in talibus, conatus Voluntatis ingens, & pugna, atque lucta pro Bono, pro Honesto, pro Virtute, pro Deo, ejusque Gloria, contra Sensum, contra Naturam, contra Timorem Humanum, contra Amorem proprii Honoris, Vitæ, & aliarum rerum amabilium, & pretiosarum Mortalibus. Eam ob rem, DEUS, ut est in Scriptura, *Sanctis suis, dat certamen forte, ut vincant*: Delicatos suos, facit ambulare per vias difficiles, ut Virtus in infirmitate perficiatur. Ita Abrahamū DEUS probavit, in Filii imperata Immolatione, cùm exaggeratis adeò graphicè Circumstantiis omnibus, difficultatem facere natis, & vulgò solitis, ut nulla intermissa videatur. Quid enim hîc deest? *Tolle Filium tuum unigenitum, quem diligis, Isaac, & offer illum super unum Montium. &c.* Ita Iobum, per exaggeratam eluviem calamitatum, probavit, ut ejus narrat Historia, ut tamtò Virtus appareret, fieretque solidior, & Meritum, tam Abrahami, quàm Iobi.

Iobi, cumulatius. Ob hanc causam, Virorum Spiritualium, solidè, & strenuè proficientium, est Consvetudo, atq; Industria laudabilis, & Imitatione digna, ut Actionibus, & Passionibus suis, quærant Objecta difficilia, & ardua, ipsaque, si non sint, illi ipsi sibi faciant talia, idque vel augendo eorum difficultatem, vel proponendo ea exactè Sensui, Imaginationi, Intellectui, vel exaggerando illa, vel semetipsos irritando, Sensusque suos, & Affectus provocando objectivè, & tamen frenando, rationibus, & lumine Fidei.

Præsens ergò Industria, docet, posse Spirituales Negotiatores, magnum sibi parare lucrum, Irritatione Sensuum, & Affectuum suorum, per Objecta proposita exactè, & tamen eorumdem strenuá Compressione, & Victoriâ. v. g. Si quid ab aliquo curiosi, novi, elegantis, domum afferatur, & spectandum proponatur. Si quæ Persona Illustris pertranseat, si quod Spectaculum Hominibus gratum, & novum exhibeatur. &c. Potest Spiritualis Vir, & proficiendi strenuè cupidus, suum appetitum, & curiositatem irritare, Laude, Novi-

tate, Elegantiâ, illius Rei, illius Personæ, illius Spectaculi. Potest, Desperatione futuræ, occasionis similis, &c. Potest Vtilitate, & Spe Experientiæ, & Notitiæ rerum, Personarum, &c. & tamen post hæc omnia, potest sibi imperare abstinentiam aspectûs illius rei, ob purum Amorem Dei, ob Odium, & Victoriam sui, ob Honorem Sancti, &c. Quæ Victoria, & Abstinentia sic exaggerata, & irritatione sensuum, cupiditatisque aucta, longè erit amplior, Deoque gratior, & ad merendum efficacior, quàm, si absolutè facta fuisset, sine hac Exaggeratione.

Similis Irritatio, utiliter fieri potest, in Irritatione Gulæ, appetentis cibum, vel potum aliquem delicatum. Potest enim irritari Objectione, Versatione, Propositione, Colore, Saporis grati Commemoratione, &c. & tamen negari gustus ejus, gulæ, & palato. Qualis negatio, longè est præclarior, quàm, si negaretur simpliciter. Similiter Irritatio sensûs Gulæ, esse potest, cibi, vel potûs, comedendi, Dilatione, & mora, etiam brevissimâ, ut Fervor gulæ retundatur, & Ratio, Domina sensûs sit, &

Victo-

Victoriæ ſui, propter Deum, vel propter ſui Odium, locus relinquatur.

Similis Irritatio poteſt eſſe, in afflictio-ne corporali, Senſûs Tactûs, puta, Corporis caſtigatione; ſi feriantur partes magis ſen-tientes ; ſi ad Percuſſionem & Dolorem advertatur Senſus & Ratio, & non ſinatur Senſus, auxilia per Subtractionem adver-tentiæ, (qualis eſt Naturæ uſitata) Dolori leniendo, advocare. Si lentè, & meditatè ſeſe affligat, & ad ſenſum, doloremq; Ani-mum advertat. Talis afflictio corporalis, longè majorem Victoriam de ſenſu repor-tat, quàm illa, quæ fit tumultuariè, com-preſſis dentibus, &c.

Similis Irritatio eſſe poteſt, quando ali-quid agendum eſt Contemptibile, Confuſi-vum apud alios, Derogatoriũ Honori, & Reputationi. Tunc enim, utile eſt, amãti ſui ipſius Victoriam, ut Objectum illud ſibi ipſe exaggeret, proponat Sermones Homi-num, Iudicia, Nutus, Notationes, Inſulta-tiones Æmulorum, Ruborem ſuum, & Con-fuſionem Faciei, Compaſſiones aliquorum, Inquiſitionem aliorum, de cauſa, &c. Et his, ſimilibusque Propoſitis, ſeſe irritet,

vincat, conculcet, Amore Dei, atque Odio sui. Talis enim, vincẽdi sui, ratio, non tamtùm ad Magnitudinem Meriti, sed etiam Plenitudinem Victoriæ, & pacificum, de Amore sui, Triumphum, valet quàm plurimum.

Similis Irritatio, esse potest, in illata tibi ab aliquo injuria, condonanda ex Animo; vel in Charitate exhibenda ei, à quo læsus sis. Potest enim extendi injuria, secundùm Circumstantias Loci, Temporis, Personarum, Animi, Conatûs, Sermonum Humanorum: et tamen conculcentur omnia, & Vindictæ Appetitus conculcetur, & lædenti condonetur, vincatur in bono malum, ametur ex Animo Reus, in Amore Christi & ejus Vulneribus, sepeliatur injuria, & injuriæ sensus: per merita, & preces adversarii oretur, non illi injuria, sed Dei Voluntati, patiendi materia attribuatur, & indignum se illâ fuisse ex Animo sentiatur. Nova insuper petatur materia, & tamquam merces, tamquam panis quotidianus, à Deo postuletur, magnique loco Beneficii Dei, ac Favoris, ducatur. Nemini dubium est, quin hæc ratio, condonandi

injuriam,

injuriam, ſit locupletiſſima, & Deo gratiſſima. Par ſit judicium, de reliquis occaſionibus.

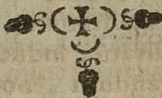
Hujus Irritationis, per ejuſmodi Propoſitionem, & Exaggerationem, atque Applicationem, habemus Exemplum, in Christo Domino; qui totâ Vitâ ſuâ, propoſitam habuit ſibi, omnem ſeriem Paſſionis ſuæ. Cujus Propoſitionis Affectum, in Horto agoniſans, & ſanguinem ſudans, ſemel oſtendit, & deinceps ab illa hora, uſque ad mortem retinuit: cùm alioquin, nullo negotio, Animam, à ſenſu dolorum, & Paſſionum omnium, avertere, atque alienare, potuiſſet.

Tali Irritatione, Sanctus Alexius, Sanctus Ioannes Calibita, vicit, & triumphavit Amorem Parentum. Tali Irritatione, Beatus Iacoponus, gulam ſuam, Bubulæ contemplatione irritans, ad cujus eſum à Dœmone tentabatur, vicit. Ad hoc etiam Genus, referri poſſunt illæ Sanctorum Victoriæ: ut Sancti Franciſci Oſculum leproſi, Sancti Xaverii, & Sanctæ Catharinæ Senenſis Pus, atque Sanies ulceris. In Vita Beati noſtri ALOYSII legimus, eû, cum de ſuis

de suis defectibus moneretur publicè, seriò & de Industria, Animum monitioni advertere solitum fuisse, ut magis confunderetur, ita, ut nihil eorum, quæ ipsi dicerentur, adverteret. Sanctus IGNATIUS, Iacobo Lainio dabat certamen forte, ut vinceret. *Vid 2. Part Hist. Societ.* IESU *lib.* *n.* Idem, Sanctus Pater præcipit in Regulis Rectorum fieri, Reg. 20.

Id tamē monuerim, ut hanc Industriam non facilè Tyrones, & adhuc vivos Affectus habentes, adhibeant, talibus enim consultius est, non colludere cum hoste, neq; infirmas suas Vires Spirituales, validis Sensualitatis Viribus, objicere. Industria ergò hæc, bene Proficientium, & Perfectorum, aut propè Perfectorum erit. Tyronibus non facilè, nisi de Consilio Patrum Spiritualium, quibus, eorum Dispositio interior, nota sit, permiserim, ac svaserim. Tyrones enim, ad sui Victoriam, potiùs Propositione Facilitatum, quàm Exaggeratione Difficultatū, inducendi sunt, talibus enim lac dandum, non solidus cibus, nec eis omnia proponenda sunt statim; cùm non possint portare: ut Christus etiam de suis Apostolis dicebat. Porrò

Porrò, in materia lubrica, nulli, quamdiu in carne est, hujus Industriæ usum, probaverim. Nimis enim est verum illud Sancti, Agonisantis jam, & tamen metuentis, atque clamantis. *Adhuc igniculus vivit, Mulier paleam subtrahe.* Item illud alterius, de hoc genere athletæ. *Vivere non licet, & lascivire licet.* Itaq; cum hujus generis hoste, non per Irritationes, sed per Fugas, & Subductiones, pugnandum censeo; itemq; cum aliis hostibus nostris, eodem ingenio præditis, si qui fortè sunt: uti fortassè sunt, maximè, si ad particularium Personarum speciales Circumstantias attendatur; Quippè contingere assolet, quod aliquis sit in reliquis strenuus, solidus, robustus, & securus, in uno autem aliquo Objecto, vel Affectu, sit valdè infirmus, & labilis, & ideò, ab ejus occasione, submovendus.

INDV-

INDVSTRIA XXVII.

Poßumus crescere in Merito, non intendendo, nec intuendo Meritum.

GRatis Deo servire, tanta res est, ut nesciam, an sit aliqua Ratio Deo serviendi, sublimior, & an in ipsa Charitate purior, atque defœcatior. Nôrunt benè Viri Spirituales, nec eam, opus est, explicare in præsenti. Etsi non negaverim, eam esse tam raram, ut ausus sit Thomas de Kempis alicubi exclamare. *Vbi invenitur talis, qui Deo velit servire gratis?* Diabolus certè, in tota Vita Iobi, quod calumniari posset, nihil invenire potuit coram Deo, præter illud. *Numquid Iob, gratis colit Deum?* Quem locum expendens Augustinus, & se, & omnes Christianos confundit, quod à Diabolo debeant discere, Gratis Deo servire. Et utinam discamus vel ab illo, nihil enim obstat, vel ab hoste Veritatem audire, Veritatemque discere.

Hâc

Hâc Induſtriâ præſenti, hoc ſvadeo Spirituali Negotiatori, ut Deo ſerviat Gratìs, hoc eſt, non per reſpectum ad meritum, ſive Gratiæ, ſive Gloriæ, etiam Æternæ. Non quod propter meritum Gratiæ, aut Gloriæ, DEum colere, ſit malum, eſt enim optimum, ſed, quod non ſit gratuitum, quod involvat Hominis Commodum ſummum, ac proindè non planè amore Concupiſcentiæ, defœcatum. Gratìs DEum colere oportet, Gratìs amare; ita, ut efficiatur illud in nobis Bernardi, *Cauſa diligendi Deum, Deus eſt, modus, ſine modo diligere*. Et illud *Amo, quia amo*, & *Amo, ut amem, cauſa mihi Amoris, Amor, Præmium Amoris, Amor*, Mitto alia, quæ legi poſſunt apud Auguſtinum, Chryſoſtomum, Roſignolium, quem vide *libr. 2. cap. 3.* & alios, de Gratuito Amore Dei. Ad meum Propoſitum redeo.

Inter alia Exercitia ſua, habeat Vir Spiritualis, hoc etiam unum; ut Voluntatem concipiat, eamque inviolabiliter teneat, ac DEO profiteatur, quòd Gratìs Deo ſervire, in omni Vita ſua, in omni Actione, & Paſſione Vitæ ſuæ, velit. Hoc eſt, quod

per

per omnem Vitam ſuam, & per omnes Actiones, Perpeſſioneſque ſuas, qualeſcumque, non intendat ullum Bonum à Deo, quòd non ſit ipſe DEUS, quodque, nec ipsũ Meritum intendat, aut ſi Meritum intendit, quod illud non intendat, quia, & quatenùs eſt Meritum ſuum, ſibiq; proficuum, ſed quia ſic DEUS ſtatuit, ut mereatur, vel ut ſemper Meritum operetur, & quod ipſum Mereri, non propter Mereri intendat, ſed propter DEI Placitum, atque Guſtum.

Hæc operandi Ratio magni eſt apud DEUM Meriti, ſed, ſi ita adhibeatur, ut in ejus adhibitione, non ſpectetur ratio, magni Meriti. Poſſet enim quis (quod cautè eſt advertendum) ideò velle operari, non propter Meritum, ut hâc Operatione, majus acquirat Meritum, quod illuſorium, & contra Intentum. Quare, ſincerè, ſecum & cum DEO, agere debet Animus, ut in non quærendo Merito, verè non quærat Meritum, neque ideò non quærat ullum, ut inveniat majus, ſed ideò quærat, ut tamtò gratuitiùs & puriùs, ſolius DEI Guſtum, & Placitum expleat, licèt cum hoc ſtare

poſſit,

possit, quod per hunc operandi modum, majus meritum acquirat, & acquisiturum se, speret, dummodo acquirere non intendat: Neque ex Spe (esto cum Spe) operetur acquirendi. Numquam enim sine prœmio diligitur Deus, & servitur Deo, licet non propter Prœmium diligatur Deus, eique serviatur. Immo, tunc maximè non sine Prœmio diligitur. Sicut è contra, tunc maximè sine Prœmio diligitur, quando non sine Prœmio, sed propter Prœmium diligitur; Talis namque Dilectio, quæ propter Prœmium fit, minimum Prœmiũ meretur, & accipit. Quare non est propter Prœmium, sed sine Prœmio diligendus, ut non sine Prœmio, diligatur: Non est propter Meritum serviendum, ut non sine Merito serviatur. *Non enim* (ait Augustinus libr. 5. Homil. Serm. 38) *ad Prœmium est diligendus* Deus. *Colis non gratis, si colis, ut aliquid ab eo accipias. Gratis cole, & ipsum accipies.* (& Serm. 32. de Temp. capit. 4.) *Quod dulcius Prœmium à Deo, quam ipse Deus?* Hæc Augustinus. At Chrysostomus insuper asserit, hoc ipsum esse debere nobis maximi Prœmii loco, quod possi-

mus DEUM colere, & illi servire, nec aliud debemus à DEO, Amoris in DEUM, nostri, Prœmium expectare, quàm hoc, quod DEUS à nobis amari dignatur, quodque sibi nos servire patitur. Verba Sancti sunt, libr. 2. de Comp. *Quid agis ô Homo? quid ineptis? ad hoc enim conditus es, ut Conditori tuo placeas, ut Domino tuo servias, & tu de Mercedibus cogitas. Si omninò dignus fueris, agere aliquid quod placeat Deo, & aliam adhuc, præter hoc ipsum, quod facere meruisti, mercedem requiris, verè ignoras, quantum Bonum sit, placere DEO? nescis, quia major tibi augetur Merces, quando non Spe Mercedis operaris, sed studio placendi*] Vide etiam Homil. 5. in cap. 2. ad Rom. & Hom. 4c, in 1. Corinth. 6.

Ex his patet, quod hâc Industriâ svademus, magnum esse, crescendi in Merito, Compendium, non quærere Meritum, sed ita, ut ipsa non Quæsitio Meriti, non fiat propter majus Meritum, verùm ita, ut ideò non quæramus Meritum, quia solius DEI Placitum, & Gustum gratìs explesse, est nobis super omne Meritum. Hujus Industriæ hæc Praxis esse poterit,

Domine

DOmine DEUS meus, quidquid facio, quidquid patior, quidquid faciam, patiarve umquam, quocumq; modo, totum puro, nudo, gratuito Amori tuo consecro. Non Meritum cupio, sed Gustum tuum intendo, ipsum Meritum, quod consequor, tuo Gustui consecro. Ipsum quod mereri non intendo, aut, quod Gustui Tuo consecro, non propter majus meum Meritum, sed propter plenius, svaviusq; tuum Placitum, Tibi, Dignissimo Deo, semel pro semper consecro, & Tibi, etsi non absq;, attamen perinde, ac si absq; omni à Te Præmii, ac Boni Spe, gratis, purè, ac nudè servio, servireq; in æternum volo, sufficit mihi, placuisse Tibi; non tamen, quia placuisse Tibi bonum mihi, sed, quia gratum, ac placitum Tibi. Amo Tè, quia mihi places, ut Tibi placeam, ut mihi placeas, non, quia id bonum mihi, sed, quia id debitum Tibi, quia dignum Te, quia bonum, & gratum, & placitum Tibi, & deniq;, ut sit bonum, gratum, gustabile, placitumque Tibi.

INDVSTRIA XXVIII.

Vt Actus nostri sint Meritorii, utq; Industriæ nostræ Vtiles, oportet, ut Sensum, & Notitiam Actuum, Affectuum, Verborum, mens nostra, veram, formalem, vivacem habeat tunc, quando illos, & illas exercet.

VSitatum est, inter Homines, bonorum Operum Meditatores, Propositores, immò etiam Prædicatores, atque Factores, quod Mentis suæ Mentem, Verborumque suorum Sensum non teneant, Linguamque (ut ajunt) suam non intelligant, atque hoc contingere, vix ullus est (eximiè diligentes in suis Actionibus, libens excipio) etiam Spiritualis Homo, qui non experiatur. Nam v. g. quis ita accuratus est Recitator Psalmorum Davidis? ut ubique, attendat & efformet in Animo suo, veram, & vivam

Davidis Mentem, & Affectionem? Quis, dum ab aliquo alio conscriptas recitat Orationes, expendit Considerationes, concipit Proposita? quis, inquam, in eis, non dico, Authoris, sed suam Mentem propriã assequitur, & advertit? Quàm sæpè experimur, nos, quando in Oratione etiam à nobis facta, dicimus. *Amo Te, DEUS meus. Doleo, quod Te offenderim. Deteslor peccata mea omnia. Æstimo Te super omnia. Propono, hoc vel illud vitare, in eo me emendare. Fiat Voluntas tua, sicut in Cælo, & in terra. Vias tuas demonstra mihi. Fac me IESU Christo Crucifixo, Pauperi, Stulto, Contempto, Dolenti, simillimum. Condono propter Te omnes injurias. Fac me aliquid propter Te, hodie sustinere adversi Sensui, ac Voluntati meæ &c.* Quàm sæpè, inquam, experimur, nos, dum talia, similiaque proferimus Ore, ac forte etiam aliquando Mente, nõ tamẽ horum omniũ vivacem, immo, nec realem, formalemque Apprehensionem, ac Sensum in Animo habere? Quo fit, ut passim Orationes, Proposita, Affectus, Postulataque nostra, licèt Naturâ suâ sublimia, & defœcata, atque Heroica sint, tamen Efficaciâ, Fructu, Gu-

ſtu, Prœmio apud DEUM careant, non ob aliam utique cauſam, (*ut ait Rodericius Parte 2, Exercit. Tractat. 3. de Humilitate capit. 25.*) quàm, quia Vitam, & Formam in Mente noſtra non habent. Hâc verò Induſtriâ, partim in Voluntate noſtra Habitũ generarẽt, partim à Deo impetrarent, partim ſolidarent Animum, partim ferax Meritũ conquirerent, partim novas Gratias obtinerent.

Præſens igitur Induſtria hoc docet. 1. Vt, quando, ſive Orationes, ſive Propoſita, ſive Promiſſiones, ſive Affectus, proſecutivos, vel deteſtativos facimus, ita faciamus, ut non ſolum Verbis ſtrepamus, ſonemusque, ſed veram, formalemque Apprehenſionem, Senſumque Orationis, Propoſiti, Promiſſi, Affectûs, Exaggerationis, Sublimationisque habeamus, exque illa vera, ac formali Apprehenſione loquamur; Ad quod proderit, priùs Mente, quàm Ore & Verbis orare, ſed lentè, & quaſi noviter, & nunc primò, ac ſi antea numquam hoc oraverimus, propoſuerimus, &c. Proderit, non ex Imaginaria Memoria, ſed ex reflexa Rationis recordatione, vel novella Efformatione, Conceptioneque orare, ac proponere.

ponere. Proderit, ex ſcripto potiùs, quàm, ex Memoria Habituata, ideoque parùm attenta orare, atque proponere. 2. Docet hæc Induſtria, ut præter jam dictam, veram, formalem, propriamque Apprehenſionem eorum, quæ oraturi, aut propoſituri ſumus, curemus inſuper habere vivacem, penetrativam, ac efficacem, &, ſi fieri poteſt, ipſiſmet Verbis latiorem in Mente Senſum, Apprehenſionemque eorum, quæ oraturi, propoſiturique ſumus. Ad quod maximè proderit Vſus Attentionis, Intenſionis, Fervoris, Reverentiæ Dei. Proderit item maximè, Fuga Feſtinationis, & Notitia reflexa, ineptarum, ridicularumque (ut plurimum) cauſarum, quam vel Mens ipſa, vel Affectus impotens, vel Cura pungens, vel Diabolus inſidians, obtendit Feſtinationi. Proderit Fuga arcti Temporis, quæ ſit cauſa Feſtinationis. Proderit etiam Fuga illius Avaritiæ, quæ multa expedire cùm vult, feſtinat, non attendit, Linguam ſuam non novit. Proderit perſvaderi ſibi, & hac Perſvaſione regi, quod melior ſit, ſemel Oratio Dominica dicta debitè, quàm centies dicta indebitè,

quomodo ordinariè dicuntur, quando ex Vsu, & multæ, & in brevi tempore, & citò dicuntur: nullo alio Fine, Fructuque, nisi ut expediantur. Similiter unum Propositum factum attentè, deliberatè, applicatè, intensè, devotè, ardenter, reverenter, exaggeratè, depuratè, sublimiter, heroicè, fœcundè, humiliter, constanter, resolutè, resignatè, charitativè, plus apud DEUM valet, plus illi placet, plus meretur Gratiæ, & Gloriæ, plus Animo & Voluntati elicientis prodest, quàm centum Proposita tumultuariè, citò, Mente festinatâ, Vagâ, Tempore stricta, &c.

Quando ergo Orantes dicimus, *Pater noster. Adveniat Regnum tuum*; præsenti, & intelligenti Mente dicamus, & Mente concipiamus Cogitationem, Adventumque Regni Divini, aut etiam conceptum Adventum Divini Regni, æstimemus, desideremus, & desideremus humiliter, ferventer, heroicè, desideremus nobis, & omni Animæ, omni Creaturæ, omni tempore, in omni Loco, Actu, Officio, Circumstantia, desideremus, quia dignus est DEUS, quia hæc Creaturæ felicitas, &c. Quando

item

item dicimus *Fiat Voluntas Tua*, intelligamus Mente, hoc *Fiat*, petamus hoc *Fiat*, amemus hanc Voluntatem, submittamus illi nos, & omnia nostra, Creaturas, & omnia earum; Felicitatem, & Vitam ponamus in hac Voluntate, ex illa, infernum, & mortem desideremus, illam semper pro omnibus, pro ubique, &c. Quando dicimus, *DEUS meus, amo Te super omnia.* Revera Actum formalem Amoris Divini habeamus, & revera talem, quo super omnia, Deus appretietur. Item quando dicimus. *Offero me totum, totaliter Tibi, Dignissime Deus, &c.* Sit in Mente, & in in Voluntate realis, formalisque Actus, Oblationis; & DEUS, qui Dignissimus dicitur, Dignissimus sentiatur. Item, quando dicimus. *Domine, utere me, ad humiliandum me, ad exaltandum Te valde, sicut scis, & vis.* Sentiamus, & sciamus verè formaliterque, illius Vocis Sensum, [*ad humiliandum me*] ut verè Vilificationem optemus, verè conculcari, despici, contemni propter DEUM, Vilitatem nostram, DEIque Amorem, ac Christi Imitationem velimus, sentiamus item, & gustemus animo Exaltationem DEI, etsi propter illam

millies, & in summo Gradû Humiliationis nos humiliari opus sit; sentiamus præterea Plenitudinem Sapientiæ, Potestatis Divinæ super nos, eique totaliter, ad omnem Vsum, Conditionem, Faciem, Speciem Individualem, Sensitivam, æstimabilemque Exaggerationem resignemus, & in æquilibrio, ad Nutum Voluntatis ejus adorandæ, ponamus, quia hoc illis Verbis [*Sicut scis, & vis*] dicimus. Atq; eadem sit reliquorum Affectuum nostrorum, Propositorum, Orationum, & orandi Modorum, Ratio, sive ii nostri sint, sive alieni, ab aliisque, à nobis usurpati.

Quæ Res, non fatigat Animum, neque Vires Corporis, si prudenter fiat, quia re vera fieri potest absque fatigatione, & molestia; fieri autem debet necessariò, si fructuosos labores istiusmodi nostros esse volumus. Neque est periculum, (quod aliquos forsan afficere solet) ne, si hâc ratione oremus, proponamus, Affectus eliciamus, non possimus multas Orationes, multa Proposita, multos Actus, multos Affectus facere. Inprimis enim, ut prædixi, Præstat, paucos facere Actus bonos & perfectos,

fectos, quàm plures imperfectos ; Tum, quia unus ille, per se, prævalet his omnibus; tum, quia in uno illo bono, & perfecto, si advertamus, inveniuntur multi boni Actus, & perfecti, integrantes Perfectionem unius totalis Principalis, & quandoque longè plures, ac insigniores, quàm forsan illi fuissent, quos ob moram circa unum, ut videtur, perfectè, & accuratè faciendum, omisimus. Tum, quia uno illo Perfecto, meliùs perficitur, & habituatur Voluntas in Bono, & in Deo, quam per illos plures : immo per plures illos festinè & perfunctoriè factos, disposita potiùs fuisset male, & ad malum, nempè ad perfunctoriè agendum. Deinde, faciendo paucos, & perfectos Actus, discit Mens, & Anima nostra, ejusque Potentiæ, multos, & similes, & alios agere æquè benè & exactè, illa enim Diligentia, & Perfectionis in Actibus Cura, quæ initio apparet gravis, morosa, infœcunda, usu efficitur levis, habitualis, facilis, jucunda, fœcunda, frequens, & frequentandi Facilitate utilissima. Neque enim putare debemus, quod solùm negligenter agendo, discamus agere negligen-

ter. Etiam enim diligenter agendo, consvescimus agere diligenter. Quare, nemo hoc periculo moveatur, ad ſterilem illam Feſtinationem, potiùs his, quæ dixi, quæq; docebit (vera eſſe) experientia, excitetur ad Actuum Perfectionem.

Neque tamen per prædicta vellem alicui ſvadere, putidam in Oratione immorationem, in legendis Precibus Canonicis, dicendo Sacro, recitanda Corona, ubique enim diſcretione opus, etiam in ipſa diligentia, etiam in ipſa Devotione, non enim imprudenter dixit, qui dixit. *Odi nimium diligentes.* Quare, quando eſt longiuſcula Actio, & tempore circumſcripta, vel per Legem, vel per alia Negotia, vel per decorum Vitæ communis, ac ſocialis, in ea pergendum eo modo, quo Prudentes, Pii, Timorati, & Perfectionis Studioſi ſolent. Addo præterea, non inutilem obſervationem; eſſe etiam quoddam feſtinationis Genus bonum, quod à Vehementia, & Fervore igneſcentis Affectûs naſcitur. Quod expertus eſt, & expreſſit David, dicens. *Lingua mea calamus Scribæ, velociter ſcribentis.* Quod expetiit Sponſa, quando petiit. *Trahe me poſt*

me post Te, curremus in Odorē Vnguentorum Tuorum. Quod experiuntur ii, in quorum Meditatione exardescit ignis, & sic, existimo, Paulum fecisse, quando illa dicebat. *Quis nos seperabit à Charitate Christi, Tribulatio? an Angustia? Fames? &c.* Ergo festinare, quandoq; licebit, sed festinatione, non ignavè, & negligenter agere, assvetæ Mentis, sed festinatione concalescentis Cordis, & excedentis Dao Mentis, quæ, si festinat in orando, afficiendo, proponendo, festinat ideò, quia plena est; festinat, quia plenè, ac clarè, & ignitè, ea, quæ festinatè agit, penetrat; Festinat, quia Verbum bonum eructat. Festinat, quia Vnctio, celerem motum facit. Sed hæc hactenùs sint satìs ad persvadendum, ut Mens nostra cum Verbis suis, intimam, & veram habere curet Concordiam, &, non tamtùm non cogitet aliud quàm loquitur, sed etiam, ut hoc, quod loquendo cogitat, cogitet formaliter, vivaciter, expreſsè, exaggeratè, deliberatè.

Hæc Industria, usum sui habebit utilissimum, in plerisque, sive præmissis, sive subsequētibus Industriis; Nisi enim ejus in illis

habita

habita fuerit ratio, ferè nullus earum Fructus erit, omnes ſiquidem Vigorem, & Efficaciam ab hac accipere debent, atque adeò etiam, omnes iſtam ſupponunt. Quod conſultò adjeci, ut hujus Induſtriæ uſum tamtò efficaciùs explicarem, atque explicando perſvaderem. Verè enim ſic res habet, & non aliter, ut experienti patebit.

INDVSTRIA XXIX.

In Actionibus noſtris anticipare Punctualitatem, ultra Tempus morari; item, ægrè, & tardè agere, eaſdem præſcindere, ac breviare, ſummi Meriti eſt.

HAc unâ Induſtriâ, quinque Modos, ac veluti Induſtrias creſcendi in Merito, per noſtras Actiones expediam. 1. eſt. Agere, quæ agere debemus (ex Obedientia, vel ſponte, vel

aliâ

aliâ quâvis causâ) in Puncto Temporis, quo agenda est aliqua res. Hanc Rationem agendi S. P. N. IGNATIUS præcepit Societatis Hominibus, quos vult audito Signo alicujus rei agendæ, statim convolare, ad illam, etiam litterâ inchoatâ, imperfectâ relictâ, sive lecta, sive scripta illa sit: Talem punctualem Operum Peractionem, servasse videtur Patriarcha Noe, de quo testatur Sacrâ Sacrâ, quod in Articulo diei illius, quo jussus est à DEO, Arcam intrare, ingressus sit. Eamdem rationem suadere, videtur Sapiens, quando monet. *Particula boni Doni non te prætereat* Quasi dicat; si quid boni acturus, vel donaturus es DEO, vel certè, si quid Doni a DEO percepturus es, in ejus Servitio, vide, ut ad Punctum accurras, nec, vel primam, unamvé Particulam boni Doni, negligas offerre, aut accipere. Similis punctualis Executio, atque Operatio, innui videtur in illa Parabola, de decem Virginibus, præcipuè in illis Verbis. *Mediâ nocte clamor factus est. Ecce Sponsus venit, exite obviam ei, tunc surrexerunt Virgines illæ.* TUNC, dicitur, quasi illo eodem Puncto, Momentoque Temporis. Similiter &

ter & illâ frequenti Dominicâ Exhortatione, quâ exhortatur Servos fideles, & prudentes ad vigilandum, ut, *in quacunq; hora Dominus revertatur à Nuptiis, confestim aperiant ei.* Christo quoq; Domino familiare illud. *Nondum venit Hora mea. Hæc est Hora vestra. Propterea veni in Horam hanc. Venit Hora. Exiit summo manè, conducere Operarios.* Item. *Exiit Horâ tertiâ. Tempus meum nondum advenit.* Salomon quoque *Fili*, ait, *observa Tempus. &c.* Permagni ergo Meriti est apud DEUM, ad Punctum agere, quæ agenda sunt: & non ea tamtùm, quæ agenda sunt, ex Obedientiæ Præscripto, sed etiam ex proprio Arbitrio, ex volũtaria dispositione, ex Charitatis Fraternæ Studio. Estque hoc, tum Signum, tum Exercitium Dominii super se, Mortificationisq; Affectuum, etiam in rebus non illicitis, quæ est rara Virtus.

2. Agere anticipato, hoc est, etiam non expectato Tempore præscripto, vel Sponte designato, nisi aliquid obstet, cujus sit ratio habenda: vel, nisi anticipatio vitiosa sit; ut esset in delectabilibus Sensuum, vel in Laudem, Admirationemque Hominum, faciẽtibus; in his enim, non Anticipatione, sed po-

ſed potiùs morâ eſt utendum, ut infra dicetur. Cauſa hujus anticipatè agendi modi, eſt. Quia, qui citò dat, bis dat; quia Anticipatio illa, Fervorem, & Alacritatem Cordis, deſignat in Servo Dei. *Hilarem autem Datorem diligit Deus, & Solutio anticipata gratiſſima eſt.* Tum apud omnes, tum apud Creditores, Negotiatoresque præcipuè, & provocat ad credendum Creditorem: Fidelitatem enim, & Securitatem Creditori facit, & Timorem Moleſtiæ in exigendo debito, adimit; quod ipſum Homo, Reſpectu Dei, dum facit, non poteſt Deo non placere, conſequenter, non poſſunt hi Anticipati Actus, non eſſe Deo gratiſſimi, ſummique apud Deum Meriti. Bonus ergo Negotiator Spiritualis, Opera ſua, quæ Deum, quæ Proximi Charitatem, quæ Laborem, quæ Moleſtiolam concernunt, & in quibus anticipatis, nihil Senſui, aut compendiolo proprio indulgetur, facere curet, atque inchoare anticipatò, neque ſignum faciendi expectet. Sed antequam ipſum ſignum detur, jam paratus ſit, vel etiam, jam inchoaſſe, agere, à ſigno agendi, inveniatur. Exaggerabitur enim per hoc

Obedientia, Charitas, Fervor Disciplinæ, Exactio Vitæ communis, Observantia, Fidelitas, &c. Accedet Exemplum bonum Communitati Fratrum &c. Recedetur à Tempore, à Dilatione, &c. Vitabitur illud, quod Sapiens in pigro Servo notat. *Horâ surgendi, non te trices ad parietem.* Implebitur verò illud, quod idem, in ferventi Servo laudat. *Vidisti Servum velocem in Opere suo, coram Regibus ministrabit.* Et verè, dignus est Regali Obsequio, qui anticipare consvevit in Officio. Hanc Consvetudinem Anticipationis, de se ipso David cõfitetur. & scilicet nobis commendat, cùm ait, *Præveni in maturitate, & clamavi. Prævenerunt Oculi mei ad Te diluculo. Præoccupemus Faciem ejus in Confessione.* 3. Ratio est, agere cum Prolongatione, & Protractione temporis, quo aliquid agendum est, ita, ut non tamtùm non brevietur tempus, non tamtùm non in Puncto cessetur (nisi id quoque, ut cessetur, Obedientia cogat, vel ratio dictet hinc, & nunc) sed ut paululum etiam producatur, ut sit opus Supererogatorium: ita, ut sit mensura Operum nostrorum, non tamtùm plena, sed etiam coagi-

coagitata, supereffluensque, & conferta. Vnde in Apocalypsi cuidam dicitur. *Non invenio Opera tua plena.* Hæc Ratio in iisdem Objectis habet locum, in quibus & præcedens. Hanc Rationem, servatam passim commendatamque in gestis Sanctorum leges, quod nempè primi, & ante tempus etiam, ad Opus, ad Laborem, ad Vigilias, ad Ministeria Fratrum, ad Psalmum, ad Locum Pœnitentiæ, Orationem, convolarint. Vltimi verò, ab his discedere soliti fuerint. Est enim hæc agendi ratio, Signum Fervoris, Fidei, Charitatis, Obedientiæ, infatigabilis Animi, insatiati Obsequio Dei, Cordis, perseverantis, &c. Hanc Rationem & exegit, & sine Præmio, non futuram promisit Samaritanus ille piissimus, qui dixit Stabulario, de ægroto, *Curam illius habe, & quodcumq; supererogaveris, ego, cum rediero, reddam tibi.* Beatus Borgia, à Fratre, Orationis suæ Moderatore quoad Tempus, dicere solebat. *Plusculum etiam, Marce, Frater,* ab illo Petens, protrahi sibi tempus Orationis. Hoc etiam videtur innuere, illa Parabola Seminis in terram lapsi bonam, quod ad-

fert Fructum, non tamtùm simplum, sed trigesimum, sexagesimum centesimum; Hoc, & illa distributio pecuniæ ad usuram, videtur velle. 4. Ratio est, agendi cum aliqua Mora, & Dilatione; hæc locum habet in delectabilibus Objectis, in sensualibus, in parientibus Commendationem, Laudemque; in iis, ad quæ inordinatiùs nos propendere sentimus. Vt sunt, Cibi sumptio, aut Potûs, præsertim, cùm vel Sitis, vel Fames, vel Cupiditas inordinatiùs urget. Frenanda enim est appetentia, per moram aliquam spontaneam. Item Recreationes, Spectacula festiva, curiosarum rerum Aspectus, Auditus, &c. Aggressio Officiorum, vel Operum speciosiorum, Prolatio alicujus Sermonis, vel dicti arguti, acuti, ingeniosi. Narratio alicujus rei, cum Laude propria, conjunctæ. In his, & similibus, Mora, Dilatio, Repugnantiaque est laudabilis, modò ne sit fastidiosa, affectata, refractaria Obedientiæ, & in damnum Spiritualis Exercitii. Sic Saul, declarãdus Rex Populi Israel, abscõdit se; sic unctus in Regem, illico rediit ad Greges Ovium pascendos. Sic Christus

rapien-

rapiendus ad Regnum, fugit, qui rapiendus ad Crucem, ſponte obviam ivit raptoribus. In hoc Puncto, ſalva eſſe debet Obedientia, Charitas Fraterna, Exemplum bonum, Vita communis. 5. Ratio eſt, agere cum Abbreviatione tum Temporis, tum Actionis ipſius. Habet Ratio iſta locum, in iiſdem, in quibus proxima, quæ non ſunt illius Generis, hæc ſicut ægrè ad Finem, & quidem quamprimùm (ſalvis ſalvandis, puta, Obedientiâ, Charitate, Indemnitate) deducenda. In talibus, dum aguntur, guſtus eſt ſubtrahendus, Voluptas, vel Complacentia, vel impedienda, vel retundenda, ac diminuenda, vel perpetienda tamtùm, & quamprimùm excutienda. Iuxta illam, Sancti Auguſtini, in his ſumendis, (& eadem ſervari debet in reliquis delectabilibus) Regulam: ait ille ad Deum. *Hoc me docuiſti, ut Alimenta, tamquam Medicamenta ſumpturus accedam.* Hinc illa tœdia Sanctorum ſuper cibos, ſuper Officia honorata, & Prælationes; hinc fugæ ab Officiis, Geſtis; hinc fuga in loca ignota, ſi quando in ſuis inclaruiſſent, quàm vellent, &c. Fundamentum autem hujus totius, in his quin-

que modis agendi, traditæ doctrinæ, est illud, quod alicubi Sanctus Gregorius observat. Docet ille, Obedientiam aliquando habere debere aliquid de suo, hoc est, de Obediētis appetitu, & inclinatione, aliquando nihil omnino; Si Obedienti imperentur vilificātia ipsum, molesta, ardua, laboriosa, ad hæc advolare, festinare, in his hærere, & morari sponte, & libenter debet, hæc etiam ambire ex Odio sui, & studio contemnēdi, affligendique sui potest, imo debet. At verò, si Obedienti imperentur delectābilia, speciosa, grata, ab his fugere, ad hæc ægrè, cum Repugnantia (subjectâ tamen, cui subjicienda est) debet, in his affici tœdio, his liberari cupere, debet, & pro suo posse curare, & cùm potest licitè, excutere, ac effugere. Fundamentum hujus ipsius est, quia quę sunt molesta, & vilia, ab amore proprio plerumque fugiuntur. Ergò strenuus pugil, ut Amori proprio ægrè faciat, utque se ipsum vincat, ad ea festinat, eaque ambit, quæ Sensui, Honori, & Voluntati, Iudicio, Famæ, Vitæ commodis, proprioque Amori sunt inimica, sic enim ab Amore proprio fit remotissimus, & consequen-
ter.

ter, tutissimus, Christoque simillimus. E contra, quæ sunt mollia, grata, honorifica, placita, hæc Amorem proprium pelliciunt, & irritant, ad hæc ille festinat, hæc amat; strenuus ergo bellator, ut hic quoque Amori proprio offam cupitam subtrahat, ab his penitùs refugit, & repugnat, & nisi cogatur, vel Naturæ, vel obediendi, vel Charitatis Necessitate, illa ne quidem attingit, & in his coactus, ac gemens hæret, hæc quandocumque potest licitè, excutit, ut à periculo serviendi Amori proprio, remotissimus sit. Inde est, quod ad ea, quæ vel sunt inimica proprio Amori, vel nihil ei Commodi afferunt, Vir Spiritualis, & sponte, & anticipatò, & libenter vadit, in iisque moras trahit, tamquàm in suæ Securitatis Regno; Ad ea verò, quæ sunt Amori in deliciis, nonnisi tardè, & cum mora, atque oscitanter, ac gemens vadit: Ab his verò, tamquam ex laqueis, & retibus diabolicis, libentissimus evadit.

Quod autem dixi proximè, de Obedientia, ex Sancto Gregorio, hoc ipsum dico de omni Opere, quodcumque Viro Spirituali agendum est, Vel ingratum Sensui,

Amorique, vel gratum eidem; in illo enim multum de suo, in isto autem, nihil de suo conatu, affectuque debet habere; ad illud anticipare, vel in Puncto, scilicet temporis advolare, & tardè ab eo abire debet; ad istud ægrè pertrahi, ægreque illud sustinere, & denique, cùm primùm commodè id est, licitè potest, excutere.

INDVSTRIA XXX.

Per Substitutionem Voluntariam Vocis, aut Signi, unius pro multis Actionibus, Copia Meritorum, Compendiò conquiri à nobis potest.

Est apud Philosophos nota Doctrina, Voces Humanas, esse Signa ad Placitum, quibus Homines inter sese, Sensum Animorum suorum communicant. Esse autem Signum ad Placitum, vel ex Placito, est secundùm eosdem, nihil aliud, quàm convenisse, & conspirasse, propriæ Voluntatis Liberæ placito

cito, Homines, ut hæ tales, ex literis his, syllabis, vocibusque sic ordinatis, ac conjunctis, Dictiones, aut Orationes, essent talium Conceptuum suorum Internorum, taliumque Rerum, talium Voluntatum Signa: ita, ut iis ab uno prolatis, ab altero autem cognitis, alter ille cognoscat Sensum Animi, proferentis. Inde factum, ut v. g. hæc Vox (*Homo*) significet eam rem, quà Latinis, Homo dicitur *Animal Rationale*, &c. & qui audit ab alio efferri hanc Vocem, *Homo*, cognoscit eum loqui de *Animali Rationali*.

Hæc porrò Applicatio Vocum, vel Voluntaria, vel ex Placito Hominum profecta, ad aliquid significandum, puta, ad Conceptus Mentis, aut ad res conceptas à Mente, potest servire, non tamtùm Vocibus, atque Verbis, sed etiam aliis, quibuslibet Rebus, ac Notis, ut in communi Hominum usu, facilè videre est. Sic enim, ut significetur, in aliqua domo esse Vinum, pro foribus exponitur hedera, quæ significat, venale hîc Vinum haberi. Sic, ut significetur, aliquem esse hujus Familiæ, aut Prosapiæ, adhibetur tamquam Signum

Stemma Gentilitium, ab illa Familia olim delectum, & omnibus, ex ea Originem ducturis, in Notam, & Signum, & Insigne relictum. Sic, ut Arithmetici designent Multitudinum Speciem quamlibet, invenerunt Notas, unicuiq; pluralitati Vnitatum, designandæ, servituras; quo fit, ut, si Vnitatem designare velint, forment Signum 1. Si velint designare Vnitates quatuor, forment Signum 4. &c. atque hic Vsus Signorum ex Placito, tum notissimus, tum utilissimus est, Vitæ Humanæ, adeò, ut sine eo, nullo modo, Vitæ socialis Status, inter Homines consistere possit, ut consideranti, facilè constare potest. Cœterum, hunc usum Signorum, ex humano Placito, sive ea Signa, sint Voces, sive Res, sive Notæ aliquæ, sive Actiones, & Opera, sive Passiones, possunt Spirituales Negotiatores, meâ quidē Sententiâ, ad usum suū convertere, ita, ut ex eo, magnam, Profectuum, Fructuumque Spiritualium, hoc est, Meritorum apud DEUM Messem colligere possint, & quidem parvo labore, magno Compendio.

Quod antequam expono, revoco in memoriam

moriam Lectori, id, quod supra *Industriâ* 9. de nostræ Voluntatis Natura, & Fœcunditate, exposui, quæ tanta est, ut tamtùm possit, quamtùm sibi imperat, immo hoc ipso tamtùm sibi imperet, seu, quod tantam se esse imperet, tanta hoc ipso sit. Imperium enim ejus, Volitio est. Si ergò imperat sibi, ut tanta sit, tantam se esse vult, ac proinde, tanta est, quantam se esse, imperat. His positis, atque revocatis in Mentem

Quoniam Voluntas Actualis, semper tanta est, quanta esse vult, (cùm hoc illi, sit, esse Actu, quod velle) & quoniam Verba, Res, Actus, Notæ, possunt esse Signa earum, & tantarum Rerum, quantarum placet Voluntati nostræ. Igitur, si Voluntas nostra delegerit sibi Vocem, Rem, Actionem aliquam, quæ sit Signum talis Affectûs sui, vel tanti, à se eliciti, aut imperati, tum, quoties Voluntas usurpaverit illam Vocem, illam Rem, illam Actionem, toties censebitur, talem Affectum, atq; tantum elicuisse, aut imperasse. Exemplis fiet Res manifestior.

Placuit Hominibus, ut Genuflexio sit Signum

Signum ad Placitum, Reverentiæ, Subjectionis, Humiliationis, Circumstantia Orationis, & Habitus Supplicantis. Genuflexio, nec diuturna esse potest, nec frequens, nec ubique locorum, nec quovis tempore, eam fieri convenit, neque cuilibet per Vires, Valetudinem, Ætatem, licet. Placeat ergò Voluntati, Ambulationem Genuflexioni substituere, (aut Stationem, aut alium quempiam Actum) ita, ut, quoties genu flectit coram DEO, toties Honorem exhibuisse cēseatur, aut censeri velit, Deo, sic etiam, quoties gressum, seu passum fecerit, censeatur, aut censeri velit, Honorem DEO fecisse, se humiliasse, Orantis Habitum induisse. In hoc casu, dico tamtumdem valituros, ac merituros Voluntati, seu Homini Spirituali apud DEUM Passus, & Gressus, quamtùm Genuflexiones, tamtùm Ambulationem, quamtùm super Genua innixionem; cœteris paribus. Ratio est, quia, tam illi passus, quàm istæ Geniculationes, sunt Signa, ad Placitum; ex eadem ergò Voluntate, eumdem Valorem habebunt, &c.

Aliud Exemplum sit. Induit aliquis

Iustus

Iuſtus Veſtem, aut Cingulum, mortificandi Senſûs Gratiâ, ſubjiciendique Spiritui, aut impetrationis alicujus, in Honorem, in Charitatem Dei, &c. Non dubium, id eſſe meritorium apud Deum. Si tamen Voluntas utatur hâc Induſtriâ, & ipſa apud ſe ſtatuat, quemlibet Nodum Cilicii, vel acumen, ſive pili, ſive ferrei fili applicare carni, per ordinem, cum majori Fervore Charitatis, & in majorem Exaltationem, Dignificationemque Dei, ita, ut Primus Nodus, Primumq; Acumen, Carnem cruciet, ex Charitate Voluntatis in Deum, ut Duo, Secundus cruciet, ex Charitate Voluntatis in Deum, ut Quatuor; Tertius cruciet, vel Tertii Dolorem ferat Voluntas, ex Charitate in Deum, ut Octo; Quarti Dolorem ferat ex Charitate, ut Sedecim. Et ſic deinceps. (vel etiam, ferat quemlibet ex majori millies, millies Fervore Charitatis in Deum) Dico unumquemque Nodum, unumquodque Acumen, futurum Signum, tanti gradûs Charitatis in Deum, tantiq; Fervoris; & Dolorem, ſeu potiùs Meritum Doloris, gradui Charitatis, per illum Dolorem, vel Acumen dolorificum, ſignati,

inten-

intentique, responsurum. Ratio est. Quia enim Voluntatis nostræ Posse (quamtù m ad Actus eliciros suos spectat) est ejus Velle, &, Velle, est Posse, hinc fit, ut tantus sit Actus ejus elicitus, quamtùm est ejus Velle, fit, inquam, ut tamtùm Possit, atq; re ipsâ faciat, quamtùm Vult.

Id ipsum facere potest Voluntas Hominis, Flagellationem facturi Corporis sui. Designet Homo, velle se centum Ictus sibi infligere, & velle, ut quilibet Ictus, sit ex majori Fervore Charitatis, vel Humilitatis, vel Patientiæ, vel simul horum omnium; Profectò inter inflictionem ictuū, non potest Homo simul, & numero ictuum, & Exercitationi Fervoris majori, majoriq; ac repetitioni attendere, tum, propter moram, tum, propter Fatigationem Mentis, tum, propter Facilitatem Erroris, &c. statuat Voluntas numeros ictuum esse, & numeros Fervorum repetitorum, & Voces, quibus numerat ictus, statuat ex suo Placito, esse etiam Signa excitati Fervoris majoris, ac majoris; dico, tamtumdem id valiturum apud DEUM, Voluntatique profuturum, quamtùm, si ad quemlibet ictum

subsi-

ſubſiſtens, expreſſim, conceptis uſitatis Verbis, eliciat Propoſita, majoris Fervoris, &c.

Id ipſum facere poteſt Voluntas, Hominis, recitantis Horas Canonicas Sacerdotales, vel, Horas Beatæ Virginis minores, vel, Roſarium, Coronamve Beatæ Virginis, vel alias Orationes vocales, poteſt enim intendere quamlibet, vel, Vocem. vel, Literam, novo Fervore Charitatis, Reverentiæ, Obedientiæ, Religionis, Humilitatis, &c. Signum autem, immo etiam Actum novi Fervoris, eamdem, quamlibet Vocem, Literamve, ex placito ſuo deſignare.

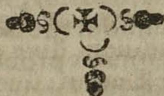
Ex hoc ipſo Fundamento, placitæ, & voluntariæ Deſignationis, ſi quis conſueverit fortè, Orationes, ſive à Spiritu Sancto in Scriptura, Pſalmis; ſive à piis Viris conſcriptas recitare, quarum Senſus, ex communi Vocum acceptione, pro uno tamtùm Orante dirigatur, eaſdem pro aliis, vel tota etiam Communitate, pro tota Eccleſia, aut Republica, dirigere, nullo Verbo mutato, ſed tamtùm Vocibus ſingulariter ſonantibus, ex proprio placito, dando ſi-

do ſignificationem communem, v. g. Si quis dicere ſoleat Divinæ Bonitati. *Æſtimo Te, ſuper omnia.* Vel. *Miſerere mei, ſicut ſcis, & vis*, &c. Illud [*Æſtimo*] ſic veſit ſonare, acſi diceretur, Nomine totius Vniverſitatis, Creaturarum, Hominum, Eccleſiæ, Communitatis, &c. Item, illud [*mei*] velit ſonare, quaſi eſſet dictum, Ore, Affectu, Perſonâ, Communitatis alicujus; Atque ita hoc Voluntatis Compendio faciet, ex privata Oratione communem, & quod privatim ſibi petere ſolebat, petet ſibi cum omnibus, quod facere tantò procliviùs, atque efficaciùs erit Voluntati, ſi quis conſveſcat, ſe, cum tota Creaturarum, vel Eccleſiæ, vel Regni, &c. Communitate, quaſi unum apprehendere, Communionéq; ac Vnionem cum illa habere.

Simili Ratione poteſt Voluntas ex ſuo placito unicam Vocem, aut Notam, aut Actionem aſſumere, ad ſignificandam aliquam Multitudinem. ſive Actuum, ſive Graduum, ſive Rerum, ſive Laudum, ſive Humiliationum, in DEum, in Sanctos, &c. Ita ut, quod multis Notis, aut Verbis deſignare alioquin deberet, hoc unâ Voce, aut

uno

uno Signo designet, v.g. Sacerdos facturus Sacrum, in quo aliquoties genu flectet de more, potest ex placito suo designare, & deputare quamlibet Genuflexionem facere, Affectu, & Reverentia, & Debito Sanctorum omnium in Cœlo, omnium Hominum in Mundo, omnium Creaturarum Dei. Sic potest quis ex Voluntate sua statuere, dicere hæc Verba. *Amo Te, Deus, super omnia*] decies, aut centies in diem, ita, ut quælibet pronuntiatio istorum Verborum, & dicatur, & Signum sit, quod dicatur, Affectu omnium Creaturarum, sive Numerum, sive Debitum, sive Conatum, sive omnes Circumstantias earum spectes.

INDVSTRIA XXXI.

Ad acquirendos Spirituales Thesauros Meritorum, Gratiarum, Virtutum, Gloriæ, aliorumq; Donorum Cœlestium, compendiose, atq; modico quodam Lâbore, Conatuque accommodata.

Varos esse debere, Servos, Amicosque Dei Donorum Cœlestium, nemo dubitat: dubitare certe, ipsorum, Dei Servorum, nemo debet. Præterquam enim, quod Naturâ nostra, boni appetentes sumus, & eò quidem magis, quò bonum majus, superiusque esse constiterit, cujusmodi esse Bona, Bonaque Cœlestia, apud omnes probos, in confesso est: hæc quoque est, Divinæ, illius Optimæ, Maximæ, Naturæ, Voluntas, Cupiditas, Persvasio, atque denique, accuratissima Præceptio, ut nullum, omninò Vitæ

Punctum,

Punctum, elabi nobis ſinamus, quo, non aliquod Cœleſte Lucrum, Bonumque acquiramus, ut nullum Terminum, Finemque, nullam Menſuram, atque Modum, iſtiuſmodi Cœleſtium Theſaurorum Congregationi, ponamus; ſed inſtar famelicorum, atque ſitibundorum, inſtar cupiditate avaritiæ flagrantium, alia, atque alia Lucra Spiritualia, ampliùs, & ampliùs majora, & majora ſitiamus, quæramus, conquiramus, & in Cordium noſtrorum penetralibus, vel, potiùs in Divinæ Remuneratricis Iuſtitiæ reconditoriis, gazophylaciisque recondamus. Nihil ſanè Divinæ Munificentiæ, ſemper ad profundendum ſeſe nobis, quàm maximè incumbenti, ad Mentem, & Palatum, atque Guſtum fieri poteſt accommodatiùs: quàm perpetuo quodam conatu Cordis Mentisque, dilatando, eam, quàm capaciſſimam facere, ad excipienda, congreganda, concludendaq; Munera, & Merita, & Prœmia Cœleſtia. Nullum Divina Omnipotentia, Fidelitas, Securitasque Laborem expectat avidiùs, excipitque impenſiùs, quàm ſi ab humano Corde, ad eam deferantur, congeranturq;

majores & majores, assiduè incessabiliterque bonorum Operum, Gratiæ, Gloriæq;, Meritorum, Actionum studiosarum, virtuosarumque Messes, atque Manipuli. Immensum quoddam Horreum est DEUS: Creaturarum Rationalium, potissimùm autem Hominum, & quidem electorum, Causâ Operum, & Constitutum: In quod securissimè omnes omninò, quascumque placuerit, Bonorum suorum, Laborum, Meritorum, Messes comportare, & convehere, ab imo ad summum usque, strenuissimi Operarii, avarissimique Feneratores, possint. Istud Horreum, unusquisque electorum, suum habet, vel potiùs, cuilibet Electorum, se fecit DEUS: id unum, & expectans avidissimè, ut ab Electo quolibet, quàm cumulatissimè impleatur, & ferens molestissimè, si ab aliquo Electorum, parcè, tardè, negligenter vilibus quibusque scrutis, & paleis inficiatur. Sed DEUM appetere, plùs quàm avidissimè, nostram Spiritualem Perfectionem, atque in Divitiis Cœlestibus Ditescentiam, quàm copiosissimam: sicut ille solus dubitat, qui Divitias Bonitatis ejus ignorat, & Profusionis ejus in nos Propensio-

pensionem non credit; ita ille quoque solus in ea sibi persvadenda, laboret. Ii certè, qui de DEO sentiunt in Bonitate, hoc labore opus non habent: sed illud unum, solumque laborant, & cogitant, ut quàm copiosissimas Meritorum Cœlestium, Operumque supernorum Divitias cogant, sementes faciant, Messes congregent, Thesauros recondant. Huc studia sua convertunt, hîc curas defigunt, in hoc Vires convertunt, huc ingenia intendunt, huic Industrias consecrant, hîc sumptus deperdunt, dependuntque, ut alias, atque alias occasiones captent, artes excogitent, praxes usurpent; Quibus novas, magnas, pretiosas, copiosas Divitias, in hac quidem vita, undique corradant, in Cœlestes verò Habitationes, atq; in Divina Reconditoria convasent, concludant: scientes, id esse maximè in Votis DEO, maximè hanc Sanctam, & numquam satiabilem orexim placere Cordi Divino, maximè DEUM probare in nobis, inexpletam hanc famem, sitimque Iustitiæ, & Opulentiæ Cœlestis. Accedente insuper certissimâ, atque probatissimâ illâ cognitione: Quod acquirendis Bo-

nis, Divitiisque æternis, hoc tamtùm præsens vitæ, uniuscujusque nostrûm tempus sit, inviolabili, & nullatenùs prorogabili, immutabilivé Decreto destinatum, adeò, ut nullus umquam Sanctus, nullus Electus exstiterit, aut exstiturus sit, cui præter præsentem Vitam, aliud merendi Gratiæ, Gloriæque æternæ spatium concessum sit.

Ipsa certè DEI, atque nostrûm omnium PARENS, VIRGO MARIA, Ipsa etiam DEI-VERBI Humanitas, non aliâ Lege in Mundo vixit, quàm, ut omne Meritum Cœleste, hujus præsentis, mortalisque vitæ, haberet spatio circumscriptum. Cùm autem, etiam constet, nostræ vitæ tempus, adeò pretiosis, atque necessariis laboribus destinatum, esse adeò velox, & volax, ut Cogitatione nostrâ, eius in evolando, velocitas, inque ipsa velocitate volandi, irremissibilis Perpetuitas comprehendi non possit: sintque hæc duo, incredibiliter, arcano, attamen sapientissimo, justissimoque, DEI, Arbitrio, & Decreto, conjuncta: nimirùm, Tempus hujus Vitæ, esse adeò breve, & festinans, insuper ad evolandum, & hoc ipsum esse conquirendis

Cœle-

Cœleſtibus Bonis, deputatum: neq; aliud eſſe ulli ſperandum: inde eſt, quod quicumque rectè de Rebus, præſertim, Cœleſtibus, ſtatuunt: aſſiduâ cogitatione volvant, illa Spiritûs Sancti, in ſacris Paginis, exarata effata, atque Dictamina: quale illud. Eccl. 9. 10. *Quidquid poteſt facere Manus tua, inſtanter operare: quia, nec Opus, nec Ratio, nec Sapientia, nec Scientia, erunt apud Inferos, quò tu properas.* Item, illud, Eccleſ. 14. 17. *Ante Obitum tuum operare Iuſtitiam, quia non eſt apud Inferos invenire cibum.* Item, illud, Ioann. 12. 35. *Ambulate, dum Lucem habetis, ut non vos Tenebræ comprehendant.* Item. Ioann 9 4. *Oportet operari, donec dies eſt, venit nox, quando nemo poteſt operari.* Item, 1. Cor. 7 29. *Tempus breve eſt.* Item, Epheſ. 5. 15. *Videte Fratres, quomodo cautè ambuletis, non, quaſi inſipientes, ſed ut ſapientes; redimentes tempus, & quoniam dies mali ſunt: propterea, nolite fieri imprudentes, ſed intilligentes, quæ ſit Voluntas Dei.* Hæc, inquam, hiſque, ſimilia volvunt, atque iis, tamquam acribus ſtimulis, ſe excitant, ad vſum vitæ præſentis, ut non deſint Gratiæ Dei, &, ut particula bonæ diei, non illos prætereat, per-

 urgent,

urgent: quo possint, in brevi, explere tempora multa, & modico labore, invenire multam requiem. Quam ad rem, innumera sunt, à Sanctis, piisq; , ac Cœlestium Divitiarum, avaris Hominibus, excogitata Media, ac Adjumenta; quæ passim in eorum, & Sanctorum Vitis, & Spiritualium Magistrorum Scriptis occurrunt, quibus, an possit hæc quoque Industria, quæ deinceps hoc loco exponitur, adnumerari, judicabit partim Rationis Sensus, partim Experimenti Gustus.

Scopus, & Finis, Industriæ præsentis, est ille; ut doceat modum modico labore, atque tempore, plures, atque plurimos Actus meritorios: immò unico perbrevi Actu, multos, insigniter bonos, sublimesque Virtutum Actus efficere, atque per hoc, (quod consequens est) multa Merita conquirere, multos bonos Habitus, in mente, radicare; Multos Gratiæ, atque etiam Gloriæ gradus assequi; multas Obligationes pœnarum, Satisfactione tollere; Multis modis DEUM exaltare; multùm denique, in Sanctitate, & Iustitia proficere, & in Donis Cœlestibus ditescere. Qui modus

modus, jam in consequentib⁹, sensim explicandus est, ducto à quibusdam Notitiis, apud Spirituales Homines vulgatis, initio: ut ex his admissis, ad eas Veritates, quæ videntur & creditu & factu difficiles, persvadendas, commodum gradum facere possimus.

Constat igitur, *Primò*, apud omnes: Voluntatem nostram, à Conditore suo Deo, Nobilitatam esse, præ omnibus aliis nostris Facultaitbus, atq; Potentiis, Libertate, atque Dominio Actuum suorum, & non suorum tamtùm propriorum, sive à se elicitorum, sed etiam aliarum Potentiarum suarum; sive, ab aliis quidem elicitorum, à se autem imperatorum. Quâ Libertate, sicut nihil est in nobis, inque Voluntate nostra, nobilius, ita nihil est etiam admirabilius. Et ex multis, id quidem, capitibus, sed potissimùm, ex Vastitate Capacitatis, & ex immunitate, incapacitateque Coactionis. Immani etenim Sinu suo, Voluntas nihil non amplectitur, complectiturque, idque nullo alio labore, nullo conatu, nullâ fatigatione, nullâ dilatione, & extorsione, nullâ locorum, temporumq;

rumque varietate, præterquam, suâ propria Volitione; præterquam, dico, sui ipsius, soliusque Usu, solo volendi Actu, ita, ut hoc sit satis ei, ad omnia. *Volo, quia volo: Quia, Velle, volo, &c.* A quo, sui usu, à nulla Potentia, impediri potest Nolens; sicut vicissim, ad hunc, sui usum, à nulla Vi, adigi potest, nisi, Volens, adeò, ut hæc sit, Operum ejus, ultima, adæquataq; Ratio. *Volo, quia, volo. Nolo, quia, nolo.* Vel. *Volo, quia, Velle, volo. Nolo, quia, Nolle, volo. Velle, nolo.*

Constat, *Secundò.* Voluntatis Capacitatem, non in eo solùm positam esse, quod multa, quodvé omnia, complecti, Sinu suo, possit, quæcumque, ab intellectu cognita, ipsi objiciuntur. Sed etiam in hoc, quod, quæ intellectus cognoscit, multa, variaque, alia post alia, Voluntatiq; proponit, Voluntas uno Actu, unâ Manu, uno veluti Haustu, complecti, in eaque simul, ac semel ferri, ac tendere possit, ea scilicet, vel amando, vel desiderando, vel possidendo, deque illis gaudendo:

Constat, *Tertio.* Voluntatis nostræ Actus Liberos, sive Elicitos, ac Internos, sive im-

ve Imperatos, aut Externos, quamtùm ex nostra parte, requiritur, esse Principia, & Fontes, Materias, & Occasiones Meritorum, Gratiæ, & Gloriæ, aliorumque Bonorum Spiritualium acquirendorum. Actus enim nostri Non Liberi, quatenùs sunt non Liberi, eatenùs, non meritorii. Libertas enim in operando, est Radix, quòad nos, in Merendo.

Constat, *Quarto*. Potentiarum nostrarum Actus diversificari, seu multiplicari, (quidquid sit de aliis, etiam ad hoc requisitis) ab Objectorum, ad quæ terminantur diversitate, atque multiplicitate, idque, tam Specificâ, quàm Numericâ. Ita, ut esto, aliquando videatur, esse Actus, alicujus Potentiæ, quasi specialiter spectatus, numero unus, reverá tamen, sit varius, & multiplex, tum, numero, tum etiam, specie. Ita: Si uno intuitu, oculorum, videam, Rem albam, & nigram, juxta se sitas, erit Visio Albi, & Visio Nigri, specificè distincta una ab alia, esto unus videatur esse Oculorum Usus, & Actus. Quod in Voluntatis quoque Actibus, (imo singulater in his) reperitur, sive Elicitis, sive Imperatis,

peratis, ut ex dicendis constabit. Etenim in Milite, pugnandi Voluntas, una, eademque, quatenùs pro DEO fit, Charitas est; quatenùs pro Fide, & Ecclesia, & Religione, est Fides, atque Religio; quatenùs pro Patria, est Pietas; quatenùs pro exercenda Christiana Fortitudine, est Fortitudo; quatenùs pro Principe, est Fidelitas; quatenùs ex Imperio Imperatoris, est Obedientia; quatenùs pro Gloria, & Victoria, est Honestas, & Magnitudo Animi, &c. Similiter, alicujus Hominis Genuflexio, conversa ad honorandum DEUM, & Regem, erit Cultus Latriæ, & Duliæ. Similiter, unus Actus Amoris, conversus ad DEUM, est Charitas Latreutica; conversus ad Beatam Virginem, est Charitas Hyperdulica; conversus ad Sanctum aliquem, v. g. Iosephum, est Charitas Duliæ. Quas Conversiones tres, potest Voluntas nostra in uno materialiter, Actu Amoris reponere; Qui tamen Actus Amoris, & formaliter, & numericè, erit distinctus, sicut Amor DEI, & Beatæ Virginis, & Amor S. Iosephi, est unus, ab altero, Specie, consequenter, Numero, distinctus. Non potest enim

Amo-

Amore DEI amari Beata Virgo, neq; Sanctus aliquis, neque Sanctus Ioseph, Amore Beatæ Virginis, neque Amore Beatæ Virginis, aut S. Iosephi, amari DEUS debet. Atque hoc benè notandum, memoriâque retinendum est, propterea, quæ jam inferiùs dicenda sunt.

Constat, *Tertiò*, Posse Voluntatem nostram, pro suo Arbitrio, atque Libertate, Actus suos, vel dilatare in immensum, vel contrahere eosdem, in arctum valdè: Ita ut, postquam aliquem Actum diutissimè, vel diffusissimè elaboravit, elicuitque, possit postmodum eumdem redigere in compendium quoddam, & tamen eumdem ex eo, aut pænè eumdem, quin etiam aliquando pro sua dispositione, majorem fructum capere. Hoc ex Fundamento, Pater Iacobus Lainez, de nostra Societate, Vir, pari Prudentiâ, atque Sanctitate præditus, Professionem suam Religiosam omnem, olim quidem emissam, & conceptam, compluribus, quà Vocibus, quâ Actibus; quotidie tamen Sacrum faciens, paucissimis Verbis, & compendiosissimo Mentis Conceptu adstrictam, renovabat, dicens hæc tantùm:

tùm: (*Domine, quæ volui, rata habeo*) Quâ eâdem Ratione, posset Voluntas nostra reassumere omnes suas, præteritas, bonas, sanctasque, in DEO, vel propter DEUM, Affectiones, atque Voluntates, atque illas apud se approbare, DEO rursùm, & rursùm offerre, &c. Similiter, per contrariũ, omnes malas, ac quovis modo displicitas DEO Volitiones suas, potest Voluntas retractare, atque nolle; Quod certè facit, in quavis universali, peccatorum Detestatione, deque illis Contritione. Quod Voluntatis nostræ ingenium, plurimorum potest esse fons Meritorum, occasioque Bonorum, si illud in Efficaciam suam reducatur, ad Vsumque revocetur. Posse autem revocari, ex dictis manifestum est, non eo, solùm modo, quem jam exposuimus, singulatim scilicet, aliqua istiusmodi plurium Actuum compendiatione, in unumque Actum Reductione, sed etiam, variarum classium, complures Actus, in varia brevissima compendia redigendo, atq; per hoc, Actus, sine Multiplicatione multiplicando, ac sine multo labore elaborando, ut jam videre est in subjecto Exemplo, quod

quod, tamquam Paradigma, Industriæ præsentis, subjicitur, atque in eo, incredibilis, Voluntatis nostræ Thesaurus, admirandaque Vis, quæ in ea (pro ejus quidem parte, quam adferre debet) ad cumulanda Merita, conquirendasque Cœlestes Opes, & exercendos Virtutum Actus, compendioso valde labore, noscitur esse deposita. Suppositis enim his, quæ jam de Voluntate nostra dicta sunt: Fiat hic Actus. *Ter Sancta Trinitas, pro me, & pro omni Creatura, Amo Te, super omnia, Tibi gaudeo, Gratias ago, Miserere mei, sicut scis, & vis.*] In hoc Actu, si exteriori tamtùm, & apparenti Sensu accipiatur, octo Actus, videtur, Voluntas exercere, ergà DEUM, Trinum, Vnum. Si verò in arcano Intellectûs Sensu, Voluntatis verò compendioso complexu, expendatur, invenientur, in eo, nimirùm quadraginta quinque Actus, omnes in Numero, plerique Specie diversi. Quod explicare, operæ pretium duco fore, cupidis Divitiarum Spititualium, compendiosè parandarum.

Imprimis ergò, Verba illa. *Ter Sancta Trinitas.* Non solùm DEUM, Trinitatem,

(ut

(ut vulgò) appellant, ſed complectuntur triplicis generis Perſonas Sanctiſſimas, in Sanctitate tamen ipſa, non parùm diverſas. Complectuntur enim primò. Trinitatem, DEUM Patrem, Filium, Spiritum Sanctum, & complectuntur ex Intento Voluntatis, non confuſè, & conjunctim, ſed diſtinctè, explicitoque Intuitu, (ſeu Intento) Tres Divinas Perſonas. Complectuntur Secundò. Christum IESUM, DEUM-HOMINEM, qui quatenùs talis eſt, quatenùs, inquam, eſt Compoſitum ex duabus, vel etiam tribus Naturis, Subſtantiiſvè, in Unitate Perſonæ VERBI, conſtans (nempè ex Divinitate, Corpore, & Anima) eſt quidem idem omnino DEUS, cum Patre, & Spiritu Sancto, non per Rapinam, aut Adoptionem, ſed per Naturam: Tamen ratione adjunctæ Humanitatis, eſto Hypoſtaticè unitæ, eſt non modica diſtinctio, atque differentia. Complectuntur Tertiò. Pretioſiſſimam, DEI Matrem, Virginem, MARIAM, quæ eſt, quidem omnium Creaturarum purarum Sanctiſſima: Sanctitate tamen inferiore, quàm eſt, vel DEI ſimpliciter, vel DEI-Hominis. Iuxta hunc

complexum,

Complexum, Sensumque, Verba ista. *Ter Sancta Trinitas.* Continent in se Confessionem, (atque etiam Invocationem) & Fidem altissimorum Mysteriorum, & quidem minimũ, Actibus Fidei quinq; cõprehensam: Videlicet Confessionem, 1. Dei Patris. 2. Filii. 3. Spiritûs Sancti. 4. Christi, Dei-Hominis. 5. Mariæ. Dei Matris; quæ Confessiones, sunt, ad minimùm, numero distinctæ, alioquin omnino aliæ specie, & earum Confessio à Voluntate simul sub hoc cortice eorumdem Verborũ intenditur, supposito eorum isto jam dicto Sensu, reposito in intellectu, qui est Dux, & Lux Voluntatis.

Secundò. Verba illa, [*Pro me*] simplicem, & planum quidem Sensum habent, nihilominùs, ad singulos consequentes Actus, reassumuntur, ex Sensu Intellectûs, & Intento, Placitoque Voluntatis. Vt sit hic Sensus. *Ter Sancta Trinitas, pro me, Amo Te, super omnia; pro me, Tibi gaudeo, de omnibus Bonis Tuis; pro me, Tibi Gratias ago, pro omnibus Beneficiis, &c.* Estque Actus Charitatis, ergà me ipsum, qui me ordinat, ad Deum Patrem, Filium, Spiritum Sanctum,

ad DEUM Hominem, & ad DEI Matrem, per Amorem, & per omnes illos Actus, qui deinceps exprimuntur. Ex qua Explicatione, hujus particulæ, etsi fortè multiplices Actus assignari, latentes hîc, possent, tamen vitandæ confusionis gratia, unicum tamtum Actum (quem, Charitatis propriæ dixi) in eo numero, & esse, suppono.

Tertiò. Verba illa, [*Et pro omni Creatura*] Interpretor, eodem sensu facta, & accommodatione, quo, & præcedentia, in iisque, tamtùm etiam unum, Charitatis meæ, erga Creaturas, Actum colloco, quo easdem ordino, ex Placito Voluntatis, in DEUM, Christum, & DEI Matrem.

Quartò. Verba illa. [*Amo Te, super omnia*] aliter respiciunt, Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum, aliter, aut potiùs alio Actu, DEUM-Hominem Christum, aliter DEI Matrem. Tres enim Personas respiciunt, sub ratione Deitatis simpliciter, Christum respiciunt, sub Ratione Incarnati, & Redemptoris, quæ Ratio amandi, in solo Christo est, & non in Patre, neque in Spiritu Sancto, quia Incarnati non sunt. DEI verò Matrem, non respiciunt, sub Ratione

tione Divinitatis, contentæ in ea, ullo modo, cùm sit pura Creatura, proinde non sonant Charitatem Latreuticam, soli Dei Matri, quâ tali, propriam: Vnde illa Verba. *Amo Te, super omnia.* Quatenùs Dei Matrem respiciunt, sensum habent latentem, *Amo Te, super omnia, Deo minora.* Quo uno, atque solo, Dei Mater est minor, cæterùm omnibus aliis à se creaturis, est major, ut supra omnes illas, meritò coli, honorari, amari, laudarique possit Igitur hâc positâ Explicatione, horum Verborum: continebunt, ex Placito Voluntatis, ista Verba. *Amo Te, super omnia.* Quinque diversos, Amoris Actus. Vnum, ergà Patrem, Secundum, erga Filium, Tertium, ergà Spiritum Sanctum. Quartum, ergà Deum-Hominem. Quintum, ergà Dei Matrem. Qui, si duplicentur, quatenùs pro me, &, quatenùs pro omni creatura, exercentur, fient decem, ut etiam ipse Textus Verborum poscit, quod tamen in præsenti non facio, licèt facere, meritò, & ex Veritate possem.

Quintò. Verba illa, [*Tibi gaudeo*] pari modo, quo præcedentia, proportione du-

ctá, ex Sensu Intellectûs, Placitoque Voluntatis, accipienda sunt, ita, ut Affectus Gaudii, de Bonis, atque Perfectionibus, aliter respiciat DEUM Patrem, Filium, Spiritum Sanctum, aliter DEUM-Hominem, aliter DEI Matrem: Et sint quinque Actus Gaudii, iique duplicati, pro me nimirùm, & pro omni creatura, exerciti, in DEUM, Christum, & DEI Matrem, ut suprà dictum est.

Sextò. Verba illa, [*Tibi Gratias ago*] eumdem in modū acceptanda, & multiplicanda sunt, ex Placito Voluntatis, Gratias agere intendentis: Aliter enim Gratias agimus Patri, Filio, Spiritui Sancto, quâ DEO, Authori, Fonti, Principioque omnis Boni nostri; Aliter DEO-Homini, Incarnato pro nobis, Redemptorique nostro, quæ Beneficia, solus DEUS-Homo, executoriè, subjectivè, meritoriè, exinanitivè, quoad Se, propter nos, contulit in nos: aliter denique, DEI Matri, Beneficiorum debitores sumus, & Gratiarum Actionis, pro eis. Proinde varii sunt hic Actus Gratitudinis, uno, licèt, eodemque Verbo, & Sono expressi, & quidem, pro me, & pro

omni

omni creatura eliciti, ac proinde, in Denarium, saltem Quinarium numerum multiplicati,

Septimò. Illud Verbum, [*Miserere*] Orantis Sensum habet, Misericordiamque poscentis, à Patre, Filio, Spiritu Sancto. Item, à DEO-Homine, Meritore etiam, non tamtùm Collatore Misericordiæ: Item, à DEI Matre, Impetratrice Authoritativa Misericordiæ, atq; Veniæ, & omnis Gratiæ, à Deo quidem, ut à DEO, à Christo verò, ut à Filio suo, &c.

Octavo. Illud Verbum, [*Nostri*] sicut se extendit ad me, & ad omnem creaturam, (quam, si placet, partiri specificè, licet Voluntati) ita etiam continet Actum Charitatis, & Orationis, Impetrationisque, extensum ad omnem Creaturam, qui Sensus idem omnino, ex Placito Voluntatis, latere posset, in voce, *Mei*, (*Miserere mei*) nec non, in illa, secundo loco, superiùs expensa Particula, *Pro me*, si Voluntas per Particulam, *Me*, & *Mei*, intendat, & velit complecti omnem Creaturam, tamquam aliquo modo unitam mihi, & unum quoddam mecum, idq́; vel propter Rationem Crea-

tionis à DEO, in hoc universo; vel propter voluntariam Impersonationem mei, cum omnibus creaturis, omniumque creaturarum, mecum; quod fieri posse, satis constat ex Doctrina, & Vsu Sanctorum, & ex Mente DEI, Rationales Creaturas condentis in Laudem suam, sibi reddendam, Nomine, tam suo proprio, quàm omnis reliquæ irrationalis creaturæ, & deniqúe, dictis alibi, de hoc ipso argumento, ex instituto.

Nonò deniqúe. Verba illa, [*Sicut scis, & vis*] aut [*Sicut potes, scis, & vis*] Includunt in se, ex Placito Voluntatis, Actum absolutæ Resignationis, in Voluntatem placitumq; Patris, Filii, Spiritûs Sancti, & Christi, & Dei Matris: aliter quidem, & aliter, juxta dicta in præcedentibus, inveniunturque decem (minimumque quinque) Actus, diversi numero, & ex parte, Specie, Resignationis, &c.

Computatis, juxta prædicta, Actibus omnibus, in prædicto Actu, de Mente, Placitoque Voluntatis, conclusis, reperientur, minimùm Actus, 45. atque ita, uno Actu illo usurpato à Voluntate, eliciuntur Actus tot: parvo sanè compendio, ac modicissimo la-

mo labore: qui Actus, si repetatur, eodem Sensu decies, elicientur Actus, quà numero, quà specie, diversi 450. Si repetatur in duabus decadibus, elicientur Actus 900. Et sic deinceps.

Non arbitror immorandum esse mihi, aut in Commendatione hujus Industriæ, aut in ejusdem Fœcunditatis Declaratione: Ingeniosa est Charitas, atque Vnctio Spiritualis, eademque avara, & insatiabilis: ostendisse illi venam Auri Cœlestis, sufficit: fodiendo, plus adinveniet, quàm, vel ipsa, quæ fodit, speraverat. Et nihilominùs, ea, quibus Vsus Industriæ hujus, explicatur, haud dubiè Fœcunditatem ejus declarabit, variosque modos ostendet, quorum, ad instar, aliæ & aliæ Industriæ excogitari, non absque Vtilitate Spirituali, possint.

Vult aliquis, centum Actus Amoris Christi, & alios; item, centum, Amoris Pretiosissimæ Parentis, MARIÆ, elicere; Ope, Industriæ traditæ, efficiet hoc, uno, eodemque labore, ac tempore. Si, v. g. assumpto Rosario, in centum Globulis, dicat, seu Corde, seu etiam Ore. IESU,

MARIA, *Amo Te, super omnia.* Etsi enim hæc Verba, quoad Sonum materialem, indistinctè proferet, tamen, quoad Sensum, à Voluntate informatâ intentum, in quolibet Globulo, duplicem, specie, numeroq; distinctum, Charitatis Actum, eliciet: aliter enim Christus amatur, super omnia, aliter Beata Virgo, ut supra vidimus.

Pari Ratione, si quis tres Coronas Charitatis, Adorationis, Gratiarum Actionis, Humiliationis, Subjectionis, &c. velit dicere, unam quidem Deo, aliam Christo, aliam Dei Matri, uno, eodemque labore, omnes tres Coronas decurrere poterit, dicendo v. g. illa Verba. *Ter Sancta Trinitas, Amo Te, super omnia, Tibi Gratias ago, Tibi me submitto, &c.*

Pari Ratione, secundùm eamdem Industriam: Si quis dicat. IESUS, MARIA, IOSEPH, *mei dulcissimi Amores, patiar ego, moriar ego, Amore vestri, totus sim Vester, nullus meus.* IESUS, MARIA, IOSEPH, *Exalto Vos, gratulor Vobis, omnia Bona Vestra, adeste mihi in Articulo Mortis meæ, date mihi Spiritum Orationis, Donum Perseverantiæ finalis in Gratia, &c.* (Quæ Verba, ad IESUM, & MARIAM, Alphonsus

phōs Rodriquez, nostræ Societatis, assiduò repetebat) his Verbis, esto unis, & uniformiter tamtùm prolatis, tamtùm secundũ Sensum eorum, aliter ad Christum, aliter ad Beatam Virginem, aliter ad Sanctum Iosephum, afficietur, proindè, plures, Numero, & Specie, Actus, Affectusque ergà hanc Triadem Sanctorum, eliciet.

Pari Ratione: Si quis dicat in Fine Psalmorum, aut etiam extra Psalmos. *Gloria Patri, & Filio, &* *Spiritui Sancto. Gloria Matri, & Filio, & Iosepho Sancto. Sicut erat in Principio, & nunc & semper, & in Sæcula Sæculorum. Amen.* Manifestum ex jam dictis est, quàm diversimodè, proinde, quã multiplices Actus, Affectusque Glorificationis, in horum Verborum Prolatione, efficiet.

Pari Ratione: Si quis induat Personam, Officium, Obligationem, Voluntatem, Debitum, quin & Entitatem, Substantiamq; omnium Creaturarum, atque sic in omnes Creaturas, impersonatus, omnibusq; unitus, dicat DEO. DEUS *meus, Amo Te, super omnia. Exalto Te, toto me. Subjicio me totũ, Tibi. Fiat de me Voluntas tua. Doce me Voluntatem*

tatem Tuam. Miserere mei, Gratias ago Tibi, pro omnibus Beneficiis Tuis, in me. Hæc Verba, & hi Affectus, atque Actus, ex Placito Voluntatis, non sonabunt, unum Hominem dicentem, sed sonabunt omnem creaturam, omnis creaturæ Nomine, DEUM amabunt, exaltabunt, Gratias illi agent, Misericordiam omnibus poscent, redundabuntque in tot Creaturas, quot de facto sunt, & erit tantus Actuum Numerus, quantus & creaturarum, aut certè, si hoc incredibile est, erit unus, sed tantus, qui quodammodò, omnium creaturarum Actus adæquet, si illæ eum elicerent; quoniam, etsi elicitur ab uno tamtùm, non tamen quasi ab uno, sed quasi à nobis, immo, quasi ab omnibus, uni illi Vnitis. Etenim, certum ac manifestum est, quod hic Actus, v. g. DEUS *meus, amo Te.* aliter sonet, si ab uno, tamquam ab uno, & unius Nomine, Personaque eliciatur, aliter autem, si eliciatur ab uno quidem, sed non tamquam ab uno, sed tamquam à duobus, à tribus, à decem, à centum, ab omnibus, & singulis Hominibus, ab omnibus, & singulis Creaturis; neque potest facilè assigna-

ri, in

ri, in quo consistat hæc Sensûs Differentia, nisi, quod Actus ille dilatetur, & quasi multiplicetur, pro Numero eorum, quorum Nomine elicitur. Quod, si ita est, quis non videt, quanta sit, vel in hac una Industria Facultas, ad locupletandos in nobis Cœlestes Thesauros? Non possum certè, non denuò inculcare Lectori Fœcũditatem admirandam Voluntatis nostræ, necnon Capacitatem immensam, atque Potestatem felicissimam, in maximis lucris, minimo labore, summoq; compendio faciendis, Ex his enim, quæ jam diximus, in præsenti, liquidò constat, Voluntatem nostram, uno Com[illegible]ate, unâ perbrevi Intentione, complecti, exhaurireque totum id, quod Intellectus plurimis discursibus, difficillimoq; labore cognoscit, & assequitur, apice uno Voluntas cohibet, quod Intellectus, Volumine vasto, vix tenet. Sed ad id, unde digressa est Oratio, revertatur, ad Vsum, videlicèt Industriæ traditæ, præter hunc enim, quem exposui, alius Industriæ Vsus esse insuper potest: & quidem, non in Verbis jam, qualis hactenùs explicatus est, sed in Factis, à Voluntate tamen ad Com-

Compendia sua, ex Beneplacito proprio, accommodatis. Quod enim dixi, à Voluntate fieri posse, uno, aut paucis Verbis adhibitis ad sensum sibi placitum, idem dico ab eadem fieri posse, adhibitis aliquibus aliis Externis Operationibus, v. g. Genuflexione, Pectoris Tunsione, Oculorum Elevatione in DEUM, itemque manuum; similiter Mortificatione aliquâ Externa, ejusq; Actibus, vel Ictibus repetitis, quibus omnibus voluntas intendat, ex suo Placito elicere, Elicitumvé designare, toties quoties, Actum aliquem intentum suum, fœcundum, compendiosum, sublimem, meritorium, &c. v. g. habeat in mente Voluntas hunc Actũ. *Ter Sancta Trinitas, pro me, & pro omni creatura, Te amo, super omnia, Tibi gaudeo, Gratias ago, Miserere nostri, sicut scis, & vis.* aliumvé similem huic: Tum faciat aliquos Actus Mortificationis Externæ, v. g. Disciplinæ, Flagellationisvé solitæ, intendens quovis Actu Mortificationis, seu Flagellationis, Actum Voluntatis Internum repræsentare, perinde, ut repræsentatur quolibet Actu Locutionis Externæ, quæ Repræsentatio perinde Voluntatis

Arbitrio

Arbitrio ſubjacet, ſive fiat per Verba pronuntiata, ſive per ſcripta, ſive per aliqua alia externa Signa, à Voluntate ad id aſſumpta. Voluntati quippè (ut notum eſt, quotidiano inter Homines Vſu) omne, vel membrum, vel inſtrumentum, eſt perinde, ſicut Lingua, & membri, inſtrumentivé uſus, perinde eſt, ſicut uſus Linguæ: & quod ſignificat voce, aut verbo, hoc poteſt ſignificare manûs, aut pedis, aut Capitis, aut Flagelli motu, & ictu: quod explere intendit per motum Linguæ, ac labiorum, hoc poteſt perficere, atque ſignificare per motum Dextræ, aliorumvé inſtrumentorum externorum. Vti in quotidiano uſu videmus, ſic internos iræ motus oſtendi Manu, aut Fronte, aut Oculis, aut Naribus, aut Pede, aut Fremitu, aut Stridore Dentium, &c. ſicut vocibus, aut verbis: Quod idem de Commiſeratione, aliiſque Affectibus experimur, juxta Placitum Vſumque Voluntatum Humanarum fieri. Hoc etiam in alio genere rerum, videre eſt. Nam unus, idemque Homo, concentum aliquem exprimit voce, Manu, ſeu Geſtu, Inſtrumenti pulſu, Pedum ſaltu, totius denique

nique Corporis informatione variâ, præter Internum, Animi, & Imaginationis Opus. Atque hoc non tamtùm separatim, sed simul atque semel fieri consvevit. Hoc igitur etiam, si faciat Voluntas cum motu, v. g. suæ Manûs, quod facit cum motu suæ Linguæ, intendatque Actus suos, & Affectus internos compendiosos elicere Manu, sicut intendit Linguâ, perinde hoc erit voluntati utile, meritorium, proficuumque apud DEUM, si mediante Manûs motu, suos Affectus eliciat, atque, si eosdem mediante motu Linguæ, efficeret. Atq; hoc non tamtùm verum est, si Voluntas usurpet Act⁹ Externos Afflictivos, qualis esset Flagellatio, vel Pectoris Tunsio, aut Genuflexio; sed etiam alios quoslibet minimè afflictivos; quales sunt, etiam Actus Linguæ loquentis, & Voluntati subservientis, dicendo. v. g. *Amo Te, Gratias ago, doleo, &c.* His enim Actibus, & Motibus Linguæ, talia verba dicentis, non multum Homo affligitur, ac fatigatur. Quidquid ergo Homo faciat, sive ambulet, sive sedeat, sive comedat, sive colloquatur, sive manu laboret, sive scribat, sive aliquid aliud faciat,

ciat, potest omnibus his, & singulis, etiam numerabiliter acceptis Actibus, Voluntas intendere exprimere Actum suum aliquem Internum, & exprimet omnino toties, quoties Actum Externum, ad exprimendum assumptum, repetet, non minùs, quàm repeteret, si Verbis, ore prolatis, ac repetitis, eumdem suum Actum Internum, exteriùs repeteret. Neque hoc cuiquam mirabile videbitur, si dicta seriò expenderit, vel illud Apostoli dictum genuinè cognoverit, quo monuit Fideles. *Omnia in Gloriam Dei facite, sive comeditis, sive bibitis, sive aliud quid facitis.* Sicut enim, ex mente Apostoli, quolibet Opere nostro, Externo etiam (quale est utique Cibus ac Potus) possumus DEUM glorificare, ex Intentione solius nostræ Voluntatis; ita etiam possumus omnes alios Affectus Virtutum Sanctos, & Supernaturales, per quodlibet Opus Externum exercere, exercendoque mereri, mediante voluntatis Intentione. Qua in materia dicere volo aliquid admirabiliùs, ex quo Felicitas, Fœcunditasque voluntatis nostræ elucescat, & Hominib⁹ Spiritualibus sacra Fames accrescat uberiùs. Dico igitur,

igitur, quod, ſicut faciendo aliquis mente, aut voluntate Actus aliquos, eoſdem Ore, ac Linguâ, & Labiis facit, acceptanturque hi Actus Oris, perinde, ac Voluntatis, ſive Mentis, ideo ſolùm, quia ex ejus imperio, & ad ejus Placitum, Senſumque explanandum, adhibentur. Ita etiam poteſt, eoſdem, Mentis, Voluntatisque ſuæ Actus (modò velit, & intendat) facere, repetere, exprimere, aliarum Potentiarum, partiumvé ſuarum Actibus, puta, Manuum, Digitorum, Pedum, Labiorum, Oculorum, Capitis, Venarum, Nervorum. Quid enim prohibet Voluntatem, ut non poſſit uti aliis Membris, ad explicandos intimos motus, Senſusque ſuos, ſicut utitur Linguæ, vel Oris Membro, maximè apud DEUM, cui omnia intuenti, potiſſimùm verò Voluntatum noſtrarum Motus, & Intentiones obſervanti, nulla Ignoratio obrepere, nulla Perplexitas Dubietatem objicere, poteſt, uti fortè ſæpè Hominibus ad intima penetrare non valentibus; poteſt? Igitur in Poteſtate Voluntatis noſtræ eſt, (potiſſimùm coram DEO) Actus ſuos Internos, proprioſque, ac á ſe immediatè elicitos ſemel, eoſ-
dem

dem ſimul, & ſemel elicere Exteriùs Imperativè pluries, nempè, toties, quot Potentias diverſas, earumque Motus volet fieri adminiſtros Internæ, Elicitæque ſuæ Operationis. Quâ Ratione, ſi Voluntas operetur, fiet, ut, qui operatur ſemel, operetur ſæpè, operetur inquam, pluries, uno eodemque labore, & tempore, ſola duntaxàt accedente Voluntatis Applicatione, & Intentione; Exemplo rem declaro. Sacerdos recitat Officium Divinum, ex Libro illud legens, librum manu tenens, maturè, & modeſtè incedens, dico, quod Sacerdos ille, ſi velit, aut norit, poſſit perinde oculis legentibus, manibus tenentibus, & chartas volventibus, pedibus incedentibus, Officium Divinum recitare, vel 9. recitare. Sicut hoc facit Linguâ & Ore, dummodo illum uſum Oculorum, Manuum, Pedum, perinde applicare velit, ſicut de uſu Linguæ facit. Simile eſſe poteſt, de aliis Actibus Voluntatis, Iudicium. Ex hoc autem inferre licèt, Voluntatem ſic operantem, dum facit unum Actum, poſſe facere, immo facere decadem Actuum, dum facit ſemel, facere decies, dum facit decies, facere

centies, & millies, &c. an autem cum Spirituali Lucro, æquus Iudex judicet. Et hic jam videre quisque potest, quantas Bonorum, ac Meritorum Cælestium Messes congregare negligant, qui hâc Industriâ uti, eo, quo dixi, modo, in suis quotidianis Actibus, tam multiplicibus, negligunt; & contra, quantos fructus cœlestes congregent, qui in ejus Industriæ usu, serii, & diligentes sunt. Quam Diligentiam hîc ego svadere supersedeo: quia id jam initio Scriptionis ex parte feci, & quia Spirituales Homines, qui seriò tales sunt, ipsa Spiritualium Commodorum (quæ hîc summa est) feracitas, abundè, me non laborante, ad Diligentiam hortari, immò cogere potest. Fateor, mei Propositi minimè fuisse, de proposito Argumento, tam multa verba facere, (etsi alioqui, attētâ rei cōpiositate, atque in observando raritate, minimè multa feci) tamen studium ejus pro captu cujusque explicandi, adeò copiosam fecit hanc meam in explicando Orationem; & restringerem, immo præscinderem jam nunc istam copiam, si mihi non pruriret Animus, calamo effundendi, chartæque

tæque

tæque infundendi, quemdam Spiritualem, Thesaurisandi, Provisionemque in futurum faciendi, modum, mediante hàc Industriâ, hactenus explicatâ.

Suggeritur hic thesaurisandi, Provisionemque Spiritualem in futurum faciendi modus, à Sapientissimo Salomone, dicente in hunc modum, Eccles. 12.1. *Memento Creatoris tui, in diebus Iuventutis tuæ, antequam veniat tempus afflictionis, & appropinquent anni, de quibus dicas, non placent*, & quæ sequuntur apud eumdem, cap. 12. 1. Sed & major Salomone, Conditor Salomonis, Dominus noster IESUS Christus, ad istud ipsum thesaurisandi studium, nos etiam expressiùs studiosiùsque cohortatur, dicens: Matth. 6.20 *Thesaurisate vobis Thesauros in Cœlo, ubi neq; ærugo, neq; tinea, demolitur, & ubi fures non effodiunt, nec furantur.* Et iterùm, Lucæ 16.9. *Facite vobis* (ait) *Amicos de Mammona iniquitatis, ut cum defeceritis, recipiant vos in æterna Tabernacula.* Duo potissimùm tempora observare possumus, in nostra Vita præsenti, maximè, & ordinariè sterilia, & ad Spiritualem Mercatum, Cœlestiumq; Opum Conquisitionem (quamtùm

tum ad nos) incommoda. Vnum Salomon aſſignat, & vocat tempus Senectutis, quod, ait eſſe tempus afflictionis, & annos, de quibus communiter dicit Homo. *Non mihi placent.* Moroſi enim ſunt anni illi, facientes Hominem ineptum ad Opera, non tamtùm bona, & heroicè, ſublimiterque Spiritualia, ſed prorſus ad omnia : friget enim Homo tam Corpore, quàm Animo, deficit Viribus, pronus eſt ad Otium, Quietem, Languorem, indulgendumque ſibi, nec ad laborandum, nec ad orandum, nec ad ſe mortificandum, vires ſuppetunt animuſque. Atque huic tempori adjungi poteſt etiam Tempus Infirmitatis, Ægritudiniſque corporalis, quocumq; demùm tempore, ea ingruat Homini: etenim non minùs, immo magis etiam, quàm Senectus, Ægritudo Corporis, reddit Hominem ineptum ad Opera Spiritualia, uti experimento diſcimus communi. Quamvis non ſit negandum, reperiri interdum Homines, ita Divinis imbutos inſvefactosque ſtudiis, ut iis neq; Senecta, neq; Infirmitas nocumento ſit, ſed potiùs Exteriore iſto licet Homine in eis ruente ad interitum, Interior illorum

rum

rum Homo de die in diem renovatur, & cùm infirmantur, tum maximè potentes fiunt, atque in mediis morbi, mortisque confiniis, invictum, ab Oratione (quod de Sancto Martino habemus) Spiritum non relaxant; sed istiusmodi Viri Virtutum, & Homines potentes Virtute, quia pauci, & rari sunt: ideo hîc de talibus non loquentes, agimus de talibus, quales, ut plurimū omnes sunt. Alterum Tempus est, Tempus vel Articulus Mortis, nec non inter purgatorias flammas Expiationis: in quo omnis Facultas, & Profectûs in Virtute, & augendi Merita Gratiæ, atque Gloriæ, & satisfaciendi pro peccatorum pœnis, procul excluditur, & solius Satispassionis ad Rigorem Iustitiæ Divinæ, Severitatisque exactæ, Necessitas irremissibilis locum habet.

Pro his duobus Temporibus adeò sterilibus, Provisionem faciendam, Thesaurosque præparandos idoneos, atq; copiosos, cuilibet Prudentia Cœlesti prædito, pronuntio. Non est hic locus, hac de re, plenam Tractationem instituendi: ac proinde in eam me nunc non immittam: ajo

tamtúm, ei, qui ſecundũ id, quod ſuas infirmas in Spiritu vires novit, probabiliter opinatur, ſe vel in Senectute, vel in Ægritudine Corporis, unum fore ex eis, qui inepti ad Opera Studiaque Spiritualia, pluſminùs redduntur, ita, ut nec laborare, neque orare, neque contemplari, neque legere, neque Mortificationibus Internis, Externisque applicatè, & ſtrenuè ſeſe impendere poſſint. Ei, inquam, dum integris eſt annis, viribusque, tamtum laborandum, tamtum ſe exercendum in ſupra dictis, atque in aliis, ſtatui ſuo congruis Operibus, quamtum non tamtum adæquet integros illos annos, atq; Vires, ſed etiam, ut aliquid, & non parum, ſed valde multum ſuperſit Operum, Opumque, Supererogatione quodammodò partarum, quibus Inertia Senii & Morbi Tempora, Sterilitatesque abundè ſuppleantur. Tamtum laboret, tamtum oret, tamtum in ſtudiis perfectarum Virtutum proficiat, tamtum Mortificationibus impendat, tamtum Satisfactionũ congregett, antos Meritorum, Gratiarum, Gloriarumq; Cœleſtium Theſauros recõdat, in dieb⁹ juvẽtutis ſuæ,

validæque ad operandum Ætatis Tempore: ut ab hac copia, quæ diebus istis parta sit, neque Senectus, neque ægritudo, vacua lucris laboribusque Spiritualibus excurrisse videri possit. Et non deerunt, neque desunt Spiritualibus Hominibus Artes suæ, de Cœlesti Disciplina, Lumineque derivatæ, quibus hanc, quam dixi, copiam, in diebus validarum Virium comparare possint: audeo tamen dicere, istam Industriam, quæ in præsenti Tractatione exposita est, non parùm momenti habituram, compendiique allaturam, si adhibita exercitaq; fuerit. Duabus enim maximè rebus observatis, censeo fieri posse hanc Provisionem, Thesaurisationemque, venienti senili, atque morbidæ ætati servituram. Prima est. Omne Opus, quod quisque secundùm vitæ suæ statum, secundumque Officium, nec non secundùm alias Circumstantias facit, facere non tamtùm cùm debita, sed etiam quoad fieri potest cum supererogatoria quadam Perfectione, & Exactione: quàm supererogatoriam, cujusvis Operis, licèt ordinarii, Perfectionem, sicut hic explicandi locus non est, ita in

ita in Spiritu eruditis fervētibusq;, minimè id necessarium, ut, qui probè meminerint moniti ab Ecclesiastico 33. 32. prolati. *In omnibus Operibus tuis praecellens esto.* Altera Ratio est. Ordinariis Operibus (sive illa ex communi Obligatione, sive ex privata Consvetudine, talia sint) modò jam Praedicto Executioni Mandatis: aliqua praetereà, seu diversi, seu ejusdem generis Opera superaddere, & supererogare, tam, quoad Substantiam, quàm, quoad Modum eorum. Ita, ut ordinariis plenè ac non ordinariè, sed supererogatoria cum Perfectione peractis, addantur aliqua alia, nec ordinaria, nec ordinariè, sed item, supererogatoria cum Perfectione, coram DEI Conspectu peracta. Quarum alterâ ratione observatâ, fiet imprimis satis abundè, currentis vitae Obligationi; (siquidem ordinaria, & quidem non ordinariè fient, quod, ad obligationem explendam, satis est) & insuper illa supererogatoria eorum Peractio, Provisioni, Thesaurisationique in dies malos, & non placentes, morbi scilicet, & senii reponetur, reconderturque. Alterâ autem Ratione, in Effectum deducta:

ducta: ea tota, quanta quanta, Thesauri atq; Provisionis ejusdem, Portio erit. Quæ Portio, si diebus singulis, vel singulis vicibus reponatur, non modicum, Bonorum Cœlestium, Meritorum inquam, Impetrationum, Satisfactionum, aliarumq; Opum Spiritualium, Thesaurum conficiet, (posset autem id in dies singulos, semel saltem fieri) ita nullus, dubito, ut inter negligentias connumerandum id putem, si hoc semel tamtùm, & non sæpiùs in diem fiat. Ad hanc porrò alteram Rationem explendam, sive semel, sive pluries in die, Industria hæc, in præsenti Tractatu explicata, maximo, erit eâ uti volenti, adjumento, per eam enim, Supererogationis ista Opera, non tamtùm fieri, sed etiam, compendiosè, faciliter, fœcundeque fieri poterunt, prout experimento quisque suo probare valet, si volet.

Habemus hujus rei, hujusque Experimenti, domesticum Exemplum, in laudatissimo ab Innocentia Vitæ, Iuvene nostræ Societatis, Fratre, Ioanne Berchmanno: Qui pro illa admirabili sua Accuratione, Perfectionis omnimodæ, inque suis

Operibus Studio, ad alias praxes, tum proficiendi, tum etiam quotidianas imperfectiones cumulatè perficiendi, ac supplendi, eam quoque tenebat: ut, quoties in se aliquam imperfectionem adnotasset, eam decem, viginti, triginta, & pluribus Perfectionibus expleret, compensaretque; quâ Compensatione, id assequebatur, ut non tamtùm imperfecta corrigeret abundè, verùm etiam, in Spiritualibus Thesauris, quæ reconderet, haberet cumulatè. Consimile Exemplum suppeditat nobis, Pater Michael de Sosa, quem, probatus Author, *Euseb. Niemberg. libr. 2. de Adorat. cap. 2.* narrat, jam senem hortari solitum Fratres nostros, ætate adhuc florentes, ut Orationi, Mortificationique essent quàm deditissimi, dum per validas liceret Vires Animi, Corporisque, utque tamtùm in utroque studio promoverent, quamtùm eis esset satis, ad ætatis senilis morbidæq; Sterilitatem, & ad alia studia Pietatis ineptitudinem, olim sibi superventuram, supplendam, compensandamque. Qua in re, bonus Senex suam præteritam scilicet negligentiam incusabat, quasi validior, in O-

ratione,

ratione, & Mortificatione remissiùs egisset, senex autem, valetudinariusque factus, minimè præstare utrumque posset. Qui tamen in Extrema illa Ætate, assiduus cum DEO, in DEUMque demersus erat. Nimirùm de eo verùm erat illud, Sapientis Dictum. *Adolescens juxta Viam suam, etiam cùm senuerit, non recedet ab ea;* Insueverat Iuvenis Orationi, Mortificationi, cum DEO Vnioni, etiam cum senuit, ab hac via non recessit quidem, recedere tamen, vel timebat, vel credebat, atque ob id, Adolescentiores, damno suo doctos, esse cautos, cupiebat. Atque ad hanc, quam svademus Industriam, thesaurisandi, providendique in futurum, manu deducere, satagebat.

Atque hæc satis sint dicta, de Provisione in futurum Senii, Morbique Tempus. Superest, ut de Provisione in Mortis, Purgatoriæq; Expiationis Tempus, aliquid dicamus. Ad quam accommodari imprimis facilè possunt ea, quæ de Provisione primi Temporis dicta sunt: nullus enim dubitare potest, quin eadem, & huic Tempori profutura sint, quæ illi priori fuerint

attri-

attributa. Cæterùm, specialiter duo quædam observanda censeo, in vita, sanâ præsertim, & valida, quæ morienti, atq; etiam mortuo Solatium, Subsidium, Opulentiamque in illo extremè sterili statu, temporeque, repræsentare possunt. *Primum* est. Vt, quicumque sibi prospectum esse, pro illo tam difficili tempore desiderat, præter Diligentiam vitæ quotidianæ, in Operibus omnibus ordinariis, non ordinariâ, prout superiùs dixi, ita diem vitæ omnem (ita hebdomadam, ita Mensem, ita Annum) claudat, vt se quolibet die, (hebdomade, mense, anno) faciat expeditum, quod in se est, ab omni, culpæ, & pœnæ, culpis debitæ, tamque in hac, quam (maximè) in altera vita luendæ, reatu, contracto quotidianis defectibus, atque noxis: Quod si quis putet, se, id quotidiana Expiatione assequi, non sperare, igitur is saltem Diminutionem earum Pœnarum, tantò impensiùs procurare debebit, quantò minùs se plenam Expiationem assequi posse, confidet. Etenim, si quotidianis noxis, unius diei Purgatorium promeretur quispiam, is, si ita decem annis vivat, de-

cem quoque annis Purgatorium ſuſtinebit, qui, ſi vivat viginti, aut triginta, totidem annis purgantes Flammas tolerabit: Nonne igitur ſapienter conſulet ſibi? qui ſicut quotidiè purgatorias Pœnas, defectibus ſibi conciliat, ſic etiam quotidie ab iiſdem, ſi non plenè, at ſaltem, quàm maxima ex parte, ſe bonis Operibus expediat? utique faciliùs debita ſolvuntur per partes, quàm capitalis Summa de pleno ſimul tota refunditur? itaque, ſi numquam absque contractis Debitis vivimus, numquam, etiam ſine iis, aliquo modo perſolutis, aut diminutis vivamus. Hâc quippè Ratione, tolerabiliorem nobis Mortis Horam, atque Purgatorii moram faciemus, aut etiam, cum Divina Gratia hoc aſſequemur, ut Corpore ſoluti placidè, ſimul etiam immunes à purgatoria Flamma, ad Cœlos evolemus. Hæc igitur eſt prima Ratio, proſpiciendi Tempori Mortis, atque Purgatorii. Altera Ratio eſſe poterit, ut præter jam dicta modò, inſuper aliquas, maximè ſatisfactorias Actiones quilibet quotidie faciat, atque apud ſe, vel potiùs apud DEUM ſeponat, easque, in Mortis, &

Purga-

Purgatorii Tempora, ac in Extremas illas Necessitates, tamquam Thesaurum depositumque, reservatas habeat, ex quo Necessitatibus in morte, & Purgatorio ingruentibus succurrat, seseque iis Operibus, quæ in vita fecit, sublevet tunc, quando nullis propriis Operibus, Meritis, Satisfactionibusque sublevare se poterit. Quod fieri posse, atq; solere, ostendunt tũ scripta Ecclesiæ, tum Consuetudines piorum, tum Exempla, à Fide dignis Scriptoribus relata, tum denique illa Verba Christi Domini superiùs allata: *Facite vobis Amicos de Mammona iniquitatis,* (atque à fortiori, de Operibus Iustitiæ) *ut, cùm defeceritis*, neque jus merendi, satisfaciendi, impetrandique habueritis, *recipiant vos in æterna Tabernacula.* Similiter & illa. *Thesaurisate vobis Thesauros in Cœlo,* quos morientes & mortui inveniatis, vestrisque Necessitatibus ut succurratis. Quibus consonat illud, quod Ioannes, à Spiritu Dei dictum mortuis asserit, *ut requiescant à laboribus suis. etenim Opera illorum sequuntur illos*, ad illam scilicet terram purgatorii sterilem, & infœcundâm, omnis Solatii, ut ex eis Subsidium percipiant,

piant. Quò etiam servire potest illud. Isaiæ 3. 10. *Dicite Iusto, quoniam benè, quoniam Fructum Adinventionum comedet.* Et illud insuper Davidis. *Euntes ibant, & flebant,* in hac vita, *mittentes semina* bonorum Operum atq; Satisfactionum, *venientes autem* ad portas mortis, & in æternā vitam, *venient* securi, & *cum Exultatione, portantes manipulos suos,* neq; Purgatorii egestatē formidantes, sed in omnem æternitatē, Pabulum Beatitudinis reconditum abundanter habentes, etenim de illorum Numero sunt, qui (teste S. Iob. 5. 26.) *ingrediūtur in Abundantia Sepulchrū. Sicut infertur Acervus Tritici, in tēpore suo.* (Iob. 3. 13.) *Et requiescunt somno suo, cum Regibus, & Consulibus Terræ, qui ædificant sibi solitudines: aut cum Principibus, qui possident aurum, & replent domos suas argento: gaudentq; vehementer, cùm invenerint Sepulchrum.* Cujus totius rei, habemus, pro Divina Iustitia Fidejubentem Paulum Apostolum, manu stipulatâ: atq; scribentem sic. Hebr. 6. 10 *Non enim injustus est Deus, ut obliviscatur Operis vestri, & Dilectionis, quam ostendistis in Nomine ipsius:* quidquid enim hac in Vita, propter DEUM, & in Gratia DEI operamur

ramur, per totum hoc, feneramur DEO, reponentes omnia, ejus quidem Dona, attamen nostra bona, in manibus ipsius, non tamtùm fideliter conservanda, sed etiam cum Fœnore restituenda; juxta illud. *Mensuram bonam, confertam, & coagitatam, & supereffluentem dabunt in Sinus vestros.* Quod, si contingat, (& utinam contingat, contingere sanè per Gratiam Dei potest) ut ex hac vita discedamus, adeò coram Oculis Divinis puri, ac intaminati, ut Thesauris istis reconditis, in Mortis, & Purgatorii dies, non simus opus habituri: ne sic quidem nobis otiosi Thesauri isti effluent, sed præter Merita, Gradusq;, tum Gratiæ Sanctificantis, tum Gloriæ Beatificantis, quos pro iis, liberalissimus retribuet nobis DEUS: non deerunt Animæ in Purgatorio, tunc Suffragiis, Satisfactionibusque nostris, nobis supereffluentibus, ac non necessariis, indigentes, ac juxta attributum nostrum, DEO Voluntatem Servorum suorum libenter faciente, per eas Satisfactiones adjuvandæ, nosque, cœlestem Patriam ingredientes eodem simul comitaturæ. Vt vel hæc una, juvandarum à nobis in Morte

etiam nostra, Animarum, in Purgatorio patientium causa, sufficere possit ad nos inflammandos, ad istam Thesaurisatio-nem Congregationemque superabundantium Satisfactionum. Etenim, sicut singulare est evadendi Purgatorii medium, Animas, quæ sunt in Purgatorio, solicitè hujus Vitæ Tempore adjuvare, ita Solicitudinis istius est singulare specimen, Thesauros hujusmodi comparare, quibus quis, etiam post suam Mortem, Animabus iisdem possit quam maximam Opem ferre.

Finem huic materiæ, atque adeo toti isti Tractationi faciam, Relatione Consvetudinis cujusdam loci, quæ ad nostrum præsens Institutum, non absque Iucunditate aliqua accommodari poterit. Ex relatu Gravissimi, ac simul Excellentissimi Viri, quondam cognovi: Collegas Prælatos, in Cathedrali Ecclesia Cracoviensi, habere in more positum, ut supra omnium Prælatorum Numerum, quos illud Nobilissimũ Collegium habere semper debet: unum semper adnumerent, extra Numerum alioqui præfixum: quem Collegam, seu Cano-

nicum illi Cæcum nominant: credo, vel ideo, quod neminem videat, vel ideo magis, quod à nemine videatur, utpote, qui non existat. Quamvis autem Cæcus iste Prælatus, neque existat, neque videatur, nihilominùs ei, de omnibus Refectionibus, Reditibusque, perinde sua portio obvenit, detracta ex omnium existentium obventionibus portione, acsi omnino reverà unus ex eorum Numero esset, req; ipsâ existeret. Hæc obventio Cæci Canonici, servatur in eos usus, ut, quoties aliqua Capitulo Necessitas incidit, sumptus aliquos faciendi, ex cæci hujus Prælati depositis Obventionibus desumatur, communibusque Necessitatibus, ac Difficultatibus succurratur; absque aliis novis Contributionibus, quæ alioqui ab omnibus, non sine plurium, ut fit, molestia, necessariò ac sæpè fieri deberent; optimâ, & svavi methodo perficientibus Viris Sapientissimis, atq; molestiarum, gravaminumque seminariũ de medio tollẽtibus, quãdoquidẽ cuilibet minùs molestum est, expensas facere ex eo, quod ad manus suas non devenit, quàm ex eo, quod in manu habitum, dimittere,

mittere, cum publicâ Necessitate, toties, totiesq; compellitur. Hunc talem Cæcum, non quidem Prælatum, sed Thesaurum, potest quisque Saluti Perfectionique suæ navantium, apud sese instituere, atque in eum, quotidie, ratam, statamque, Orationum, Impetrationum, Satisfactionum, Meritorum, bonorum Operum, Mortificationum, Eleemosinarũ Spiritualium, Corporaliumvé quotam, solo DEO Teste, Cognitoreq; deponere: quo ex Thesauro, suis Necessitatibus, in Temporibus Senectutis, aut Ægritudinis, aut Mortis, aut Purgatorii, succurrat, vel, si id sibi, DEO ita favente, minùs necessarium sit, aliorum tamen, præsertim Animarum in Purgatorio positarum calamitatibus subveniat. Hic verò Thesaurus Cæcus, per usum Industriæ hactenùs explicatæ, mirum in modum singulis diebus exaggerari, cumularique potest. Cùm enim, ut suprà ostendi, facillimo Negotio, per hanc Industriam, milleni Actus Virtutum sublimium, effici possint, ad Actus verò, augmenta Gratiæ, Gloriæ, Donorumq; aliorum Spiritualium amplè succrescant: manifestum utique est, per hanc

Industriam in usum deductam, mirificè, & facilè Thesaurum istum Cæcum conflari, adaugeri, multiplicarique in immensum posse. Quod, utinam, cum, Gratiæ Divinæ, omnibus, semperque paratis, & ad manum positis Subsidiis, quàm plurimi, & quàm diligentissimè facere curemus, supplentes tamen semper, omnes nostras Industrias, ex infinitis Iesu Christi Dei nostri Meritorum Thesauris, sine quibus omnes, & Industriæ, & Iustitiæ nostræ, sunt coram Deo, tamquam Pannus Menstruatæ, & tamquam Abortivum, quod projicitur à Facie universi videntis, & tamquam nihilum, in quo non est Substantia.

Exaltetur DEUS Salutis meæ in Sæcula.

INDV-

INDVSTRIA XXXII.

Similis præcedenti, compendiosa etiam ac fæcunda magis, laboriosa autem minùs, ad Meritum coram DEO & ad Obsequium DEI.

PRæcedens Industria, dat occasionem Præsenti, in qua facilius etiam, & majus Compendium, suggerit Actus quàm plurimos, ne dicam infinitos, & infinities peragendi, iisq; Affectum, & Obsequium suum in DEUM, simulque Meritum suum apud DEUM promovendi.

Fundamenta, Præsenti Industriæ, tum intelligendæ, tum stabiliendæ, in supradictis Industriis, ac potissimùm in 31. posita sunt, quæ repetere, non est operæ pretiũ. Duo tamtùm repeto.

Vnum est. Creaturas, ab uno DEO conditas, ac veluti unius Patris sobolem esse; omnesq; nos, mutuò esse inter nos, unius

Patris Filios, inter nos, Fratres; inter nos, Vnum. Poteſt igitur homo quilibet, dupliciter ſe conſiderare, atque coram DEO gerere, & in DEUM referre, Deoque obſequia præſtare.

Vno modo ſe ſolū, ſingillatim ac individuè attendendo, & in DEUM, ut dixi, referendo, Obſequiaque ſua, ſe ſolo, pro ſe ſolo, ſuo Nomine præſtando, de aliis creaturis nihil cogitando.

Altero modo, ſe tamquam quid cum omnibus creaturis Vnum, omnesque creaturas ſecum, ut quid ſimiliter Vnum attendendo, immo ſe in plures, vel in omnes, omnesque in ſe imperſonando. (juxta dicta, in aliquot ſuperioribus Induſtriis, nominatim, *13. 14. 15. 17.*) ad eum modum, quo unus Oculus pro toto Corpore videt, una Lingua pro toto Homine, proque omnibus Membris, & Potentiis loquitur, acſi illæ, & illa eſſet omnis pars. Vnus item Magiſtratus, aut Legatus, pro toto Populo tranſigit, ac ſi ille eſſet Populus univerſus. Hunc poſteriorem modum agendi, ac ſe in DEUM referendi, DEOque obſequendi, indubitatiſſimum eſt, eſſe meliorem

liorem, fœcundiorem, priore, nihilo autem magis laborioſum priore, dūmodo Intellectus & Voluntas Hominis, in unum conſpiret, & intendat hoc Voluntas, quod Intellectus oſtendit, fieri intendique poſſe.

Alterum eſt. Poſſe Hominem, & Negotiatorem Spiritualem, non tamtùm in creaturas plures, vel omnes, in omnes & ſingulas, ſe, modo dicto transferre, cum illisq; unū perſonaliter, & veluti individuè facere, in earū Paſſiones, Mutationes, Circumſtantias, Atomos, Actionum Species, Gradus, Intenſiones, Extenſionesque, ita immigrare, ita eas aſſumere, ſibi appropriare, ut, quæ ipſe unus facit, faciat veluti omnium Entitate, & Actione, & ſicut ſuam unius Entitatem, facit omnium Entitatem, viceque versa, omnium Entitates, facit ſuam, ſic etiam omnium Vires, & Actiones, & Mutationes, & Operationum Gradus, faciat ſuæ Actionis Gradus, & ſuæ viciſſim Operationis Circumſtantias, faciat omnium aliorū Entium, operantiū, & Operationū Circumſtantias. Quemadmodum enim, ſuam Perſonam poteſt Volun-

tate suâ, & Intentione, facere omnem Personam, & Entitatem suam, potest Voluntate facere omnem Entitatem, & suam Voluntatem potest facere omnium Entium Voluntatem, ita etiam potest suæ Volitionis Intensionem, & Gradum, facere omnium Volitionum, & Actionum, & Mutationum, quæ à quolibet Ente fieri possunt, Intensionem & Gradum. Nihil enim est, quod Voluntatis nostræ Libertatem, & Capacitatem, & Tendentiam limitare possit, cùm illi omnia subsint, quamtùm ad ejus Intentionem, uti consideranti patet, & ex dictis aliàs, notum est, patebitq; etiam ex dicendis.

His positis, restat, ut Spiritualis Negotiator inveniat aliquam talem Formulam Intentionis, quâ, totum hoc, quod explicavi, Impersonationis suæ, per Voluntatis Tendentiam Negotium, commodè exequi possit, ut & complectatur omnia, quæ complecti vult, velit autem, quæ potest; & Executionem, sibi quàm maximè facilem, expeditamque præstet. Hæc enim duo potissimùm debent hanc Industriam commendare Negotiatori Spirituali, nempè, ut

pè,ut ſit & capaciſſima,fœcundiſſimaque, & valdè facilis, minimèque laborioſa.

Dico igitur, Formulam hanc eſſe in his duabus voculis, [*Toto me*] Quod manifeſtũ erit, ſi Vniverſalitatẽ ejus quã ab Intellectu, & Voluntate noſtra habere poteſt, explicuero: ſi, inquam, ediſſeruero, quis ſenſus ejus, in Intellectu noſtro eſſe poſſit: &, ſi declaravero, totum hunc Intellectûs ſenſum, à Voluntate noſtra intendi poſſe. Hæ itaq; voces duæ, *Toto me*, ſenſum hunc apud Intellectum noſtrum, ſimulque, & apud Voluntatem hoc Intentum, & Propoſitum habere poſſunt,

1. *Toto me*: Amo Te, facio, patior, offero, volo, operor; ſignificat, Totum Hominem perſonaliter ſumptum (v. g. me) amare, agere.

2. Significat, me totum, ſecundùm omnes partes mei Subſtantiales, Integraleſque, ex quibus compoſitus ſum, amare.

3. Significat, totum me, ſecundùm omnes, Potentias, Vireſque meas, amare.

4. Significat, totum me, ſecundùm omnes Actiones, Paſſiones, Mutationesque

que præteritas, præsentes, futuras, possibiles mihi, amare.

5. Significat, totum me, secundùm omnes, Actionum, Passionum mearum Intensiones, Extensionesque, ac Gradus earum, Numero, Specie, Genere, diversas, amare.

6. Significat, totum me, secundùm omnes Circumstantias, & accidentia, Relationesque ad omnia Entia, amare, & operari.

7. Significat, totum me, secundùm omnes Atomos Entitatis, & Durationis permanentis, aut successivæ, amare.

8. Significat, me totum, secundùm omnem Potentiam Obedientialem, quâ DEI Obedientiæ subsum, & DEUS de me, per me, perq; omnem mei portionem, vel Conditionem facere, quidquid vult, potest, amare, agere, in DEUM ferri.

Hæc omnia latent in sensu, latere certè possunt in, & à Cognitione Intellectûs mei, quando dico DEO. *Toto me, amo Te, agere hoc volo. Toto me agam, patiar illud, &c.* Quod, sicut Intellectus intelligere, ita Voluntas velle intendere, totum omninò potest.

test.

test, intenditque hoc ipso, quòd vult. Viderit autem unusquisque prudens æstimator, quamtùm intersit inter Voluntatis Actum dicentem DEO. *Amo Te, toto me*, juxta hunc sensum octuplicem comprehēsum & Intentum, & inter ejusdem Voluntatis Actum dicentem tamtùm simpliciter. *Domine, amo Te.* Vel etiam. *Domine, amo Te, toto me.* Id est, toto Composito meo, vel toto Corde meo. Meâ quidem Sententiâ, tamtùm inter sese isti duo Actus Voluntatis differunt, quamtùm gutta à Mari, quātùm granum unicum, ab acervo maximo; tamtùm nimirùm, quamtum unicus sensus ab illo tam multiplici, tamq; dilatato, & diffuso sensu; Et tamē hujus particulę sensū non dilatavi, nisi in ipso Individuo Homine Individuè sumpto. Iam, si dilatavero illum, in Homine, cum omnibus Rebus Entibusque, sive creatis, sive etiam increatis, unito, & in unum reducto, inque totum universum conflato, quis explicabit, aut comprehendet vastissimam Fœcunditatem Actûs hujus, modicissimo & minutissimo labori conjunctam?

Adhuc

Adhuc ergò, hæc particula [*Totò me*]

9. Significat, totum me imperſonatum, inſubſtantiatumque, ac unitum, ſeu unum cum omnibus, & ſingulis Creaturis totius Vniverſi viſibilis, & inviſibilis, amare, & in DEUM ferri.

10. Significat, totum me, ſecundùm omnes, omnium Entium, Subſtantiarum, Accidentium, Partium, Potentiarum, Actionum, Paſſionum, Circumſtantiarum Partes, Gradus, Extenſiones, amare, &c.

11. Significat, totum me, ſecundùm omnes, omnium Entium præteritorũ, præſentium, futurorum, poſſibilium Atomos, agere, amare, &c.

12. Significat, totum me amare, & ferri in DEUM Amore omni poſſibili, totâ Charitate Plenitudinis, totâ Plenitudine Charitatis, amare, Amore ſumpto in omni Gradu, in omni Proportione, in omni Exceſſu, in omni Extenſione, Intenſione, Progreſſione, Perfectione, Entitate, Duratione, in omni Specie, & Genere, ac Individuo Amoris, Actusque Amoris. v. g. Amore Divino, quo ſe DEUS, ſecundùm Perſonas ſuas Tres, amat, quo ſe, ſuasque

omnes

omnes Perfectiones diligit, quo in Creaturas, ut ſunt intra & extra DEUM, quo in Creaturas, ut ſunt in Gratia, & Gloria illius, fertur, quo in Humanitatem Chriſti, Divinitati Vnitam, tendit. Amore, item Chriſti Theandrico, quo in Patrem, in VERBUM, in Spiritum Sanctum, in ſeipſum, in MATREM ſuam, in Electos, in Iuſtos, in Homines fertur Chriſtus. Amore Latreutcio, qui DEO debetur, & impenditur ab ipſo ſe, à Chriſto, à Beatis, à Iuſtis omnibus. Amore item Hyperdulico, qui Beatæ Virgini debetur, & impenditur propter DEUM. Amore Dulico, Sanctis primùm, deinde, aliis Creaturis, debito, Amore item Supernaturaliter Naturali, & Naturaliter Supernaturali, quo Chriſtus DEUS-Homo, & DEUM, & ſeipſum, & Matrem ſuam amat, ab ipſaq; amatur. Amore item Angelorum Naturali, & Supernaturali, in ſeipſos perſonaliter, in ſeſe ad invicem, in nos, & in omnes creaturas. Amore item omnium Hominum, & ſingulorum, ſecundùm omnem Varietatem Amorum Naturalium, & Supernaturalium, in ſeipſos, inter ſeipſos, puta, Parentum in Filios,

lios, & contra. Conjugum, Consanguineorum, Cognatorum, Fratrum, Vicinorum, Popularium, Dominorum in Subditos, Subditorum in Dominos, Hominum in Creaturas irrationales, & inanimatas, honestas, jucundas, utiles. Item. Amore carnali & sensuali, exclusâ ab eo deordinatione, ac Fœditate Amoris. Item. Amore Naturali, qui est in Brutis, in plantis, in inanimatis erga se, erga sui Conservationem, erga suum esse, erga locum, erga totum Vniversum.

13. Significat, totum me amare, & in DEUM ferri, ut sum quid infra DEUM quidem, & aliud à DEO, secundùm esse creatum, ac participatum, Originaliter tamen, & Idealiter, & secundùm Principium, ipsũmet DEUM, & idem cum DEO.

14. Significat, totum me amare, & ferri in DEUM, ut, quid Identificatum Christo, & Personæ Christi, seu VERBI, quatenus scilicet VERBUM assumpsit unum Individuum Hominis, quod est unum mecum Os ex Ossibus meis, Frater meus, ejusdemque mecum Speciei humanæ, & ab uno, eodemque Homine Adamo descen-

dentis:

dentis: quatenùs item in SS. Sacramento, meus cibus & potus est Substantialiter.

15. Significat, totum me amare, ferrique in DEUM, secundùm omnem Obligationem, Possibilitatem, Excellentiam, Entitatemque Naturæ, Gratiæ, Gloriæ, Voluntatis spontaneæ, deliberatæ, indeliberatæ etiam, Gratitudinis, Debiti, Electionis, Necessitatis, Instinctûs innati.

16 Significat, totum me amare, & ferri in DEUM Amore, & omni eo, quod manat ab Amore, quodque cum eo connexũ est, hoc est, omni illo Affectu, & Actu, & Motu, qui est exercibilis, & referibilis in DEUM, in omni Gradu, Statu, Proportione, Conditione, Circumstantiâ. Sive sit Timor, sive Spes, sive Resignatio, sive Gaudium, Delectatio, Exultatio, Desiderium, Tœdium, Gratitudo, Gratiarum Actio, Oratio, Devotio, Religio, Æstimatio, Dedicatio, Donatio, Laus, Sitis, Quæsitio, Zelus, & quidquid demùm ab Amore, vel cum Amore participare potest. Cùm enim Amoris Affectus sit Origo, & veluti omnis ac quilibet alter Affectus, cùm Amor in DEUM dirigitur, omnis alius Affectus rectè

in

in DEUM dirigi censetur, neque potest ille dirigi unus, quin dirigatur omnis alius, neque potest ullus alius dirigi, quin simul, vel etiam prius dirigatur hic unus.

17. Significat, totum me amare, ferrique in DEum, omnibus Actibus, & Affectibus, & Affectuum Generibus, Speciebus, Individuis, Gradibus, Perfectionibus omnium Potentiarũ totius Vniversi, omnibus etiam Atomis totius Vniversi. Cùm enim omnis Atomus, omnis Actus, omnis Gradus, Actus, omnis Perfectio, sit creatura aliqua, & ego sim, fecerimque me idem cum omni, & tota creatura, profectò, quando profiteor, & dico DEO. *Toto me, amo Te, Deus meus*. Nihil est, esseve censetur (certè ego nihil esse volo) quod in me, & per me, quo ego, & per quod ego non amem DEUM, sive sit illud DEUS ipse totus quantus, sive Christus, sive Electi, sive Cælum, sive Terra, Aër, Aqua, Ignis, sive, quæ in his, & ex his sunt. Sive Damnati, sive Actiones omnes, & singulæ, sive omnes, & singuli Affectus, Atomi, Circumstantiæq; omnium Rerum, & singularum. Omnia enim ista, aliquid sunt, & in toto me sunt,

conse-

consequenter omnia ista in me amant, & omnibus istis ego amo, neque assignari potest aliquid, quod sit, & tamen in me non amet, seu à me in DEI Amorem relatum non sit, nisi extra Totum sit: at extra Totum nihil esse potest: alioqui Totum, Totum non est.

18. Significat præterea, totum me amare, & ferri in DEUM, ita, ut uno Actu, hic, & nunc facto exerceam (supposito, quod exercere intendam, nihil autem impedit, quo minùs intendam, dummodò intelligam) exerceam inquam, omnem Actum, non Amoris tamtùm, in sua Specie: sed Actum prorsùs omnem numericum, omnis alterius Speciei, juxta dicta, numero proximo: ita, ut, cùm dico DEO. *Toto me, amo Te*. intelligatur, intendatur, includaturq; omnis omnino Act⁹ Individu⁹, Numericus, Specificus, Genericus, Possibilis: quocumque enim modo est, ad Totum pertinet: illo ergò etiam amo, quando Toto me amo: quoniam (ut vulgò dicitur) qui dicit Totum, nihil excludit.

Hæc omnia, octodecim istis Numeris explicata, intelligo, cum dico. *Toto me, amo*

Te. Vel. *Toto me, laudo Te, Domine.* Etsi ea, quæ intelligo per Intellectum, etiam, per Voluntatem intendo: consequenter omnia ad Actum Amoris, & Laudis, &c. redigo, hisque omnibus DEUM amo, laudo, ac in DEUM feror.

Ex quo sequitur, quod unum Actum faciendo, omnem Actum possibilem, sub omni possibili, & conceptibili Conditione facio, si ita facere intendo. Neque plures Actus facio, faciendo multos Partialiter, & per suas Species, quàm facio, dum hunc unum ita, Vniversaliter quidem, sed tamen Distributivè facio. Si tamen ejusmodi Actus cum Vniversitate sua, Distributioneque, facio (ad quod sola Voluntatis Intentio sufficit) plures ac plures repetitos, repetam plures perinde Vniversales, sibiq; similes, ac pares, miro quodam modo, & partes sui, & pares sibi, & inclusos in se, & alios à se, & de novo nunc factos, & jam antea in alio, immo in primo, qui ita factus sit, jam factos. Eo modo, quo apud Logicos Genus est Species Generis, & est Species Speciei, estque Genus Speciei, & Vniversale continet sub se Genus, cùm nihilominùs

minùs sit ipsum Genus, contineaturq; sub Genere, & Species suæ Speciei.

Atque ex dictis constare potest, tum Fœcunditas, tum Facilitas utraque sine dubio summa hujus Industriæ, de qua non habeo, quod dicam ampliùs, ne id quidẽ ut Lectorem horter, ad usum ejus, sine dubio enim sibi illum commendatum faciet, ipsâ tamtâ ejus & Fœcunditate, seu Vtilitate, & tamtâ ejusdem Facilitate; dummodo tamtillum sibi laboris sumat, ut ea, quæ dicta sunt, cum aliqua Reflexione perlegat: perlecta autem, quomodo ad usum, praximq; revocare possit, secum ipse decurrat, ipseq; sibi imperet. Certè, si volet, poterit Ope hujus Industriæ, non tamtùm suis propriis, Individualibus, Personalibusque Actionibus, & Mutationibus quibuscumque, sed omnium etiam Entium, DEUM amare, laudare, exaltare, ac quocumque, volet Actu, Affectu, Excellentiâque, horum, ipsomet etiam DEO, ipsiusque immensis, & incomprehensis erga semetipsum Actibus, & Affectibus affici, & ferri in DEUM.

Poterit etiã hujus Industriæ Ope, omnes alias Industrias supra positas usurpare cùm & illæ ad Totum pertineant.

Po-

Poterit quoq; huj⁹ Industrię ope, omnes omnium Sanctorum, & Electorum DEI Industrias, merendiq; Artes, ac DEO placendi conatus complecti, & exequi, suosq; facere, ac iis, in DEUM, tamquam suis ferri, prout reflectenti, atque consideranti jam dicta, facilè patet.

Poterit præterea usus hujus Industriæ, non tamtùm ad Affectum Amoris, sed ad quemlibèt alium, sive Actum, sive Affectum Internum, Externum, suâ Naturâ, vel Applicatione tamtum bonum. deservire: ita, ut sicut dici potest. *Toto me amo Te, Domine*, ita potest dici. *Toto me oro Te, Domine. Laboro propter Te. Ambulo propter Te, &c.* Hac enim ratione, sensus erit: me ad laborandum propter DEUM, omnes totius Universi Entitates, Vires, Affectiones, quamtùm ex me conferre, ita, ut licet solo meo Corde orem, vel Corpore laborem, totius tamen Universi vires, in idem studium, meâ Intentione traham.

Poterit etiam hujus Industriæ Usus, supplere Exaggerationes illas, Multiplicationes Intentionum, Intensionum, Sublimationum variarum & excelsarum, quibus

Spiri-

Spirituales, ac pii Viri, interdum laborant, & quidem non ſine Moleſtiâ ac Fatigatione, immo, & quandoque, quando ſcilicet cautè non agunt, cum Capitis, Cerebrique læſione, Actus ſuos excellentes, & multùm meritorios facere, quo labore facilè poſſunt levari per hujus Induſtriæ Vſum, quoniam ejus unius Vſu, omnes illas Exaggerationes ſupplere poſſunt, ſolâ eorum Intentione.

Poterit etiam hujus Induſtriæ Vſus, adhiberi, non tantùm ad Deum, ſed etiam ad Beatam Virginem, & ad Sanctos, adhibitâ competenti Limitatione, ac Moderatione: dicendo ſcilicet, vel intendendo cum ſenſu congruo. *Sancta* Dei *Genitrix, amo Te toto me.* Totalitatem hujus Actûs reſtringendo ſecundùm capacitatem creaturæ, quâ amari debet.

Poterit etiam hujus Induſtriæ Vſus, & ad alias res transferri: ut, ſicut licuit tribus Pueris in Fornace Babylonis dicere. *Benedicite Angeli Domini, Domino. Benedicite Maria, & Flumina Domino*: ſic ego cuilibet creaturæ, Angelo, Cœlo, Mari, Terræ, Homini, &c. dicam. *Sancte Michael, toto Te ama, lauda,*

lauda, benedic DEUM. *Terra, Mare, Cœlum, toto te glorifica* DEUM.

Poterit etiam hujus Industriæ Vsus esse talis, ut adhibeatur, sive Operibus, sive Orationibus Ecclesiæ, aliarumvé creaturarum, v. g. *Toto me, sit Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.* Item. *Toto me obsecro* DEUS *Cui proprium est, misereri, & parcere.* Item. *Toto me oro Te, Pater noster, qui es in Cœlis, &c.* Vno Verbo, hujus Industriæ Vsus plurimus esse potest, & adeò non alienus à Placito, Voluntateque DEI, ut etiam videatur, esse in illo maximo & primo Mandato insinuatus. *Diliges Dominum* DEUM *tuum, ex toto Corde tuo, ex tota anima tua, Mente, Fortitudine, Viribus tuis.* Quid est enim diligeex toto Corde, Mente, Fortitudine, Viribus, aut Animâ, nisi diligere DEUM omni, & toto eo modo, qui in Cor Hominum ascendere potest. Cùm ergò hic nostrę præsentis Industriæ modus in Cor ascendere possit, eo utiq; DEUS diligendus erit.

Ipsi Gloria toto me, in Sæcula.

INDV-

INDVSTRIA XXXIII.

Poſſumus Opera noſtra, multum, & ſublimia, & meritoria facere, operando circa Deum *per ipſummet, & propter ipſummet* Deum*: ſive ipſiuſmet* Dei *Affectu, Plenitudine, Perfectione, Entitate: ſimulq; propter ipſiuſmet* Dei *Entitatem, Plenitudinem ac Perfectionem.*

PRæſens Induſtria, altiſſimum, & fœcundiſſimum, qualis quidem, niſi fallor in hac Vita inveniri, & haberi poteſt, modum oſtendit operandi, atq; merendi. Docet enim, amare, & exaltare Deum, quâdam excellenti, & omnes humanos, creatosq́ue quâdamtenùs excedenti ratione; quandoquidem in eo, Anima operans non contenta omni conatu, & Affectu, & modo, operandi creato, eum tranſcendens aſ-

ſumit ſibi quemdam altiorem, ſcilicet Divinum, operans Amore, & amans Operatione DEUM, per ipſum DEUM, ipſo DEO, & propter ipſum DEUM, & quia DEUS eſt id, quod eſt, & ut ſit DEUS id, quod eſt. Qui modus operandi, cùm ſit proprius DEI, ſummusque ac ſolus, qui in DEO, ſive ad Intrà, ſive ad Extrà operante, reperiri poteſt. (Neque enim DEUS per aliquid aliud, & propter aliquid aliud operari poteſt, quàm per ſe, & propter ſe, & ut ſit id, quod eſt, & quia eſt id, quod eſt. Vti per ſe notum eſt:) Inde fit, & conſequitur neceſſariò, etiam hunc operandi modum, quando ad eum ſeſe aliqua Anima erigit, eumque uſurpando imitatur, hoc ipſo ſupremum operandi modum aſſumere, & attingere, neque alio altiorem, non tantùm in hac, ſed etiam in illa altera vita (eſto ibi perfectiꝰ) aſcēdere poſſe. Atque ita efficitur hoc modo, quem in præſenti proponere, & explicare laboramus, nihil ſublimius, nihil purius, nihil perfectius, nihil ad Meritum fœcundius, nihil DEO gratius & glorioſius, nihil tamdem nobis pretioſius, & commendatius, uſitatiusque eſſe poſſe, ac debere. Maximè, cùm

cùm hic modus non minùs compendiosus, & ad Vsum, Praximq; accommodatus sit, quàm quivis alius, qui à Spiritualibus Magistris, vel ab Vnctione Superni Spiritûs, nobis traditus est.

Quod totum, ut aliquatenùs intelligatur, & qualis, in hoc toto Negotio Praxis haberi possit, cognoscatur, tria potissimùm explicanda videntur. 1. Fundamenta, seu Veritates quædam certæ, in quibus hæc Industria, atque modus fundatur. 2. Cautela quædam, & Observationes. 3. Praxis demùm, & Vsus ejus Industriæ, atq; modi in variis occasionibus, & vitæ nostræ Functionibus, eâ utendi.

Quod ad Fundamentales Veritates attinet.

Certum imprimis est. DEUM esse tale quiddam, quo nihil potest esse, cogitarivé nobilius, dignius, perfectius, in omni Ente, & Bono consummatius, aliàs enim, si quid concipiatur, non tale, illud, eo ipso DEUS non esset; neque conciperetur.

Certum 2. In DEO esse omnes, absolutè cogitabiles, possibiles, fingibilesque Perfectiones, & esse quidem omnes, & singulas, absolutè singulas, completasq;, ita, ut

in eis comprehendâtur omnes creatæ creabilesque Perfectiones, non tamtùm modo perfectissimo, quem nos cogitare possumus, sed etiam tali, quali eas in creaturis esse, impossibile omnino est.

Certum 3. DEUM à seipso, & quidem solo absolutè, & adæquatè, tam esse, & existere, quàm etiam cognosci, & comprehendi, ita, ut eum nihil sui lateat: à creaturis verò eum cōprehendi, usq; adeò impossibile sit, ut, quamtumcumque ab eis cognoscatur, adhuc tamen infinities infinitum supersit incognitum omnino, & incognoscibile.

Certū 4. DEŪ à seipso cōdignissimè, adæquatissimèq; amari, appretiari, æstimari, laudari, beari, glorificari, sanctificari, omniq; bono, cujus est capax, & quod verè proprieque Bonum dici meretur, Actu Req; ipsâ, & quidem infinita quadam cum Plenitudine, ac Perfectione expleri; adeò, ut nihil illi Boni desit Actu, quodcumq; habere aptus est Atq; ita DEUS est Actu omne Ens, Actu omne Bonum, Actu omnis Entitas, omnis Bonitas, omnis Perfectio, à se, & ex seipso, sine ullo fine, ac limite, sine

ulla

ulla Dependentia ab alio, sine ulla Mistura, Compositione, Potentia, Possibilitate, cum pura Simplicitate, & Indentitate omnigena, & omnimoda.

Certum 5. DEUM ita sibi omnia genera, gradusque Bonitatum, & Perfectionum velle, ut nec magis, nec plùs possit velle, ita quoque sibi eosdem omnes gradus Actu conferre, ut nec magis, nec plus possit sibi conferre. Quare non tamtùm impossibile est, ut DEO sit aliquid majus, vel perfectius, ac melius, sed etiam impossibile est, ut quis possit aliquid optare DEO melius, utq; itē, optare possit quis aliquid addi DEO novæ Bonitatis: imo impossibile est, ut ipse DEUS sibi aliquid novi optet superaddi, utque sibi superaddat aliquid. Quoniam omne, quod esse potest, DEUS jam Actu, & perfectissimo modo, & ab æterno est, impossibili omni Additamento, Melioratione, immutatione. Unde etiam fit, ut impossibile sit, (nisi per absurditatem, atque stultitiam) vel nos DEO, vel DEUM ipsum sibi optare aliquid majus, melius, perfectius, quàm id, quod revera, & Actu ipso jam DEUS est, & quam id, quod DEUS ipse sibi

ſibi vult, & quàm illo Affectu, & ſtudio, Animoque, quo ipſe ſibi DEUS omnia vult, dat, eſt, eſſeque amat, & gaudet. Quare ſummum, quod creatura poteſt DEO velle, eſt id velle, quod DEUS ex ſe ipſo eſt. Summus item modus, quo creatura aliquid DEO velle poteſt, eſt velle DEO DEUM ipſum, omniaq; DEI Bona eo modo, quo ipſe DEUS, & ſe ipſum, & Bona ſua, ſibi vult. Summa item Cauſa Finalis, & Intentionalis, propter quam creatura poteſt aliquid DEO velle, eſt hæc, ut DEUS ſit id, quod eſt. Vel hæc: quia DEUS eſt id, quod eſt. Neq; enim DEUS alio fine vel eſt, vel eſſe ſe vult, quidquid eſt, & quidquid vult, quàm ut ſit id, quod eſt, & quia eſt, quidquid eſt.

Certum 6. DEUM, ſicuti omnis Eſſentiæ ac Perfectionis, ita & omnis Voluntatis, Actionis, Intentionisque creatæ eſſe Fontem, Regulam, Ideam, Normam, & Formam; adeò, ut hæc ſola, & in tamtùm ſolùm ſit perfectiſſima, creaturæ, alicujus ſive Entitas, ſive Perfectio, ſive Actio, ſive agendi cauſa, & Norma, quæ Divinam Eſſentiam, Perfectionem, Actionem, Actionisq; cauſam Finalem perfectiſſimè, quã-
tùm

tùm creaturæ fas eſt, exprimit. Cùm autem Divinus, Eſſendi, Operādi que modus infinitè perfect⁹, & elevat⁹ ſit in Perfectione: creatura verò tam in Eſſe, quàm in Operari, ſemper ſit finita, ac per hoc infinitè imperfecta, reliquum eſt, ut Creatura, ſi aliquo modo infinitè operari in Laudem Dei aliquid ſatagit, relicto ſuo proprio, operandi modo, induat Divinum. Hoc verò creatura aliter facere non poteſt perfectiùs, quàm, ſi ſeſe exùens, Deum autem induens, Deum, ipſo Deo, per ipſum Deum, toto Deo, Affectu Dei, Motivo Dei, propter Eſſe, & Bonum Dei, quia ſcilicet eſt Deus id, quod eſt, utque ſit, quod eſt, eumque eſſe velit, & amet, & benedicat, & clarificet, & concupiſcat, & diligat, & æſtimet, & exaltet, & gaudeat, & lætetur, & laudet, & magnificet, & perficiat, & ſanctificet, in omni ſuo, & omnis creaturæ, & ipſius Dei, ad Extra, & ad Intra, Motu & Actu.

Quo in genere operandi, opus eſt unâ alterâvé Præmonitione, ſeu Obſervatione; quod quidem ſecundo loco explicandum ſuſceperamus.

Vna Cautela est, ut in tali Operatione, quādo in DEUM toto DEO ferimur; ut vel sit, vel quia est DEUS id, quod est; feramur Affectu, qui DEO, quatenus DEUS est, conveniat, hoc est, tali, quo DEUM in sese ferri, afficique competat, & non indignum sit. Nam v. g. dicere DEO. *Toto Te, Deus, adoro Te, humilio me, oro Te, timeo Te, doleo pro peccatis.* Parùm cum Divinis Affectibus, quibus DEUM in se affici par est, congruens videtur; DEUS siquidem seipsum non adorat, neque timet, neque orat, &c. sed hæc creaturis competunt erga DEUM, esto ista, DEUS operetur in eis, erga se, in Gloriam suam, & Salutem nostram. Sed non competunt DEO, quâ talis est erga seipsum. Hæc porrò Cautela, ut sine errore, tùm intelligatur, tum observetur.

Observanda est alia Cautela, totius hujus Industriæ rationem exponens. Advertendum ergò, Hanc Industriam, duo præscribere. 1. Cujus nomine & Affectu, Personâque operandum sit. 2. Quo Fine, Motivoque. Quamtùm ergo ad primum, præscribit Industria, operandum esse Homini quidem, non tam Seipso, nec suo Nomine,

& Per-

& Persona, sed Nomine, Personâque ipsius Dei, & ipsomet Deo, eapropter, qui juxta hanc Industriam operatur; dicit. *Toto Te Domine* Iesu, *&c.* planè, acsi Homo suipsius oblitus, vel exuens, ac transcendens, Deũ verò indutus, ipso Deo in Deum feratur, ipsoque Deo agat, nec jam sit Homo, qui agat, quique tamquam Homo agat, sed tamquam Deus ipso Deo, perque ipsum Deum agat: ideo dicit, *Toto Te, Deus, ago, amo, volo, &c.* Et quamtum ad hanc primam Partem: valet Observatio, prima, ut quando dicimus. *Toto Te, Domine, hoc illud ago, &c.* Id, quod agere intendimus, sit ejusmodi, quod Deum non dedeceat, juxta dicta in Cautela prima. Ex dedecentibus autem duplicia sunt, quædam, quæ à Deo fieri simpliciter, Dei Dignitati, & Personæ, Essentiæque repugnant, eò, quòd involvant imperfectionem Deo nõ convenientem, ut sunt illa, quæ in Cautela prima notantur; alia, quæ à Deo fieri repugnant quidem, tamquam à se solo, non repugnãt tamen fieri, Affectu Dei fieri; cujusmodi sunt, tum omnia Bona simpliciter, & non involventia imperfectionem, Deo simpliciter

citer repugnantem, tum indifferentia quidem per se, Affectu tamen sublimi aliquo, vel Intentione dignificabilia. Quomodò possumus dicere. *Domine Deus, toto Te laboro, scribo, studeo, milito, ambulo, cibum sumo, &c.* Cujus Dictaminis Sensus est *Domine, tuo Affectu, tuâ Charitate, tuo Fervore, immo tuo Intellectu, Volũtate tuâ, tuâ Personâ, tuâ Entitate, id operor, &c.* Quamtum verò ad secundum, quãtùm scilicet ad Finem, & Motivũ, quo operandum est, nihil peculiariter observandum est; nisi, quod nullum, Intentionis genus absolutius esse possit, tali Intentione, quæ operatur propter DEUM, ut sit DEUS id, quod est; seu, quia DEUS est id, quod est, & quidem suâ ipsius Gratiâ, atq; propter ipsummet Deum. Vt enim nec in ipso Deo est quidquam melius cogitabile, ipso Deo; ita etiam, nec à nobis est quidquam melius optabile, amabile, desiderabile, ipsi DEO, ipsomet Deo, propter ipsummet, proinde nulla potest Intentio Divinior cogitari, quàm velle Deo Deum, & agere aliquid Deo, propter ipsum Deum. Quod si contigerit, utrumque hoc caput conjungi, ut scilicet agamus ipsomet Deo, propter

propter ipsum Deum, jam, quò altiùs, & perfectius pergat Intentio, & Actio nostra, nihil, videtur reperiri posse; quandoquidem etiam in ipso Deo, sive ad extra, sive ad intra operante, nihil invenire possumus aliud, præter hæc duo. scilicet, DEUM, seipso, propter seipsum operari, Toto se, propter se, ut sit id, quod est, & quia est id, quod est: Quare nihil mirum, etiam creaturas altiùs progredi in Perfectione Operationis, ac ne aspirare quidem posse.

Tertia Cautela est, ut hanc operandi, seu tendendi in DEUM, per ipsum, propter ipsum DEUM, rationem, & modum usurpemus, pro nostro, ut sic loquar, statu, & gradu, quem in via Perfectionis, & coram DEO habemus.

Nam imperfectissimis, & necdum purgatis, à sui Amore, à Sensuum Concupiscentia, à Rebellione Passionum, à vitiorum Impotentia mentibus, vix aliquando congruet, usurpare hunc modum operandi; Necdum enim tales se exuerunt, immo necdum norunt, quid sit exuere se, perire sibi, & desinere esse id, quod sunt; multò ergò minùs scient, aut poterunt induere

DEUM id, quod est, aut quia est id, quod est propter ipsum. Iis etiam mentibus, quæ vel parùm omninò, vel non adeò multùm in Virtutibus profecêre, esto, profecerint aliquid, maximè in Fidei, Spei, Charitatis, Paupertatis Spiritus, Resignationis, & similium Excellentia: iis, inquam, etiam non temere ad eum erit operandi modum prosiliendum, non, quod aliquando non possint, sed, quia plùs talibus utilè est, in Exercitium Actuale crebrumque Particularium Virturum, incumbere, seséque in minimis vincendo, in minimis, tamquam in maximis heroicè proficere, & omni Virtutum Genere, per Exercitium Speciale coram DEO exornare, & per hoc Divini esse Puritate dignos, & capaces reddere, quàm hac manifestâ Dispositione, tumultuariè, & temerariè ad hunc supremum modum prosiliendo, temeritatis pœnas dare, cum illa Anima, quæ, cum necdum, aut vix dum desvevisset, pascere hædos suos, volebat subitò indicari sibi, ubi Sponsus pasceret, & cubaret in meridie: Cui tam meritò, quàm asperè responsum est. *Si ignoras, Te, O Pulcherrima, egredere, & abi*

post

post Vestigia Gregum, & pasce Hædos tuos juxta Tabernacula Pastorum.

Porrò, quæ multum in Studio Virtutum omnium, Actuali Exercitio, & Heroico Conatu promoverunt, his omninò securè licebit, in hæc Sacra sese inferre, maximè, si etiam trahi sponte ex alto contigerit, & aliis suis solitis Exercitiis, hunc operandi modum, primùm quidem verecundè superaddere, illaque per hunc veluti condire, & perficere, ac consummare; deinde etiam, faciente Animos Charitatis Audaciâ, crebrò, creberrimeque usurpare, ac planè frequentare, ut sic anima consvescat, & nihil quærere nisi DEUM, & per nihil aliud, nisi per ipsummet DEUM, & propter nihil aliud nisi propter DEUM, quia scilicet est DEUS id, quod est, atque ut sit DEUS id, quod est, Ut item consvescat Anima nobilissimo modo, sibi, & omnibus creaturis perire: nempè, non solùm per viam Recessûs à se, & ab aliis creaturis, quod quidē Fundamentale est; verùm etiam per viam Intuitûs, & Transitûs, seu Transformationis in DEUM, & in Esse, Affectumq; DEI; quod est, consummata Perfectio: quo sensu, ac modo, jam

jam Anima reverà non Ore tamtùm, sed etiam Corde, atque Opere dicere potest in Veritate: *Vivo ego, jam non ego, vivit verò in me Christus.* Quo item Sensu, Anima, non tamtùm sibi perit, sed etiam DEO vivit: DEO, inquam, non tamtùm, quia propter DEUM, sed etiam, quia per DEUM, & ipsimet DEO, immo etiam ipsomet DEO, facta unus Spiritus cum eo, vivit. Itaque Incipientibus, censeo ad hunc aspirandum, Proficientibus degustandum, multum proficientibus frequentandum, eximiè Perfectis planè eo solo vivendum, & omnem suam vitam, omnemque Actum, & Exercitium, hoc Exercitio condiendum, fermentandum, & transformandum, ut impleatur in eis, atque ab eis, illa Sancti Bernardi vox, Epist. ad Fratr. de Monte DEI. *Sic affici, Deificari est.* Et illa Dyonisii Areopagitæ Optatio, ut *Deiformes efficiamur.* Hic est enim supremus modus & gradus Vnionis cum DEO, quando scilicet spiritualiter creatura desinens esse id, quod est, moriensque sibi, & omni, ad sese Intuitui, plenè ac perfectè, & indesinenter (ut in hac Vita fas) DEO est, & propter DEUM, & nihil

præter DEUM, & quasi DEus, nihilque intuetur nisi DEum propter DEum, quia est, & ut sit DEus. Cujusmodi Vnionem vocant Contemplativi, Essentialem, seu cum Voluntate Dei Essentiali, quæ scilicet est ipsa Essentia Dei, & Deus.

Iam quod ad Praxim attinet, Et hoc erat ex propositis Tertium. Eam quidem meliùs Vnctio, quàm Doctrina docebit: attamen in Speciem aliquos dare Actus, utile erit, ex quibus Anima, juxta mensuram suam, juxtaq; sui esse coram Deo modum, dirigi poterit.

1. *Actus, seu Praxis.* *Sanctißima Trinitas*, PATER, FILI, SPIRITUS SANCTE, *Vnus, Solus, Summus, Verus* DEUS, *Toto Te, Amo Te, Æstimo Te, Benedico Te, Concupisco Te, Dignifico Te, Glorifico Te, Gaudeo Tibi, Laudo Te, Magnifico Te, Prædico Te, Sanctifico Te, Volo Te, Zelo Te, quia es id, quod es, utq; sis id, quod es, propter Te.* Hanc Praxim juxta Ordinem Alphabeticum factam Memoriæ causâ, licebit breviare cuilibet, prout libuerit.

2. *Toto Te, Gloria Tibi*, PATRI, *&* FILIO, *&* SPIRITUI SANCTO. *Sicut erat in Principio, & nunc, &c.*

3. DEUS *meus, Toto Te, desidero, & dono Tibi Te, ut sis id, quod es.*

4. DEUS *meus, Tibi studeo, doceo, cibum sumo, deambulo, lego, dormio, colloquor, operor, taceo, confessionibus operam do, Sacrum facio, emo, vendo, servio, obedio, impero, ut Tu sis id, quod es, quia Tu es id, quod es, propter Te, toto me, toto Vniverso, Toto Te.*

5. *Toto Te, Domine, gaudeo de omnibus Bonis Tuis: quia es id, quod es.*

6. DEUS *meus: Toto Te desidero exaltare, amare, laudare, magnificare Te, Toto Te.*

Acturus quidlibet usurpare potes, Corde, vel Ore hæc Verba.

Propter Te, Domine, propter Te, toto Te: ut sis id quod es, quia es id, quod es. Quæ Verba expedit, ut toties in Corde habeat pia Anima, & DEI exaltandi dignè cupida, quoties spirat, respiratque.

Atque juxta hasce Praxes, hujus Industriæ, Vsus esse potest perpetuus, intuendo, & retinendo, quoad fieri poterit, Affectum ipsius DEI, quo ille est, erga seipsum, propter seipsum. Quomodo affici, est summum Bonum, non tantùm nostrum, sed etiam Divinum.

Divi-

Divinum quidem, quia nullum est majus Bonum Deo, ipsomet Deo. Nostrum verò, quia etiam nullum est nostrum, & nobis majus Bonum, quàm ut Deus sit Deus, seu sit id, quod est. Hoc enim melius est nobis, quàm omne aliud esse, quodcumque nos habere, seu concupiscere possemus: non secus ac rivulo nihil melius, quàm Fons, radio nihil melius, conducibiliusque, quàm Sol: meliusque est rivulo Fontem suum esse, quám seipsum, quoniam omne Bonum rivuli Fons est, & manente Fonte, manet esse & Bonum omne rivuli, sublato Fonte, sublatum est, omne esse, omneque bonum rivuli. Neque usquam est melius rivulus, quàm in Fonte, à quo quamtò plus abit, tamtò plus defectione succumbit; quò autem est vicinior, seu intimior Fonti, eò est plenior, eòque est melius. Ita prorsus in re nostra evenit. Omnis creatura est veluti rivulus, à Fonte Deo procedens, habetque duplex Esse: Vnum extra Deum, tamquam extra Fontem fluens, & transiens & quamtum ex se periens; Alterum in Deo, tamquam in Fonte manens, Ideale, Ori-

le, Originale, Divinum, & ſecundùm quod eſt ipſe DEUS.

Secundùm primum Eſſe, Creatura eſt quid imperfectiſſimum, Naturâ ſuâ tendens ad Non Eſſe nativum & Nihilum; Secundùm alterum Eſſe, Creatura eſt quid perfectiſſimum, permanens, utpote ipſe DEUS. Creaturæ, omne malum, & mali Principium, periculumque omne eſt, recedere, ſejungique à DEO: Ejuſdem omne atque ſummum Bonum eſt, inhærere DEO, & eſſe in DEO. Inde cura omnis Creaturæ (potiſſimùm autem Rationalis, quæ ſola eſt ejus curæ capax) eſt, eſſeque debet, ad DEUM, ſeu ad Ideale ſuum Eſſe Divinumque, reverti, & accedere; recedere verò ab Eſſe extra DEUM, illudque perdere, ac ſibi, quamtùm ad hoc, perire. Non poteſt autem Creatura ſibi perire, aut ſe perdere, occidendo ſe Materialiter, & Phyſicè, (hoc enim non eſt in Poteſtate Creaturæ, ſed Creatoris) ſed poteſt ſibi perire, perdereque ſe Morali Actione, ſeu Intentione: Abnegatione ſcilicet, (ut Chriſtus loquitur) ſui Eſſe, quod extra DEUM habet, ſuique Amoris, non quærendo

rendo se, propter se, aut quatenùs se, nec ullum suum Bonum, quatenùs suum, & sibi Bonum, sed omne Esse suum, omnem Intentionem suam, Actionumque suarum omnium (immo & pro posse suo, omnium etiam Creaturarum, Essentias, Potentias, Actiones, Intentiones) transferendo in DEUM Solum, & Vnum, induendoque, & quàm maximè, & proximè accedendo, (omnemque etiam Creaturam secum rapiendo) ad illud Esse Divinum, quod in DEO possidet, & secundum quod ipse DEUS est; quod & nihil aliud est, & aliter à creatura præstari nequit meliùs, pleniùs, realiùs, quàm purissimâ, defœcatissimaque, à Proprii, & Creati, etiam Spiritualis, etiam Æterni Esse, atque Boni, Intentione, Vnius autem, Soliusque DEI, propter DEUM, perque ipsummet DEUM, ut sit id, quod est, & quia est id, quod est, Quæsitione, Intuitu, Amore, Desiderio, Gustu, Acquiescentiâ, Complacentiâ. Quod hæc Industria præsens, propriè, & primariò docet. Vnde etiam ejus super alias Industrias, Excellentia, & Summitas, & in Vsu Fructuositas manifestiùs appparet,

quàm

quàm ut multis à me explicari necesse sit. Si enim v. g. bonum, & eximiè utile est, operari propter majorem, DEI Gloriam, ut fiat Voluntas DEI in te, & per te; Vt DEO placeas, vel quia tibi placet DEUS, vel ut satisfiat Iustitiæ DEI, vel ut Gratiæ agantur Deo, vel quia ita placet Deo, vel ut imiteris, colas DEUM, Christum, Beatam Virginem, Sanctos, ut adores, ut venereris DEUM, obedias Deo, vel alicui propter Deum. Item, si bonum est, & eximium, Affectu Christi, Beatæ Virginis, Sanctorum omnium, totius Vniversi, Amore Seraphico, Mariano, si inquam hæc ita agere præclarum est, quantò præclarius, sublimius, melius erit, agere. Toto Deo; agere, ut sit Deus id, quod est; agere, quia est Deus id, quod est, & propter Deum: quod, hujus Industriæ Propositum est. Manifestum ergo est ex dictis, hâc Industria, & juxta illam, confecta Intentione, omnes aliarum Industriarum Sublimitates, Puritatesque (quatenus quidem ab hac distinguuntur; nam si eam includant, idem cum ea sunt, & ab ea Excellentiam quoque, pro suæ Inclusionis

gradu

gradu accipiunt) in tamtùm transcendi, in quamtùm Deus, omnia, quæ Deus non sunt, transcendit: & in quamtùm Deo Deum velle, transcendit velle aliquid Deo, bonum quidem, & propter Deum, sed tamen tale quid, quod Deus ipse non sit; Et denique, in quamtùm Deo Deum optare per ipsummet Deum, transcendit Deo optare aliquid Divinum, sed non per Deum ipsum, & nec ipsomet Deo. Hoc enim longè, atque adeò infinitè inferius est illo. Ac proinde, hujus etiam Industriæ Dignitas, & Praxis, atque Fructus, est omnibus aliis Industriis, Praxibusque, ac Fructibus earum longè, ac pænè infinitè excellentior.

FINIS.

ELENCHVS LIBRI.

Indust.

Indust,

FINIS.

